การหาน้ำหนักรถบรรทุกจากการแอ่นตัวหรือความเร่งสะพาน

นายสรายุทธิ์ อุ่ยยะเสถียร

สถาบนวิทยบริการ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา ภาควิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2548 ISBN 974-53-2603-8 ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

TRUCK WEIGHT IDENTIFICATION FROM DEFLECTIONS OR ACCELERATIONS OF BRIDGES

Mr.Sarayut Uiyyasathian

สถาบนวิทยบริการ

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of Master of Engineering Program in Civil Engineering Department of Civil Engineering Faculty of Engineering Chulalongkorn University Academic Year 2005 ISBN 974-53-2603-8 หัวข้อวิทยานิพนธ์ โดย สาขาวิชา อาจารย์ที่ปรึกษา การหาน้ำหนักรถบรรทุกจาการแอ่นตัวหรือความเร่งสะพาน นายสรายุทธิ์ อุ่ยยะเสถียร วิศวกรรมโยธา รองศาสตราจารย์ ดร. ทศพล ปิ่นแก้ว

คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

or .....

คณบดี คณะวิศวกรรมศาสตร์

(ศาสตราจารย์ ดร.ดิเรก ลาวัณย์ศิริ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(ศาสตราจารย์ ดร.ปณิธาน ลักคุณะประสิทธิ์)

อาจารย์ที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทศพล ปั่นแก้ว)

Jour Monorine

กรรมการ

(อาจารย์ ดร.ฉัตรพันธ์ จินตนาภักดี)

\$ sim

กรรมการ

(ดร.เฉลิมพล โล่ห์รัตนเสน่ห์)

สรายุทธิ์ อุ่ยยะเสถียร : การหาน้ำหนักรถบรรทุกจากการแอ่นตัวหรือความเร่งสะพาน (TRUCK WEIGHT IDENTIFICATION FROM DEFLECTIONS OR ACCELERATIONS OF BRIDGES) อ. ที่ปรึกษา : รศ.ดร. ทศพล ปิ่นแก้ว, 159 หน้า, ISBN 974-53-2603-8

การศึกษาวิจัยนี้ เป็นการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุกขณะเคลื่อนที่บนสะพาน โดยใช้การแอ่นตัวหรือ ความเร่งเป็นข้อมูลในการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก ในการศึกษาได้สังเคราะห์ข้อมูลสำหรับการคำนวณน้ำหนัก รถบรรทุกจากแบบจำลองปฏิกิริยาตอบสนองระหว่างสะพานกับรถบรรทุกในคอมพิวเตอร์และได้ทำการทดสอบ ภาคสนามกับสะพานจริงด้วย ในการศึกษาจากแบบจำลองในคอมพิวเตอร์ ได้ใช้การวิเคราะห์เชิงโหมดเพื่อให้ได้ ข้อมูลที่ใช้ในการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก เช่น ความเครียด การแอ่นตัว ความเร็วและความเร่ง ที่ตำแหน่งต่างๆ ของสะพาน จากนั้นจึงนำข้อมูล ณ ตำแหน่งที่กำหนดมาใช้คำนวณน้ำหนักรถบรรทุก โดยอาศัยวิธีการไดนามิค โปรแกรมมิงและวิธีคำนวณโดยตรงจากสมการการเคลื่อนที่ทั้งระบบ โดยศึกษาว่าความเร็วรถ ความขรุขระของ ผิวบนสะพาน น้ำหนักรวมของรถว่ามีผลต่อการหาน้ำหนักรถมากน้อยเพียงใด ความคลาดเคลื่อนในการหา น้ำหนักรถอันเนื่องมาจากผลต่างๆดังกล่าวนี้ ถูกนำมาเปรียบเทียบกันระหว่างวิธีการไดนามิคโปรแกรมมิงกับวิธี คำนวณโดยตรงจากสมการการเคลื่อนที่ทั้งระบบ

จากผลการศึกษาการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุกพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อความคลาดเคลื่อนในการหาน้ำหนัก รถมากที่สุดคือ ความเร็วรถและความขรุขระของผิวบนสะพาน และวิธีการไดนามิคโปรแกรมมิงสามารถนำมาใช้ คำนวณน้ำหนักรถได้ดีกว่าวิธีคำนวณโดยตรงจากสมการการเคลื่อนที่ทั้งระบบ ข้อมูลการแอ่นตัวให้ผลในการ คำนวณน้ำหนักบรรทุกดีกว่าความเร่ง

ในการศึกษาจากการทดสอบภาคสนามได้ทำการศึกษาผลกระทบของปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้แก่ น้ำหนักและความเร็วของรถบรรทุก โดยทำการทดสอบที่สะพานข้ามคลองบางน้อยรูปแบบโครงสร้างเป็นสะพาน คอนกรีตเสริมเหล็กขนาด 3 ช่องจราจร (1 ทิศทางจราจร) โดยแต่ละช่วงสะพานที่ทำการทดสอบมีความยาวช่วง 9.43 เมตร แผ่นพื้นใช้ระบบพื้นคอนกรีตเสริมเหล็กอัดแรงสำเร็จรูปขนาดกว้าง 1 เมตร วางเรียงกันเททับหน้า ด้วยคอนกรีต (topping) ความหนารวมประมาณ 45 เซนติเมตร กว้าง 14 เมตร ซึ่งรถบรรทุกที่ใช้ในการทดสอบมี ค่าระยะเพลา 4.4 เมตร น้ำหนักบรรทุกที่ใช้ในการทดสอบประมาณ 20 ตัน 23 ตันและ 26 ตันและความเร็วรถ อยู่ในช่วง 19 ถึง 44 กิโลเมตรต่อชั่วโมง

จากการทดสอบภาคสนามทั้งหมด 24 การทดสอบพบว่า การนำค่าการแอ่นตัวไปคำนวณน้ำหนัก รถบรรทุกโดยวิธีไดนามิกโปรแกรมมิงจะได้ค่าความคลาดเคลื่อนของน้ำหนักเพลาหน้าโดยส่วนใหญ่มีค่าไม่เกิน ± 35% ซึ่งค่อนข้างสูงแต่ค่าความคลาดเคลื่อนของน้ำหนักเพลาหลังและน้ำหนักรวมพบว่าผลการทดสอบอยู่ใน เกณฑ์ที่ดีพอสมควร โดยผลการทายน้ำหนักโดยส่วนใหญ่มีค่าความคลาดเคลื่อนไม่เกิน ± 14% สำหรับน้ำหนัก เพลาหลัง และไม่เกิน ± 8% สำหรับน้ำหนักรวม

ภาควิชาวิศวกรรมโยธา	ลายมือชื่อนิสิต <u> </u>
สาขาวิชาวิศวกรรมโครงสร้าง	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ปีการศึกษา 2548	

. . . . . .

##4770488921 : MAJOR CIVIL ENGINEERING

KEY WORD : WEIGH IN MOTION / WEIGHT IDENTIFICATION / FIELD TESTING

SARAYUT UIYYASATHIAN : TRUCK WEIGHT IDENTIFICATION FROM DEFLECTIONS OR ACCELERATIONS OF BRIDGES. THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. DR. TOSPOL PINKAEW, 159 pp. ISBN 974-53-2603-8.

This research studies the weight identification of moving trucks on bridges from deflections or accelerations of bridges. The bridge deflections or acceleration signals are either simulated from the truck-bridge interaction model in computer or directly measured from the actual bridge in the field test. Employing modal analysis, the bridge's stresses, deflections, velocity and accelerations are computer-simulated and are input for truck weight identification using the dynamic programming with iteration technique or the direct solving of the equations of motion. The effects of identification method, truck speed, surface roughness, and truck weight on the accuracy of weight identification are investigated.

The results obtained from computer simulation reveal that the accuracy of weight identification greatly depends on truck speed and surface roughness. It is found that the dynamic programming with iteration technique is more effective than the direct solving of the equation of motion. While the use of bridge's deflections yields more accurate identification than bridge's accelerations.

The field test at the Bang Noi Bridge is conducted. The effects of truck's weight and speed are considered. The bridge is a prestressed concrete bridge having 9.43 meters span and 3 unidirection lanes. The deck, having about 45 centimeters thick and 14 meters width, is constructed from the precast concrete slab with 1 meter width placed in a row and covered with topping concrete. A 10-wheel truck with 4.4 meters axle spacing measured from front axle to middle of real axle is employed. The weights of the tested truck are 20, 23 and 26 tons while the speed is between 19 to 44 kilometers per hour.

It is found from 24 cases of the field tests that the truck weight identification from bridge deflections using the dynamic programming provides the accuracy of the front axle within the discrepancy range of $\pm 35\%$. However, it exhibits better weight identification for the rear axle and the total weight in which the discrepancy reduces to $\pm 14\%$ and $\pm 8\%$, respectively.

Department Civil Engineering	Student's Signature
Field of study Structural Engineering	Advisor's Signature
Academic year 2005	

กิตติกรรมประกาศ

กระผมขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา พี่ๆ และครูบาอาจารย์กระผมที่อบรม สั่งสอน ให้การอุปถัมภ์จน กระผมมีโอกาสศึกษาเล่าเรียนและมีหน้าที่การงาน โอกาสทางสังคมตลอดจนอบรมด้านคุณธรรมจริยธรรม

วิทยานิพนธ์นี้ไม่สามารถสำเร็จลุล่วงได้ หากปราศจากคณาจารย์ทุกท่านที่ให้ความรู้วิชาพื้นฐาน ภาคทฤษฎีก่อนทำงานวิจัย หากปราศจากความกรุณารับเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์โดย ศาสตราจารย์ ดร.ปณิธาน ลักคุณะประสิทธิ์และปราศจากการให้คำปรึกษา แนะนำการแก้ปัญหาและจุด ประกายความคิดโดยอาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตร์ ดร.ทศพล ปิ่นแก้ว และความกรุณารับเป็นกรรมการสอบ วิทยานิพนธ์โดยอาจารย์ ดร.ฉัตรพันธ์ จินตนภักดี รวมทั้งได้ให้ความกรุณาให้คำปรึกษาในการทำวิทยานิพนธ์นี้ นอกจากนี้อาจารย์ภาควิศวกรรมไฟฟ้า อาจารย์ ดร.สุรีย์ พุ่มรินทร์ กรุณาให้คำปรึกษาด้านสัญญาณรบกวนและ Kitae-Park กรุณาให้คำปรึกษากรแปลงความเร่งเป็นการแอ่นตัว

ด้วยความอนุเคราะห์เครื่องมือวัดการแอ่นตัวจากบริษัทนนทรี พัฒนาการ 61 และพื่ออย ตลอดจนที่ ปรึกษาด้านอุปกรณ์การทดสอบโดย ดร.เฉลิมพล โล่รัตนเสน่ห์ ทำให้งานวิจัยนี้สามารถดำเนินงานได้

หน่วยงานบัณฑิตวิทยาลัยและหน่วยงานบัณฑิตภาควิศวกรรมโยธาตลอดจน ธุรการภาคและบุคลากร ประจำห้องปฏิบัติการ แม่บ้านที่ได้ให้ข้อมูลแบบเจาะลึกและความอนุเคราะห์ ตลอดจนระเบียบดำเนินงานวิจัย

ซาบซึ้งและขอบใจเป็นอย่างยิ่งสำหรับนักเรียนปริญญาเอก นายแมว นายอาร์มและนายเหนือที่ให้ คำปรึกษาและช่วยเหลืองานทดสอบภาคสนาม และรุ่นพี่ รุ่นน้อง น้องสาว เพื่อนร่วมรุ่นตลอดจนเพื่อนนักเรียน ต่างประเทศที่ร่วมหัวจมท้ายเรียนด้วยกันมาจนสำเร็จการศึกษาทำงาน กำลังศึกษาและไม่สำเร็จการศึกษาก็ตาม

ท้ายที่สุดนี้หวังเป็นอย่างยิ่งว่างานวิจัยนี้มีส่วนให้ข้อมูลผู้ที่สนใจศึกษาและเป็นรากฐานงานวิจัยอื่นเพื่อ ประโยชน์ของประเทศชาติต่อไป กระผมขอขอบพระคุณและยินดีกับทุกท่านที่ตั้งใจหรือไม่ได้ตั้งใจสร้างกุศลนี้ โดยที่มีส่วนสร้างการศึกษาทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จ ขออัญเชิญอนุภาพคุณพระศรีรัตนตรัย โปรดอภิบาล ดล บันดาลให้ท่านและครอบครัวผู้สร้างกุศลนี้เจริญด้วยจตุรพิธพรชัย ปฏิภาณบริวาร ธนสาร สมบัติ สุขภาพแข็งแรง และประสบแต่สิ่งที่เป็นมงคลเทอญ...

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทศ์	•ัดย่ [,]	อภาษา	ไทย		۹۹
บทคั	โดย่อ	งภาษาต	อังกฤษ		จ
กิตติ	ากรร	ามประก	าศ		ณ
สาร	บัญ.				ป
สาร	บัญเ	ตาราง			J
สารเ	ប័ណ្ឌរ	กาพ			j
บทที่					
1 เ	าทนํ	ำ			1
4	. 4	0000	<u></u>		1
۱ م	1.1	ความเ	บนมา		1
1	1.2	งานวง	เยทเผานม		2
1	1.3	.าดเป็บ:	ระสงค		10
1 A	1.4	ขอบเข	101115119E		10
1	1.5	ประเย	านทเดรา		10
1	1.6	การดา	เนนงานว	କ୍ଷା	11
2 เ	หลัก	การและ	ะทฤษฎีที่เ	กี่ยวข้อง	12
2	<u>2</u> .1	แบบจำ	าลองสะพ	านภายใต้การเคลื่อนที่ผ่านของรถบรรทุก	12
		2.1.1	แบบจำผ	าองและการ <mark>ส</mark> ร้างสมการการกระจัดของสะพาน	14
		2.1.2	แบบจำผ	าองและการสร้างส <mark>มการการกระจัดของร</mark> ถบรรทุก	17
		2.1.3	แบบจำผ	าองและการสร้างสมการการกระจัดของปฏิกิริยาตอบสนองซึ่งกันและกัน	
			ระหว่างส	สะพานกับรถบรรทุก	20
		2.1.4	ค่าแรงใเ	แพลารถบรรทุก ความเครียด การแอ่นตัวและความเร่งของสะพาน	25
2	2.2	การคำ	เนวณน้ำห	เน้กรถบรรทุก	26
		2.2.1	วิธีการค่	านวณน้ำหนักโดยตรงจากสมการการเคลื่อนที่ทั้งระบบ	27
			2.2.1.1	ความสัมพันธ์ระหว่างแรงกับผลตอบสนองของสะพานในรูปสมการการ	
				เคลื่อนที่ทั้งระบบ	27
			2.2.1.2	การหาแรงโดยตรงจากการแก้ระบบสมการ	32
			2.2.1.3	การแก้สมการโดยการใช้ซูโดอินเวอร์สเมตริกซ์ (pseudo-inverse matrix, PI) .	33
			2.2.1.4	การแก้สมการด้วยวิธีซิงกูลาร์แวลูดีคอมโพซิชั่น (Singular Value	
				Decomposition, SVD)	33
		2.2.2	วิธีการค่	านวณน้ำหนักจากสมการการเคลื่อนที่โดยใช้สมการเวียนบังเกิด	35
			2.2.2.1	ความสัมพันธ์ระหว่างแรงกับผลตอบสนองของสะพานในรูปของสมการการ	
				เคลื่อนที่แบบสมการเวียนบังเกิด	35
			2.2.2.2	การจำลองสะพานด้วยชิ้นส่วนคาน	36
			2.2.2.3	การหาเมตริกซ์ความหน่วง (damping matrix) ของระบบ	38

ป

			2.2.2.4 í	การหาแรงที่ขั้วจากแรงภายนอกที่มากระทำ	
			2.2.2.5 f	การสร้างสมการการเคลื่อนที่	40
			2.2.2.6	วิธีการหาเอกซ์โพเนนเชียลเมตริกซ์ (exponential matrix) $ {f F}$	41
			2.2.2.7 f	การหาน้ำหนักด้วยการใช้สมการเวียนบังเกิด (recursive formula)	41
			2.2.2.8	โดนามิคโปรแกรมมิง (Dynamic Programming)	42
			2.2.2.9 f	การเพิ่มความถูกต้องในการหาแรงด้วยเทคนิคการคำนวณซ้ำ (Iteration	
			-	Technique)	43
		2.2.3	การแปลง	ค่าความเร่งเป็นการแอ่นตั <mark>ว</mark>	46
			2.2.3.1 เ	หลักการเบื้องต้น	46
			2.2.3.2 f	การปรับปรุงความคลาดเคลื่อนเนื่องจากเงื่อนไขเริ่มต้น	46
		2.2.4	ตัวอย่างก	ารคำนวณหาน้ำหนักรถบรรทุกจากค่าความเร่ง	47
3	การเ	ตรวจสอบ	เความถูกเ	ต้องข <mark>องแบบจำลอง</mark> ในคอมพิว <mark>เตอร์</mark>	52
	3.1	การตรว	จสอบการ	าแอ่นตัวของสะพาน	54
		3.1.1	การตรวจะ	สอบทางสถิต	54
	3.2	การตรว	จสอบควา	ามเร็วและความเร่ง	55
		3.2.1	การตรวจะ	สอบกา <mark>รคำนวณค่าในแบบจำลอง</mark>	55
		3.2.2	การตรวจะ	สอบค่ากับผลการจากการวิเคราะห์ผลเฉลยทางคณิตศาสตร์	57
	3.3	การตรว	จสอบทาง	งพลศาสตร์	60
		3.3.1	พิจารณาเ	งลการแอ่นตัวของสะพานเนื่องจากความขรุขระของผิวสะพาน	60
	3.4	การตรว	จสอบการ	ะสั้นไหวของรถ	61
4	การ	แปลงควา	มเร่งหรือเ	ความเครียดเป็นการแอ่นตัว	63
	4.1	การแปะ	งความเร่	งเป็นการแอ่นตัว	63
		4.1.1	การปรับป	รุงความคลาดเคลื่อนเนื่องจากเงื่อนไขเริ่มต้น	63
		4.1.2	ตัวอย่างก	ารแปลงค่าความเร่งเป็นการแอ่นตัว	64
		4.1.3	ตัวอย่างก	ารแปลงค่าความเร่งเป็นการแอ่นตัวจากแบบจำลองคอมพิวเตอร์	66
		4.1.4	ความคลา	ดเคลื่อนเนื่องจากการแปลงค่าความเร่งเป็นค่าการแอ่นตัว	68
	4.2	การแปะ	งความคว	วามเครียดเป็นการแอ่นตัว	72
		4.2.1	การสร้างค	าวามสัมพันธ์ระหว่างความเครียดและการแอ่นตัว	72
		4.2.2	ตัวอย่างก	ารแปลงค่าความเครียดเป็นการแอ่นตัวจากแบบจำลอง	74
		4.2.3	ความคลา	ดเคลื่อนเนื่องจากการแปลงค่าความเครียดเป็นการแอ่นตัว	76
5	ประ	สิทธิภาพ	การคำนว	ณน้ำหนักรถบรรทุกกรณีศึกษาจากแบบจำลองคอมพิวเตอร์	79
	5.1	การคำเ	เวณหาน้ำ	หนักรถบรรทุกโดยตรงจากสมการการเคลื่อนที่ทั้งระบบ	82
		5.1.1	การคำนว	ณโดยใช้ค่าการแอ่นตัว	83
		5.1.2	การคำนว	ณโดยใช้การแอ่นตัวร่วมกับความเร่ง	94

		5.1.3 เปรียบเทียบการคำนวณโดยใช้การแอ่นตัวและการแอ่นตัวร่วมกับความเร่ง	100
	5.2	การคำนวณหาน้ำหนักรถบรรทุกโดยใช้วิธีไดนามิกโปรแกรมมิง	102
		5.2.1 การคำนวณโดยใช้การแอ่นตัว	102
		5.2.2 การคำนวณโดยใช้ค่าความเร่งแปลงเป็นการแอ่นตัว	106
		5.2.3 เปรียบเทียบการคำนวณโดยการแปลงความเร่งเป็นการแอ่นตัวและการแอ่นตัวโดยตรง	107
	5.3	เปรียบเทียบการคำนวณโดยใช้การแอ่นตัวโดยวิธีไดนามิกโปรแกรมมิงและการคำนวณโดยตรง	
		จากสมการการเคลื่อนที่ทั้งระบบ	109
6	ประส	สิทธิภาพการคำนวณหาน้ำหนักรถบรรทุกกรณีศึกษาจากผลการทดสอบภาคสนาม	114
	6.1	การเตรียมการทดสอบสะพาน <mark>ภาคสนาม</mark>	114
		6.1.1 สะพานทดสอบ	114
		6.1.2 รถบรรทุกทดสอบ	115
		6.1.3 การติดตั้งอุปกรณ์วัดความเร่งสำหรับสะพาน	116
		6.1.4 ระบบเก็บข้อมูลและอุปกรณ์ท _ุ ดสอบอื่น	118
		6.1.4.1 ระบบเก็บข้อมู <mark>ล</mark>	118
		6.1.4.2 อุปกรณ์ <mark>ตรวจจับการเค</mark> ลื่อนที่ผ่านของรถ	119
		6.1.4.3 อุปกรณ์บันทึกภาพการเ <mark>คลื่อนที่</mark> ผ่านของรถ	121
	6.2	การแปลงค่าความเครียด <mark>หรื</mark> อคว <mark>า</mark> มเร่งภาคสนามเป็นการแอ่นตัว	123
		6.2.1 การแอ่นตัวที่แปลงม <mark>าจา</mark> กความเครียด	123
		6.2.2 การแอ่นตัวที่แปลงม ^า จาก <mark>ความเร่ง</mark>	126
	6.3	การปรับเทียบแบบจำลองสะพานที่ใช้ในการหาน้ำหนัก	130
	6.4	การทดสอบภาคสนาม	132
		6.4.1 รูปแบบการทดสอบภาคสนาม	132
		6.4.2 การดำเนินการทดสอบ	133
	6.5	การคำนวณหาน้ำหนักรถบรรทุกโดยตรงจากสมการการเคลื่อนที่ทั้งระบบ	134
		6.5.1 การทดสอบภาคสนามคำนวณโดยใช้การแอ่นตัว	134
		6.5.2 การทดสอบภาคสนามคำนวณโดยใช้การแอ่นตัวร่วมกับความเร่ง	137
		6.5.3 เปรียบเทียบการทดสอบภาคสนามคำนวณโดยใช้การแอ่นตัวและการแอ่นตัวร่วมกับ	
		ความเร่ง	140
	6.6	การทดสอบภาคสนามคำนวณหาน้ำหนักรถบรรทุกโดยวิธีไดนามิกโปรแกรมมิง	142
		6.6.1 การทดสอบภาคสนามคำนวณโดยใช้การแอ่นตัว	142
	6.7	เปรียบเทียบการคำนวณโดยใช้การแอ่นตัวโดยวิธีไดนามิกโปรแกรมมิงและการคำนวณโดยใช้	
		การแก้สมการการเคลื่อนที่ทั้งระบบ	145
	6.8	ระดับความถูกต้องของการหาน้ำหนักรถบรรทุก	148
7	อภิป	ี่รายและบทสรุป	152
รา	ยการ	ข้างอิง	156

1 va 2 a	9	9	σ ⁻	
าโระวัติผู้เขยเ	าวุทย	านพเ	lĥ	59

ល្ង

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตาราง 3.1 คุณสมบัติสะพานที่ใช้ตรวจสอบความถูกต้องของแบบจำลอง	52
ตาราง 5.1 คุณสมบัติสะพานที่ใช้ในการศึกษาประสิทธิภาพการคำนวณ	79
ตาราง 5.2 ระยะเพลาของรถบรรทุกที่ใช้ในการศึกษาประสิทธิภาพการคำนวณ	81
ตาราง 5.3 คุณสมบัติเบื้องต้นของรถบรรทุกที่ใช้ในการศึกษาประสิทธิภาพการคำนวณ	81
ตาราง 6.1 ค่าปรับเทียบแบบจำลองจากการทดสอบภาคสนาม	131
ตาราง 6.2 ผลการทดสอบการหาน้ำหนักรถบรรทุกและค่าความคลาดเคลื่อนทางสถิต	149
ตาราง 6.3 ร้อยละความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก	150

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญภาพ

รูปที่ 2.1 รูปแบบจำลองระหว่างสะพานกับรถบรรทุก	13
รูปที่ 2.2 แบบจำลองสะพาน	15
รูปที่ 2.3 รูปแบบโหมดพื้นฐานของสะพานที่ใช้ในการศึกษา	16
รูปที่ 2.4 รูปแบบจำลองของรถบรรทุก	18
รูปที่ 2.5 รูปแบบจำลองระหว่างสะพานกับรถบรรทุก	21
รูปที่ 2.6 แบบจำลองสะพานสำหรับการคำนวณเชิงโหม <mark>ด</mark>	27
รูปที่ 2.7 คานช่วงเดี่ยวรับแรงกระทำเคลื่อนที่ด้ <mark>วยความเร็วคงที่</mark>	27
รูปที่ 2.8 แบบจำลองสะพานสำหรับการคำนวณโดยใช้สมการเวียนบังเกิด	36
รูปที่ 2.9 แบบจำลองสะพานโดยการใช้ไฟในอีลีเมนต์	36
รูปที่ 2.10 แบบจำลองชิ้นส่วนของคาน	36
รูปที่ 2.11 แรงที่ขั้วเนื่องจากแรงภายนอกที่มากระทำ	39
รูปที่ 2.12 แบบจำลองสะพานที่ใช้สร้างสมการการเคลื่อนที่	40
รูปที่ 2.13 ผังลำดับงานการคำนวณแรงด้วยวิธีการคำนวณซ้ำ	45
รูปที่ 2.14 ลำดับงานการปรับปรุงความคลาดเคลื่อนเนื่องจากเงื่อนไขเริ่มต้น	47
รูปที่ 2.15 (ก) ความขรุขระ (ข) การแอ่นตัว (ค) ความเร็วและ (ง) ความเร่งจากแบบจำลองตามลำดับ	48
รูปที่ 2.16 เปรียบเทียบค่าการแอ่น <mark>ตัวจากแบบจำลองและการแปลงค่าควา</mark> มเร่งเป็นค่าการแอ่นตัว	48
รูปที่ 2.17 ค่าน้ำหนักรถบรรทุกที่ได้จา <mark>กไดนามิคโปรแกรมมิง</mark>	49
รูปที่ 2.18 ค่าการแอ่นตัวที่แปลงจากค่าคว <mark>ามเร่งและค่าการแอ่นตัวที่</mark> คำนวณจากไดนามิคโปรแกรมมิง	49
รูปที่ 2.19 ค่าน้ำหนักเนื่องจากผลทางสถิต	50
รูปที่ 2.20 ค่าการแอ่นตัวเนื่องจากผลทางสถิต	50
รูปที่ 2.21 ค่าการแอ่นตัวเนื่องจ <mark>ากผลทางพลศาสตร์</mark>	51
รูปที่ 3.1 แสดงแบบมาตรฐานข <mark>อง</mark> สะพานในส่วนของ (ก) หน้าตัด (ข) แปลน (ค) ขอบทาง และ (ง) ตอม่อ	
ตามลำดับ	53
รูปที่ 3.2 ตำแหน่งล้อของรถบรรทุกที่ใช้ในการศึกษาแบบจำลองคอมพิวเตอร์	53
รูปที่ 3.3 แบบจำลองของคานที่มีจุดรองรับแบบธรรมดา	54
รูปที่ 3.4 การเคลื่อนที่ของรถบรรทุกบนสะพานโดยพิจารณาล้อหน้าและล้อหลังในแต่ละช่วง	55
รูปที่ 3.5 กราฟเปรียบเทียบการแอ่นตัวที่จุดกึ่งกลางคาน ณ เวลาใดๆ ระหว่างแบบจำลองกับสมการ	
(3.1)	55
รูปที่ 3.6 (ก) การแอ่นตัว (ข) ความเร็วและ (ค) ความเร่งที่จุดกึ่งกลางสะพานที่ช่องจราจรกลาง ณ เวลา	
ใดๆ เมื่อรถบรรทุกเคลื่อนที่ผ่านสะพานโดยผิวทางมีความขรุขระแบบรูป 3.12 (ข) ด้วย	
ความเร็วรถ 20 กิโลเมตร/ชั่วโมงหรือ 5.55 เมตร/วินาที	56
รูปที่ 3.7 เปรียบเทียบ (ก) ความเร็วและ (ข) ความเร่งที่จุดกึ่งกลางสะพานที่ช่องจราจรกลาง ณ เวลาใดๆ	
เมื่อรถบรรทุกเคลื่อนที่ผ่านสะพานโดยผิวทางมีความขรุขระแบบรูป 3.12 (ข) ด้วยความเร็วรถ	
20 กิโลเมตร/ชั่วโมงหรือ 5.55 เมตร/วินาที	56

รูปที่ 3.8 คานช่วงเดี่ยวรับแรงกระทำเคลื่อนที่ด้วยความเร็วคงที่57
รูปที่ 3.9 เปรียบเทียบ (ก) การแอ่นตัว (ข) ความเร็วและ (ค) ความเร่งที่จุดกึ่งกลางสะพานที่เวลาใดๆ เมื่อ
รถบรรทุกเคลื่อนที่ผ่านสะพานโดยผิวทางมีความขรุขระแบบรูป 3.12 (ก) ด้วยความเร็วรถ 20
กิโลเมตร/ชั่วโมงหรือ 5.55 เมตร/วินาที59
รูปที่ 3.10 เปรียบเทียบ (ก) การแอ่นตัว (ข) ความเร็วและ (ค) ความเร่งที่จุดกึ่งกลางสะพานที่เวลาใดๆ
เมื่อรถบรรทุกเคลื่อนที่ผ่านสะพานโดยผิวทางมีความขรุขระแบบรูป 3.12 (ก) ด้วยความเร็วรถ
60 กิโลเมตร/ชั่วโมงหรือ 16.65 เมตร/วินาที
รูปที่ 3.11 เปรียบเทียบ (ก) การแอ่นตัว (ข) ความเร็วและ (ค) ความเร่งที่จุดกึ่งกลางสะพานที่เวลาใดๆ
- เมื่อรถบรรทุกเคลื่อนที่ผ่านสะพานโ <mark>ดยผิวทางมีความขร</mark> ุขระแบบรูป 3.12 (ก) ด้วยความเร็วรถ
120 กิโลเมตร/ชั่วโมงหรือ 3 <mark>3.33 เมตร/วินาที60</mark>
รูปที่ 3.12 หน้าข้างความขรุขระของผิวถนนบนสะพานในแบบต่างๆและการสั่นไหวของสะพานที่จุด
กึ่งกลาง61
รูปที่ 3.13 แสดงการกระจัดของรถที่ด้านหน้าและด้านหลังเปรียบเทียบกับหน้าข้างความขรุขระที่
ระยะทางเดียวกันเมื่อกำหนดให้ค่าสติฟเนสและค่าความหน่วงของระบบเพลาของรถมีค่าสูง
มาก
รูปที่ 4.1 ลำดับงานการปรับปรุงความคลาดเคลื่อนเนื่องจากเงื่อนไขเริ่มต้น
รูปที่ 4.2 (ก) การแอ่นตัวตัว (ข) <mark>ค</mark> วามเร็ว (ค) ความเร่งที่เป็นฟังก์ชันของเวลาตามสมการ และ (ง)
เปรียบเทียบค่าการแอ่นตัวแล <mark>ะ</mark> ค่าอินทิเกรตความเร็ว65
รูปที่ 4.3 (ก) เปรียบเทียบค่าการแอ่นตัวและค่าอินทิเกรตความเร่งแล <mark>ะ (</mark> ข) การปรับแก้เนื่องจากเงื่อนไข
เริ่มต้น
รูปที่ 4.4 เปรียบเทียบการแอ่นตัว ความเร <mark>็วที่จุดกึ่งกลางสะพาน เมื่อรถ</mark> บรรทุกน้ำหนักรวม (ก) 20,870 ,
(ข) 23,365 และ (ค) 25,785 กิโลกรัม ตามลำดับโดยผิวทางที่มีความขรุขระแบบรูป 3.12 (ข)
ด้วยความเร็วรถ 20 กิโลเมตร/ชั่วโมงหรือ 5.55 เมตร/วินาที ตามลำดับ
รูปที่ 4.5 เปรียบเทียบการแอ่นตัวที่จุดกึ่งกลางสะพาน (_{Wa} (L/ ₂)) เมื่อรถบรรทุกน้ำหนักรวม 20,870
7 2 กิโลกรัมบนผิวทางที่มีความขรุขระแบบรูป 3.12 (ข) ด้วยความเร็วรถ 20 กิโลเมตร/ชั่วโมงหรือ
5.55 เมตร/วินาที เมื่อสะพานสั่นด้วยความเร็วต้น (ก) 0.009, (ข) 0.018 และ (ค) 0.036
กิโลเมตรต่อชั่วโมงหรือ 0.0025, 0.005และ0.01 เมตรต่อวินาที ตามลำดับ
รปที่ 4.6 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์การแอ่นตัวที่จุดกึ่งกลางสะพาน เมื่อรถบรรทุกน้ำหนักรวม (ก) 20,870 ,
(ข) 23,365 และ (ค) 25,785 กิโลกรัม ตามลำดับ
รูปที่ 4.7 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์การแอ่นตัวที่จุดกึ่งกลางสะพาน เมื่อรถบรรทุกน้ำหนักรวม 20,870
้ กิโลกรัมโดยสะพานสั่นด้วยความเร็วต้น (ก) 0.009, (ข) 0.018 และ (ค) 0.036 กิโลเมตรต่อ
ชั่วโมงหรือ 0.0025,0.005 และ 0.01 เมตรต่อวินาทีตามลำดับ
รูปที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยร้อยละความคลาดเคลื่อนการแอ่นตัวที่จุดกึ่งกลางสะพาน เมื่อรถบรรทุกน้ำหนักรวม
์ (ก) 20,875 (ข) 23,365 และ (ค) 25.785 กิโลกรัม ตามลำดับ
รูปที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยร้อยละความคลาดเคลื่อนการแอ่นตัวที่จุดกึ่งกลางสะพาน เมื่อรถบรรทุกน้ำหนักรวม
(ก) 20,875, (ข) 23,365 และ (ค) 25,785 กิโลกรัม เมื่อสะพานสั่นด้วยความเร็วต้น 0.009,

0.018 และ 0.036 กิโลเมตรต่อชั่วโมงหรือ 0.0025, 0.005 และ 0.01 เมตรต่อวินาที ตามลำดับ	72
รูปที่ 4.10 เปรียบเทียบกับการแอ่นตัวที่ตำแหน่ง (ก) $w_s(\frac{1}{3})$ (ข) $w_s(\frac{1}{2})$ และ (ค) $w_s(\frac{21}{3})$ ที่คำนวณ โดยตรงเมื่อรถน้ำหนักรวม 20.875 กิโลกรัมเคลื่อนที่บนสะพานโดยผิวทางที่มีความขรขระ	
แบบรูป 3.12 (ข) ด้วยความเร็วรถ 20 กิโลเมตร/ชั่วโมงหรือ 5.55 เมตร/วินาทีวินาที โดยค่า <i>c</i> ใช้ตามทฤษฎี 22.5 เซนติเมตร ตามลำดับ	74
รูปที่ 4.11 เปรียบเทียบกับการแอ่นตัวที่ตำแหน่ง (ก) $W_s(V_3)$ (ข) $W_s(V_2)$ และ (ค) $W_s(^{2}V_3)$ ที่คำนวณ โดยตรงเมื่อรถน้ำหนักรวม 20,875 กิโลกรัมเคลื่อนที่บนสะพานโดยผิวทางที่มีความขรุขระ แบบรูป 3.6 (ข)ด้วยความเร็วรถ 20 กิโลเมตร/ชั่วโมงหรือ 5.55 เมตร/วินาที โดยค่า c ใช้วิธี	
กำลังสองน้อยสุด (least squares) ตามลำดับ	75
รูปที่ 4.12 ค่าระยะจากแนวแกนสะเทิน <i>c</i> (ค่าทฤษฎี 22.5 ซ.ม.)โดยใช้วิธีกำลังสองน้อยสุด (least	
squares)	76
รูปที่ 4.13 ส้มประสิทธิสหสัมพันธ์การแอ่นตัวและการแปลงความเครียดเป็นการแอ่นตัวที่จุดกึ่งกลาง	
สะพาน เมอรถบรรทุกนาหนักรวม 20.870, 23.365 และ 25.785 ติน	77
รูปท 4.14 คาเฉลยรอยละความคลาดเคลอนการแอนตวและการแปลงความเครยดเป็นการแอนตวทจุด	70
กงกลางสะพาน เมอรถปรรทุกนาหนกรวม 20.870, 23.365 และ 25.785 ตน	78
รูบท 5.1 แสดงแบบมาตรฐานของสะพานเนสงนของ (ก) หนาดด (ข) แบลน (ค) ขอบทาง และ (ง) ดอมอ ตวบคำดับ	80
รูปที่ 5.2 ตำแหน่งล้อของรถบรรทุกที่ใช้ในการศึกษาประสิทธิภาพการคำบาณ	00
รูปที่ 5.3 การหาค่าพารามิเตอร์ 2 ที่ให้ค่าความคลาดเคลื่อนต่ำสุด (ก) GCV (ข) รถบรรชก T1 (ค)	
รถบรรทก T2 (ง) รถบรรทก T3 ตามลำดับ	83
รปที่ 5 4 ค่าพารามิเตอร์ A ที่ให้ค่าความคลาดเคลื่อนต่ำสุดโดยวิธี (ก) GCV และ (ข) L - curve	
ตามลำดับ	
รปที่ 5.5 ตัวอย่างเปรียบเทียบผลการคำนวณรถบรรทก <i>T1</i> เคลื่อนที่ด้วยความเร็ว 20 กิโลเมตรต่อชั่วโมง	
บนผิวสะพานความขรฺขระดังรูปที่ 3.12 (ข) โดยใช้การแอ่นตัวสองตำแหน่ง w(¼) , w(⅓)	
(ก) น้ำหนักเพลาหน้า $m{F}_{_{f}}$ (ข) น้ำหนักเพลาหลัง $m{F}_{_{f}}$ และ(ค) น้ำหนักรวม $m{F}_{_{f}}$ ตามลำดับ	84
รูปที่ 5.6 ตัวอย่างเปรียบเทียบผลการคำนวณรถบรรทุก $T1$ เคลื่อนที่ด้วยความเร็ว 20 กิโลเมตรต่อชั่วโมง	
- บนผิวสะพานความขรุขระดังรูปที่ 3.12 (ข) โดยใช้การแอ่นตัวสองตำแหน่ง (ก) การแอ่น	
ตัว $w({ ensuremath{\mathscr{V}}_3})$ (ข) การแอ่นตัว $w({ ensuremath{\mathscr{V}}_2})$ ตามลำดับ	84
รูปที่ 5.7 เปรียบเทียบความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก $T1$ โดยใช้การแอ่นตัวสอง	
ตำแหน่ง $w(t'_3)$, $w(t'_2)$ (ก) น้ำหนักเพลาหน้า $F_{_f}$ (ข) น้ำหนักเพลาหลัง $F_{_r}$ และ(ค)	
น้ำหนักรวม F_{ι} ตามลำดับ	85
รูปที่ 5.8 เปรียบเทียบความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก $T2$ โดยใช้การแอ่นตัวสอง	
ตำแหน่ง $w({t'_3})$, $w({t'_2})$ (ก) น้ำหนักเพลาหน้า $F_{_f}$ (ข) น้ำหนักเพลาหลัง $F_{_r}$ และ(ค)	
น้ำหนักรวม F_t ตามลำดับ	86

รูปที่ 5.9 เปรียบเทียบความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก $T3$ โดยใช้การแอ่นตัวสอง	
ตำแหน่ง $w(t'_3)$, $w(t'_2)$ (ก) น้ำหนักเพลาหน้า $F_{_f}$ (ข) น้ำหนักเพลาหลัง $F_{_r}$ และ(ค)	
น้ำหนักรวม F_t ตามลำดับย	37
รูปที่ 5.10 ตัวอย่างเปรียบเทียบผลการคำนวณรถบรรทุก $T1$ เคลื่อนที่ด้วยความเร็ว 20 กิโลเมตรต่อ	
- ชั่วโมงบนผิวสะพานความขรุขระดังรูปที่ 3.12 (ข) โดยใช้การแอ่นตัวสาม	
ตำแหน่ง $w({}^{L}_{3})$, $w({}^{L}_{2})$, $w({}^{2}_{3})$ (ก) น้ำหนักเพลาหน้า $F_{_{f}}$ (ข) น้ำหนักเพลาหลัง $F_{_{r}}$ และ	
(ค) น้ำหนักรวม <i>F</i> , ตามลำดับ	39
รูปที่ 5.11 ตัวอย่างเปรียบเทียบผลการคำนวณรถบรรทุก $T1$ เคลื่อนที่ด้วยความเร็ว 20 กิโลเมตรต่อ	
ชั่วโมงบนผิวสะพานความขรุขระ รูปที่ 3.12 (ข) โดยใช้การแอ่นตัวสามตำแหน่ง (ก) การแอ่น	
ตัว $w(\frac{L_3}{3})$ (ข) การแอ่นตัว $w(\frac{L_2}{2})$ และ (ค) การแอ่นตัว $w(^{2}L_{3})$ ตามลำดับ	90
รูปที่ 5.12 เปรียบเทียบความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก $T1$ โดยใช้การแอ่นตัวสาม	
ตำแหน่ง $w(t'_3)$, $w(t'_2)$, $w(t'_2)$, $w(t'_2)$ (ก) น้ำหนักเพลาหน้า $F_{_f}$ (ข) น้ำหนักเพลาหลัง $F_{_f}$ และ	
(ค) น้ำหนักรวม F_t ตามลำดับ	91
รูปที่ 5.13 เปรียบเทียบความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก $T2$ โดยใช้การแอ่นตัวสาม	
ตำแหน่ง $w(t'_3)$, $w(t'_2)$, $w(^{2}t'_3)$ (ก) น้ำหนักเพลาหน้า $F_{_f}$ (ข) น้ำหนักเพลาหลัง $F_{_f}$ และ	
(ค) น้ำหนักรวม F _t ตามลำดับ	3 1
รูปที่ 5.14 เปรียบเทียบความคล <mark>าดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก $T3$ โดยใช้การแอ่นตัวสาม</mark>	
ตำแหน่ง $w(t'_3)$, $w(t'_2)$, $w(^{2}t'_3)$ (ก) น้ำหนักเพลาหน้า $F_{_f}$ (ข) น้ำหนักเพลาหลัง $F_{_r}$ และ	
(ค) น้ำหนักรวม F_t ตามลำดับ	~~)~~ 2
รูปที่ 5.15 เปรียบเทียบความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก $T1$ โดยใช้การแอ่นตัวสอง	
$w(t'_3)$, $w(t'_2)$ และสามตำแหน่ง $w(t'_3)$, $w(t'_2)$, $w(t'_3)$ (ก) น้ำหนักเพลาหน้า F_f (ข)	
น้ำหนักเพลาหลัง F_r^{-} และ(ค) น้ำหนักรวม F_t ตามลำดับ	93
รูปที่ 5.16 เปรียบเทียบความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก $T2$ โดยใช้การแอ่นตัวสอง	
$w({}^{\prime\prime}_{\!\!3})$, $w({}^{\prime\prime}_{\!\!2})$ และสามตำแหน่ง $w({}^{\prime\prime}_{\!\!3})$, $w({}^{\prime\prime}_{\!\!2})$, $w({}^{2}{}^{\prime\prime}_{\!\!3})$ (ก) น้ำหนักเพลาหน้า $F_{_f}$ (ข)	
น้ำหนักเพลาหลัง F_r และ(ค) น้ำหนักรวม F_t ตามลำดับ	93
รูปที่ 5.17 เปรียบเทียบความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก $T3$ โดยใช้การแอ่นตัวสอง	
$w(t'_3)$, $w(t'_2)$ และสามตำแหน่ง $w(t'_3)$, $w(t'_2)$, $w(^{2}t'_3)$ (ก) น้ำหนักเพลาหน้า $F_{_f}$ (ข)	
น้ำหนักเพลาหลัง F_r และ(ค) น้ำหนักรวม F_t ตามลำดับ	34
รูปที่ 5.18 ตัวอย่างเปรียบเทียบผลการคำนวณรถบรรทุก $T1$ เคลื่อนที่ด้วยความเร็ว 20 กิโลเมตรต่อ	
ชั่วโมงบนผิวสะพานความขรุขระ รูปที่ 3.12 (ข) โดยใช้การแอ่นตัวสาม	
ต่ำแหน่ง $w({}^{\prime}_{\!\!3})$, $w({}^{\prime}_{\!\!2})$, $w({}^{2}^{\prime}_{\!\!3})$ ร่วมกับความเร่งสองต่ำแหน่ง $\ddot{w}({}^{\prime}_{\!\!3})$, $\ddot{w}({}^{\prime}_{\!\!2})$ (ก)	
น้ำหนักเพลาหน้า $F_{_f}$ (ข) น้ำหนักเพลาหลัง $F_{_r}$ และ(ค) น้ำหนักรวม $F_{_t}$ ตามลำดับ	95
รูปที่ 5.19 ตัวอย่างเปรียบเทียบผลการคำนวณรถบรรทุก $T1$ เคลื่อนที่ด้วยความเร็ว 20 กิโลเมตรต่อ	
ชั่วโมงบนผิวสะพานความขรุขระ รูปที่ 3.12 (ข) โดยใช้ค่านอร์มอลไรซ์ ความเร่งสองตำแหน่ง	
(ก) $\ddot{w}(\frac{L_{3}}{3})$ (ข) $\ddot{w}(\frac{L_{2}}{2})$ การแอ่นตัวสามตำแหน่ง (ค) $w(\frac{L_{3}}{3})$ (ง) $w(\frac{L_{2}}{2})$ และ (จ) $w(\frac{2L_{3}}{3})$	
ตามลำดับ	96

รูปที่ 5.20 ความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก $T1$ โดยใช้การแอ่นตัวสามตำแหน่ง $w({ u_3'})$,	
$w(t_2')$, $w(2t_3')$ ร่วมกับความเร่งสองตำแหน่ง $\ddot{w}(t_3')$, $\ddot{w}(t_2')$ (ก) น้ำหนักเพลาหน้า F_f (ข)	
น้ำหนักเพลาหลัง F_r และ(ค) น้ำหนักรวม F_t ตามลำดับ	97
รูปที่ 5.21 ความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก $T2$ โดยใช้การแอ่นตัวสามตำแหน่ง $w({t}_3')$,	
$w(t_2')$, $w(2t_3')$ ร่วมกับความเร่งสองตำแหน่ง $\ddot{w}(t_3')$, $\ddot{w}(t_2')$ (ก) น้ำหนักเพลาหน้า $F_{_f}$ (ข)	
น้ำหนักเพลาหลัง $F_{r_{\star}}$ และ(ค) น้ำหนักรวม F_{r} ตามลำดับ	97
รูปที่ 5.22 ความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก $T3$ โดยใช้การแอ่นตัวสามตำแหน่ง $w({t_3^\prime})$,	
$w(t_2')$, $w(t_2')$ ร่วมกับความเร่งสองตำแหน่ง $\ddot{w}(t_3')$, $\ddot{w}(t_2')$ (ก) น้ำหนักเพลาหน้า F_f (ข)	
น้ำหนักเพลาหลัง F_r และ(ค) น้ำหนักรวม F_t ตามลำดับ	98
รูปที่ 5.23 เปรียบเทียบความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก $T1$ โดยใช้การแอ่นตัวสาม	
ตำแหน่ง $w(\frac{L_3}{3})$, $w(\frac{L_2}{2})$, $w(\frac{2L_3}{3})$ ร่วมกับความเร่งสองตำแหน่ง $\ddot{w}(\frac{L_3}{3})$, $\ddot{w}(\frac{L_2}{2})$ (ก)	
น้ำหนักเพลาหน้า $F_{_f}$ (ข) น้ำหนักเพลาหลัง $F_{_r}$ และ(ค) น้ำหนักรวม $F_{_t}$ ตามลำดับ	100
รูปที่ 5.24 เปรียบเทียบความคล [ื] ่าดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก $T2$ โดยใช้การแอ่นตัวสาม	
ตำแหน่ง $w(\frac{L_3}{3})$, $w(\frac{L_2}{2})$, $w(^{2}\frac{L_3}{3})$ ร่วมกับความเร่งสองตำแหน่ง $\ddot{w}(\frac{L_3}{3})$, $\ddot{w}(\frac{L_2}{2})$ (ก)	
น้ำหนักเพลาหน้า $F_{_f}$ (ข) น้ำหนักเพลาหลัง $F_{_r}$ และ(ค) น้ำหนักรวม $F_{_r}$ ตามลำดับ	101
รูปที่ 5.25 เปรียบเทียบความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก $T3$ โดยใช้การแอ่นตัวสาม	
ตำแหน่ง $w(\frac{L_3}{3})$, $w(\frac{L_2}{2})$, $w(\frac{2L_3}{3})$ ร่วมกับความเร่งสองตำแหน่ง $\ddot{w}(\frac{L_3}{3})$, $\ddot{w}(\frac{L_2}{2})$ (ก)	
น้ำหนักเพลาหน้า $F_{_f}$ (ข) น้ำหนักเพลาหลัง $F_{_f}$ และ(ค) น้ำหนักรวม $F_{_t}$ ตามลำดับ	101
รูปที่ 5.26 ตัวอย่างเปรียบเทียบ [้] ผลการคำนวณรถบรรทุก $T1$ เคลื่อนที่ด้วยความเร็ว 20 กิโลเมตรต่อ	
ชั่วโมงบนผิวสะพานความขรุขระดังรูปที่ 3.12 (ข) โดยใช้วิธีไดนามิกโปรแกรมมิง	103
รูปที่ 5.27 ความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก $T1$ โดยใช้วิธีไดนามิกโปรแกรมมิงและใช้	
ข้อมูลการแอ่นตัว $w({t_3}'), w({t_2}'), w({^2t_3}')$ (ก) น้ำหนักเพลาหน้า F_f (ข) น้ำหนักเพลา	
หลัง F_r และ(ค) น้ำหนักรวม F_t ตามลำดับ	104
รูปที่ 5.28 ความคลาดเคลื่อนก <mark>า</mark> รคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก $T2$ โดยใช้วิธีไดน <mark>า</mark> มิกโปรแกรมมิงและใช้	
ข้อมูลการแอ่นตัว $w(t'_3), w(t'_2), w(^{2}t'_3)$ (ก) น้ำหนักเพลาหน้า F_f (ข) น้ำหนักเพลา	
หลัง F_r และ(ค) น้ำหนักรวม F_t ตามลำดับ	104
รูปที่ 5.29 ความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก $T3$ โดยใช้วิธีไดนามิกโปรแกรมมิงและใช้	
ข้อมูลการแอ่นตัว $w(t'_3), w(t'_2), w(^{2}t'_3)$ (ก) น้ำหนักเพลาหน้า F_f (ข) น้ำหนักเพลา	
หลัง F_r และ(ค) น้ำหนักรวม F_t ตามลำดับ	105
รูปที่ 5.30 เปรียบเทียบความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก $T1$ โดยใช้วิธีไดนามิงโปรแกรม	
มิงและใช้การแอ่นตัว $w({l'_3}), w({l'_2}), w(^2{l'_3})$ กับการใช้การแอ่นตัวที่แปลงมาจากความเร่ง	
$w_a({}^{\prime}\!$	
น้ำหนักรวม $F_{_t}$ ตามลำดับ	107
รูปที่ 5.31เปรียบเทียบความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก $T2$ โดยใช้วิธีไดนามิงโปรแกรม	
มิงและใช้การแอ่นตัว $w({}^{\prime}_{\!$	

$w_a(t'_3), w_a(t'_2), w_a(^2t'_3)$ (ก) น้ำหนักเพลาหน้า F_f (ข) น้ำหนักเพลาหลัง F_r และ(ค) น้ำหนักรวม F_t ตามลำดับ108
รูปที่ 5.32เปรียบเทียบความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก $T3$ โดยใช้วิธีไดนามิงโปรแกรม
- มิงและใช้การแอ่นตัว $w({L_3}'), w({L_2}'), w(^{2}L_3')$ กับการใช้การแอ่นตัวที่แปลงมาจากความเร่ง
$w_a({}^{\prime}\!$
น้ำหนักรวม $F_{\!_{r}}$ ตามลำดับ
รูปที่ 5.33 เปรียบเทียบความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก $T1$ โดยใช้การแอ่นตัวสาม
- ตำแหน่ง $w(\frac{L_3}{3}), w(\frac{L_2}{3}), w(^{2}\frac{L_3}{3})$ คำนวณด้วยวิธีไดนามิกโปรแกรมมิงและวิธีการคำนวณ
โดยตรงจากสมการการเคลื่อนที่ทั้งระบบเมื่อเมตริกซ์เชื่อมโยงคำนวณจากหลักการไฟไนอิลิ
เมนต์ (ก) น้ำหนักเพลาหน้า $F_{_f}$ (ข) น้ำหนักเพลาหลัง $F_{_f}$ และ(ค) น้ำหนักรวม $F_{_f}$ ตามลำดับ 110
รูปที่ 5.34 ผลต่างความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก T1 โดยใช้การแอ่นตัวสามตำแหน่ง
$w(\frac{L_{3}}{2}), w(\frac{L_{2}}{2}), w(\frac{2L_{3}}{2})$ คำนวณด้วยวิธีไดนามิกโปรแกรมมิงและวิธีการคำนวณโดยตรงจาก
สมการการเคลื่อนที่ทั้งระบบเมื่อเมตริกซ์เชื่อมโยงคำนวณจากหลักการไฟไนอิลิเมนต์ (ก)
น้ำหนักเพลาหน้า F_{arphi} (ข) น้ำหนักเพลาหลัง F_{arphi} และ(ค) น้ำหนักรวม F_{arphi} ตามลำดับ
รูปที่ 5.35 เปรียบเทียบความคล่าดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก $T1$ โดยใช้การแอ่นตัวสาม
ตำแหน่ง $w(\frac{1}{3}), w(\frac{1}{3}), w(\frac{21}{3})$ คำนวณด้วยวิธีไดนามิกโปรแกรมมิงและวิธีการคำนวณ
โดยตรงจากสมการการเคลื่อนที่ทั้งระบบ (ก) น้ำหนักเพลาหน้า $F_{_{f}}$ (ข) น้ำหนักเพลาหลัง $F_{_{f}}$
และ(ค) น้ำหนักรวม <i>F</i> , <mark>ตามลำดับ111</mark>
รูปที่ 5.36 เปรียบเทียบความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก $T2$ โดยใช้การแอ่นตัวสาม
ตำแหน่ง $w(\frac{L_3}{3}), w(\frac{L_2}{3}), w(^{2}\frac{L_3}{3})$ คำนวณด้วยวิธีไดนามิกโปรแกรมมิงและวิธีการคำนวณ
โดยตรงจากสมการการเคลื่อนที่ทั้งระบบ (ก) น้ำหนักเพลาหน้า $F_{_f}$ (ข) น้ำหนักเพลาหลัง $F_{_r}$
และ(ค) น้ำหนักรวม <i>F,</i> ตามลำดับ112
รูปที่ 5.37 เปรียบเทียบความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก $T3$ โดยใช้การแอ่นตัวสาม
ตำแหน่ง $w(\frac{L_3}{3}), w(\frac{L_2}{3}), w(\frac{2L_3}{3})$ คำนวณด้วยวิธีไดนามิกโปรแกรมมิงและวิธีการคำนวณ
โดยตรงจากสมการการเคลื่อนที่ทั้งระบบ (ก) น้ำหนักเพลาหน้า $F_{_f}$ (ข) น้ำหนักเพลาหลัง $F_{_r}$
และ(ค) น้ำหนักรวม <i>F</i> , ตามลำดับ112
รูปที่ 6.1 แสดงแบบมาตรฐานของสะพานในส่วนของ (ก) หน้าตัด (ข) แปลน (ค) ขอบทาง และ (ง) ตอม่อ
- ตามลำดับ
รูปที่ 6.2 สะพานข้ามคลองบางน้อยที่ใช้ทดสอบ115
- รูปที่ 6.3 ค่าน้ำหนักและตำแหน่งล้อของรถบรรทุกที่ใช้ในการทดสอบภาคสนาม
รูปที่ 6.4 ขั้นตอนการติดตั้งอุปกรณ์วัดความเร่งในสะพานเข้ากับสะพาน
- รูปที่ 6.5 ตำแหน่งการติดอุปกรณ์วัดความเครียดและความเร่งใต้สะพาน
รูปที่ 6.6 (ก) ผังการทำงานของระบบเก็บข้อมูล (ข) กล่องบริดจ์คอมพลีทชั่น (bridge completion) และ
้ (ค) ดาต้าลอคเกอร์ (data logger)119
รูปที่ 6.7 ลักษณะทั่วไป (ก) เซนเซอร์บอกตำแหน่ง (ข) ตัวรับสัญญาณและ(ค) ตัวส่งสัญญาณ

รูปที่ 6.8 (ก) ผังการทำงานของระบบตรวจจับการเคลื่อนที่ผ่านของรถ (ข) ลักษณะการติดตั้งใช้เซ็นเซอร์	
บอกตำแหน่งรถเข้าและออก (ค) สัญญาณที่ตัวเซนเซอร์เก็บข้อมูล	121
รูปที่ 6.9 (ก) ผังการทำงานของระบบถ่ายภาพจากกล้องวีดิโอ และ (ข)กล้องวีดิโอที่ติดตั้งบนโครงสร้าง	
เหล็กข้างสะพาน ตามลำดับ	122
รูปที่ 6.10 ลักษณะของระบบที่ใช้สำหรับทำการทดสอบการหาน้ำหนัก	123
รูปที่ 6.11 การทดสอบภาคสนามการเก็บวัดการแอ่นตัวและความเครียดเพื่อแปลงความเครียดเป็นการ	
แอ่นตัว	124
รูปที่ 6.12 ค่าคงที่สำหรับการแปลงความเครียดเป็นการแอ่นตัวเมื่อทำการเก็บวัดข้อมูลจากภาคสนาม	
(ก) ตำแหน่ง $w(\frac{L_3}{3})$ (ข) ตำแหน่ง $w(\frac{L_2}{2})$ และ(ค)ตำแหน่ง $w(^{2}\frac{L_3}{3})$ ตามลำดับ	125
รูปที่ 6.13 ตัวอย่างเปรียบเทียบการทด <mark>สอบภาคสนามการแปลงความเค</mark> รียดเป็นการแอ่นตัว (ก)	
ตำแหน่ง $w(\frac{L_3}{3})$ (ข) ตำแหน่ง $w(\frac{L_2}{2})$ และ(ค)ตำแหน่ง $w(\frac{2L_3}{3})$ ตามลำดับ	126
รูปที่ 6.14 (ก) การกำจัดสัญญาณรบกวนและ (ข) การแปลงสัญญาณความเร่งภาคสนามเป็นการแอ่นตัว	126
รูปที่ 6.15 (ก) การกำจัดสัญญาณรบกวนและ (ข) การแปลงสัญญาณความเร่งภาคสนามเป็นการแอ่นตัว	127
รูปที่ 6.16 ความเร่งจากแบบจำลองโดย (ก) บวกสัญญาณรบกวนแบบสุ่ม และ (ข) กำจัดสัญญาณ	
รบกวน	127
รูปที่ 6.17 เปรียบเทียบ (ก) ความเร่งจากแบบจำลองที่กำจัดสัญญาณรบกวนออก และ (ข) การแปลง	
ความเร่งเป็นการแอ่นตัว	127
รูปที่ 6.18 (ก) โดเมนความถี่ของค่า <mark>การแอ่นตัวจากแบบจำลองที่ยังไม่มีสัญญาณรบกวน และ (ข) ภาพ</mark>	
ขยาย	128
รูปที่ 6.19 ความเร่งจากแบบจำลองโดย (ก) <mark>บวกสัญญาณรบกวนแ</mark> บบสุ่มที่ปรับความถี่แล้ว และ (ข)	
กำจัดสัญญาณรบกวน	128
รูปที่ 6.20 เปรียบเทียบ (ก) ความเร่งจากแบบจำลองที่กำจัดสัญญาณรบกวนที่ปรับความถี่แล้วและ (ข)	
การแปลงความเร่งเป็นการแอ่นตัว	128
รูปที่ 6.21 ความเร่งจากแบบจ <mark>ำลอ</mark> งโดย (ก) บวกสัญญาณรบกวนภาคสนาม <mark>และ</mark> (ข) กำจัดสัญญาณ	
รบกวน	129
รูปที่ 6.22 เปรียบเทียบ (ก) ความเร่งจากแบบจำลองที่กำจัดสัญญาณรบกวนภาคสนามออก และ (ข)	
การแปลงความเร่งเป็นการแอ่นตัว	129
รูปที่ 6.23 ความเร่งจากแบบจำลองโดย (ก) บวกสัญญาณรบกวนภาคสนามที่ปรับความถี่แล้ว และ (ข)	
กำจัดสัญญาณรบกวน	130
รูปที่ 6.24 เปรียบเทียบ (ก) ความเร่งจากแบบจำลองกำจัดสัญญาณรบกวนภาคสนามที่ปรับความถี่แล้ว	
และ (ข) การแปลงความเร่งเป็นการแอ่นตัว	130
รูปที่ 6.25 การปรับเทียบการแอ่นตัวจากการทดสอบภาคสนามให้สอดคล้องกับแบบจำลอง (ก) การแอ่น	
ตัวจากแบบจำลอง (ข) ตำแหน่ง $w({}^{\prime}_{\!\!\!\!3})$ (ค) ตำแหน่ง $w({}^{\prime}_{\!\!\!2})$ (ง) ตำแหน่ง $w({}^{2}\!\!\!/_{\!\!\!3})$	132
รูปที่ 6.26 แผนการทดสอบภาคสนาม (ก) รถบรรทุก $T1$ (ข) รถบรรทุก $T2$ และ(ค) รถบรรทุก $T3$	132
รูปที่ 6.27 ขั้นตอนการทดสอบขณะรถบรรทุกเริ่มเคลื่อนที่เข้าสะพาน	133
รูปที่ 6.28 ขั้นตอนการทดสอบขณะรถบรรทุกเคลื่อนที่ออกจากสะพาน	133

รูปที่ 6.29 ตัวอย่างสัญญาณ (ก) ความเครียดและ (ข) ความเร่งกับเซ็นเซอร์บอกตำแหน่งที่จุดเข้าสะพาน134
รูปที่ 6.30 ความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก $T1$ โดยใช้การแอ่นตัวสามตำแหน่ง $w({L_3^\prime})$,
$w({1\!\!\!/_2})$, $w({}^2{1\!\!\!/_3})$ (ก) น้ำหนักเพลาหน้า $F_{_f}$ (ข) น้ำหนักเพลาหลัง $F_{_r}$ และ(ค) น้ำหนัก
รวม F_t ตามลำดับ
รูปที่ 6.31 ความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก $T2$ โดยใช้การแอ่นตัวสามตำแหน่ง $w({t}_3')$,
$w(t_2')$, $w(^{2}t_3')$ (ก) น้ำหนักเพลาหน้า $F_{_f}$ (ข) น้ำหนักเพลาหลัง $F_{_r}$ และ(ค) น้ำหนัก
รวม F_t ตามลำดับ
รูปที่ 6.32 ความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก $T3$ โดยใช้การแอ่นตัวสามตำแหน่ง $w({l'_3})$,
$w({\prime\!\!/_2})$, $w(^{2}{\prime\!\!/_3})$ (ก) น้ำหนักเพลาหน้า F_f (ข) น้ำหนักเพลาหลัง F_r และ(ค) น้ำหนัก
รวม F_t ตามลำดับ
รูปที่ 6.33 ความคลาดเคลื่อนการค <mark>ำนวณน้ำหนัก</mark> รถบรรทุก $T1$ โดยใช้การแอ่นตัวสามตำแหน่ง $w(t'_3)$,
$w(t_2')$, $w(2t_3')$ ร่วมกับความเร่งสองตำแหน่ง $\ddot{w}(t_3')$, $\ddot{w}(t_2')$ (ก) น้ำหนักเพลาหน้า F_f (ข)
น้ำหนักเพลาหลัง F_r^{-} และ(ค) น้ำหนักรวม F_t^{-} ตามลำดับ
รูปที่ 6.34 ความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก $T2$ โดยใช้การแอ่นตัวสามตำแหน่ง $w(t'_3)$,
$w(t_2')$, $w(2t_3')$ ร่วมกับความเร่งสองตำแหน่ง $\ddot{w}(t_3')$, $\ddot{w}(t_2')$ (ก) น้ำหนักเพลาหน้า F_f (ข)
น้ำหนักเพลาหลัง $F_r^{}$ และ(ค) น้ำหนักรวม $F_t^{}$ ตามลำดับ
รูปที่ 6.35 ความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก $T3$ โดยใช้การแอ่นตัวสามตำแหน่ง $w({t}_3')$,
$w({}^{\prime}\!_2)$, $w({}^{2}\!'_3)$ ร่วมกับความเร่งสองตำแหน่ง $\ddot{w}({}^{\prime}\!_3)$, $\ddot{w}({}^{\prime}\!_2)$ (ก) น้ำหนักเพลาหน้า $F_{_f}$ (ข)
น้ำหนักเพลาหลัง F_r และ(ค) น้ำหนักรวม F_t ตามลำดับ
รูปที่ 6.36 เปรียบเทียบความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก $T1$ โดยใช้การแอ่นตัวสาม
ตำแหน่ง $w({L_3'})$, $w({L_2'})$, $w({^{2}L_3'})$ เท่านั้นและการแอ่นตัวร่วมกับความเร่งสอง
ตำแหน่ง $\ddot{w}(t'_3)$, $\ddot{w}(t'_2)$ (ก) น้ำหนักเพลาหน้า F_f (ข) น้ำหนักเพลาหลัง F_r และ(ค) น้ำหนัก
รวม F_t ตามลำดับ
รูปที่ 6.37 เปรียบเทียบความค <mark>ลา</mark> ดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก $T2$ โดยใช้การแอ่นตัวสาม
ตำแหน่ง $w({L_3'})$, $w({L_2'})$, $w({}^{2L_3'})$ เท่านั้นและการแอ่นตัวร่วมกับความเร่งสอง
ตำแหน่ง $\ddot{w}(t'_3)$, $\ddot{w}(t'_2)$ (ก) น้ำหนักเพลาหน้า F_f (ข) น้ำหนักเพลาหลัง F_r และ(ค) น้ำหนัก
รวม <i>F,</i> ตามลำดับ
รูปที่ 6.38 เปรียบเทียบความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก $T3$ โดยใช้การแอ่นตัวสาม
ตำแหน่ง $w({L_3'})$, $w({L_2'})$, $w({^{2}L_3'})$ เท่านั้นและการแอ่นตัวร่วมกับความเร่งสอง
ตำแหน่ง $\ddot{w}(t'_3)$, $\ddot{w}(t'_2)$ (ก) น้ำหนักเพลาหน้า F_f (ข) น้ำหนักเพลาหลัง F_r และ(ค) น้ำหนัก
รวม <i>F</i> , ตามลำดับ
รูปที่ 6.39 ความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก $T1$ โดยใช้วิธีไดนามิกโปรแกรมมิงและใช้
ข้อมูลการแอ่นตัว $w(t'_3), w(t'_2), w(^{2}t'_3)$ (ก) น้ำหนักเพลาหน้า $F_{_f}$ (ข) น้ำหนักเพลา
หลัง <i>F_</i> และ(ค) น้ำหนักรวม <i>F,</i> ตามลำดับ143

รูปที่ 6.40 ความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก $T2$ โดยใช้วิธีไดนามิกโปรแกรมมิงและใช้	
ข้อมูลการแอ่นตัว $w({}^{L}\!\!/_3), w({}^{L}\!\!/_2), w({}^{2L}\!\!/_3)$ (ก) น้ำหนักเพลาหน้า $F_{_f}$ (ข) น้ำหนักเพลา	
หลัง F_r และ(ค) น้ำหนักรวม F_t ตามลำดับ	144
รูปที่ 6.41 ความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก $T3$ โดยใช้วิธีไดนามิกโปรแกรมมิงและใช้	
ข้อมูลการแอ่นตัว $w({}^{L}\!\!/_3), w({}^{L}\!\!/_2), w({}^{2L}\!\!/_3)$ (ก) น้ำหนักเพลาหน้า $F_{_f}$ (ข) น้ำหนักเพลา	
หลัง $F_{_r}$ และ(ค) น้ำหนักรวม $F_{_t}$ ตามลำดับ	144
รูปที่ 6.42 เปรียบเทียบความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก $T1$ โดยใช้การแอ่นตัวสาม	
ตำแหน่ง $w(\frac{1}{3}),w(\frac{1}{2}),w(^{2}\frac{1}{3})$ คำนวณด้วยวิธีไดนามิกโปรแกรมมิงและวิธีการคำนวณ	
โดยตรงจากสมการการเคลื่อนที่ทั้งระบบ (ก) น้ำหนักเพลาหน้า $F_{_f}$ (ข) น้ำหนักเพลาหลัง $F_{_r}$	
และ(ค) น้ำหนักรวม <i>F</i> , ตา <mark>มลำดับ</mark>	146
รูปที่ 6.43 เปรียบเทียบความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก $T2$ โดยใช้การแอ่นตัวสาม	
ตำแหน่ง $w(\frac{1}{3}), w(\frac{1}{2}), w(\frac{21}{3})$ คำนวณด้วยวิธีไดนามิกโปรแกรมมิงและวิธีการคำนวณ	
โดยตรงจากสมการการเคลื่อนที่ทั้งระบบ (ก) น้ำหนักเพลาหน้า $F_{_f}$ (ข) น้ำหนักเพลาหลัง $F_{_r}$	
และ(ค) น้ำหนักรวม <mark>F,</mark> ตามลำดับ	147
รูปที่ 6.44 เปรียบเทียบความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก $T3$ โดยใช้การแอ่นตัวสาม	
ตำแหน่ง $w(\frac{1}{3}),w(\frac{1}{2}),w(^{2}\frac{1}{3})$ คำนวณด้วยวิธีไดนามิกโปรแกรมมิงและวิธีการคำนวณ	
โดยตรงจากสมการการเคลื่อนที่ทั้งระบบ (ก) น้ำหนักเพลาหน้า $F_{_f}$ (ข) น้ำหนักเพลาหลัง $F_{_r}$	
และ(ค) น้ำหนักรวม <i>F</i> , <mark>ต</mark> ามลำดับ	147
รูปที่ 6.45 ค่าน้ำหนักเพลาหน้า $F_{_f}$ ที่คำนวณได้เทียบกับค่าน้ำหนักที่วัดจริง	150
รูปที่ 6.46 ค่าน้ำหนักเพลาหลัง F_r ที่คำนวณได้เทียบกับค่าน้ำหนักที่วัดจริง	151
รูปที่ 6.47 ค่าน้ำหนักรวม F_t ที่คำนวณได้เทียบกับค่าน้ำหนักที่วัดจริง	151

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1 บทนำ

1.1 <u>ความเป็นมา</u>

น้ำหนักรถบรรทุกและการกระจายน้ำหนักเป็นข้อมูลที่สำคัญ ที่แสดงให้เห็นถึงขนาดของน้ำหนักบรรทุก และความถี่ที่ปรากฏขึ้นบนเส้นทางคมนาคม (ถนนและสะพาน) ข้อมูลดังกล่าวมีความจำเป็นอย่างมากในการ วิเคราะห์ออกแบบโครงสร้างตลอดจนการบำรุงรักษาถนนและสะพาน รวมทั้งการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับ น้ำหนักรถบรรทุก น้ำหนักรถบรรทุกที่มีความถูกต้องนั้นมีความสำคัญต่อการวางแผนด้านนโยบายการขนส่งและ การจราจร เพื่อที่จะได้มาถึงข้อมูลดังกล่าวนั้น ระบบ weigh-in-motion (WIM) จึงได้ถูกพัฒนาขึ้น

ระบบ WIM คือ วิธีการหาข้อมูลต่าง ๆ เช่น น้ำหนักเพลา ระยะห่างระหว่างเพลา จำนวนเพลาของยวดยาน พาหนะ ขณะที่กำลังเคลื่อนที่อยู่บนถนนหรือสะพาน ซึ่งโดยปกติยวดยานพาหนะดังกล่าว มักจะเป็นรถที่มี น้ำหนักมาก เช่น รถบรรทุก รถพ่วง เพราะรถกลุ่มดังกล่าวจะมีผลอย่างมากต่อโครงสร้างถนนและสะพาน

ในต่างประเทศ เช่น แคนาดา อเมริกา ฮ่องกง ได้หวัน และออสเตรเลีย ได้มีการนำระบบ WIM มาใช้อย่าง แพร่หลาย ซึ่งระบบ WIM สามารถใช้ได้ทั้งกับผิวทาง (ถนน) หรือ สะพาน ในกรณีที่ใช้กับผิวทาง อุปกรณ์ที่ เกี่ยวข้อง ได้แก่ คอนกรีตหน้าตัดรูปกล่องสี่เหลี่ยม (culvert) ซึ่งจะวางอยู่ใต้ถนนโดยที่ภายใน culvert นี้จะมี มาตรวัดความเครียด (strain gauge) ติดตั้งอยู่ การใช้แผ่นโลหะติดตั้งอยู่บนผิวถนนโดยที่แผ่นโลหะดังกล่าวจะ ถูกรองรับด้วยตัวเซลล์วัดน้ำหนัก (load cell) การใช้มาตรวัดความเครียดแนวตั้ง (vertical strain transducer) ฝังไว้ใต้ผิวทาง หรือการใช้พิโซอิเลคตริค (piezoelectric) ฝังไว้ที่ผิวทาง แต่เนื่องจากระบบนี้ มีข้อเสียคือ เมื่อ ต้องการที่จะช่อมบำรุง จะต้องทำการลอกผิวทางออก อีกทั้งอาจต้องทำการปิดเส้นทางการจราจรระหว่าง ดำเนินการติดตั้งระบบ ดังนั้นจึงได้มีการปรับปรุงเป็นระบบที่ใช้กับสะพาน ซึ่งจะเป็นการนำตัวเซ็นเซอร์ต่างๆ เช่น มาตรวัดความเครียด (strain gauge) เครื่องตรวจวัดความเร่ง (accelerometer) ไปติดไว้ที่คาน (girder) ใต้ สะพาน ข้อมูลที่ได้จากตัวเซ็นเซอร์ดังกล่าวสามารถที่จะนำไปวิเคราะห์เพื่อหาน้ำหนักของรถที่เคลื่อนที่ผ่านบน ถนนหรือสะพานได้

สำหรับประเทศไทย การศึกษาในเรื่อง WIM ในอดีตที่ผ่านมามีค่อนข้างน้อย การเก็บข้อมูลของน้ำหนัก รถบรรทุกจะเก็บจากการที่ให้รถขึ้นซั่งน้ำหนักบนตราชั่ง ซึ่งทำให้เสียเวลามากและก่อให้เกิดปัญหาทาง การจราจร นอกจากนั้นยังพบว่ามีปัญหาเรื่องการโกงน้ำหนัก ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายอย่างรุนแรงต่อถนนและ สะพาน ดังนั้นจึงน่าจะเป็นวิธีที่ดีที่จะนำระบบ WIM เข้ามาใช้ในการเก็บข้อมูลของน้ำหนักรถบรรทุกในประเทศ ไทย เพื่อที่จะได้เป็นประโยชน์ในการออกแบบการรับน้ำหนักจร (live load) และการวางแผนบำรุงรักษาถนนและ สะพาน อีกด้านหนึ่งยังสามารถนำข้อมูลที่ได้มาใช้เพื่อเป็นแนวทางในการควบคุมการบรรทุกน้ำหนักเกินของ รถบรรทุกได้ด้วย

1.2 <u>งานวิจัยที่ผ่านมา</u>

Moses และคณะ (1979) สรุปว่าผลกระทบทางพลศาสตร์เป็นปัญหาหลักในการซั่งน้ำหนักบนผิวทาง เนื่องมาจากความขรุขระของผิวทางและการกระแทกที่เกิดขึ้นโดยน้ำหนักของตัวรถเอง เป็นผลให้แรงทาง พลศาสตร์มีค่าเป็น 30ถึง40% ของค่าทางสถิตซึ่งนำไปสู่การทำนายที่ผิดพลาดได้

เนื่องจากผลกระทบทางพลศาสตร์เป็นปัญหาหลักในการชั่งน้ำหนักบนผิวทาง Ghosn และ Xu (1988) จึง พิจารณาผลของแรงทางพลศาสตร์ โดยการเพิ่มพจน์ของโคไซน์และไซน์เข้าไปในสมการการเคลื่อนที่ และทำการ วิเคราะห์โดยวิธีวิเคราะห์ด้วยฟูเรียร์ (Fourier analysis) ซึ่งวิธีนี้จะทำให้หาแรงเนื่องจากผลทางพลศาสตร์ได้ แต่ ก็ยังมีความคลาดเคลื่อนในการทำนายถึง 50%

Ansari (1990) ได้ทำการกรองผลของพลศาสตร์ออกจากข้อมูลที่เก็บ โดยใช้ตัวกรองสัญญาณแบบดิจิตอล (digital filter) และใช้วิธีการเซบบี้เซบโพลีโนเมียล (Chebyshev polynomial) มาทำการจำลองเส้นอิน ฟลูเอนซ์ ลายน์ (Influence line) เนื่องจากผลทางสถิตเท่านั้น ซึ่งจากเส้นอินฟลูเอนซ์ลายน์นี้จะทำให้สามารถหาค่า น้ำหนักเพลาแต่ละเพลาได้ และนำน้ำหนักเพลาแต่ละเพลามารวมกันจะได้น้ำหนักรวมทางสถิต (static gross weight) ด้วยอุปสรรคดังกล่าวกับการซั่งน้ำหนักบนผิวทาง Moses (1979) และคณะได้เพิ่มการวัดความเค้นของ สะพานเพื่อที่จะบรรลุผลในการคำนวณน้ำหนักของรถ Moses และคณะได้อธิบายว่าวิธีการวัดน้ำหนักจากคาน (girder) ของสะพานดีกว่าการวัดน้ำหนักรถจากผิวทาง แรงพลศาสตร์ที่ผิวสัมผัสของยางจะถูกกรองออกและ ลดลงโดยความเฉื่อยเนื่องจากมวล (massive inertia) ของสะพาน และอาจจะถูกกำจัดได้หมดด้วยวิธีการยก กำลังสองน้อยที่สุด (least square) ด้วยวิธีการหาความสัมพันธ์ระหว่างความเครียด (strain) กับการทำนายบน พื้นฐานของความเร็ว และระยะห่างระหว่างเพลาจะสามารถหาน้ำหนักเพลาของรถบรรทุกได้

Lamann และ Novak (1996) จากประเทศอเมริกา ได้นำระบบ WIM มาทำการวัดกับสะพานที่ ประกอบด้วยคาน (girder) เหล็ก 5 อัน เพื่อทำการพัฒนาแบบจำลองความสัมพันธ์ระหว่างน้ำหนักบรรทุกกับ ความล้า ความเครียดจะถูกวัดภายใต้การจราจรปกติ โดยวิธีการของเรนโฟล (rainflow) ข้อมูลดังกล่าวถูกเก็บ รวบรวมและถูกบันทึกด้วยการใช้เครื่องมือ 2 ชุด ชุดที่ 1 คือ ระบบการวัดความเค้น (Stress Measuring System; SMS) ทำหน้าที่เก็บรวบรวมความเครียดในอดีตที่ผ่านมา ภายใต้การจราจรปกติและทำการรวบรวมเข้า กับแผนภูมิแท่งซึ่งแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเค้นกับจำนวนรอบ โดยการนับจำนวนรอบของวิธีเรนโฟล rainflow และโดยวิธีอื่นๆ ชุดที่ 2 คือ ระบบการซั่งน้ำหนักรถบรรทุก (Truck Weighing System, TWS) ทำการ คำนวณน้ำหนักรวมของรถบรรทุกและน้ำหนักเพลาจากความเครียดในอดีต โดยการใช้เส้นอินฟลูเอนซ์ลายน์ (Influence line) ของสะพาน องค์ประกอบต่างๆของรถบรรทุกสามารถหาได้ โดยการใช้ตัวเซนเซอร์ 2 ตัวติด ขนานกันไว้กับผิวทาง แบตเตอรีที่ใช้สำหรับทำการศึกษาของ Lamann และ Novak สามารถใช้ได้อย่างต่อเนื่อง ถึง 3 สัปดาห์

Thater G., Chang P., Schelling D.R. และ Fu C.C. (1998) ได้นำระบบ WIM มาใช้ในการทำนาย ผลตอบสนองทางพลศาสตร์ของรถขณะเคลื่อนที่โดยทำการจำลองในคอมพิวเตอร์แล้วทำการแยกผลทาง พลศาสตร์ออกเพื่อหาน้ำหนักทางสถิต ด้วยการใช้เทคนิคการกรองผลทางพลศาสตร์เทียบเท่า (Equivalent Dynamic Filter Technique, EDFT) แยกแรงออกเป็นแรงทางพลศาสตร์และผลตอบสนองเสมือนทางสถิต (Pseudo static response) โดยใช้วิธีฟาสฟูเรียร์ทรานสฟอร์ม (Fast Fourier Transform) เทียบผลจากการแอ่น ตัวเป็นสัดส่วน เรียกว่าอัตราส่วนการกรองเทียบเท่า (Equivalent filtering ratio, EFT) ผลที่ได้พบว่าสามารถลด ระยะเวลาในการคำนวณ และให้ความถูกต้องแม่นยำในการทำนายน้ำหนักรถได้ถึง ±5% ในขณะที่ใช้ระบบ WIM ที่มีอยู่เดิมให้ความถูกต้องแม่นยำในช่วง ±10% เท่านั้น แต่มีข้อเสียคือไม่สามารถหาน้ำหนักในแต่ละเพลา ได้ และไม่ได้นำคุณสมบัติของสะพานจริงมาพิจารณา

Chan T.H.T., Law S.S., Yung T.H. และ Yuan X.R. (1999) ได้ทำการหาน้ำหนักโดยการใช้ปฏิกิริยา ตอบสนองของสะพาน รูปแบบของคำตอบที่แน่นอน (closed-form solution) สามารถหาได้เพื่อใช้ในการหา น้ำหนักคงที่ที่เคลื่อนที่ ซึ่งวิธีการเชิงตัวเลข (numerical method) จะถูกนำมาใช้หาน้ำหนักที่เคลื่อนที่ตามเวลาที่ เปลี่ยนไป โดยสมการที่ใช้จะอยู่บนพื้นฐานของสมการของออยเลอร์ (Euler's equation) ของคาน และ แบบจำลองของรถที่ใช้ในการสร้างปฏิกิริยาตอบสนองจะพิจารณาเป็น 2 เพลา

Zhu X.Q., Law S.S. (1999) ได้ทำการจำลองรูปแบบสะพานเป็นคานต่อเนื่องหลายช่วงคาน ที่มีหน้าตัดไม่ คงที่ พฤติกรรมการสั่นไหวของคานภายใต้น้ำหนักที่เคลื่อนที่จะถูกวิเคราะห์โดยหลักการของ Hamilton โดยจุด รองรับภายในจะถูกแทนด้วยสปริงที่มีความแข็งมาก วิธีการหาน้ำหนักจะใช้หลักการของซุปเปอร์โพซิชันท์เชิง โหมด (modal superposition) และเทคนิคการหาค่าที่เหมาะสมที่สุด (optimization) ซึ่งน้ำหนักที่หาได้จะอยู่ใน โดเมนของเวลา

Law S.S., Chan T.H.T. และ Zeng Q.H. (1999) ได้ทำการหาน้ำหนักของรถที่กำลังเคลื่อนที่ด้วยการ ทดสอบจากแบบจำลอง ใช้ข้อมูลของปฏิกิริยาตอบสนองของการสั่นไหวของสะพานเพียงอย่างเดียวในรูปของ Frequency – Time domain โดยปราศจากข้อมูลของลักษณะรถ ซึ่งรถจะถูกจำลองให้มีรูปแบบเป็น 1 เพลา และ 2 เพลา (กำหนดระยะห่างระหว่างเพลาไว้คงที่) เคลื่อนที่อยู่บนคานที่มีจุดรองรับแบบธรรมดาและมีค่า ความหน่วง (viscous damping) สมการการเคลื่อนที่ของคานสามารถหาได้โดยผ่านการแปลงพิกัดเชิงโหมด (modal coordinate) ผลลัพธ์ของสมการจะเชื่อมโยงกับฟูเรียร์ทรานส์-ฟอร์ม (Fourier transforms) และน้ำหนัก ของรถจะถูกแปลงกลับไปสู่โดเมนของเวลา (time domain) ความถูกต้องของน้ำหนักที่หาได้จะถูกตรวจสอบด้วย การเปรียบเทียบกันระหว่างปฏิกิริยาตอบสนองที่วัดได้กับปฏิกิริยาตอบสนองที่ถูกสร้างขึ้นจากน้ำหนักที่หาได้ ด้วยวิธีการดังที่กล่าวมาจะสามารถทำนายน้ำหนักของรถที่เคลื่อนที่ผ่านสะพานได้ โดยปราศจากข้อมูลของ ลักษณะรถ ซึ่งน้ำหนักของรถได้จากการเฉลี่ยค่าแรงที่หาได้ ซึ่งค่าเฉลี่ยนี้ให้ความคลาดเคลื่อนสูงสุดถึง 20% อีก ทั้งการเฉลี่ยค่าแรงนี้ เมื่อพิจารณาจากแรงที่ได้จริงพบว่าลักษณะของแรงมีค่าไม่ตรงกับความเป็นจริง คือมีค่า มากเกินไปหรือน้อยเกินไปจนมีค่าลบในบางช่วง ซึ่งเกิดจากสภาวะบกพร่อง (ill-condition) ทำให้ค่าเฉลี่ยที่ได้ไม่ มีความเชื่อถือ จึงไม่เหมาะสมสำหรับนำไปใช้งาน

Chan T.H.T., Law S.S. และ Yung T.H. (2000) ได้ทำการหาน้ำหนักที่กำลังเคลื่อนที่ โดยการใช้สะพานที่ เป็นคอนกรีตอัดแรง (prestressed concrete bridge) โดยได้ทำการติดตั้งมาตรวัดความเครียดและเครื่องตรวจ วัดความเร่งที่คาน (girder) ของสะพานตลอดจนเครื่องตรวจนับจำนวนเพลา (axle sensors) ที่ผิวของทางของ สะพาน รถบรรทุก 2 เพลาได้ถูกนำมาใช้ทดสอบเพื่อทำการปรับแก้ข้อมูลที่วัดได้จากภาคสนาม น้ำหนักที่เพลา ทางพลศาสตร์สามารถหาได้โดยวิธีการโดเมนของเวลา (time domain) ดังนั้นน้ำหนักรวมของรถสามารถหาได้ จากผลรวมของน้ำหนักแต่ละเพลา และทำการหาความถี่พื้นฐาน (fundamental frequency) ของรถโดยการ แปลงน้ำหนักแต่ละเพลาที่หาได้ในโดเมนของเวลาไปสู่โดเมนของความถี่ (frequency domain) โดยการใช้ฟูเรียร์ ทรานส์ฟอร์ม (Fourier Transform) พบว่าเวลาที่ใช้ในการหาน้ำหนักใช้เวลานานมากถึง 30 นาทีเมื่อใช้ Cpu รุ่น Pentium II 300MHz และน้ำหนักที่คำนวณได้ในโดเมนของเวลามีความแปรปรวนสูงมากจนไม่สามารถเชื่อถือได้ ซึ่งเกิดจากสภาวะบกพร่อง (ill-condition) แม้ว่าค่าเฉลี่ยของน้ำหนักที่หาได้จะพบว่ามีความคลาดเคลื่อนต่ำถึง ± 5% ก็ตาม

Zhu X.Q. และ Law S.S. (2000) ได้ทำการหาน้ำหนักที่กำลังเคลื่อนที่บนสะพานโดยการจำลองรูปแบบ สะพานเป็นแผ่นบางสี่เหลี่ยมผืนผ้า (orthotropic rectangular plate) พฤติกรรมการสั่นไหวของสะพานภายใต้ น้ำหนักที่เคลื่อนที่ จะถูกวิเคราะห์โดยการใช้ทฤษฎีของแผ่นบาง (orthotropic rectangular theory) และ หลักการของซุปเปอร์โพซิชันท์เชิงโหมด (modal superposition principle) ซึ่งสามารถหาน้ำหนักได้ในโดเมน ของเวลา (time domain) โดยน้ำหนักที่หาได้จากวิธีการจำลองรูปแบบเป็นคานกับวิธีการจำลองรูปแบบเป็นแผ่น บางจะถูกนำมาเปรียบเทียบกัน รวมทั้งทำการทดสอบกับแบบจำลองย่อส่วน ผลการทดสอบพบว่าน้ำหนักที่หา ได้มีความคลาดเคลื่อนที่ดีมากคือ ไม่เกิน 5% ในระดับสัญญาณรบกวนที่ต่ำมาก (1%) แต่เวลาที่ใช้ในการหา น้ำหนักจะต้องใช้เวลานานมากเพราะต้องมีการหาค่าเรกูลาร์ไรเซชั่นพารามิเตอร์ (λ) ที่เหมาะสมในการ คำนวณแต่ละครั้งอีกทั้งค่าพารามิเตอร์ λ มีผลต่อการคำนวณน้ำหนักค่อนข้างมากจึงไม่เหมาะสมในการ นำไปใช้งานและการหาน้ำหนักด้วยการใช้ความเร่งให้ผลที่ดีกว่าการใช้ความเครียด และพบว่าการเยื้องศูนย์มีผล ให้ความคลาดเคลื่อนในการหาน้ำหนักมีค่าเพิ่มขึ้น

Law S.S., Chan T.H.T. และ Zeng Q.H. (2001) ได้พบว่า การหาน้ำหนักของรถที่กำลังเคลื่อนที่จะมี ความคลาดเคลื่อนสูง ที่บริเวณจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดของแกนเวลา ซึ่งเรียกสภาวะดังกล่าวนี้ว่าสภาวะ บกพร่อง (ill-conditioned) ดังนั้น Law S.S. และคณะ จึงได้เพิ่มวิธีการเรกูลาร์ไรเซชั่น (regularization) เข้าไป ในขั้นตอนการคำนวณ โดยจะทำการหาค่าเรกุลาร์ไรเซชั่นพารามิเตอร์ (𝑌) ที่เหมาะสม ซึ่งค่าความคลาดเคลื่อน ระหว่างน้ำหนักที่หาได้กับน้ำหนักที่เกิดขึ้นจริงจะมีค่ามากหรือน้อยนั้น ขึ้นอยู่กับค่าพารามิเตอร์ 𝑌 ที่ถูกนำมาใช้ ในการคำนวณ ซึ่งเปรียบเสมือนตัวถ่วงน้ำหนัก นั่นคือค่าพารามิเตอร์ที่ทำให้ความคลาดเคลื่อนมีค่าน้อยที่สุดจะ เป็นค่าที่เหมาะสมที่สุด แต่ขั้นตอนการหาค่าพารามิเตอร์ที่ที่เหมาะสมจะทำให้ใช้เวลาในการคำนวณที่นานและ สิ้นเปลือง อีกทั้งค่าที่เหมาะสมนี้ยังขึ้นกับลักษณะของตัวรถอีกด้วย

Law S.S. และ Fang Y.L. (2001) ได้ทำการหาน้ำหนักรถที่กำลังเคลื่อนที่จากแบบจำลองย่อส่วน โดยการ ใช้เทคนิคของไดนามิคโปรแกรมมิง (dynamic programming) ซึ่งเป็นการทำให้ความคลาดเคลื่อนระหว่าง ปฏิกิริยาตอบสนองที่วัดได้กับปฏิกิริยาตอบสนองที่สร้างขึ้นจากน้ำหนักที่หาได้มีค่าน้อยที่สุด น้ำหนักในรูปแบบ ของเสตทเสปซ (state-space formulation) ของระบบพลศาสต์จะถูกหาในโดเมนของเวลา โดยการใช้รีเคอร์ซีฟ ฟอร์มูลา (recursive formula) บนพื้นฐานของการใช้ตัวเซ็นเซอร์หลายๆตัวในการวัดปฏิกิริยาตอบสนองของ สะพาน ซึ่งการคำนวณด้วยการใช้รีเคอร์ซีฟฟอร์มนี้ใช้เวลาที่น้อยกว่าวิธีอื่น ๆ และความคลาดเคลื่อนขึ้นอยู่กับ เรกูลาร์ไรเซชั่นพารามิเตอร์เช่นกันและไม่สามารถละทิ้งพารามิเตอร์นี้ได้ ซึ่งการใช้ค่าเรกูลาร์ไรเซชั่นพารามิเตอร์ ที่ไม่เหมาะสมจะทำให้ความคลาดเคลื่อนมีค่ามาก

คณะกรรมาธิการยุโรป (2001) ได้ทำการพัฒนาระบบ WIM ด้วยการใช้สะพานเป็นหลักเรียกว่า Bridge WIM หรือ B-WIM โดยใช้วิธียกกำลังสองน้อยที่สุดเช่นเดียวกัน ซึ่งในการหาค่าที่เหมาะสมที่สุด (optimization) จะคำนึงถึงพารามิเตอร์ที่ต้องการทราบพร้อม ๆ กันเพื่อให้ได้ทั้งความเร็ว จำนวนเพลา ระยะห่างเพลา และ น้ำหนักรวม และทำการพัฒนาการวิเคราะห์โดยการจำลองรูปแบบสะพานเป็น 2 มิติ เพื่อคำนึงผลของตำแหน่งที่ เยื้องศูนย์ตามแนวขวาง และตรวจสอบโดยทำการทดลองในสนามจริง โดยใช้สะพานที่มีลักษณะแบบ orthotropic deck และยังคำนึงถึงพารามิเตอร์จากสิ่งแวดล้อมเช่น ผลของอุณหภูมิจากฤดูกาล และความชัน ตามแนวขวางของผิวทาง และยังทดสอบกับสะพานที่เป็นสะพานช่วงเดียวหรือหลายช่วง เพื่อตรวจสอบตำแหน่ง ที่เหมาะสมในการติดตั้ง มาตรวัดความเครียด ซึ่งระบบการหาน้ำหนักในงายวิจัยนี้มีผลคลาดเคลื่อนจาก ความเร็วและระยะห่างเพลาจากการทำนายพร้อมกัน พบว่าการวิเคราะห์แบบ 2 มิติสามารถเพิ่มความถูกต้อง แม่นยำได้จากเดิมที่วิเคราะห์แบบมิติเดียว แต่ผลการหาแรงทางพลศาสตร์ยังไม่ดีพอเนื่องจากยังมีความ แปรปรวนของข้อมูลที่สูง สำหรับผลการหาน้ำหนักรวมทางสถิตพบว่าความคลาดเคลื่อนอยู่ในช่วง ± 10 %

Zhu X.Q. และ Law S.S. (2002) ได้ทำการหาน้ำหนักโดยการจำลองในคอมพิวเตอร์ด้วยวิธีโดเมนของ เวลา (Time domain method) ด้วยผลตอบสนองการสั่นสะเทือนจากแบบจำลองแบบคานต่อเนื่อง โดยการใช้ ความเครียดและความเร่งที่วัดได้ขณะเคลื่อนที่ของรถและ รวมทั้งใช้วิธีการเรกูลาร์ไรเซชั่น (regularization) ใน การคำนวณเพื่อเพิ่มขอบเขตในการแก้ปัญหาและลดเวลาในการคำนวณ จากผลการทดลองด้วยวิธีเชิงตัวเลข สามารถหาค่าพารามิเตอร์ λ ที่เหมาะสมซึ่งสามารถลดผลกระทบจากสิ่งรบกวนภายนอก (noise) ได้ และพบว่า การใช้ความเร่งเป็นพารามิเตอร์ ในการหาน้ำหนักแทนการใช้ความเครียด จะต้องใช้จำนวนโหมดที่มากขึ้นในการ วิเคราะห์ และวิธีการนี้ยังสามารถนำไปใช้ได้ทั้งวิธีการหาน้ำหนักแบบวิธีโดเมนของเวลาและวิธีโดเมนของความถื่ และเวลา โดยการแก้ปัญหาใช้วิธีซิงกูลาร์แวลูคอมโพซิชัน (singular value composition, SVD) และให้ ความคลาดเคลื่อนที่มากน้อยตามระดับของสัญญาณรบกวน โดยให้ความแม่นยำสูงสุดถึง 4% แต่ใช้เวลาในการ คำนวณที่นานเนื่องจากขนาดของเมตริกซ์ที่ใช้ในการคำนวณมีขนาดใหญ่มาก และยังใช้เวลานานมากในการ หาเรกูลาร์ไรเซชั่นพารามิเตอร์ (λ) ที่เหมาะสมที่สุดเช่นกันจึงไม่เหมาะสำหรับการนำไปใช้งาน

Yu L. และ Chan T.H.T. (2002) ได้ทำการทดสอบหาน้ำหนักรถขณะเคลื่อนที่ด้วยแบบจำลองย่อส่วนโดย การใช้ผลตอบสนองของสะพานด้วยโมเมนต์ดัด โดยวิธีที่นำมาใช้ได้แก่วิธีโดเมนของเวลา (time domain method; TDM) และวิธีโดเมนของความถี่และเวลา (frequency time domain method, FTDM) และทำการ เปรียบเทียบเทคนิคการแก้ระบบสมการเชิงเส้นสองวิธีได้แก่ เทคนิคการใช้ซูโดอินเวอร์สเมตริกซ์ (pseudoinverse matrix; PI) และวิธีซิงกูลาร์แวลูคอมโพซิชัน (singular value composition, SVD) รวมทั้งศึกษาผลของ พารามิเตอร์ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ เช่น ความถี่ที่เลือกใช้ จำนวนโหมดทางพลศาสตร์ ความเร็วของรถขณะเคลื่อนที่ จำนวนและตำแหน่งของอุปกรณ์ในการวัด ผลการคำนวณน้ำหนักที่ได้พบว่าการใช้เทคนิคซิงกูลาร์แวลูคอมโพซิ ชันสามารถเพิ่มความถูกต้องแม่นยำทั้งในวิธี TDM และ FTDM โดยเฉพาะในกรณีวิธี FTDM สามารถขจัดปัญหา สภาวะบกพร่อง (ill-condition) ได้ดีกว่าการใช้เทคนิคซูโดอินเวอร์สเมตริกซ์ และความคลาดเคลื่อนที่ได้ขึ้นกับ ปัจจัยต่าง ๆ ตามที่ได้อธิบาย ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ที่ถือว่าดีคืออยู่ในช่วงอยู่ในช่วง 5-10% แต่ค่าเรกุลาร์ไร เซชั่นพารามิเตอร์ (λ) มีผลในการหาน้ำหนักค่อนข้างมากในแต่ละกรณีกล่าวคือต้องหาค่า ^λ ค่าที่เหมาะสม ที่สุดตลอดการคำนวณนั้นๆจึงไม่เหมาะสมในการนำไปใช้งาน

Sarah K. Leming และ Harold L. Statford (2002) ได้ทำการศึกษาหาพารามิเตอร์ของรถบรรทุกที่ เคลื่อนที่ผ่านสะพาน โดยคำนวณจากค่าการแอ่นตัวของสะพาน ที่ตำแหน่งกลางสะพานบนโดเมนเวลา พารามิเตอร์ที่คำนวณหาคือ น้ำหนักสถิตล้อหน้าและล้อหลัง น้ำหนักรวม ระยะเพลาและความเร็วของรถบรรทุก ที่เคลื่อนที่ผ่าน โดยพิจารณาคานและน้ำหนักสถิตเคลื่อนที่เท่านั้น ไม่พิจารณาน้ำหนักทางจลศาสตร์ที่เกิดจาก การเคลื่อนที่ของรถบรรทุกและมวลของสะพาน โดยใช้วิธียกกำลังสองน้อยที่สุดของค่าความคลาดเคลื่อน ระหว่างค่าการแอ่นตัวที่วัดได้และค่าการแอ่นตัวจากการคำนวณ ซึ่งในการหาค่าที่เหมาะสมที่สุด (optimization) จะคำนวณค่าที่เหมาะสมแบบมีขอบเขตบนและล่างของค่าพารามิเตอร์ต่างๆ อย่างไรก็ตามค่าพารามิเตอร์ที่ได้ จะมีความคลาดเคลื่อนสูงเนื่องจากความไม่ต่อเนื่องของอนุพันธ์ของการแอ่นตัว (ที่ตำแหน่งล้อเข้า-ออก และที่ ตำแหน่งกลางสะพาน) จากนั้นได้ทำการปรับปรุงโดยการเปลี่ยนค่าการแอ่นตัวที่วัดมาได้โดยใช้ที่เวลาต่างๆกัน อย่างสุ่ม (random sampling) จะให้ผลค่าความคลาดเคลื่อนพารามิเตอร์ที่คำนวณได้ลดลงมาก (น้อยกว่า 1%) และเมื่อมีการพิจารณาสัญญาณรบกวนในการคำนวณด้วยแล้ว ค่าพารามิเตอร์ที่คำนวณได้ละคลาดเคลื่อนน้อย กว่า 1% จนกระทั่งสัญญาณกวนมากกว่า 10% จะให้ค่าคลาดเคลื่อนระยะเพลา 5% ค่าคลาดเคลื่อนความเร็ว 1% ค่าคลาดเคลื่อนน้ำหนักล้อหน้า 5% ค่าคลาดเคลื่อนน้ำหนักล้อหลัง 7.9% และค่าคลาดเคลื่อนน้ำหนักรวม 1%

Sarah K. Leming และ Harold L. Stalford (2003) ได้ทำการศึกษาหาพารามิเตอร์ของรถบรรทุกที่ เคลื่อนที่ผ่านสะพานโดยคำนวณจากค่าการแอ่นตัวของสะพานที่ตำแหน่ง 3/4 ของความยาวสะพาน กลาง สะพานและ 1/4 ของความยาวสะพาน บนโดเมนเวลา พารามิเตอร์ที่คำนวณหาคือ น้ำหนักสถิตล้อหน้าและล้อ หลัง น้ำหนักรวม ระยะเพลาและความเร็วของรถบรรทุกที่เคลื่อนที่ผ่าน โดยพิจารณาน้ำหนักทางพลศาสตร์ เนื่องจากการเคลื่อนที่ของรถบรรทุกและค่าสติฟเนสและค่าความหน่วงรถบรรทุก โดยใช้วิธียกกำลังสองน้อย ที่สุดของค่าความคลาดเคลื่อนระหว่างค่าการแอ่นตัวที่วัดได้และค่าการแอ่นตัวจากการคำนวณ ซึ่งในการหาค่าที่ เหมาะสมที่สุด (optimization) จะคำนวณค่าที่เหมาะสมแบบมีขอบเขตบนและล่างของค่าพารามิเตอร์ต่างๆ จะ ให้ผลค่าความคลาดเคลื่อนพารามิเตอร์ที่คำนวณได้ต่ำ(น้อยกว่า 1%) และเมื่อมีการพิจารณาสัญญาณรบกวน ในการคำนวณด้วยแล้ว (1.5%-5%) ค่าพารามิเตอร์ที่คำนวณได้จะคลาดเคลื่อนในระดับเดียวกับไม่มีสัญญาณ รบกวน อย่างไรก็ตามค่าประมาณความถี่ธรรมชาติจะมีแนวโน้มความถูกต้องลดลงเมื่อมีสัญญาณรบกวนมาก ขึ้น

R. J. Jiang, F. T. K. Au และ Y. K. Cheung (2003) ได้ทำการศึกษาการหาพารามิเตอร์ของยานพาหนะ ขณะเคลื่อนที่บนสะพานได้แก่ มวลของตัวรถช่วงบนและล่าง ค่าความหน่วงของรถ ค่าสติฟเนส สปริงระหว่าง มวลทั้งสอง และค่าสติฟเนสสปริงอีกค่าสำหรับผิวสัมผัสระหว่างล้อรถกับผิวสะพาน โดยทำการหา ค่าพารามิเตอร์เหล่านี้พร้อม ๆ กันโดยใช้อัลกอริทึมเชิงพันธุกรรม (genetic algorithm) โดยจำลองผลตอบสนอง ของสะพานขึ้น และใช้ความเร่งของการสั่นไหวของสะพานในขั้นตอนหาค่าที่เหมาะสมที่สุด (optimization) ซึ่ง ให้ผลการหาค่าพารามิเตอร์ของในส่วนมวลรถที่มีความคลาดเคลื่อนต่ำ ขณะที่พารามิเตอร์ตัวอื่นมีความ คลาดเคลื่อนค่อนข้างสูง และการที่จำให้ผลลัพธ์มีความแม่นยำนั้นต้องการจำนวนตำแหน่งของการเก็บข้อมูล (station) หลายตำแหน่ง และการคำนวณใช้เวลาที่นานมากเนื่องจากระบบการคำนวณใช้วิธีการค้นหาข้อมูล (search) ที่เหมาะสมที่สุดจากขอบเขต (limits) ที่กำหนด

Zhu X.Q. และ Law S.S. (2003) ได้ทำการศึกษาการหาแรงขณะเคลื่อนที่บนสะพานด้วยข้อมูลความเร็ว รถที่ไม่คงที่ โดยทำการศึกษารูปแบบการวัดสัญญาณที่แตกต่างกัน ได้แก่ การใช้สัญญาณความเร่งของการสั่น ไหวของสะพาน และการใช้สัญญาณความเครียดของสะพาน โดยทั้งสองวิธีทำการวิเคราะห์ด้วยวิธีวิเคราะห์ โดยตรง (exact solution) ร่วมกับวิธียกกำลังสองน้อยที่สุดและเทคนิคเรกูลาร์ไรเซชั่นเช่นเดียวกับการศึกษา ข้างต้น โดยทำการสร้างแบบจำลองในคอมพิวเตอร์ ขณะที่การทดสอบด้วยแบบจำลองย่อส่วนนั้นทำการศึกษา โดยใช้สัญญาณความเครียดเท่านั้น โดยใช้ความเร็วเฉลี่ยของรถในช่วงการเคลื่อนที่บนสะพานมาวิเคราะห์แทน ความเร็วจริงซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงเนื่องจากซะลอรถเพื่อให้มีความเร็วไม่คงที่ และยังศึกษาผลของความขรุขระ และระดับของสัญญาณรบกวน (noise) ซึ่งผลการศึกษาพบว่าการหาแรงโดยการใช้สัญญาณความเร่งนั้นให้ผล ที่แม่นยำกับแรงทางสถิตมากกว่าการใช้สัญญาณความเครียดซึ่งมีความแปรปรวนสูง (แรงที่หาได้มีการกวัด แกว่งที่สูง) โดยเฉพาะกับรถที่เคลื่อนที่ด้วยความเร็วไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก อีกทั้งยังทำการจำลองรูปแบบ สะพานแบบคานต่อเนื่อง ซึ่งพบว่าแรงที่คำนวณได้บริเวณที่รถผ่านจุดรองรับนั้นจะเข้าใกล้ศูนย์ เนื่องจากจะเกิด สภาวะบกพร่อง (ill-condition) ที่ตำแหน่งเข้าใกล้จุดรองรับ ซึ่งต้องการค่าพารามิเตอร์ในการเรกูลาร์ไรเซชั่นที่มี ค่าน้อยที่ตำแหน่งเวลาที่รถเข้าใกล้จุดรองรับเพื่อลดความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้น และยังพบว่าในการวิเคราะห์ สะพานแบบต่อเนื่องนั้น ระดับสัญญาณรบกวนจะมีผลมากออกที่สุดเลาที่เริดที่เกิดขึ้น และยังพบว่าในการวิเคราะห์

Phonkrit Phanapavudhikun (2003) ได้ทำการสร้างแบบจำลองการเคลื่อนที่ของรถบนสะพาน เพื่อหา น้ำหนักรถที่กำลังเคลื่อนที่บนสะพานด้วยเทคนิคของไดนามิคโปรแกรมมิง (dynamic programming) ซึ่งได้ พิจารณาผลของการบิดโดยการจำลองรูปแบบสะพานเป็นแผ่นบางสี่เหลี่ยมผืนผ้า (orthotropic rectangular plate) และได้ทำการศึกษาถึงผลกระทบในการหาน้ำหนักเนื่องจากความเร็วและความขรุขระ พบว่าผลของการ หาน้ำหนักรถมีความคลาดเคลื่อนอยู่ขึ้นกับการเลือกใช้เรกูลาร์ไรเซชั่นพารามิเตอร์ (λ) และค่าน้ำหนักที่คำนวณ ได้มาจากการเฉลี่ยแรงในช่วงกลางของเวลาที่รถเคลื่อนที่บนสะพานทั้งสองเพลา ซึ่งเป็นการจำกัดการนำไปใช้ งานและไม่สามารถให้แม่นยำของแรงในเพลาได้สูงพอ และเนื่องจากมีการใช้ทฤษฎีไฟในต์เอเลเมนต์โดยการ จำลองรูปแบบสะพานเป็นแผ่นบางซึ่งจะทำให้มีจำนวนระดับขั้นความเสรีมาก ส่งผลให้ใช้เวลาในการคำนวณหา น้ำหนักรถนานมาก ซึ่งไม่เหมาะสมกับการใช้งานจริง

Thawat Akarawittayapoom (2003) ได้นำเทคนิคการหาน้ำหนักรถขณะเคลื่อนที่บนสะพานด้วยเทคนิค ของไดนามิคโปรแกรมมิง โดยตัดผลของการบิดของสะพานในการหาน้ำหนักด้วยโมเมนต์ดัดของหน้าตัด และทำ การปรับปรุงให้มีความแม่นยำเพิ่มมากขึ้นด้วยการใช้เทคนิคการคำนวณซ้ำ (Iteration Technique) โดยการ นำเอาค่าความเครียดเนื่องจากผลทางพลศาสตร์ที่ได้ มาทำการคำนวณในไดนามิคโปรแกรมมิงอีกครั้ง เพื่อให้ ค่าน้ำหนักรถลู่เข้าหาค่าที่ถูกต้องมากขึ้นกว่าการคำนวณครั้งแรกของไดนามิคโปรแกรมมิง ผลที่ได้พบว่าน้ำหนัก บรรทุกที่คำนวณได้มีความถูกต้องและแม่นยำสูงมาก มีความคลาดเคลื่อนเพียงเล็กน้อยซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับ ได้คืออยู่ในช่วง ± 5% และได้ทำการยืนยันข้อมูลด้วยการทดสอบจากแบบจำลองย่อส่วน แต่ยังขาดการทดลอง เพื่อพิจารณาผลกระทบจากปัจจัยสำคัญหลายปัจจัย เช่น ผลของตำแหน่งการเคลื่อนที่ตามแนวขวางในช่อง จราจร ผลของความขรุขระ จำนวนเพลาที่มากขึ้น และผลของสภาพจุดรองรับของสะพาน เป็นต้น

Zhu X.Q. และ Law S.S. (2004) ได้ทำการศึกษาการหาแรงขณะเคลื่อนที่บนสะพานด้วยการทดสอบจาก แบบจำลองโดยใช้สัญญาณการสั่นไหวจากโมเมนต์ดัดของสะพาน โดยวิธีที่นำมาศึกษานั้นประกอบด้วย 2 วิธี โดยวิธีแรกใช้พื้นฐานจากการวิเคราะห์แบบจำลองทางพลศาสตร์โดยตรง (exact solution) ซึ่งจะหาแรงใน ลักษณะแยกเป็นเพลา (axle load) และอีกวิธีใช้พื้นฐานทางไฟไนต์เอลิเมนต์ (FEM solution) ซึ่งจะหาแรงได้ มูปแบบของแรงในล้อ (wheel load) ซึ่งอิสระต่อกัน โดยทั้งสองวิธีนั้นได้ทำการแก้ปัญหาด้วยวิธียกกำลังสองน้อย ที่สุดประกอบกับเทคนิคเรกูลาร์ไรเซชั่น ซึ่งผลการทดสอบพบว่าทั้งสองวิธีนั้นไห้ผลลัพธ์ที่ไม่แตกต่างกันนัก สำหรับแรงที่เคลื่อนที่ ณ ตำแหน่งกึ่งกลางสะพาน โดยวิธีแรก (exact solution) นั้นให้ผลลัพธ์ที่ได้แว่กล้าหรับการ เคลื่อนที่ในตำแหน่งที่เยื้องจากกิ่งกลางสะพาน เนื่องจากวิธีไฟไนต์เอลิเมนต์นั้นจะแปรปรวนไวมากต่อตำแหน่ง ของจุดวัดสัญญาณ แต่ทั้งนี้ยังขึ้นกับจำนวนและรูปแบบตำแหน่งของการติดตั้งจุดวัดสัญญาณความเครียดที่ ท้องสะพานอีกด้วย ส่วนจำนวนโหมดการสั่นไหวของสะพานนั้นมีผลน้อยต่อการหาแรง แต่การใช้จำนวนโหมดที่ มากย่อมให้ผลลัพธ์ที่ดีกว่าการใช้จำนวนโหมดที่น้อย และยังพบว่าการหาแรงในลักษณะแบบเป็นเพลานั้นให้ ความคลาดเคลื่อนซูง และการอ้างอิงผลที่ได้ด้วยการใช้ตัวคูณปฏิสัมพันธ์ (correlation factor) นั้นไม่สามารถ นำมาเปรียบเทียบได้

Pattarapong Asnachinda (2004) ได้ทำการทดสอบด้วยแบบจำลองย่อส่วน โดยพิจารณาถึงปัจจัย สำคัญต่าง ๆ ที่มีผลต่อการทำนายน้ำหนักของรถบรรทุก อันได้แก่ ผลของความขรุขระ การบิดในสะพาน เนื่องจากตำแหน่งตามแนวขวางของการเคลื่อนที่ในช่องจราจรช่องซ้ายหรือขวา ผลของจำนวนเพลาที่เพิ่มขึ้น จากเพลาหลังที่เป็นเพลาเดี่ยวเป็นเพลาคู่ และผลของสภาพของจุดรองรับ (support condition) หรือรูปแบบ สะพานแบบหลายช่วง รวมทั้งจะทำการศึกษาถึงแรงในล้อรถขณะเคลื่อนที่ เพื่อศึกษาน้ำหนักทางพลศาสตร์ที่ เกิดขึ้น จากการทดสอบทั้งหมด 540 การทดสอบพบว่า การนำค่าความเครียดในหน้าตัดสะพานเดียวกันมาทำ การเฉลี่ยและนำไปคำนวณน้ำหนักจะสามารถลดผลของการบิดตัวของสะพานซึ่งเกิดจากตำแหน่งของรถตาม แนวขวางได้ดี และรถบรรทุกที่มีน้ำหนักเบาและเคลื่อนที่ด้วยความเร็วต่ำจะให้ผลการคำนวณน้ำหนักที่มี แนวข้างได้ดี และรถบรรทุกที่มีน้ำหนักเบาและเคลื่อนที่ด้วยความเร็วต่ำจะให้ผลการคำนวณน้ำหนักที่มี แนวขวางได้ดี และรถบรรทุกที่มีน้ำหนักเบาและเคลื่อนที่ด้วยความเร็วต่ำจะให้ผลการคำนวณน้ำหนักที่มี แนวใน้มที่ดีกว่ารถบรรทุกที่มีน้ำหนักเบาและเคลื่อนที่ด้วยความเร็วสูง โดยมีความคลาดเคลื่อนที่สูงขึ้นตาม ระดับของความขรุขระของพื้นผิวสะพาน รูปแบบของฐานรองรับของสะพานนั้นมีผลต่อการคำนวณน้ำหนักอย่าง มีนัยสำคัญ โดยสะพานแบบช่วงเดียวที่มีจุดรองรับแบบธรรมดาจะให้ผลการคำนวณน้ำหนักที่ดีกว่าสะพาน แบบต่อเนื่อง ทั้งนี้พบว่ากรณีรถบรรทุกลาดเคลื่อนชี่นี่ของ ± 5% ส่วนผลการทดสอบกรณีรูปแบบสะพาน เป็นแบบต่อเนื่องและกรณีที่รถบรรทุกมีจำนวนเพลาเพิ่มขึ้น พบว่ามีค่าความคลาดเคลื่อนของน้ำหนักรวมสูงสุด ± 20% Panu Foongsook (2005) ได้ทำการทดสอบภาคสนาม โดยการทดสอบได้มีการติดมาตรวัดความเครียด สำหรับวัดผลตอบสนองของสะพานภายใต้การเคลื่อนที่ของรถบรรทุกเช่นกันโดยจะทำการติดตั้งมาตรวัด ความเครียดที่ได้สะพาน ซึ่งเมื่อพิจารณาถึงการนำไปงานจริงแล้วจะพบว่ามาตรวัดความเครียดที่ได้อาจมีความ คอนกรีตที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบันไม่สะดวกในการติดตั้งใต้สะพานเท่าที่ควรตลอดจนค่าความเครียดที่ได้อาจมีความ คลาดเคลื่อนได้ขณะใช้งาน เช่น เมื่อเกิดรอยแตกร้าวที่ผิวคอนกรีตเกิดปัญหาของฟองอากาศขนาดเล็กภายใน มาตรวัดความเครียด ผลการทดสอบทั้ง 51 การทดสอบ โดยในกรณีเคลื่อนที่โดยใช้ช่องจราจรกลาง 23 การ ทดสอบ ค่าความคลาดเคลื่อนของน้ำหนักเพลาหน้าโดยส่วนใหญ่จะมีค่าอยู่ในช่วง ± 50% ผลการคำนวณ น้ำหนักโดยส่วนใหญ่มีค่าความคลาดเคลื่อนอยู่ในช่วง ± 10% สำหรับน้ำหนักเพลาหลัง และอยู่ในช่วง ± 6% สำหรับน้ำหนักรวม กรณีเคลื่อนที่โดยใช้ช่องจราจรช้ายทั้ง 24 การทดสอบ ค่าความคลาดเคลื่อนของน้ำหนัก เพลาหน้าโดยส่วนใหญ่มีค่าอามคลาดเคลื่อนอยู่ในช่วง ± 6% สำหรับน้ำหนักโดยส่วนใหญ่มีค่าความคลาดเคลื่อนของน้ำหนัก เพลาหน้าโดยส่วนใหญ่มีค่าอยู่ในช่วง ± 50% การคำนวณน้ำหนักโดยส่วนใหญ่มีค่าความคลาดเคลื่อนของน้ำหนัก เพลาหน้าโดยส่วนใหญ่จะมีค่าอยู่ในช่วง ± 6% สำหรับน้ำหนักรวม เมื่อพิจารณาผลของการ กระแทกของรถบรรทุกที่เกิดขึ้นระหว่างการเคลื่อนที่ข้ามสะพานกรณีเคลื่อนที่ช่องจราจรช้ายทั้ง 2 กรณี คือ ผล ของการกระแทกก่อนเข้าสะพานและผลของการกระแทกช่วงกลางสะพานซึ่งทำการทดสอบจำนวน 4 การ ทดสอบ พบว่าผลการคำนวณน้ำหนักโดยส่วนใหญ่มีค่าความคลาดเคลื่อนอยู่ในช่วง ± 10% สำหรับน้ำหนัก

เนื่องจากการคำนวณน้ำหนักรถที่เคลื่อนที่โดยพิจารณาจากสัญญาณความเครียดมีข้อจำกัดหลายประการ เช่น ตำแหน่งที่ติดแผ่นเหล็กสำหรับวัดความเครียดห้ามมีรอยแตกร้าวที่ผิวคอนกรีตมิจะนั้นจะไม่สามารถวัด ความเครียดได้ถูกต้อง การตรวจสอบดูแลแผ่นเหล็กวัดความเครียดเสมอเนื่องจากสกรูยึดคายตัวจำเป็นต้องทำ การยึดช้ำ ความยุ่งยากในการติดตั้งเนื่องจากเดือยที่ใช้ยึดต้องตั้งจากกับผิวคอนกรีตเพื่อให้แผ่นเหล็กแนบสนิท กับผิวคอนกรีตและรูสำหรับยึดแผ่นเหล็กกับขนาดของเดือยยึดต้องใกล้เคียงกันมากเพื่อลดการเลื่อนไถลระหว่าง ผิวคอนกรีตกละรูสำหรับยึดแผ่นเหล็กกับขนาดของเดือยยึดต้องใกล้เคียงกันมากเพื่อลดการเลื่อนไถลระหว่าง ผิวคอนกรีตกับแผ่นเหล็กเพื่อให้ค่าความเครียดที่วัดได้ผิดพลาดน้อยที่สุด เป็นต้น ดังนั้นการคำนวณน้ำหนักรถที่ เคลื่อนที่โดยพิจารณาจากสัญญาณการแอ่นตัวหรือความเร่งของสะพาน น่าจะเหมาะสมและสะดวกมากกว่า การใช้สัญญาณความเครียด โดยเจพาะในกรณีที่สภาพสนามนั้นสามารถติดตั้งอุปกรณ์วัดการแอ่นตัวได้โดยตรง เช่น บริเวณใต้ทางขึ้นและทางลงของสะพานซึ่งสามารถติดตั้งอุปกรณ์วัดการแอ่นตัวสะพานได้โดยตรงเนื่องจาก มีพื้นดินเป็นจุดอ้างอิง ส่วนในกรณีที่สะพานอยู่สูงจากพื้นดินมากหรืออยู่เหนือแม่น้ำนั้น การคำนวณน้ำหนักรถที่ เคลื่อนที่โดยยางจิด ส่วนในกรณีที่สะพานอยู่สูงจากพื้นดินมากหรืออยู่เหนือแม่น้ำนั้น การคำนวณน้ำหนักรถที่ และน่าจะให้ผลการคำนวณๆกลัญญาณความเร่งซึ่งได้จากการวัดด้วยอุปกรณ์สำหรับวัดความเร่งนั้นสะดวกมากกว่า และน่าจะให้ผลการคำนวณที่ดีกว่าสัญญาณความเครียด (Zhu and Law, 2003) ดังนั้นในงานวิจัยนี้นอกจากจะ ได้ศึกษาถึงผลของการคำนวณน้ำหนักรถโดยตรงจากการแอ่นตัวหรือความเร่งของสะพานแล้ว จะได้พิจารณา การแปลงค่าความเร่งไปเป็นค่าการแอ่นตัวก่อน จากนั้นจึงนำไปใช้คำนวณน้ำหนักด้วยวิธีไดนามิกโปรแกรมมิง เพื่อให้เกิดความรวดเร็งในการคำนวณมากขึ้น

ในงานวิจัยนี้ จะนำหลักการของการคำนวณการเปลี่ยนตำแหน่งจากสัญญาณความเร่ง ซึ่งเสนอโดย Ki-tae Park, Sang-Hyo Kim, Heung-Suk Park และ Kyu-Wan Lee (2004) มาใช้ในงานวิจัย S.R. Subia และ M.L. Wang (1994) ได้ทำการศึกษาการคำนวณเส้นความสัมพันธ์ระหว่างแรงที่กระทำใน ลักษณะไปกลับกับการเปลี่ยนตำแหน่ง โดยได้คำนวณโดยการใช้วิธีการเชิงตัวเลขทำการอินทิเกรตค่าความเร่ง และพิจารณาผลของค่าคลาดเคลื่อนสะสม การปรับปรุงการคำนวณนั้นทำได้โดยการกำจัดค่าสะสมโดยคำนวณ จากค่ายกกำลังต่ำสุดสองของผลต่างระหว่างค่าที่ได้กับค่าที่พิจารณาจากการหาความสัมพันธ์สมการพหุนาม จากนั้นจึงใช้การกรองสัญญาณความถี่เพื่อกำจัดผลของค่าต่างๆที่ไม่ต้องการออก ผลการทดสอบได้ค่าการ เปลี่ยนตำแหน่งหลังจากปรับแก้แล้วในแนวโน้มที่ดี ไม่มีค่าคลาดเคลื่อนสะสมปรากฏ

Ki-tae Park, Sang-Hyo Kim, Heung-Suk Park และ Kyu-Wan Lee (2004) ได้ทำการศึกษาการคำนวณ การเปลี่ยนตำแหน่งของสะพานจากการใช้สัญญาณความเร่งที่วัดได้ โดยระหว่างการคำนวณสัญญาณความเร่ง เพื่อหาค่าความเร็วและการเปลี่ยนตำแหน่งนั้นจะมีค่าผิดพลาดสะสมจากเงื่อนไขเริ่มต้น จึงได้มีการปรับแก้การ คำนวณโดยการปรับเงื่อนไขเริ่มต้น จากนั้นจะทำการคำนวณความเร็วเฉลี่ยซึ่งได้จากค่าการเปลี่ยนตำแหน่งและ นำไปเป็นเงื่อนไขเริ่มต้นในการคำนวณกลับซ้ำอีกเพื่อลดค่าความผิดพลาดสง โดยวิธีการคำนวณซ้ำทำให้ได้ผล การคำนวณสอดคล้องกับการเปลี่ยนตำแหน่งจริงและได้ทำการทดสอบภาคสนามการทดสอบภาคสนามซึ่ง ให้ผลสอดคล้องกับการคำนวณ

1.3 <u>วัตถุประสงค์</u>

- 1. เพื่อศึกษาและพัฒนาวิธีการหาน้ำหนักรถบรรทุกจากค่าการแอ่นตัวหรือค่าความเร่งของสะพาน
- เพื่อศึกษาประสิทธิภาพและความถูกต้องของการหาน้ำหนักด้วยแบบจำลองสะพานและรถใน คอมพิวเตอร์
- เพื่อประเมินประสิทธิภาพการหาน้ำหนักด้วยการทดสอบภาคสนาม

1.4 <u>ขอบเขตการวิจัย</u>

- 1. การวิเคราะห์จะพิจารณาเฉพาะสะพานช่วงเดียวที่มีจุดรองรับเป็นแบบธรรมดา (simply support)
- พิจารณาโครงสร้างสะพานมีพฤติกรรม ภายใต้น้ำหนักบรรทุกเป็นแบบอิลาสติกเชิงเส้น (linear elastic)
- 3. พิจารณาการเคลื่อนที่ผ่านของรถจำนวน 1 คันโดยสมมุติและควบคุมให้ความเร็วของรถคงที่

1.5 <u>ประโยชน์ที่ได้รับ</u>

- ทำให้ทราบถึงค่าน้ำหนักรวมทางสถิต (Static gross weight) และน้ำหนักเพลาทางสถิต (Static axle weight) ของรถบรรทุกที่กำลังเคลื่อนที่อยู่บนสะพาน
- 2. ทำให้ทราบถึงประสิทธิภาพของการหาน้ำหนักรถจากค่าการแอ่นตัวหรือค่าความเร่งของสะพาน
- ทำให้ไม่ต้องมีการหยุดรถเพื่อขึ้นชั่งน้ำหนักซึ่งเป็นการประหยัดเวลาของผู้ขับขึ่
- 4. ทำให้ทราบถึงระดับความถูกต้องในการหาน้ำหนักรถบรรทุกจากปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

- ทำให้ทราบถึงค่าความคลาดเคลื่อนในการคำนวณหาน้ำหนักรถและความเป็นไปได้ที่จะนำไปใช้ งานจริง
- 6. สามารถนำผลการศึกษาที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการประยุกต์ใช้งานจริง

1.6 <u>การดำเนินงานวิจัย</u>

- 1. ศึกษาทฤษฎีและตรวจสอบข้อมูลของการวิจัยที่ผ่านมา
- 2. ศึกษาความเป็นไปได้ของหัวข้อวิทยานิพนธ์
- จัดทำโครงร่างวิทยานิพนธ์
- 4. จัดทำแบบจำลองคอมพิวเตอร์และตรวจสอบความถูกต้องของแบบจำลอง
- ศึกษาการแปลงค่าความเร่งเป็นค่าการแอ่นตัว
- 6. ศึกษาประสิทธิภาพการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก
  - 6.1 คำนวณจากค่าการแอ่นตัวจากแบบจำลองโดยตรง
  - 6.2 คำนวณจา<mark>ก</mark>ค่าความเร่งจากแบบจำลองโดยแปลงเป็นค่าการแอ่นตัว
- ศึกษาด้วยการทดสอบจริงจากภาคสนาม
- 8. วิเคราะห์ข้อมูลสรุปผล
- จัดทำวิทยานิพนธ์

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2 หลักการและทฤษฏีที่เกี่ยวข้อง

หลักการคำนวณหาน้ำหนักรถบรรทกเคลื่อนที่ผ่านสะพานนั้นทำได้โดยการวัดผลตอบสนองของสะพาน เมื่อรถบรรทุกเคลื่อนที่ผ่าน ซึ่งค่าที่เก็บวัดโดยทั่วไปได้แก่ ค่าความเครียด ค่าการแอ่นตัวและค่าความเร่ง เป็นต้น จากนั้นจึงคำนวณหาค่าแรงและน้ำหนักรถบรรทุกที่กระทำกับสะพานตามลำดับซึ่งเป็นลักษณะการแก้ปัญหา แบบอินเวอร์สเพราะโดยทั่วไปนั้น แรงที่กระทำกับสะพานจะเป็นค่าที่นำไปใช้คำนวณหาผลตอบสนองสะพาน มากกว่าการที่ใช้ผลตอบสนองสะพานไปคำนวณเป็นแรงที่กระทำกับสะพาน เนื่องจากค่าและตำแหน่งที่เก็บวัด ้ข้อมูลมีมาก ดังนั้นการคำนวณหาแรงหรือน้ำหนักรถบรรทุกที่กระทำกับสะพานเพื่อให้ได้ผลตอบสนองสะพาน ้เท่ากับค่าที่เก็บวัดได้นั้นเป็นไปได้ยากมากหรืออาจเป็นไปไม่ได้เลยเนื่องจากความคลาดเคลื่อนของระบบการ เก็บวัดข้อมูลและความถูกต้องของแบบจำลอง ทำให้ค่าแรงหรือนำหนักรถบรรทุกที่เป็นไปได้นั้นมีหลายคำตอบ ดังนั้นวิธีกำลังสองน้อยสุด (least squares) จึงได้นำมาใช้คำนวณเพื่อให้ได้ค่าแรงหรือน้ำหนักรถบรรทุกที่ ี้เหมาะสมที่สุด (optimization) อย่างไรก็ตามการใช้วิธีกำลังสองน้อยสุดนั้น คำตอบที่ได้จะเกิดสภาวะบกพร่อง (ill-condition) บริเวณจุดเริ่มต้นและสุดท้ายที่แรงกระทำ ปัญหาดังกล่าวสามารถปรับแก้ได้โดยการใช้วิธีการเรกู ลาร์ไรเซชั่น (regularization) หรือเพิ่มค่าพารามิเตอร์ λ ในการคำนวณโดยจะทำการคำนวณหาค่าพารามิเตอร์ที่ เหมาะสมที่สุดต่อไป และเพื่อลดเวลาในการคำนวณการคำนวณหาแรงหรือน้ำหนักรถบรรทุกในแต่ละช่วงเวลา ้สั้นๆ จึงได้พัฒนาขึ้นโดยใช้วิธีการคำนวณแบบไดนามิกโปรแกรมมิง โดยการสร้างสมการเวียนบังเกิดจากสมการ การเคลื่อนที่หรือสมการอนพันธ์เพื่อใช้คำนวณหาค่าแรงในแต่ละช่วงเวลาสั้นๆ ในหัวข้อนี้การหลักการคำนวณ จะแบ่งเป็นหลักๆคือ การคำนวณหาผ<mark>ล</mark>ตอบสนองของสะพานเนื่องจากรถบรรทุกเคลื่อนที่ผ่านสะพานเพื่อนำไป ้ศึกษาประสิทธิภาพการคำนวณบนแบบจ<mark>ำลองคอมพิวเตอร์ และ</mark>การคำนวณหาน้ำหนักรถบรรทุกเมื่อมีข้อมูล ผลตอบสนองของสะพานเพื่อศึกษาการคำนวณหาน้ำหนักบนแบบจำลองออมพิวเตอร์และการทดสอบ ภาคสนามต่อไป

2.1 <u>แบบจำลองสะพานภายใต้การเคลื่อนที่ผ่านของรถบรรทุก</u>

เมื่อรถบรรทุกเคลื่อนที่ผ่านสะพาน จะทำให้สะพานและรถบรรทุกเกิดการสั่นไหวส่งผลให้สะพานมีการแอ่น ตัวและเกิดความเร่งขึ้น โดยค่าการแอ่นตัวและค่าความเร่งนี้เกิดจากปฏิกิริยาตอบสนองซึ่งกันและกันระหว่าง สะพานกับรถบรรทุก โดยมีความขรุขระของผิวถนนบนสะพานเป็นปัจจัยหลักทำให้เกิดการสั่นสะเทือนในตัว รถบรรทุกแล้วส่งผลต่อแรงในเพลารถที่กระทำต่อตัวสะพาน

รูปที่ 2.1 รูปแบบจำลองระหว่างสะพานกับรถบรรทุก

เมื่อพิจารณารถบรรทุกเคลื่อนที่บนสะพานดังแบบจำลองแสดงในรูปที่ 2.1 โดยสะพานจะถูกจำลอง รูปแบบเป็น 2 มิติ โดยมีจุดรองรับเป็นแบบธรรมดา และมีองศาความอิสระ (degree of freedom) คือ โหมด เนื่องจากการดัด (bending mode) ผลของความหน่วง (damping) จะถูกรวมเข้าไปในการวิเคราะห์ด้วย โดยจะ คิดเป็นความหน่วงเชิงเส้นในรูปแบบโหมด (linear modal damping) *L* คือ ความยาวของสะพาน การสั่นไหว ของสะพานสามารถเขียนได้เป็น w(x,t) ซึ่งถูกสมมติให้เป็นผลรวมของโหมดของการสั่นไหว *N* โหมด จะได้ สมการการเคลื่อนที่เป็น

$$w(x,t) = \sum_{i=1}^{N} \phi_i(x) q_i(t) \qquad i = 1, 2, ..., N$$
(2.1)

$$\phi_i(x) = \sin\left(\frac{i\pi x}{L}\right) \qquad i = 1, 2, \dots, N \tag{2.2}$$

$$M\ddot{q}(t) + C\dot{q}(t) + Kq(t) = F(t)$$
(2.3)

- โดยที่ q(t) คือ เวกเตอร์ตำแหน่งเชิงโหมด
  - M คือ เมตริกซ์มวลเชิงโหมด (modal mass matrix)
  - C คือ เมตริกซ์ความหน่วงเชิงโหมด (modal damping matrix)
  - K คือ เมตริกซ์สติฟเนสเชิงโหมด (modal stiffness matrix)
  - F(t) คือ เวกเตอร์แรงเชิงโหมด

ส่วนรถบรรทุกจะพิจารณารูปแบบให้อยู่ในระนาบ โดยมี 2 องศาความอิสระ (degree of freedom) ซึ่ง ลักษณะแบบจำลองของรถบรรทุกซึ่งจะทำให้รถบรรทุกสามารถสั่นไหวได้เฉพาะในแนวดิ่งเท่านั้น โดยที่องศา ความอิสระแรก จะอยู่ที่ปลายด้านหน้าของตัวรถและองศาความอิสระที่สอง จะอยู่ที่ปลายด้านหลังของตัวรถ สามารถแสดงได้ดังรูปที่ 2.1 โดยที่เพลาคู่หลังของรถบรรทุกจะถูกสมมติให้เสมือนเป็นเพลาเดี่ยว โดยระบบการ สั่นไหวของเพลารถสามารถแทนได้ด้วยชุดของความหน่วงและสปริง โดยมีสมมติฐานว่าพฤติกรรมอยู่ในช่วงอิลา สติกเชิงเส้น ดังนั้นค่าสติฟเนสของสปริงจึงสมมติให้เป็นค่าคงที่ ส่วนการจำลองรูปแบบมวลของรถบรรทุก จะ แบ่งเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนที่เป็นมวลของรถและส่วนที่เป็นมวลของการบรรทุกสิ่งของ มวลของรถจะแทนด้วย $M_{_I}$ และมวลส่วนที่บรรทุกสิ่งของจะแทนด้วย $M_{_2}$

จากรูปที่ 2.1 จะแสดงระยะต่าง ๆ ของตัวรถ โดยที่ *a* คือ ระยะทางที่ยื่นออกไปด้านหน้า *c* คือ ระยะทางที่ยื่นออกไปด้านหลัง *s* คือ ระยะห่างระหว่างเพลา *l*₁ คือ ความยาวของตัวรถทั้งหมด *l*₂ คือ ความ ยาวของส่วนที่ใช้บรรทุกของ *k*_f และ *k*, คือ สติฟเนสของสปริงที่เพลาหน้าและเพลาหลังตามลำดับ *c*_f และ *c*, คือ ความหน่วงที่เพลาหน้าและเพลาหลังตามลำดับ

สมการการเคลื่อนที่ของปฏิกิริยาตอบสนองซึ่งกันและกัน สามารถหาได้จากสมการของลากรานจ์ (Lagrange equation) ในการศึกษาครั้งนี้จะสมมุติจำนวนโหมดการสั่นไหวของสะพานเป็น 3 โหมด ซึ่งพิจารณา จากการแอ่นตัวในแนวดิ่งของสะพานในโหมดของการดัด โดยถูกเลือกเป็นพิกัดทั่วไป (generalized coordinates) q_1 q_2 และ q_3 ขณะที่ทำการแอ่นตัวสัมบูรณ์ของรถที่ตำแหน่งด้านหน้าและด้านหลัง จะ กำหนดให้เป็น u_f และ u_r ตามลำดับ ซึ่งทฤษฎีและหลักการในการสร้างสมการการเคลื่อนที่ของปฏิกิริยา ตอบสนองซึ่งกันและกัน ได้อ้างอิงมาจากงานวิจัยของ Polakit (2003)

ซึ่งจากการแก้สมการการเคลื่อนที่ของปฏิกิริยาตอบสนองซึ่งกันและกัน ก็จะสามารถหาการเปลี่ยนแปลง ตำแหน่งในแนวดิ่งของสะพานซึ่งเป็นพิกัดทั่วไป ในแต่ละโหมดของการดัดได้ และจะสามารถหาการสั่นไหวของ สะพาน ได้จากสมการที่ 2.1 ซึ่งนำไปสู่ค่าความเร่งของสะพานต่อไป

การสร้างแบบจำลองปฏิกิริยาตอบสนอง ระหว่างสะพานกับรถบรรทุกเริ่มต้นจากจำลองรูปแบบสะพาน และจำลองรูปแบบรถบรรทุกโดยพิจารณาแยกกัน ต่อมานำแบบจำลองทั้งสองมาพิจารณาร่วมกันโดยมีผลของ ความขรุขระของผิวทางรวมอยู่ในการพิจารณาด้วย ซึ่งการวิเคราะห์จะใช้สมการของลากรานจ์ (Lagrange's equation) ในการสร้างสมการการกระจัดของแบบจำลอง

2.1.1 <u>แบบจำลองและการสร้างสมการการกระจัดของสะพาน</u>

สะพานจะถูกจำลองรูปแบบเป็น 2 มิติ โดยมีจุดรองรับเป็นแบบธรรมดา และมีโหมดของการสั่นไหว 3 โหมดคือ โหมดเนื่องจากการดัด (bending mode) 3 โหมด ผลของความหน่วง (damping) จะถูกรวมเข้าไปใน การวิเคราะห์ด้วย โดยจะคิดเป็นความหน่วงเชิงเส้นในรูปแบบโหมด (linear modal damping) แบบจำลองและ การสร้างสมการการกระจัดของสะพาน

กำหนดแกนพิกัด x - z ดังรูปที่ 2.2 โดยที่ B คือ ความกว้างของสะพาน และ L คือ ความยาวของ สะพาน การสั่นไหวของสะพานสามารถเขียนได้เป็น w(x,t) ซึ่งถูกกำหนดให้เป็นผลรวมของโหมดของการสั่น ไหว 3 โหมด

รูปที่ 2.2 <mark>แบบจำ</mark>ลองสะพาน

$$w(x,t) = \phi_1(x)q_1(t) + \phi_2(x)q_2(t) + \phi_3(x)q_3(t)$$
(2.4)

$$\phi_1(x) = \sin\left(\frac{\pi x}{L}\right) \tag{2.5}$$

$$\phi_2(x) = \sin\left(\frac{2\pi x}{L}\right) \tag{2.6}$$

$$\phi_3(x) = \sin\left(\frac{3\pi x}{L}\right) \tag{2.7}$$

จากสมการ (2.5) - (2.7) $\phi_1(x), \phi_2(x), \phi_3(x)$ คือ ฟังก์ชันสัณฐาน (shape function) ของโหมดการ ดัดโหมดที่ 1,2 และ 3 ตามลำดับ ซึ่งเกิดขึ้นในการสั่นไหวของสะพาน ดังรูปที่ 2.3

สมการการสั่นไหวของสะพานสามารถเขียนได้เป็น

$$\mathbf{M}_{\mathbf{b}}\ddot{q} + \mathbf{C}_{\mathbf{b}}\dot{q} + \mathbf{K}_{\mathbf{b}}q = 0 \tag{2.8}$$
$$\mathbf{M}_{\mathbf{b}} = \begin{bmatrix} m_{ij} \end{bmatrix} \qquad \text{ล้าหรับ} \quad i, j \in \{1, 2, 3\}$$

สัมประสิทธิ์ของมวล (mass coefficient) *m_{ij}* ของสะพานสามารถหาได้จาก

$$m_{ij} = \int_{-B/2}^{B/2} \int_{0}^{L} m(x, y)\phi_i(x)\phi_j(x)dxdy$$
(2.9)

จากการพิจารณาว่าสะพานมีการกระจายหน้าตัดอย่างสม่ำเสมอ มวลต่อหนึ่งหน่วยพื้นที่ m(x,y)สามารถพิจารณาเป็นค่าคงที่ได้คือ m_0 ดังนั้นสมการ (2.9) สามารถเขียนใหม่ได้เป็น

$$m_{ij} = m_0 \int_{-B/2}^{B/2} \int_{0}^{L} \phi_i(x) \phi_j(x) dx dy$$
(2.10)

โดยที่

โดยที่

รูปที่ 2.3 รูปแบบโหมดพื้นฐานของสะพานที่ใช้ในการศึกษา

เนื่องจากคุณสมบัติการตั้งฉากกัน (orthogonality property) ของฟังก์ชันสันฐานทำให้ค่านอกแนว ทแยง (off-diagonal) ของเมตริกซ์มวล (mass matrix) เท่ากับศูนย์ และเมตริกซ์มวลมีความสมมาตร ดังนั้นจาก สมการ (2.10) เมตริกซ์มวลเชิงโหมด (modal mass matrix) สามารถเขียนได้เป็น

$$\mathbf{M}_{\mathbf{b}} = \begin{bmatrix} \boldsymbol{\mu}_1 & & \\ & \boldsymbol{\mu}_2 & \\ & & \boldsymbol{\mu}_3 \end{bmatrix}$$
(2.11)

โดยที่ $\mu_1 = m_0 \int_{-B/2}^{B/2} \int_{0}^{L} \phi_1^2(x) dx dy$ $\mu_2 = m_0 \int_{-B/2}^{B/2} \int_{0}^{L} \phi_2^2(x) dx dy$ คือ มวลเชิงโหมด (modal mass) ของโหมดการดัดโหมดที่ 2

คือ มวลเซิงโหมด (modal mass) ของโหมดการดัดโหมดที่ 1
$$\mu_3 = m_0 \int_{-B/2}^{B/2} \int_{0}^{L} \phi_3^2(x) dx dy$$
 คือ มวลเซิงโหมด (modal mass) ของโหมดการดัดโหมดที่ 3

จากการวิเคราะห์เชิงโหมด (modal analysis) เราสามารถหาเมตริกซ์สติฟเนสเชิงโหมด (modal stiffness matrix) และเมตริกซ์ความหน่วงเชิงโหมด (modal damping matrix) ได้โดยที่ค่านอกแนวทแยงของ เมตริกซ์สติฟเนสเชิงโหมดและเมตริกซ์ความหน่วงเชิงโหมดเท่ากับศูนย์

$$\mathbf{K}_{\mathrm{b}} = \begin{bmatrix} \mu_{\mathrm{I}} \omega_{\mathrm{I}}^{2} & & \\ & \mu_{2} \omega_{2}^{2} & \\ & & \mu_{3} \omega_{3}^{2} \end{bmatrix}$$
(2.12)

$$\mathbf{C}_{\rm b} = \begin{bmatrix} 2\xi_1 \mu_1 \omega_1 & & \\ & 2\xi_2 \mu_2 \omega_2 & \\ & & 2\xi_3 \mu_3 \omega_3 \end{bmatrix}$$
(2.13)

โดยที่	ω_1	คือ	ความถี่ธรรมชาติเชิงมุมของโหมดการดัดโหมดที่ 1
	ω_2	คือ	ความถี่ธรรมชาติเชิงมุมของโหมดการดัดโหมดที่ 2
	ω_{3}	คือ	ความถี่ธรรมชาติเชิงมุมของโหมดการดัดโหมดที่ 3
	ξ_1	คือ	สัดส่วนความหน่วง (damping ratio) ของโหมดการดัดโหมดที่ 1
	ξ_2	คือ	สัดส่วนความหน่วง (damping ratio) ของโหมดการดัดโหมดที่ 2
	ξ3	คือ	สัดส่วนความหน่วง (damping ratio) ของโหมดการดัดโหมดที่ 3
	2.1.2	<u>แบบจ้า</u>	<u>ลองและการสร้างสมการการกระจัดของรถบรรทุก</u>

เราจะพิจารณารูปแบบของรถบรรทุกให้อยู่ในระนาบ โดยมี 2 ระดับขั้นความเสรีซึ่งระดับขั้นความเสรีแรก จะอยู่ที่ปลายด้านหน้าของตัวรถ (u_f) และระดับขั้นความเสรีที่สองจะอยู่ที่ปลายด้านหลังของตัวรถ (u_r) ซึ่ง ลักษณะแบบจำลองของรถบรรทุก สามารถแสดงได้ดังรูปที่ 2.4 เพลาคู่หลังของรถบรรทุกจะถูกนำมาพิจารณา ในลักษณะของเพลาเดี่ยว

ระบบการสั่นไหวของเพลารถสามารถแทนได้ด้วยชุดของความหน่วงและสปริง โดยมีสมมติฐานว่า พฤติกรรมอยู่ในช่วงอิลาสติกเชิงเส้น ดังนั้นค่าสติฟเนสของสปริงจึงสมมติให้เป็นค่าคงที่ การจำลองรูปแบบมวล ของรถบรรทุก จะแบ่งเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนที่เป็นมวลของรถ ($M_{_I}$) และส่วนที่เป็นมวลของการบรรทุก สิ่งของ($M_{_2}$)

จากรูปที่ 2.4 จะแสดงระยะต่าง ๆ ของตัวรถ โดยที่ *a* คือ ระยะทางที่ยื่นออกไปด้านหน้า *c* คือ ระยะทางที่ยื่นออกไปด้านหลัง *s* คือ ระยะห่างระหว่างเพลา *l*₁ คือ ความยาวของตัวรถทั้งหมด *l*₂ คือ ความ ยาวของส่วนที่ใช้บรรทุกของ *k*_f และ *k*, คือ สติฟเนสของสปริงที่เพลาหน้าและเพลาหลังตามลำดับ *c*_f และ *c*_r คือ ความหน่วงที่เพลาหน้าและเพลาหลังตามลำดับ

การสั่นใหวของตัวรถบรรทุกสามารถอธิบายโดยผ่านสมการการเคลื่อนที่ของลากรานจ์ (Lagrange's equation) พลังงานและงานเนื่องจากแรงไม่อนุรักษ์ (nonconservative force) จะถูกจัดให้อยู่ในรูปแบบของ พิกัดทั่วไป (generalized coordinate) และอนุพันธ์ของตัวแปรเทียบกับเวลา ซึ่งสามารถแสดงได้ดังสมการ

้จากสมมติฐานว่าไม่มีการเปลี่ยนแปลงรูปร่างของรถเนื่องจากการดัด เราสามารถแสดงการกระจัด ้สัมบูรณ์ (absolute displacement) และอนุพันธ์อันดับที่หนึ่งของการกระจัดสัมบูรณ์เทียบกับเวลา ที่จุดใด ๆ ตามแกนของรถในรูปแบบของ u_f และ u_r ดังสมการ

$$u(x_{v},t) = u_{r} + (u_{f} - u_{r})\frac{x_{v}}{l_{1}}$$
(2.15)

$$\dot{u}(x_{\nu},t) = \dot{u}_{r} + (\dot{u}_{f} - \dot{u}_{r})\frac{x_{\nu}}{l_{1}}$$
(2.16)

โดยที่

- การกระจัดสัมบูรณ์ในแนวดิ่งของตัวรถด้านหน้า คือ u_f
- การกระจัดสัมบูรณ์ในแนวดิ่งของตัวรถด้านหลัง คือ $\mathcal{U}_r$
- อนุพันธ์อันดับที่หนึ่งของ u_f เทียบกับเวลา $\dot{u}_{f}$ คือ

(2.14)

$\dot{u}_r$ คือ อนุพันธ์อันดับที่หนึ่งของ u_r เทียบกับเวลา

x, คือ ระยะทางที่วัดจากปลายด้านหลังไปตามแนวยาวของรถ

แทนระยะทางของเพลาหน้าและเพลาหลังที่วัดจากปลายท้ายของรถ ลงไปในสมการ (2.15) จะได้

$$u(x_{vf},t) = u_r + (u_f - u_r)\frac{c+s}{l_1}$$
(2.17)

$$u(x_{vr},t) = u_r + (u_f - u_r)\frac{c}{l_1}$$
(2.18)

จากสมมติฐานว่าตัวรถสั่นไหวในทิศทางในแนวดิ่งและไม่มีการกระจัดในแนวราบ เมื่อเกิดการสั่นไหวอย่าง อิสระ ดังนั้นพลังงานจลน์ของการเคลื่อนที่ของตัวรถสามารถหาได้จากการอินทิเกรตพลังงานจลน์ของแต่ละจุด ไปตามแนวแกนรถ พิจารณาสมการ (2.16) พลังงานจลน์ของตัวรถสามารถเขียนได้ดังสมการ

$$T = \frac{1}{2} \left(\frac{M_1}{l_1}\right) \int_0^{l_1} \left(\frac{\partial u(x_v, t)}{\partial t}\right)^2 dx_v + \frac{1}{2} \left(\frac{M_2}{l_2}\right) \int_0^{l_2} \left(\frac{\partial u(x_v, t)}{\partial t}\right)^2 dx_v$$
(2.19)

ในขณะที่รถมีการสั่นไหวขึ้นลงในแนวดิ่ง สปริงจะเกิดการยืดและหด ซึ่งสิ่งนี้จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง พลังงานศักย์ยืดหยุ่นที่เก็บสะสมอยู่ในสปริง และเมื่อรวมผลของพลังงานศักย์เนื่องจากแรงโน้มถ่วงของมวลแข็ง เกร็งของตัวรถ เราสามารถเขียนพลังงานศักย์ทั้งหมดของระบบได้ดังสมการ

$$V = \frac{1}{2}k_{f}u^{2}(x_{v},t) + \frac{1}{2}k_{r}u^{2}(x_{vr},t) + N_{f}u(x_{vf},t) + N_{r}u(x_{vr},t)$$

$$-\left(\frac{M_{1}g}{l_{1}}\right)\int_{0}^{l_{1}}u(x_{v},t)dx_{v} - \left(\frac{M_{2}g}{l_{2}}\right)\int_{0}^{l_{2}}u(x_{v},t)dx_{v}$$
(2.20)

โดยที่ N_f และ N_r คือ แรงสถิตของเพลาหน้าและเพลาหลังตามลำดับ

จากหลักการของงานสมมติ ถ้าที่เวลา t ใดๆ เรากำหนดให้ตัวรถมีการกระจัดสมมติในแนวดิ่ง $\delta u(x_{vf},t)$ และ $\delta u(x_{vr},t)$ ที่ตำแหน่งเพลาหน้าและตำแหน่งเพลาหลัง งานสมมติของแรงไม่อนุรักษ์ เนื่องจากความหน่วง (nonconservative damping force) สามารถเขียนได้ดังสมการ

$$\delta W_{nc} = -c_f \dot{u}(x_{vf}, t) \delta u(x_{vf}, t) - c_r \dot{u}(x_{vr}, t) \delta u(x_{vr}, t)$$
(2.21)

โดยทั่วไป งานสมมติจะเขียนอยู่ในรูปแบบของแรงไม่อนุรักษ์ (nonconservative force) และการกระจัด สมมติ (virtual displacement) ดังสมการ

$$\delta W_{nc} = U_f \delta u_f + U_r \delta u_r \tag{2.22}$$

จากการจัดรูปแบบสมการ (2.21) ตามสมการ (2.22) จะได้แรงทั่วไป (generalized force) ดังสมการ

$$U_{f} = -c_{f} \frac{c+s}{l_{1}} \left[\dot{u}_{r} + (\dot{u}_{f} - \dot{u}_{r}) \frac{c+s}{l_{1}} \right] - c_{r} \frac{c}{l_{1}} \left[\dot{u}_{r} + (\dot{u}_{f} - \dot{u}_{r}) \frac{c}{l_{1}} \right]$$

$$U_{r} = -c_{f} \frac{a}{l_{1}} \left[\dot{u}_{r} + (\dot{u}_{f} - \dot{u}_{r}) \frac{c+s}{l_{1}} \right] - c_{r} \frac{a+s}{l_{1}} \left[\dot{u}_{r} + (\dot{u}_{f} - \dot{u}_{r}) \frac{c}{l_{1}} \right]$$
(2.23)

โดยการแทนสมการ (2.19), (2.20) และ (2.23) ลงในสมการ (2.14) จะได้สมการการกระจัดซึ่งอธิบายถึง ลักษณะของการสั่นไหวของรถ สมการการกระจัดสามารถจัดในรูปแบบของเมตริกซ์ได้ดังแสดง

$$\begin{bmatrix} m_{11} & m_{12} \\ m_{21} & m_{22} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \ddot{u}_f \\ \ddot{u}_r \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} c_{11} & c_{12} \\ c_{21} & c_{22} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \dot{u}_f \\ \dot{u}_r \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} k_{11} & k_{12} \\ k_{21} & k_{22} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} u_f \\ u_r \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$
(2.24)

โดยที่

$$\begin{split} m_{11} &= \frac{M_1}{3} + \frac{M_2 l_2^2}{3l_1^2} \qquad m_{22} = \frac{M_1}{3} + \frac{M_2}{2} \left(2 - \frac{2l_2}{l_1} + \frac{2l_2^2}{3l_1^2} \right) \\ m_{12} &= m_{21} = \frac{M_1}{6} + \frac{M_2}{2} \left(\frac{l_2}{l_1} - \frac{2l_2^2}{3l_1^2} \right) \\ c_{11} &= c_f \left(\frac{c+s}{l_1} \right)^2 + c_r \left(\frac{c}{l_1} \right)^2 \qquad c_{22} = c_f \left(\frac{a}{l_1} \right)^2 + c_r \left(\frac{a+s}{l_1} \right)^2 \\ c_{12} &= c_{21} = c_f \left(\frac{a}{l_1} \right) \left(\frac{c+s}{l_1} \right) + c_r \left(\frac{a+s}{l_1} \right) \left(\frac{c}{l_1} \right) \\ k_{11} &= k_f \left(\frac{c+s}{l_1} \right)^2 + k_r \left(\frac{c}{l_1} \right)^2 \qquad k_{22} = k_f \left(\frac{a}{l_1} \right)^2 + k_r \left(\frac{a+s}{l_1} \right)^2 \\ k_{12} &= k_{21} = k_f \left(\frac{a}{l_1} \right) \left(\frac{c+s}{l_1} \right) + k_r \left(\frac{a+s}{l_1} \right) \left(\frac{c}{l_1} \right) \end{split}$$

$$(2.25 \ \text{n-Pl})$$

2.1.3 <u>แบบจำลองและการสร้างสมการการกระจัดของปฏิกิริยาตอบสนองซึ่งกันและกันระหว่าง</u> <u>สะพานกับรถบรรทุก</u>

แบบจำลองของสะพานกับรถบรรทุก ที่ได้กล่าวถึงในหัวข้อ (2.2.1) และ (2.2.2) จะถูกนำมาพิจารณา ร่วมกัน นอกจากนี้เพื่อที่จะทำให้ปฏิกิริยาตอบสนองซึ่งกันและกันระหว่างสะพานกับรถบรรทุกมีความใกล้เคียง กับความจริงมากขึ้น ความขรุขระของผิวถนนบนสะพานจึงถูกนำมาพิจารณาด้วย

จากการศึกษาพบว่าความขรุขระของผิวถนนบนสะพานเป็นสาเหตุหลักที่มีอิทธิพลต่อปฏิกิริยาตอบสนอง การสั่นไหวของสะพานและรถบรรทุก ซึ่งในงานวิจัยครั้งนี้ได้ใช้สมการที่ใช้ในการหาความขรุขระของผิวถนนบน สะพานประเภท B โดยใช้มาตรฐาน ISO 8606 (ISO,1995)

$$S_{d}(f) = S_{d}(f_{0}) \left(\frac{f}{f_{0}}\right)^{-\alpha}, \quad f_{0} = 0.1, \quad \alpha = 2$$
(2.28)

โดยที่ *f* คือ ความถี่ของความขรุขระ (รอบ/เมตร)

จากสมการ 2.28 เราสามารถนำมาใช้เพื่อจำลองหน้าข้างความขรุขระของสะพาน (bridge roughness profile) ได้โดยทำการเขียนกราฟระหว่าง S_d กับ f ซึ่งระดับของความขรุขระบนสะพานที่ระยะ x ใดๆ สามารถเขียนได้ดังนี้

$$h(x) = \sum_{i=1}^{N} \overline{S}_{d}(i) \cos\left(2\pi f_{i}x + r_{i}\right)$$

$$\overline{S}_{d}(i) = \sqrt{4S(f_{i})\Delta f}, \ f_{i} = i\Delta f$$
(2.29)

โดยที่

 f_i

คือ ค่า
$$f$$
 ที่จุดกึ่งกลางของช่วงที่ i

h(x) คือ ระดับของความขรุขระบนสะพานที่ระยะ x ใดๆ

พิจารณารูปที่ 2.5 แบบจำลองของรถบรรทุกที่มี 2 ระดับขั้นความเสรี จะถูกวางอยู่บนสะพานและเคลื่อนที่ ด้วยความเร็วคงที่ *v* ซึ่งระยะจากจุดเริ่มต้นบนสะพานจะแทนด้วย *x* หน้าข้างของสะพานซึ่งกำหนดให้ *h_f(t)* และ *h_r(t)* ดังรูปที่ 2.5 เป็นระดับของความขรุขระบนสะพานที่ตำแหน่งล้อหน้าและล้อหลังตามลำดับ จะถูก นำมารวมในสมการอนุพันธ์การกระจัดของแบบจำลองปฏิกิริยาตอบสนองซึ่งกันและกัน

รูปที่ 2.5 รูปแบบจำลองระหว่างสะพานกับรถบรรทุก

สมการการกระจัดของปฏิกิริยาตอบสนองซึ่งกันและกัน สามารถหาได้จากสมการของลากรานจ์ การ กระจัดในแนวดิ่งของสะพานในโหมดของการดัดจะถูกเลือกเป็นพิกัดทั่วไป (generalized coordinates) q_1, q_2 และ q_3 ขณะที่การกระจัดสัมบูรณ์ของรถที่ตำแหน่งด้านหน้าและด้านหลัง จะกำหนดให้เป็น u_f และ u_r ตามลำดับ

พลังงานจลน์ทั้งหมด ซึ่งเป็นผลรวมของพลังงานจลน์เนื่องมาจากการสั่นไหวของสะพานและการกระจัด ของรถ สามารถเขียนให้อยู่ในรูปของอนุพันธ์อันดับที่หนึ่งเทียบกับเวลาของพิกัดทั่วไป 5 ตัว $\dot{q}_1, \dot{q}_2, \dot{q}_3, \dot{u}_f$ และ $\dot{u}_r$ ได้ ดังนั้นพลังงานจลน์ของระบบคือ

$$T = \frac{1}{2} m_0 \int_{-B/2}^{B/2} \int_{0}^{L} \left(\frac{\partial w(x,t)}{\partial t} \right)^2 dx dy + \frac{1}{2} \left(\frac{M_1}{l_1} \right) \int_{0}^{l_1} \left(\frac{\partial u(x_v,t)}{\partial t} \right)^2 dx_v + \frac{1}{2} \left(\frac{M_2}{l_2} \right) \int_{0}^{l_2} \left(\frac{\partial u(x_v,t)}{\partial t} \right)^2 dx_v + \frac{1}{2} (M_1 + M_2) v^2$$
(2.30)

แทนสมการ (2.4) , (2.16) ลงในสมการ (2.30) และกระจายพจน์ต่างๆออกมาจะได้

$$T = \frac{1}{2} m_0 \int_{-B/2}^{B/2} \int_{0}^{L} \left(\begin{array}{c} \dot{q}_1^2 \phi_1^2(x) + \dot{q}_2^2 \phi_2^2(x) + \dot{q}_3^2 \phi_3^2(x) \\ + 2 \dot{q}_1 \dot{q}_2 \phi_1(x) \phi_2(x) + 2 \dot{q}_1 \dot{q}_3 \phi_1(x) \phi_3(x) \\ + 2 \dot{q}_2 \dot{q}_3 \phi_2(x) \phi_3(x) \end{array} \right) dx dy \\ + \frac{1}{2} \left(\frac{M_1}{l_1} \right) \int_{0}^{l_1} \left(\dot{u}_r^2 + 2 \dot{u}_r (\dot{u}_f - \dot{u}_r) \frac{x_v}{l_1} + (\dot{u}_f - \dot{u}_r) \frac{x_v^2}{l_1^2} \right) dx_v \\ + \frac{1}{2} \left(\frac{M_2}{l_2} \right) \int_{0}^{l_2} \left(\dot{u}_r^2 + 2 \dot{u}_r (\dot{u}_f - \dot{u}_r) \frac{x_v}{l_1} + (\dot{u}_f - \dot{u}_r) \frac{x_v^2}{l_1^2} \right) dx_v + \frac{1}{2} (M_1 + M_2) v^2$$

$$(2.31)$$

การกระจัดในแนวราบของรถนี้จะก่อให้เกิดพลังงานจลน์ขึ้นมาบางส่วน แต่จะไม่มีผลต่อการหาอนุพันธ์ของ สมการการกระจัด จากสมการ (2.31) พจน์สุดท้ายซึ่งหมายถึงพลังงานจลน์ของการกระจัดในแนวราบจะหายไป หลังจากการหาอนุพันธ์อันดับหนึ่งเทียบกับพิกัดทั่วไป

พลังงานศักย์ของระบบจะประกอบด้วยพลังงานความเครียดที่เก็บสะสมอยู่ในการเปลี่ยนรูปของสะพานใน รูปแบบของพิกัดเชิงโหมด (modal coordinates) พลังงานศักย์ยืดหยุ่นที่อยู่ในสปริงของรถ และพลังงานศักย์ เนื่องจากแรงโน้มถ่วงของการกระจัดในแนวดิ่งของมวลแข็งเกร็งของรถ ดังนั้นพลังงานศักย์ทั้งหมดคือ

$$V = \frac{1}{2}\mu_{1}\omega_{1}^{2}q_{1}^{2} + \frac{1}{2}\mu_{2}\omega_{2}^{2}q_{2}^{2} + \frac{1}{2}\mu_{3}\omega_{3}^{2}q_{3}^{2} + \frac{1}{2}k_{f}(u(x_{vf},t) - w(x_{f},t) + h(x_{f}))^{2} + \frac{1}{2}k_{r}(u(x_{vr},t) - w(x_{r},t) + h(x_{r}))^{2} + N_{f}(u(x_{vf},t) - w(x_{f},t) + h(x_{f})) + N_{r}(u(x_{vr},t) - w(x_{r},t) + h(x_{r})) - \left(\frac{M_{1}g}{l_{1}}\right)_{0}^{l_{1}}u(x_{v},t)dx_{v} - \left(\frac{M_{2}g}{l_{2}}\right)_{0}^{l_{2}}u(x_{v},t)dx_{v}$$
(2.32)

การกระจัดในแนวดิ่งของสะพานที่ตำแหน่งล้อหน้าและล้อหลังสามารถกำหนดได้ดังนี้

$$w(x_f, t) = \phi_1(x_f)q_1(t) + \phi_2(x_f)q_2(t) + \phi_3(x_f)q_3(t)$$
(2.33)

$$w(x_r,t) = \phi_1(x_r)q_1(t) + \phi_2(x_r)q_2(t) + \phi_3(x_r)q_3(t)$$
(2.34)

จากสมการ (2.1ถ),(2.1),(2.1ค),(2.33) และ (2.34) สามารถขยายพจน์ของพลังงานศักย์ได้ดังสมการ

$$V = \frac{1}{2} \mu_{1} \omega_{1}^{2} q_{1}^{2} + \frac{1}{2} \mu_{2} \omega_{2}^{2} q_{2}^{2} + \frac{1}{2} \mu_{3} \omega_{3}^{2} q_{3}^{2}$$

$$+ \frac{1}{2} k_{f} \left(u_{r} + (u_{f} - u_{r}) \frac{c + s}{l_{1}} - \phi_{1f} q_{1} - \phi_{2f} q_{2} - \phi_{3f} q_{3} + h_{f} \right)^{2}$$

$$+ \frac{1}{2} k_{r} \left(u_{r} + (u_{f} - u_{r}) \frac{c}{l_{1}} - \phi_{1r} q_{1} - \phi_{2r} q_{2} - \phi_{3r} q_{3} + h_{r} \right)^{2}$$

$$+ N_{f} \left(u_{r} + (u_{f} - u_{r}) \frac{c + s}{l_{1}} - \phi_{1f} q_{1} - \phi_{2f} q_{2} - \phi_{3f} q_{3} + h_{f} \right)$$

$$+ N_{r} \left(u_{r} + (u_{f} - u_{r}) \frac{c}{l_{1}} - \phi_{1r} q_{1} - \phi_{2r} q_{2} - \phi_{3r} q_{3} + h_{r} \right)$$

$$- \left[\frac{M_{1}g}{2} + \frac{M_{2}g}{2} \left(\frac{l_{2}}{l_{1}} \right) \right] u_{f} - \left[\frac{M_{1}g}{2} + \frac{M_{2}g}{2} \left(2 - \frac{l_{2}}{l_{1}} \right) \right] u_{r}$$

$$\left[\log \vec{n} \qquad \phi_{if} \qquad \vec{n} = \qquad \phi_{i}(x_{r}) \quad i = 1, 2, 3$$

$$\phi_{ir} \qquad \vec{n} = \qquad \phi_{i}(x_{r}) \quad i = 1, 2, 3$$

$$h_{f} \qquad \vec{n} = \qquad s \neq 0$$

$$x = 0$$

งานสมมติอันเนื่องจากแรงไม่อนุรักษ์ (nonconservative forces) เช่น แรงหน่วง (damping forces) ที่ถูก กำหนดโดย $\delta q_1, \delta q_2, \delta q_3, \delta u_f$ และ δu_r สามารถเขียนได้ดังนี้

$$\begin{split} \delta W_{nc} &= -c_{f} \Big[\dot{u}(x_{vf},t) - \dot{w}(x_{f},t) + \dot{h}(x_{f}) \Big] \delta \Big[u(x_{vf},t) - w(x_{f},t) + h(x_{f}) \Big] \\ &- c_{r} \Big[\dot{u}(x_{vr},t) - \dot{w}(x_{r},t) + \dot{h}(x_{r}) \Big] \delta \Big[u(x_{vr},t) - w(x_{r},t) + h(x_{r}) \Big] \\ \delta W_{nc} &= -2\xi_{1}\mu_{1}\omega_{1}\dot{q}_{1}\delta q_{1} - 2\xi_{2}\mu_{2}\omega_{2}\dot{q}_{2}\delta q_{2} - 2\xi_{3}\mu_{3}\omega_{3}\dot{q}_{3}\delta q_{3} \\ &- c_{f} \Bigg[\dot{u}_{r} + (\dot{u}_{f} - \dot{u}_{r}) \frac{c+s}{l_{1}} - \phi_{1f}\dot{q}_{1} - \phi_{2f}\dot{q}_{2} - \phi_{3f}\dot{q}_{3} + \dot{h}_{f} \Bigg] \times \\ & \left[\delta u_{r} + (\delta u_{f} - \delta u_{r}) \frac{c+s}{l_{1}} - \phi_{1f}\delta q_{1} - \phi_{2f}\delta q_{2} - \phi_{3f}\delta q_{3} + h_{f} \right] \\ &- c_{r} \Bigg[\dot{u}_{r} + (\dot{u}_{f} - \dot{u}_{r}) \frac{c}{l_{1}} - \phi_{1r}\dot{q}_{1} - \phi_{2r}\dot{q}_{2} - \phi_{3r}\dot{q}_{3} + \dot{h}_{r} \Bigg] \times \\ & \left[\delta u_{r} + (\delta u_{f} - \delta u_{r}) \frac{c}{l_{1}} - \phi_{1r}\dot{q}_{1} - \phi_{2r}\delta q_{2} - \phi_{3r}\delta q_{3} + h_{r} \right] \\ &- c_{r} \Bigg[\dot{u}_{r} + (\dot{\omega}_{f} - \dot{\omega}_{r}) \frac{c}{l_{1}} - \phi_{1r}\dot{q}_{1} - \phi_{2r}\delta q_{2} - \phi_{3r}\delta q_{3} + h_{r} \Bigg] \times \\ & \left[\delta u_{r} + (\delta u_{f} - \delta u_{r}) \frac{c}{l_{1}} - \phi_{1r}\delta q_{1} - \phi_{2r}\delta q_{2} - \phi_{3r}\delta q_{3} + h_{r} \right] \\ &- c_{r} \Bigg[\dot{u}_{r} + (\dot{\omega}_{f} - \dot{\omega}_{r}) \frac{c}{l_{1}} - \phi_{1r}\delta q_{1} - \phi_{2r}\delta q_{2} - \phi_{3r}\delta q_{3} + h_{r} \Bigg] \\ & \left[\delta u_{r} + (\delta u_{f} - \delta u_{r}) \frac{c}{l_{1}} - \phi_{1r}\delta q_{1} - \phi_{2r}\delta q_{2} - \phi_{3r}\delta q_{3} + h_{r} \Bigg] \\ & \left[\delta u_{r} + (\delta u_{f} - \delta u_{r}) \frac{c}{l_{1}} - \phi_{1r}\delta q_{1} - \phi_{2r}\delta q_{2} - \phi_{3r}\delta q_{3} + h_{r} \Bigg] \\ & \left[\delta u_{r} + (\delta u_{f} - \delta u_{r}) \frac{c}{l_{1}} - \phi_{1r}\delta q_{1} - \phi_{2r}\delta q_{2} - \phi_{3r}\delta q_{3} + h_{r} \Bigg] \\ & \left[\delta u_{r} + (\delta u_{f} - \delta u_{r}) \frac{c}{l_{1}} - \phi_{1r}\delta q_{1} - \phi_{2r}\delta q_{2} - \phi_{3r}\delta q_{3} + h_{r} \Bigg] \\ & \left[\delta u_{r} + (\delta u_{f} - \delta u_{r}) \frac{c}{l_{1}} - \phi_{1r}\delta q_{1} - \phi_{2r}\delta q_{2} - \phi_{3r}\delta q_{3} + h_{r} \Bigg] \\ & \left[\delta u_{r} + (\delta u_{f} - \delta u_{r}) \frac{c}{l_{1}} - \phi_{1r}\delta q_{1} - \phi_{2r}\delta q_{2} - \phi_{3r}\delta q_{3} + h_{r} \Bigg] \\ & \left[\delta u_{r} + (\delta u_{f} - \delta u_{r}) \frac{c}{l_{1}} - \phi_{1r}\delta q_{1} - \phi_{2r}\delta q_{2} - \phi_{3r}\delta q_{3} + h_{r} \Bigg] \\ & \left[\delta u_{r} + \delta u_{r} + \delta u_{r} + \delta u_{r} + \delta u_{r} - \delta u_$$

จากการหาอนุพันธ์อันดับที่หนึ่งของสมการ (2.37) เทียบกับ $\delta q_1, \delta q_2, \delta q_3, \delta u_f$ และ δu_r จะได้ Q_1, Q_2, Q_3, U_f และ U_r ดังสมการ (2.38ก)-(2.38จ) ตามลำดับ

$$Q_{1} = c_{f}\phi_{1f}\left[\dot{u}_{r} + (\dot{u}_{f} - \dot{u}_{r})\frac{c+s}{l_{1}} - \phi_{1f}\dot{q}_{1} - \phi_{2f}\dot{q}_{2} - \phi_{3f}\dot{q}_{3} + \dot{h}_{f}\right] + c_{r}\phi_{1r}\left[\dot{u}_{r} + (\dot{u}_{f} - \dot{u}_{r})\frac{c}{l_{1}} - \phi_{1r}\dot{q}_{1} - \phi_{2r}\dot{q}_{2} - \phi_{3r}\dot{q}_{3} + \dot{h}_{r}\right]$$

$$Q_{2} = c_{f}\phi_{2f}\left[\dot{u}_{r} + (\dot{u}_{f} - \dot{u}_{r})\frac{c+s}{l_{1}} - \phi_{1f}\dot{q}_{1} - \phi_{2f}\dot{q}_{2} - \phi_{3f}\dot{q}_{3} + \dot{h}_{f}\right] + (2.38\eta)$$

$$(2.38\eta)$$

$$c_{r}\phi_{2r}\left[\dot{u}_{r} + (\dot{u}_{f} - \dot{u}_{r})\frac{c}{l_{1}} - \phi_{1r}\dot{q}_{1} - \phi_{2r}\dot{q}_{2} - \phi_{3r}\dot{q}_{3} + \dot{h}_{r}\right]$$

$$Q_{3} = c_{f}\phi_{3f}\left[\dot{u}_{r} + (\dot{u}_{f} - \dot{u}_{r})\frac{c + s}{l_{1}} - \phi_{1f}\dot{q}_{1} - \phi_{2f}\dot{q}_{2} - \phi_{3f}\dot{q}_{3} + \dot{h}_{f}\right] + c_{r}\phi_{3r}\left[\dot{u}_{r} + (\dot{u}_{f} - \dot{u}_{r})\frac{c}{l_{1}} - \phi_{1r}\dot{q}_{1} - \phi_{2r}\dot{q}_{2} - \phi_{3r}\dot{q}_{3} + \dot{h}_{r}\right]$$

$$(2.38 \land)$$

$$U_{f} = -c_{f} \frac{c+s}{l_{1}} \left[\dot{u}_{r} + (\dot{u}_{f} - \dot{u}_{r}) \frac{c+s}{l_{1}} - \phi_{1f} \dot{q}_{1} - \phi_{2f} \dot{q}_{2} - \phi_{3f} \dot{q}_{3} + \dot{h}_{f} \right]$$

$$-c_{r} \frac{c}{l_{1}} \left[\dot{u}_{r} + (\dot{u}_{f} - \dot{u}_{r}) \frac{c}{l_{1}} - \phi_{1r} \dot{q}_{1} - \phi_{2r} \dot{q}_{2} - \phi_{3r} \dot{q}_{3} + \dot{h}_{r} \right]$$

$$U_{r} = -c_{f} \frac{a}{l_{1}} \left[\dot{u}_{r} + (\dot{u}_{f} - \dot{u}_{r}) \frac{c+s}{l_{1}} - \phi_{1f} \dot{q}_{1} - \phi_{2f} \dot{q}_{2} - \phi_{3f} \dot{q}_{3} + \dot{h}_{f} \right]$$

$$-c_{r} \frac{a+s}{l_{1}} \left[\dot{u}_{r} + (\dot{u}_{f} - \dot{u}_{r}) \frac{c}{l_{1}} - \phi_{1} (x_{r} \dot{q}_{1} - \phi_{2r} \dot{q}_{2} - \phi_{3r} \dot{q}_{3} + \dot{h}_{r} \right]$$

$$(2.384)$$

$$(2.384)$$

$$(2.384)$$

จากการแทนสมการ (2.31), (2.35) และ (2.38ก-2.38จ) ลงในสมการ (2.14) จะได้สมการการสั่นไหว ในรูปแบบของเมตริกซ์ ดังสมการ (2.39)

$$\begin{bmatrix} m_{11} & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & m_{22} & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & m_{33} & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & m_{44} & m_{45} \\ 0 & 0 & 0 & m_{54} & m_{55} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \ddot{q}_1 \\ \ddot{q}_2 \\ \ddot{q}_3 \\ \ddot{u}_f \\ \ddot{u}_r \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} c_{11} & c_{12} & c_{13} & c_{14} & c_{15} \\ c_{21} & c_{22} & c_{23} & c_{24} & c_{25} \\ c_{31} & c_{32} & c_{33} & c_{34} & c_{35} \\ c_{41} & c_{42} & c_{43} & c_{44} & c_{45} \\ c_{51} & c_{52} & c_{53} & c_{54} & c_{55} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \dot{q}_1 \\ \dot{q}_2 \\ \dot{q}_3 \\ \dot{u}_f \\ \dot{u}_r \end{bmatrix}$$

$$(2.39)$$

$$+\begin{bmatrix} k_{11} & k_{12} & k_{13} & k_{14} & k_{15} \\ k_{21} & k_{22} & k_{23} & k_{24} & k_{25} \\ k_{31} & k_{32} & k_{33} & k_{34} & k_{35} \\ k_{41} & k_{42} & k_{43} & k_{44} & k_{45} \\ k_{51} & k_{52} & k_{53} & k_{54} & k_{55} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} q_1 \\ q_2 \\ q_3 \\ u_f \\ u_r \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} p_1 \\ p_2 \\ p_3 \\ p_f \\ p_r \end{bmatrix}$$

$$\begin{split} & \text{Rescalar} & \text{Rescalar} \\ & \text{Rescalar} & \text{Rescalar} \\ & m_{44} = \frac{M_1}{3} + \frac{M_2 l_2^2}{3l_1^2} \\ & m_{45} = m_{54} = \frac{M_1}{6} + \frac{M_2}{2} \left(\frac{l_2}{l_1} - \frac{2l_2^2}{3l_1^2} \right) \\ & m_{55} = \frac{M_1}{3} + \frac{M_2}{2} \left(2 - \frac{2l_2}{l_1} + \frac{2l_2^2}{3l_1^2} \right) \end{split}$$

$$\begin{split} c_{11} &= 2\xi_{1}\mu_{1}\omega_{1} + c_{f}\phi_{1f}^{2} + c_{r}\phi_{1r}^{2} & c_{12} &= c_{21} &= c_{f}\phi_{1f}\phi_{2f} + c_{r}\phi_{1r}\phi_{2r} \\ c_{13} &= c_{31} &= c_{f}\phi_{1f}\phi_{3f} + c_{r}\phi_{1r}\phi_{3r} & c_{14} &= c_{41} &= -\left[c_{f}\frac{c+s}{l_{1}}\phi_{1f} + c_{r}\frac{c}{l_{1}}\phi_{1r}\right] \\ c_{15} &= c_{51} &= -\left[c_{f}\frac{a}{l_{1}}\phi_{1f} + c_{r}\frac{a+s}{l_{1}}\phi_{1r}\right] & c_{22} &= 2\xi_{2}\mu_{2}\omega_{2} + c_{f}\phi_{2f}^{2} + c_{r}\phi_{2r}^{2} \\ c_{23} &= c_{32} &= c_{f}\phi_{2f}\phi_{3f} + c_{r}\phi_{2r}\phi_{3r} & c_{24} &= c_{42} &= -\left[c_{f}\frac{c+s}{l_{1}}\phi_{2f} + c_{r}\frac{c}{l_{1}}\phi_{2r}\right] \\ c_{25} &= c_{52} &= -\left[c_{f}\frac{a}{l_{1}}\phi_{2f} + c_{r}\frac{a+s}{l_{1}}\phi_{2r}\right] & c_{33} &= 2\xi_{3}\mu_{3}\omega_{3} + c_{f}\phi_{3f}^{2} + c_{r}\phi_{3r}^{2} \\ c_{34} &= c_{43} &= -\left[c_{f}\frac{c+s}{l_{1}}\phi_{3f} + c_{r}\frac{c}{l_{1}}\phi_{3r}\right] & c_{35} &= c_{53} &= -\left[c_{f}\frac{a}{l_{1}}\phi_{3f} + c_{r}\frac{a+s}{l_{1}}\phi_{3r}\right] \\ c_{44} &= c_{f}\left(\frac{c+s}{l_{1}}\right)^{2} + c_{r}\left(\frac{c}{l_{1}}\right)^{2} & c_{55} &= c_{f}\left(\frac{a}{l_{1}}\right)^{2} + c_{r}\left(\frac{a+s}{l_{1}}\right)^{2} \\ c_{45} &= c_{54} &= c_{f}\left(\frac{a}{l_{1}}\right)\left(\frac{c+s}{l_{1}}\right) + c_{r}\left(\frac{a+s}{l_{1}}\right)\left(\frac{c}{l_{1}}\right) \\ k_{11} &= \mu_{1}\omega_{1}^{2} + k_{f}\phi_{1f}^{2} + k_{r}\phi_{1r}^{2} & k_{12} &= k_{21} &= k_{f}\phi_{1f}\phi_{2f} + k_{r}\phi_{1r}\phi_{2r} \end{split}$$

 $k_{13} = k_{31} = k_f \phi_{1f} \phi_{3f} + k_r \phi_{1r} \phi_{3r}$

$$k_{12} = k_{21} = k_f \phi_{1f} \phi_{2f} + k_r \phi_{1r} \phi_{2r}$$

$$k_{14} = k_{41} = -\left[k_f \frac{c+s}{l_1} \phi_{1f} + k_r \frac{c}{l_1} \phi_{1r}\right]$$

$$\begin{aligned} k_{15} &= k_{51} = -\left[k_f \frac{a}{l_1} \phi_{1f} + k_r \frac{a+s}{l_1} \phi_{1r}\right] & k_{22} &= \mu_2 \omega_2^2 + k_f \phi_{2f}^2 + k_f \phi_{2f}^2$$

$$k_{22} = \mu_2 \omega_2^2 + k_f \phi_{2f}^2 + k_r \phi_{2r}^2$$

$$k_{24} = k_{42} = -\left[k_f \frac{c+s}{l_1} \phi_{2f} + k_r \frac{c}{l_1} \phi_{2r}\right]$$

$$k_{33} = \mu_3 \omega_3^2 + k_f \phi_{3f}^2 + k_r \phi_{3r}^2$$

$$k_{35} = k_{53} = -\left[k_f \frac{a}{l_1} \phi_{3f} + k_r \frac{a+s}{l_1} \phi_{3r}\right]$$

$$k_{55} = k_f \left(\frac{a}{l_1}\right)^2 + k_r \left(\frac{a+s}{l_1}\right)^2$$

.2

$$p_{1} = (N_{f} + k_{f}h_{f} + c_{f}\dot{h}_{f})\phi_{1f} + (N_{r} + k_{r}h_{r} + c_{r}\dot{h}_{r})\phi_{1r}$$

$$p_{2} = (N_{f} + k_{f}h_{f} + c_{f}\dot{h}_{f})\phi_{2f} + (N_{r} + k_{r}h_{r} + c_{r}\dot{h}_{r})\phi_{2r}$$

$$p_{3} = (N_{f} + k_{f}h_{f} + c_{f}\dot{h}_{f})\phi_{3f} + (N_{r} + k_{r}h_{r} + c_{r}\dot{h}_{r})\phi_{3r}$$

$$p_{f} = -k_{f}h_{f}\left(\frac{c+s}{l_{1}}\right) - k_{r}h_{r}\left(\frac{c}{l_{1}}\right) - c_{f}\dot{h}_{f}\left(\frac{c+s}{l_{1}}\right) - c_{r}\dot{h}_{r}\left(\frac{c}{l_{1}}\right)$$

$$p_{r} = -k_{f}h_{f}\left(\frac{a}{l_{1}}\right) - k_{r}h_{r}\left(\frac{a+s}{l_{1}}\right) - c_{f}\dot{h}_{f}\left(\frac{a}{l_{1}}\right) - c_{r}\dot{h}_{r}\left(\frac{a+s}{l_{1}}\right)$$

<u>ค่าแรงในเพลารถบรรทุก ความเครียด การแอ่นตัวและความเร่งของสะพาน</u> 2.1.4

จากสมการการกระจัดระหว่างสะพานกับรถบรรทุกที่ได้นั้น สามารถคำนวณสมการเคลื่อนที่ของปฏิกิริยา ตอบสนองซึ่งกันและกันโดยใช้สมการลากรานจ์ ในการศึกษาครั้งนี้จะสมมุติจำนวนโหมดการสั่นไหวของสะพาน ซึ่งพิจารณาจากการแอ่นตัวในแนวดิ่งของสะพานในโหมดของการดัด 3 โหมด โดยถูกเลือกเป็นพิกัดทั่วไป (generalized coordinates) $q_1 \ q_2$ และ q_3 ขณะที่ทำการแอ่นตัวสัมบูรณ์ของรถที่ตำแหน่งด้านหน้าและ ้ด้านหลัง จะกำหนดให้เป็น $u_{_f}$ และ $u_{_r}$ ตามลำดับ การคำนวณค่าต่าง ๆ จากสมการการเคลื่อนที่ 2.39 นั้นจะ ้ จัดรูปสมการใหม่ให้อยู่ในรูปสมการเสตทเสปซ (state-space formulation) โดยสมการ 2.39 จะถูกเปลี่ยนให้อยู่ ในรูปของสมการอนุพันธ์อันดับที่หนึ่ง จากนั้นจะเขียนสมการให้อยู่ในรูปแบบของสมการไม่ต่อเนื่อง (discrete equation) โดยการใช้เอกซ์โพเนนเชียลเมตริกซ์ (exponential matrix) มาใช้ในการสร้างสมการความสัมพันธ์ เวียนบังเกิดหรือรีเคอร์ซีฟฟอร์ม จากนั้นจะสามารถคำนวณค่าตัวแปรที่อยู่ในรูปของสมการอนุพันธ์อันดับหนึ่ง

เมื่อคำนวณค่าตัวแปรและค่าอนุพันธ์อันดับหนึ่งของตัวแปรได้แล้ว จึงนำไปแทนค่าโดยการย้ายข้างใน ้สมการ 2.39 เพื่อคำนวณค่าอนุพันธ์อันดับสองของตัวแปร ค่าอนุพันธ์อันดับสองที่ได้นั้นคือค่าความเร่งของแต่ ละพิกัดทั่วไปซึ่งจะนำไปคำนวณค่าความเร่งได้จากสมการ 2.40ก , 2.40ข และ 2.40ค. โดยการรวมผลของโหมด การสั่นไหวต่อไป

$$w(x,t) = \sum_{i=1}^{3} \phi_i(x) q_i(t) \qquad \qquad i = 1,2,3$$
(2.40n)

$$\ddot{w}(x,t) = \sum_{i=1}^{3} \phi_i(x) \ddot{q}_i(t) \qquad i = 1,2,3 \qquad (2.40\%)$$

$$\varepsilon_x(x,t) = \left(y_x\right) \sum_{i=1}^3 \frac{\partial^2 \phi_i(x)}{\partial x^2} q_i(t) \qquad i = 1, 2, 3$$
(2.40A)

โดยที่ $\mathcal{E}_{x}(x,t)$ คือ ความเครียดของสะพานที่ระยะ y_{x} จากแนวแกนสะเทิน

สำหรับแรงจากรถบรรทุกที่กระทำกับสะพาน คำนวณจากการกระจัดและความเร็วรถบรรทุกตอบสนองซึ่ง กันและกันระหว่างระบบเพลาของรถบรรทุกและสะพานโดยพิจารณาสมดุลแรงในสปริงและตัวหน่วงของ รถบรรทุก เพื่อคำนวณหาน้ำหนักเพลาหน้า *F*_f เพลาหลัง *F*, และน้ำหนักรวม *F*, ต่อไป

$$F_{f}(t) = N_{f} - k_{f}(u(x_{vf}, t) - w(x_{f}, t) - h(x_{f})) - c_{f}(\dot{u}(x_{vf}, t) - \dot{w}(x_{f}, t) - \dot{h}(x_{f})) \quad (2.41n)$$

$$F_{r}(t) = N_{r} - k_{r}(u(x_{vr}, t) - w(x_{r}, t) - h(x_{r})) - c_{r}(\dot{u}(x_{vr}, t) - \dot{w}(x_{r}, t) - \dot{h}(x_{r})) \quad (2.41n)$$

$$F(t) = F_{r}(t) + F(t) \quad (2.41n)$$

2.2 <u>การคำนวณน้ำหนักรถ<mark>บรรทุก</mark></u>

งานวิจัยต่างๆ ในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการหาน้ำหนักรถที่กำลังเคลื่อนที่ จะมีวิธีการหลักๆที่ใช้กันอยู่ 3 วิธี คือ

 <u>วิธีโดเมนของเวลา</u> (Time Domain Method) เป็นการจำลองรูปแบบโครงสร้างและแรง ด้วยสมการ อนุพันธ์อันดับที่สอง โดยที่แรงจะถูกจำลองให้เป็นฟังก์ชันที่เป็นช่วง (step functions) ในช่วงเวลาเล็กๆ สมการ การเคลื่อนที่นี้อาจจะแสดงในรูปแบบของพิกัดเชิงโหมด (modal coordinate) และจะทำการแก้สมการในโดเมน ของเวลา ซึ่งแรงจะสามารถหาได้โดยการใช้หลักของซุปเปอร์โพซิชันท์เชิงโหมด (modal superposition principle)

2 <u>วิธีโดเมนของความถี่และเวลา</u> (Frequency and Time Domain Method) จะทำฟูเรียร์ทรานส์ฟอร์ม (Fourier transforms) ในสมการการเคลื่อนที่ในรูปแบบของพิกัดเชิงโหมดเช่นเดียวกัน ฟูเรียร์ทรานส์ฟอร์มของ ปฏิกิริยาตอบสนองและของแรงจะถูกเชื่อมโยงอยู่ในโดเมนของความถี่ (frequency domain) และแกนพิกัดเวลา (time histories) ของแรงจะสามารถหาได้โดยตรงโดยวิธียกกำลังสองน้อยที่สุด (least-squares method)

3. <u>วิธีเซิงโหมด</u> (Modal Approach) เป็นการหาแรงในพิกัดเชิงโหมด การแอ่นตัวที่วัดได้จะถูกเปลี่ยนเป็น การแอ่นตัวเชิงโหมด (modal displacement) โดยทำการสมมติฟังก์ชันประมาณ (shape function) ซึ่งความเร็ว เชิงโหมด (modal velocities) และความเร่งเชิงโหมด (modal acceleration) สามารถหาได้จากการหาอนุพันธ์ ของการแอ่นตัวเชิงโหมด หลังจากนั้นจะหาแรงโดยทำการแก้สมการ (uncoupled equation) ใน พิกัดเชิงโหมด เนื่องจากในการหาน้ำหนักรถบรรทุกนั้นระบบช่วงล่างของรถค่าสติฟเนส ค่าความหน่วง ของรถบรรทุกนั้น ไม่สามารถทราบได้โดยทั่วไป และความขรุขระของสะพานจริงนั้นตรวจวัดได้ยาก ดังนั้นการคำนวณหาน้ำหนัก รถบรรทุกนี้จะใช้แบบจำลองสะพานที่มีแรงกระทำเป็นจุดเคลื่อนที่มีขนาดเปลี่ยนแปลงตามเวลา ซึ่งจะแตกต่าง จากแบบจำลองรถบรรทุกเคลื่อนที่ผ่านสะพาน

2.2.1 <u>วิธีการคำนวณน้ำหนักโดยตรงจากสมการการเคลื่อนที่ทั้งระบบ</u>

การคำนวณโดยวิธีนี้จะพิจารณาแรงเป็นจุดเคลื่อนที่บนสะพานด้วยขนาดเปลี่ยนแปลงตามเวลา โดยการ ใช้การคำนวณเชิงโหมดเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างค่าแรงที่เคลื่อนที่กับค่าการแอ่นตัวและความเร่งสะพาน แล้วจึงแก้สมการทั้งระบบเพื่อหาค่าแรงที่เคลื่อนที่บนสะพานซึ่งคือค่าน้ำหนักรถบรรทุกจากข้อมูลการแอ่นตัว หรือข้อมูลความเร่งของสะพานที่เกิดขึ้น

รูปที่ 2.6 แบบจำลองสะพานสำหรับการคำนวณเชิงโหมด

2.2.1.1 <u>ความสัมพันธ์ระหว่างแรงกับผลตอบสนองของสะพา</u>นในรูปสมการการเคลื่อนที่ทั้งระบบ

การคำนวณผลเฉลยเป็นสมการคณิตศาสตร์นั้นจะคำนวณจากคานช่วงเดียว มีแรงภายนอกกระทำด้วย ความเร็วคงที่

รูปที่ 2.7 คานช่วงเดี่ยวรับแรงกระทำเคลื่อนที่ด้วยความเร็วคงที่

้จากแรงเคลื่อนที่จากซ้ายไปขวาด้วยความเร็วคงที่ *c* นั้นสมการการเคลื่อนที่สามารถเขียนได้ดังสมการ

$$\rho \frac{\partial^2 w(x,t)}{\partial t^2} + C \frac{\partial w(x,t)}{\partial t} + EI \frac{\partial^4 w(x,t)}{\partial x^4} = \delta(x-ct) f(t)$$
(2.42)
$$w(x,t) \,\vec{\mathsf{P}}_0 \qquad \text{การแอ่นตัวของคานที่ระยะ } x \, \mathsf{และเวลn} \, t$$

$$\rho \qquad \vec{\mathsf{P}}_0 \qquad \vec{\mathsf{P}}_0 \qquad \mathsf{N}_2 a d \mathsf{n}_2 d$$

โดยที่

l	คือ	ความยาวช่องคาน
f(t)	คือ	แรงที่เวลาใด ๆ
С	คือ	ความเร็วของแรงที่เคลื่อนที่
$\delta(t)$	คือ	Dirac delta function

จากการคำนวณเชิงโหมด ค่าการแอ่นตัวสามารถเขียนได้ในสมการที่ (2.1)

$$w(x,t) = \sum_{n=1}^{N} \phi_n(x) q_n(t)$$
N คือ โหมดที่ใช้ในการคำนวณ (2.1)

โดยที่

คือ โหมดที่ใช้ในการคำนวณ

 $\phi_n(x)$ คือ ฟังก์ชันสัณฐานของโหมดที่ n

 $q_n(t)$ คือ ค่าตำแหน่งเชิงโหมดที่ n

จะได้สมการเชิงโหมดที่ *n*

$$\frac{d^2 q_n(t)}{dt^2} + 2\zeta_n \omega_n \frac{dq_n(t)}{dt} + \omega_n^2 q_n(t) = \frac{1}{Mn} P_n(t)$$
(2.43)

$$\omega_n = (n^2 \pi^2 / l^2) \sqrt{EI / \rho}, \quad \phi_n(x) = \sin(n\pi x / l)$$
(2.44)

$$Mn = \rho l/2, \quad p_n(t) = f(t)\sin(n\pi ct/l)$$
 (2.45)

โดยที่

ω_n	คือ	ความถี่เชิงมุมโหมดที่ n
ζ_n	คือ	ค่าอัตราส่วนความหน่วงของโหมดที่ <i>n</i>
M_{n}	คือ	ค่ามวลเชิงโหมดของโหมดที่ <i>ท</i>
$P_n(t)$	คือ	ค่าแรงเชิงโหมดของโหมดที่ n

สมการที่ 2.43 สามารถคำนวณจากการ convolution integral ได้ผลเฉลยอยู่ในรูปสมการที่ 2.46 และ นำไปแทนค่าคำนวณการแอ่นตัวและความเร่งได้ในสมการที่ 2.48 และ 2.49 ตามลำดับ

$$q_{n}(t) = \frac{1}{Mn} \int_{0}^{t} h_{n}(t-\tau) p(\tau) d\tau$$
(2.46)

$$h_{n}(t) = (1/\omega_{n})e^{-\xi_{n}\omega_{n}t}\sin(\omega_{n}t), \quad 0 \le t, \quad \omega_{n} = \omega_{n}\sqrt{1-\xi_{n}^{2}}$$
(2.47)

$$w(x,t) = \sum_{n=1}^{N} \frac{2}{\rho l \omega_n} \sin \frac{n\pi x}{l} \int_0^t e^{-\xi_n \omega_n (t-\tau)} \sin \omega_n (t-\tau) \sin \frac{n\pi c\tau}{l} f(\tau) d\tau \quad (2.48)$$

$$\ddot{w}(x,t) = \sum_{n=1}^{N} \frac{1}{M_n} \phi_n(x) \left[p_n(t) + \int_0^t \ddot{h}_n(t-\tau) p_n(\tau) d\tau \right]$$
(2.49)

$$\ddot{h}_{n}(t) = (1/\omega_{n})e^{-\xi_{n}\omega_{n}t}\left\{\left[(\xi_{n}\omega_{n})^{2} - \omega_{n}^{2}\right]\sin(\omega_{n}t) + \left[-2\xi_{n}\omega_{n}\omega_{n}\right]\cos(\omega_{n}t)\right\} (2.50)$$

2.2.1.1.1 <u>กรณีความสัมพันธ์ของแรงกับการแอ่นตัวของสะพาน</u>

การแอ่นตัวสะพานที่ตำแหน่ง x และที่เวลาt จากสมการ (2.48) สามารถกระจายเขียนในรูปผลบวก โดย การสมมุติให้แรง f(t) คงที่ในช่วงเวลาสั้นๆ Δt

$$w(i) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{2}{\rho l \omega_n} \sin \frac{n\pi x}{l} \sum_{j=0}^{i} e^{-\xi_n \omega_n \Delta t (i-j)} \sin \omega_n \Delta t (i-j) \sin \frac{n\pi c \Delta t j}{l} f(j) \Delta t$$

$$i = 0, 1, 2, ..., N$$
(2.51)

$$C_{xn} = \frac{2}{\rho l \omega_n} \sin \frac{n \pi x}{l} \Delta t$$
(2.52)

$$E_n^k = e^{-\xi_n \omega_n \Delta t k} \qquad S_1(k) = \sin(\omega_n \Delta t k) \qquad S_2(k) = \sin(\frac{n\pi c \Delta t k}{l})$$
(2.53)

เมื่อ Δ*t* คือ ช่วงเวลาสั้นๆ และ *i* คือ จำนวนข้อมูลแต่ละเวลาที่เก็บวัด สมการ 2.51 การแอ่นตัวสามารถเขียนได้ในรูปเมตริกซ์

$$\begin{cases} w(0) \\ w(1) \\ w(2) \\ \vdots \\ w(N) \end{cases} = \sum_{n=1}^{\infty} C_{xn} \\ \vdots \\ w(N) \end{cases}$$

$$\times \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 & \dots & 0 \\ 0 & 0 & 0 & \dots & 0 \\ 0 & E_n^1 S_1(1) S_2(1) & 0 & \dots & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \dots & \vdots \\ 0 & E_n^{N-1} S_1(N-1) S_2(1) & E_n^{N-2} S_1(N-2) S_2(2) & \dots & E_n^{N-N_B} S_1(N-N_B) S_2(N_B) \end{bmatrix} \begin{bmatrix} f(0) \\ f(1) \\ f(2) \\ \vdots \\ f(N_B) \end{bmatrix}$$
(2.54)

เมื่อ

$$N_{B} = l / c \Delta t$$

สมมุติให้ไม่มีแรงขณะรถอยู่นอกสะพานจะได้ว่า

$$f(0) = 0, \quad f(N_B) = 0, \quad w(0) = 0, \quad w(1) = 0,$$
 (2.55)

เมตริกซ์สามารถลดรูปได้เป็น

$$\begin{cases} w(2) \\ w(3) \\ \vdots \\ w(N) \end{cases} = \sum_{n=1}^{\infty} C_{xn} \begin{bmatrix} E_n^1 S_1(1) S_2(1) & 0 & \dots & 0 \\ E_n^2 S_1(2) S_2(1) & E_n^1 S_1(1) S_2(2) & \dots & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \vdots \\ E_n^{N-1} S_1(N-1) S_2(1) & E_n^{N-2} S_1(N-2) S_2(1) & \dots & d_{ee} \end{bmatrix} \begin{cases} f(1) \\ f(2) \\ \vdots \\ f(N_B-1) \end{cases}$$
(2.56)

โดยที่

$$d_{ee} = E_n^{N-N_B+1} S_1 (N - N_B + 1) S_2 (N_B - 1)$$

ซึ่งสามารถเขียนให้อยู่ในรูปสัญลักษณ์เมตริกซ์คือ

$$\begin{bmatrix} \mathbf{D} \\ (N-1) \times (N_B - 1) (N_B - 1) \times 1 \end{bmatrix} = \{ \mathbf{w} \}$$
(2.57)

ถ้า $N=N_B$ เมตริกซ์ D สามารถคำนวณหาแรง f ได้โดยตรงแต่ถ้า $N\geq N_B$ หรือตำแหน่งที่วัดค่าการแอ่น ตัวมากกว่า 1 ($N_L\geq 1$) การหาค่าแรง f นั้นจะคำนวณโดยการใช้ค่ากำลังสองน้อยสุด (least squares)

$$\begin{bmatrix} \mathbf{D}_{1} \\ \mathbf{D}_{2} \\ \vdots \\ \mathbf{D}_{N_{L}} \end{bmatrix} \{ \mathbf{f} \} = \begin{bmatrix} \mathbf{w}_{1} \\ \mathbf{w}_{2} \\ \vdots \\ \mathbf{w}_{N_{L}} \end{bmatrix}$$
(2.58)

วิธีที่กล่าวมานี้ใช้สำหรับค่าแรงเพียงแรงเดียวเท่านั้น สำหรับการหาค่าแรงสองแรงนั้นใช้หลักการซ้อนทับ (superposition principle) โดยการแบ่งเป็นช่วงที่ล้อหน้าอยู่บนสะพานเท่านั้น ล้อหน้าและล้อหลังอยู่บนสะพาน และล้อหน้าออกจากสะพานไปแล้ว

$$\begin{bmatrix} \mathbf{D}_{a} & \mathbf{0} \\ \mathbf{D}_{b} & \mathbf{D}_{a} \\ \mathbf{D}_{c} & \mathbf{D}_{b} \end{bmatrix} \{ \mathbf{f}_{1} \\ \mathbf{f}_{2} \} = \{ \mathbf{w} \}$$
(2.59)

โดยที่ $N_s = l_s \, / \, c \Delta t$ เมื่อ l_s คือระยะระหว่างล้อหน้าและล้อหลัง

$$\begin{split} \mathbf{D}_{a} \begin{bmatrix} N_{s} \times (N_{B}-1) \end{bmatrix}, \ \mathbf{D}_{b} \begin{bmatrix} (N-1-2N_{s}) \times (N_{B}-1) \end{bmatrix}$$
และ $\mathbf{D}_{c} \begin{bmatrix} N_{s} \times (N_{B}-1) \end{bmatrix}$ เป็นเมตริกซ์ที่ แบ่งออกเป็นส่วนๆ โดยที่หลักแรกของเมตริกซ์เป็นผลจากล้อหน้าและหลักหลังของเมตริกซ์เป็นส่วนของล้อหลัง และแถวแบ่งเป็นสามส่วนคือแถวส่วนบนเป็นช่วงที่ล้อหน้าอยู่บนสะพาน แถวส่วนกลางเป็นช่วงที่อยู่ทั้งสองล้อ และแถวส่วนล่างเป็นช่วงที่ล้อหน้าออกจากสะพานไปแล้ว

2.2.1.1.2 <u>กรณีความสัมพันธ์ของแรงกับความเร่งของสะพาน</u>

การหาแรงด้วยวิธีที่จะกล่าวถึงนั้นความเร่งสามารถหาได้เฉพาะแรงทางพลศาสตร์โดยที่แรงทางสถิตไม่ สามารถหาได้ดังนั้นในการหาแรงนั้นจะใช้การรวมกันของการแอ่นตัวและความเร่ง

ความเร่งสะพานที่ตำแหน่ง x และที่เวลา t จากสมการ (2.49) สามารถเขียนกระจายในรูปผลบวก โดยการ สมมุติให้แรง f(t) คงที่ในช่วงเวลาสั้นๆ Δt สำหรับโหมดที่ n

$$\ddot{w}(i)_{n} = \frac{2}{\rho l} \sin \frac{n\pi x}{l} \left[\sin \frac{n\pi c \Delta t i}{l} f(i) + \sum_{j=0}^{i} \ddot{h}_{n} \Delta t(i-j) \sin \frac{n\pi c \Delta t j}{l} f(j) \Delta t \right]$$

$$i = 0, 1, 2, \dots, N$$
(2.60)

$$D_{xn} = \frac{2}{\rho l} \sin \frac{n\pi x}{l}, \quad H_n(k) = \Delta t \times \ddot{h}_n(\Delta tk), \quad S_2(k) = \sin(\frac{n\pi c\Delta tk}{l})$$
(2.61)

เมื่อ Δ*t* คือ ช่วงเวลาสั้นๆ และ *i* คือ จำนวนข้อมูลแต่ละเวลาที่เก็บวัด สมการ 2.60 ความเร่งสามารถเขียนได้ในรูปเมตริกซ์

$$\times \begin{cases} f(0) \\ f(1) \\ f(2) \\ \vdots \\ f(N_B) \end{cases}$$
(2.62)

เมื่อ

 $N_B = l / c \Delta t$

สมมุติให้ไม่มีแรงขณะรถอยู่นอกสะพานจะได้ว่า

$$f(0) = 0, \quad f(N_B) = 0, \quad \ddot{w}(0) = 0$$
 (2.63)

เมตริกซ์สามารถลดรูปได้เป็น

$$\begin{cases} \ddot{w}(1) \\ \ddot{w}(2) \\ \vdots \\ \ddot{w}(N) \\ n \end{cases} = D_{xn} \begin{bmatrix} (1+H_n(0))S_2(1) & 0 & \dots & 0 \\ H_n(1)S_2(1) & (1+H_n(0))S_2(2) & \dots & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \vdots \\ H_n(N-1)S_2(1) & H_n(N-2)S_2(2) & \dots & H_n(N-N_B+1)S_2(N_B-1) \end{bmatrix} \\ \times \begin{cases} f(1) \\ f(2) \\ \vdots \\ f(N_B-1) \end{cases}$$
(2.64)

ซึ่งสามารถเขียนให้อยู่ในรูปสัญลักษณ์เมตริกซ์คือ

$$D_{xn} \begin{bmatrix} An \\ N \times (N_B - 1) & (N_B - 1) \times 1 \end{bmatrix} = \{ \ddot{w} \}$$
(2.65)

ถ้า $N=N_{_B}-1$ เมตริกซ์ ${f An}$ สามารถคำนวณหาแรง ${f f}$ ได้โดยตรง

$$\left\{\mathbf{f}\right\} = \left(\sum_{n=1}^{N_{\mathrm{m}}} D_{xn} \mathbf{A} \mathbf{n}\right)^{-1} \left\{\ddot{\mathbf{w}}\right\}$$
(2.66)

ถ้า $N \ge N_B - 1\,$ หรือตำแหน่งที่วัดค่าการแอ่นตัวมากกว่า 1 ($N_L \ge 1$) การหาค่าแรง f นั้นจะคำนวณโดยการ ใช้ค่ากำลังสองน้อยสุด (least squares)

$$\{\mathbf{f}\} = \begin{bmatrix} \left(\sum_{n=1}^{N_{m}} D_{xn} \mathbf{A} \mathbf{n}\right)_{1} \\ \left(\sum_{n=1}^{N_{m}} D_{xn} \mathbf{A} \mathbf{n}\right)_{2} \\ \left(\sum_{n=1}^{N_{m}} D_{xn} \mathbf{A} \mathbf{n}\right)_{3} \\ \left(\sum_{n=1}^{N_{m}} D_{xn} \mathbf{A} \mathbf{n}\right)_{4} \end{bmatrix}^{+} \begin{bmatrix} \ddot{\mathbf{w}}_{1} \\ \ddot{\mathbf{w}}_{2} \\ \vdots \\ \vdots \\ \ddot{\mathbf{w}}_{N_{L}} \end{bmatrix}$$
(2.67)

ในทำนองเดียวกับการแอ่นตัววิธีที่กล่าวมานี้ใช้สำหรับค่าแรงเพียงแรงเดียวเท่านั้น สำหรับการหาค่าแรง สองแรงนั้นใช้หลักการซ้อนทับ (superposition principle) โดยการแบ่งเป็นช่วงที่ล้อหน้าอยู่บนสะพานเท่านั้น ล้อหน้าและล้อหลังอยู่บนสะพานและล้อหน้าออกจากสะพานไปแล้ว

$$\begin{bmatrix} \mathbf{D}_{a} & \mathbf{0} \\ \mathbf{D}_{b} & \mathbf{D}_{a} \\ \mathbf{D}_{c} & \mathbf{D}_{b} \end{bmatrix} \left\{ \mathbf{f}_{1} \\ \mathbf{f}_{2} \right\} = \left\{ \ddot{\mathbf{w}} \right\}$$
(2.68)

2.2.1.1.3 <u>กรณีความสัมพันธ์ของแรงกับการแอ่นตัวและความเร่งของสะพาน</u>

การหาแรงด้วยวิธีที่จะกล่าวถึงนั้นความเร่งสามารถหาได้เฉพาะแรงทางพลศาสตร์โดยที่แรงทางสถิตไม่ สามารถหาได้ดังนั้นในการหาแรงนั้นจะใช้การรวมกันของการแอ่นตัวและความเร่งโดยการสมการเมตริกซ์ให้อยู่ ในรูปหน่วยไร้มิติและรวมกันโดย

$$\begin{bmatrix} \mathbf{D} \\ \|\mathbf{w}\| \\ \mathbf{A} \\ \|\mathbf{\ddot{w}}\| \end{bmatrix} \{\mathbf{f}\} = \begin{cases} \frac{\mathbf{w}}{\|\mathbf{w}\|} \\ \frac{\ddot{\mathbf{w}}}{\|\mathbf{\ddot{w}}\|} \end{cases}$$
(2.69)

โดยที่ 🛛 คือ ค่าสัมบูรณ์ของเวกเตอร์ o

B

Α

2.2.1.2 <u>การหาแรงโดยตรงจากการแก้ระบบสมการ</u>

จากสมการ 2.69 สามารถเขียนให้อยู่ในรูปอย่างง่ายได้เป็น

$$\mathbf{B} = \mathbf{A}\mathbf{x}$$
 หรือ $\mathbf{B} = \mathbf{A}\mathbf{f}$ (2.70)

โดยที่

คือ เวคเตอร์ของค่าที่ได้จากการวัด มีมิติ k imes 1

คือ เมตริกซ์ที่เชื่อมโยงระหว่างค่าที่วัดได้กับแรง มีมิติ k imes n

x หรือ **f** คือ เวคเตอร์ของแรงที่จะทำการหา มีมิติ $n \times 1$ และ $n \le k$

เมื่อแรงที่ไม่ทราบค่า **f** ได้รวมอยู่ในสมการ (2.70) การที่ข้อมูลจากแบบจำลองจะเหมือนกับข้อมูลจาก การวัดจึงเป็นไปไม่ได้ ทั้งนี้เนื่องจากข้อมูลที่ได้จากการวัดจะมีสิ่งรบกวนรวมอยู่ด้วย ซึ่งวิธีการยกกำลังสองน้อย ที่สุด (least squares) ที่จะทำให้ค่าความคลาดเคลื่อน **E** ดังสมการ

 $E(\mathbf{f}) = [(\mathbf{B} - \mathbf{A}\mathbf{f}), \mathbf{D}(\mathbf{B} - \mathbf{A}\mathbf{f})]$ [Zhu และ Law, 2002]
 (2.71)

 มีค่าน้อยที่สุดก็ไม่พอเพียง เนื่องจากในการแก้ปัญหาจะเกิดสภาวะบกพร่อง ill-condition
 ที่บริเวณ

 จุดเริ่มต้นและจุดปลายของตำแหน่งที่มีการเข้าออกของเพลาซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอย่างทันทีทันใด จากสาเหตุ

 ดังกล่าวนั้นเราสามารถที่จะหลีกเลี่ยงได้โดยการเพิ่มเทอมความราบเรียบ (smoothing term)
 เข้าไปในสมการ

 (2.71)
 ดังแสดง

 $E(\mathbf{f},\lambda) = [(\mathbf{B} - \mathbf{A}\mathbf{f}), \mathbf{D}(\mathbf{B} - \mathbf{A}\mathbf{f})] + \lambda(\mathbf{S}\mathbf{f}, \mathbf{S}\mathbf{f})$ [Zhu และ Law, 2002] (2.72) เทอมที่สองคือ regularization parameter และวิธีการดังกล่าวนี้เรียกว่า Tikhonov method เมตริกซ์ $\mathbf{D}$ และเมตริกซ์ $\mathbf{S}$ เป็นเมตริกซ์โพสสิทีฟเดฟฟินิทที่มีความสมมาตร (symmetric positive-definite weighting matrices) ซึ่งให้ความยืดหยุ่นในการถ่วงน้ำหนักของการวัดและการถ่วงน้ำหนักของแรง เมตริกซ์ **D** และ เมตริกซ์ **S** โดยทั่วไปจะเป็นเมตริกซ์เอกลักษณ์ (identity matrix) โดยเทอมที่สองค่า λ จะมีผลของความ ราบเรียบของแรงที่หามาได้ซึ่งเมื่อค่า λ มีค่าน้อย จะทำให้คำตอบมีความใกล้เคียงกับข้อมูลมากแต่มีความ แปรปรวนสูง และเมื่อค่า λ มีค่ามาก แรงที่หาได้จะมีความราบเรียบแต่จะไม่ใกล้เคียงกับข้อมูล ถ้า λ มีค่า เท่ากับศูนย์ การแก้ปัญหาก็จะกลายเป็นปัญหายกกำลังสองน้อยที่สุด (least squares) แบบธรรมดา ซึ่งเมื่อ กระจายเทอมทางด้านขวามือของสมการที่ 2.73 จะได้

$$E(\mathbf{f},\lambda) = \left[\mathbf{B}^{T}\mathbf{D}\mathbf{B} - \left(\mathbf{f}, 2\mathbf{A}^{T}\mathbf{D}\mathbf{B}\right) + \left(\mathbf{f}, \mathbf{A}^{T}\mathbf{D}\mathbf{A}\mathbf{f}\right)\right] + \lambda\left(\mathbf{f}, \mathbf{S}^{T}\mathbf{S}\mathbf{f}\right)$$
(2.73)

จากวิธีการออพติไมเซชั่น (optimization) เราสามารถหาค่าแรง **f** ที่ทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนมีค่าน้อย ที่สุดได้ ด้วยการหาอนุพันธ์ของสมการข้างต้นเทียบกับ **f** จะได้

$$\frac{\partial E(\mathbf{f},\lambda)}{\partial \mathbf{f}} = -2\mathbf{A}^{T}\mathbf{D}\mathbf{B} + 2\mathbf{A}^{T}\mathbf{D}\mathbf{A}\mathbf{f} + 2\lambda\mathbf{S}^{T}\mathbf{S}\mathbf{f}$$

$$0 = -\mathbf{A}^{T}\mathbf{D}\mathbf{B} + (\mathbf{A}^{T}\mathbf{D}\mathbf{A} + \lambda\mathbf{S}^{T}\mathbf{S})\mathbf{f}$$
(2.74)

ดังนั้นค่าแรง f ที่เหมาะสมที่สุดและทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนน้อยที่สุดจะหาได้จาก

$$\mathbf{f} = \left(\mathbf{A}^T \mathbf{D} \mathbf{A} + \lambda \mathbf{S}^T \mathbf{S}\right)^{-1} \mathbf{A}^T \mathbf{D} \mathbf{B}$$
(2.75)

2.2.1.3 <u>การแก้สมการโดยการใช้ซูโดอินเวอร์สเมตริกซ์ (pseudo-inverse matrix, Pl)</u>

จากสมการที่ 2.75 ถ้าให้ เมตริกซ์ถ่วงน้ำหนัก **D** และ **S** เป็น เมตริกซ์เอกลักษณ์ (identity matrix) รูปแบบของสมการจะกลายเป็น

$$\mathbf{f} = \left(\mathbf{A}^T \mathbf{A} + \lambda\right)^{-1} \mathbf{A}^T \mathbf{B}$$
 [Zhu และ Law, 2002] (2.76)

และถ้าให้ regularization parameter (λ) มีค่าเท่ากับศูนย์ รูปแบบสมการก็จะอยู่ในรูปแบบของ Pseudo Inverse Matrix $(\mathbf{A}^+)$

$$\mathbf{f} = \mathbf{A}^{+}\mathbf{B} = \left[\left(\mathbf{A}^{T}\mathbf{A} \right)^{-1} \mathbf{A}^{T} \right] \mathbf{B}$$
(2.77)

ซึ่งการหาน้ำหนักจากสมการนี้มีขอบเขตในการนำไปใช้ คือเมตริกซ์ **A** จะต้องมี rank เป็นแบบ full rank เท่านั้น มิฉะนั้นในการแก้ระบบสมการจะทำให้เกิดสภาวะบกพร่อง (ill-condition)

2.2.1.4 <u>การแก้สมการด้วยวิธีซึ่งกูลาร์แวลูดีคอมโพซิชั่น (Singular Value Decomposition, SVD)</u>

จากรูปแบบของระบบสมการเชิงเส้น $[\mathbf{A}]_{k \times n} \{\mathbf{x}\}_{n \times 1} = \{\mathbf{b}\}_{k \times 1}$ เมื่อ $n \le k$ (2.78)

เราสามารถแปลงเมตริกซ์ **A** ด้วยวิธีซึ่งกูลาร์แวลูดีคอมโพซิชั่น (singular value decomposition) ได้ใน รูปแบบดังนี้

$$\begin{bmatrix} \mathbf{A} \end{bmatrix}_{k \times n} = \begin{bmatrix} \mathbf{U} \end{bmatrix}_{k \times k} \begin{bmatrix} \mathbf{\Sigma} \end{bmatrix}_{k \times n} \begin{bmatrix} \mathbf{V} \end{bmatrix}_{n \times n}^{T}$$
(2.79)

โดยที่ **U** เป็นเมตริกซ์จัตุรัส มีมิติ k imes k และมีคุณสมบัติเป็นเมตริกซ์ตั้งฉาก (orthogonal matrix) มี รูปแบบดังนี้

$$\mathbf{U} = \begin{bmatrix} u_{11} & u_{12} & \dots & u_{1k} \\ u_{21} & u_{22} & \dots & u_{2k} \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ u_{n1} & u_{n2} & \dots & u_{kk} \end{bmatrix}_{k \times k}$$
(2.80)

เขียนในรูปของเวคเตอร์ได้เป็น

$$\mathbf{U} = \begin{cases} \mathbf{u}_{1} \\ \mathbf{u}_{2} \\ \vdots \\ \mathbf{u}_{k} \end{cases}$$

$$\mathbf{u}_{1} = \begin{bmatrix} u_{11} & u_{12} & \cdots & u_{1k} \end{bmatrix}_{1 \times k}$$

$$\mathbf{u}_{2} = \begin{bmatrix} u_{21} & u_{22} & \cdots & u_{2k} \end{bmatrix}_{1 \times k}$$

$$\mathbf{u}_{k} = \begin{bmatrix} u_{k1} & u_{k2} & \cdots & u_{kk} \end{bmatrix}_{1 \times k}$$

$$(2.81)$$

เมื่อ

V เป็นเมตริกซ์จัตุรัส มีมิติ n imes n และมีคุณสมบัติเป็นเมตริกซ์ตั้งฉาก (orthogonal matrix) มีรูปแบบ ดังนี้

$$\mathbf{V} = \begin{bmatrix} v_{11} & v_{12} & \dots & v_{1n} \\ v_{21} & v_{22} & \dots & v_{2n} \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ v_{n1} & v_{n2} & \dots & v_{nn} \end{bmatrix}_{n \times n}$$
(2.83)

เขียนในรูปของเวคเตอร์ได้เป็น

$$\mathbf{V} = \begin{cases} \mathbf{v}_{1} \\ \mathbf{v}_{2} \\ \vdots \\ \mathbf{v}_{n} \end{cases}$$
(2.84)
$$\mathbf{v}_{1} = \begin{bmatrix} v_{11} & v_{12} & \cdots & v_{1n} \end{bmatrix}_{1 \times n}$$

$$\mathbf{v}_{2} = \begin{bmatrix} v_{21} & v_{22} & \cdots & v_{2n} \end{bmatrix}_{1 \times n}$$

$$\mathbf{v}_{n} = \begin{bmatrix} v_{n1} & v_{n2} & \cdots & v_{nn} \end{bmatrix}_{1 \times n}$$

 ${f \Sigma}$ เป็นเมตริกซ์ทแยง (diagonal matrix) มีมิติ k imes n มีรูปแบบดังนี้

$$\boldsymbol{\Sigma} = \begin{bmatrix} \boldsymbol{\sigma}_1 & & \\ & \boldsymbol{\sigma}_2 & \\ & & \ddots & \\ & & & \boldsymbol{\sigma}_n \end{bmatrix}_{k \times n}$$
(2.86)

โดยที่ σ_i คือค่าซิงกูลาร์ (singular value) และมีคุณสมบัติคือ $\sigma_1 \geq \sigma_2 \geq$,..., $\sigma_n \geq 0$

ดังนั้นจากสมการที่ 2.78 สามารถแปลงเมตริกซ์ **A** ให้อยู่ในรูปของซิงกูลาร์แวลูดีคอมโพซิชั่น (singular value decomposition) ได้ดังนี้

$$\mathbf{B} = \mathbf{U}\boldsymbol{\Sigma}\mathbf{V}^{T}\mathbf{f}$$
(2.87)

$$\mathbf{U}^T \mathbf{B} = \boldsymbol{\Sigma} \mathbf{V}^T \mathbf{f}$$
(2.88)

จากวิธีการยกกำลังสองน้อยสุด (least squares) และวิธีการเรกูลาร์ไรเซชั่น (regularization) เมื่อ กำหนดให้เมตริกซ์ถ่วงน้ำหนัก **D** และ **S** เป็นเมตริกซ์เอกลักษณ์ (identity matrix) จะสามารถเขียนสมการ เพื่อใช้ในการหาแรงได้ดังนี้

$$E(\lambda, \mathbf{f}) = \left[\Sigma \mathbf{V}^T \mathbf{f} - \mathbf{U}^T \mathbf{B}, \Sigma \mathbf{V}^T \mathbf{f} - \mathbf{U}^T \mathbf{B} \right] + \lambda(\mathbf{f}, \mathbf{f})$$
(2.89)

้ จากรูปแบบสมการข้างต้น จะสา<mark>มารถเขียนสมการที่ 2.149 ใหม่ให้อยู่ในรูปแบบของผลรวมได้เป็น</mark>

$$E(\lambda, \mathbf{f}) = \sum_{i=1}^{n} \left| \sigma_i \left(\mathbf{v}_i^T \mathbf{f} \right) - \left(\mathbf{u}_i^T \mathbf{B} \right) \right|^2 + \sum_{i=n+1}^{k} \left| \left(\mathbf{u}_i^T \mathbf{B} \right) \right|^2 + \lambda \sum_{i=1}^{n} \left| \left(\mathbf{v}_i^T \mathbf{f} \right) \right|^2$$
(2.90)

จากวิธีการออพติไมเซชั่น (optimization) เราสามารถหาค่าแรง **f** ที่ทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนมีค่าน้อย ที่สุดได้ด้วยขั้นตอนเช่นเดียวกันกับก่อนหน้านี้

$$\frac{\partial E(\lambda, \mathbf{f})}{\partial \mathbf{f}} = 2\sum_{i=1}^{n} \left| \sigma_{i} \left(\mathbf{v}_{i}^{T} \mathbf{f} \right) - \left(u_{i}^{T} \mathbf{B} \right) \right| \sigma_{i} \mathbf{v}_{i}^{T} + 2\lambda \sum_{i=1}^{n} \left| \left(\mathbf{v}_{i}^{T} \mathbf{f} \right) \right| \mathbf{v}_{i}^{T}$$

$$0 = 2\sum_{i=1}^{n} \left\{ \left| \sigma_{i} \left(\mathbf{v}_{i}^{T} \mathbf{f} \right) - \left(\mathbf{u}_{i}^{T} \mathbf{B} \right) \right| \sigma_{i} + \lambda \left| \left(\mathbf{v}_{i}^{T} \mathbf{f} \right) \right| \right\} \mathbf{v}_{i}^{T}$$

$$0 = \sum_{i=1}^{n} \left\{ \left| \left(\sigma_{i}^{2} + \lambda \right) \left(\mathbf{v}_{i}^{T} \mathbf{f} \right) - \sigma_{i} \left(\mathbf{u}_{i}^{T} \mathbf{B} \right) \right| \right\}$$

$$(2.91)$$

ดังนั้นค่าแรง **f** ที่เหมาะสมที่สุดและทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนน้อยที่สุดจะหาได้สมการที่ 2.92 [Zhu และ Law, 2002]

$$\mathbf{f} = \sum_{i=1}^{n} \frac{\sigma_i}{\left(\sigma_i^2 + \lambda\right)} \left(\mathbf{u}_i^T \mathbf{B}\right) \mathbf{v}_i$$
(2.92)

2.2.2 <u>วิธีการคำนวณน้ำหนักจากสมการการเคลื่อนที่โดยใช้สมการเวียนบังเกิด</u>

2.2.2.1 <u>ความสัมพันธ์ระหว่างแรงกับผลตอบสนองของสะพานในรูปของสมการการเคลื่อนที่แบบ</u> <u>สมการเวียนบังเกิด</u>

การคำนวณโดยวิธีนี้จะพิจารณาแรงเป็นจุดเคลื่อนที่บนสะพานด้วยขนาดเปลี่ยนแปลงตามเวลา โดยการ ใช้หลักการไฟไนต์อีลีเมนต์เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างแรงที่เคลื่อนที่กับค่าการแอ่นตัวของสะพานและแก้ สมการอนุพันธ์โดยใช้สมการเวียนบังเกิด แล้วหาค่าแรงที่เคลื่อนที่บนสะพานในแต่ละช่วงเวลาสั้น ๆ โดยตรง

รูปที่ 2.8 แบบจำลองสะพานสำหรับการคำนวณโดยใช้สมการเวียนบังเกิด

2.2.2.2 <u>การจำลองสะพานด้วยชิ้นส่วนคาน</u>

รูปที่ 2.9 แบบจำลองสะพานโดยการใช้ไฟในอีลีเมนต์

การใช้ไฟไนต์อีลีเมนต์ในการจำลองรูปแบบคานนั้น แสดงดังรูปที่ 2.9 โดยที่ A คือ พื้นที่หน้าตัดของคาน E คือ ค่าโมดูลัสความยืดหยุ่นของคาน ho คือ มวลต่อหน่วยความยาวของคาน *l* คือ ความยาวของชิ้นส่วน คาน ซึ่งแต่ละชิ้นส่วนของคานจะประกอบด้วย 2 ขั้ว (node) และแต่ละขั้วของชิ้นส่วนคานจะมี 2 องศาความ อิสระคือ การแอ่นตัวในแนวดิ่ง และการแอ่นตัวในการหมุน

รูปที่ 2.10 แบบจำลองชิ้นส่วนของคาน

การแอ่นตัวในแนวดิ่งของชิ้นส่วนคานที่ระยะทาง x (local coordinate) และเวลา t ใดๆ จะต้อง สอดคล้องตามสมการ (2.93)

$$\frac{\partial^2}{\partial x^2} \left[EI \frac{\partial^2 u(x,t)}{\partial x^2} \right] = 0$$
(2.93)

สำหรับในกรณี *EI* มีค่าคงที่ สมการ (2.93) จะกลายเป็น $\frac{\partial^4 u(x,t)}{\partial x^4} = 0$ ซึ่งสามารถอินทิเกรตได้เป็น $u(x,t) = c_1(t)x^3 + c_2(t)x^2 + c_3(t)x + c_4(t)$ (2.94)

โดยที่ $c_i(t)$ คือ ค่าคงที่ของการอินทิเกรต

สมการ (2.94) สามารถใช้ในการประมาณค่าการเปลี่ยนแปลงตำแหน่งในแนวดิ่งของชิ้นส่วนคานได้ ซึ่งมี เงื่อนไขที่ขอบ (boundary condition) ดังนี้

$$u(0,t) = u_1(t) \qquad u(l,t) = u_3(t)$$

$$\frac{\partial u(0,t)}{\partial x} = u_2(t) \qquad \frac{\partial u(l,t)}{\partial x} = u_4(t) \qquad (2.95)$$

จากความสัมพันธ์ข้างต้นเมื่อแทนลงในสมการ (2.93) จะสามารถหาค่าคงที่ของการอินทิเกรตได้ คือ

$$c_{4}(t) = u_{1}(t)$$

$$c_{3}(t) = u_{2}(t)$$

$$c_{2}(t) = \frac{1}{l^{2}} [3(u_{3} - u_{1}) - l(2u_{2} + u_{4})]$$

$$c_{1}(t) = \frac{1}{l^{3}} [2(u_{1} - u_{3}) - l(u_{2} + u_{4})]$$
(2.96)

แทนสมการ (2.96) ลงในสมการ (2.94) และทำการจัดรูปแบบของสมการใหม่ให้อยู่ในเทอมของการแอ่น ตัวเชิงขั้ว (nodal displacement) จะได้สมการการแอ่นตัวของชิ้นส่วนคานที่ระยะ x และเวลา t ใดๆ ดังนี้

$$u(x,t) = \left[1 - \frac{3x^2}{l^2} + \frac{2x^3}{l^3}\right] u_1(t) + l \left[\frac{x}{l} - \frac{2x^2}{l^2} + \frac{x^3}{l^3}\right] u_2(t) + \left[\frac{3x^2}{l^2} - \frac{2x^3}{l^3}\right] u_3(t) + l \left[-\frac{x^2}{l^2} + \frac{x^3}{l^3}\right] u_4(t)$$
(2.97)

โดยที่สัมประสิทธิ์ที่อยู่ข้างหน้า $u_i(t)$ คือฟังก์ชันสัณฐาน (shape function)ของการแอ่นตัวของชิ้นส่วนคาน

เมตริกซ์มวล (mass matrix) ของชิ้นส่วนคานสามารถคำนวณได้จากการแทนสมการ (2.97) ลงไปใน สมการของพลังงานจลน์

$$T(t) = \frac{1}{2} \int_{0}^{t} \rho A \left[\frac{\partial u(x,t)}{\partial t} \right]^{2} dx$$
(2.98)

และสมการ (2.98) สามารถเขียนให้อยู่ในอีกรูปแบบหนึ่งได้ คือ

$$T(t) = \frac{1}{2} \dot{\mathbf{u}}^T \mathbf{M} \dot{\mathbf{u}}$$
(2.99)

โดยที่ ${f M}$ คือ เมตริกซ์มวล (mass matrix) และเวคเตอร์ ${f \dot u}$ คือ อนุพันธ์ของเวคเตอร์ ${f u}(t)$ เทียบกับเวลาซึ่ง เวคเตอร์ ${f u}(t)$ สามารถกำหนดได้ดังนี้

$$\mathbf{u}(t) = \begin{bmatrix} u_1(t) \\ u_2(t) \\ u_3(t) \\ u_4(t) \end{bmatrix}$$
(2.100)

หลังจากทำการอินทิเกรตและจัดรูปแบบเวคเตอร์ของการแอ่นตัวที่ขั้ว (nodal displacement) จะได้ เมตริกซ์มวลสำหรับชิ้นส่วนคานดังนี้

$$\mathbf{M} = \frac{\rho A l}{420} \begin{bmatrix} 156 & 22l & 54 & -13l \\ 22l & 4l^2 & 13l & -3l^2 \\ 54 & 13l & 156 & -22l \\ -13l & -3l^2 & -22l & 4l^2 \end{bmatrix}$$
(2.101)

$$V(t) = \frac{1}{2} \int_{0}^{t} EI \left[\frac{\partial^2 u(x,t)}{\partial x^2} \right]^2 dx$$
(2.102)

ซึ่งสามารถจัดให้อยู่ในรูปแบบ

$$V(t) = \frac{1}{2} \mathbf{u}^T \mathbf{K} \mathbf{u}$$
(2.103)

โดยที่ **u** ได้กำหนดไว้ข้างต้น ดังนั้นเมตริกซ์สติฟเนสของชิ้นส่วนคาน คือ

$$\mathbf{K} = \frac{EI}{l^3} \begin{bmatrix} 12 & 6l & -12 & 6l \\ 6l & 4l^2 & -6l & 2l^2 \\ -12 & -6l & 12 & -6l \\ 6l & 2l^2 & -6l & 4l^2 \end{bmatrix}$$
(2.104)

เมื่อได้เมตริกซ์มวลและเมตริกซ์สติฟเนสของแต่ละชิ้นส่วนคานแล้วจึงรวม (assembly) ชิ้นส่วนคานแต่ละ ชิ้นส่วนเข้าด้วยกันตามองศาความอิสระที่ตรงกัน ซึ่งจะได้เมตริกซ์มวลและเมตริกซ์สติฟเนสของระบบ

2.2.2.3 <u>การหาเมตริกซ์ความหน่วง (damping matrix) ของระบบ</u>

พิจารณาสมการการเคลื่อนที่อิส<mark>ระ</mark>

$$\mathbf{M}\ddot{\mathbf{u}} + \mathbf{C}\dot{\mathbf{u}} + \mathbf{K}\mathbf{u} = \mathbf{0} \tag{2.105}$$

เมื่อคูณ $\mathbf{M}^{-1}$ ตลอดสมการ (2.105) จะได้

 $\mathbf{K}^* = \mathbf{V}^{-1} \overline{\mathbf{K}} \mathbf{V}$

$$\ddot{\mathbf{u}} + \mathbf{C}\dot{\mathbf{u}} + \mathbf{K}\mathbf{u} = 0 \tag{2.106}$$

โดยที่

$$\overline{\mathbf{C}} = \mathbf{M}^{-1}\mathbf{C} \text{ way } \overline{\mathbf{K}} = \mathbf{M}^{-1}\mathbf{K}$$

$$\mathbf{u} = \mathbf{V}\mathbf{q} \tag{2.107}$$

โดยที่ $\, {f V}\,$ คือ ไอเกนเวคเตอร์ (eigenvector) ของเมตริกซ์ $\, \overline{{f K}}\,$ แทนสมการ (2.107) ลงใน (2.105) และคูณตลอดด้วย $\, {f V}^{-1}\,$ จะได้

$$\mathbf{I}\ddot{\mathbf{q}} + \mathbf{V}^{-1}\overline{\mathbf{C}}\mathbf{V}\dot{\mathbf{q}} + \mathbf{V}^{-1}\overline{\mathbf{K}}\mathbf{V}\mathbf{q} = 0 \qquad (2.108)$$

$$\mathbf{I}\ddot{\mathbf{q}} + \mathbf{C}^*\dot{\mathbf{q}} + \mathbf{K}^*\mathbf{q} = \mathbf{0}$$
(2.109)

โดยที่

$$= \begin{bmatrix} \omega_{1}^{2} & 0 & \cdots & 0 \\ 0 & \omega_{2}^{2} & \ddots & \vdots \\ \vdots & \ddots & \ddots & 0 \\ 0 & \cdots & 0 & \omega_{n}^{2} \end{bmatrix}$$
(2.110)

ซึ่งหากสมมติให้มีคุณสมบัติ orthogonality เช่นเดียวกับ ${f K}^st$ จะได้

$$\mathbf{C}^* = \mathbf{V}^{-1} \overline{\mathbf{C}} \mathbf{V}$$

$$= \begin{bmatrix} 2\xi_{1}\omega_{1} & 0 & \cdots & 0 \\ 0 & 2\xi_{2}\omega_{2} & \ddots & \vdots \\ \vdots & \ddots & \ddots & 0 \\ 0 & \cdots & 0 & 2\xi_{n}\omega_{n} \end{bmatrix}$$
(2.111)

$$\xi_{i} \quad \vec{P}_{0} \qquad \vec{a} \alpha \vec{a}_{2} \alpha_{2} \alpha_{2} \alpha_{n} \beta_{n}$$
(2.111)

$$\xi_{i} \quad \vec{P}_{0} \qquad \vec{a}_{1} \alpha_{2} \alpha_{2} \alpha_{2} \alpha_{2} \alpha_{n} \beta_{n} \beta_{$$

รูปที่ 2.11 แรงที่ขั้วเนื่องจากแรงภายนอกที่มากระทำ

เมื่อมีแรงภายนอก f มากระทำบนชิ้นส่วนคาน 2 มิติ ที่มีความยาวเท่ากับ l ระหว่างขั้วที่ i กับขั้วที่ i+1 ที่ระยะ x จากปลายซ้าย แรงที่ขั้วที่แต่ละปลายของชิ้นส่วนคานสามารถแสดงได้ดังนี้

$$R_{i} = \left(1 - \frac{3x^{2}}{l^{2}} + \frac{2x^{3}}{l^{3}}\right)f, \qquad M_{i} = \left(x - \frac{2x^{2}}{l} + \frac{x^{3}}{l}\right)f$$

$$R_{i+1} = \left(\frac{3x^{2}}{l^{2}} - \frac{2x^{3}}{l^{3}}\right)f, \qquad M_{i+1} = \left(\frac{x^{3}}{l^{2}} - \frac{x^{2}}{l}\right)f \qquad (2.114)$$

โดยที่ R_i, R_{i+1} คือ แรงที่ขั้วในแนวดิ่ง ของขั้วที่ i และ i+1 ของโครงสร้างตามลำดับ M_i, M_{i+1} คือ โมเมนต์ดัด ของขั้วที่ i และ i+1 ของโครงสร้างตามลำดับ แรงที่ขั้วดังกล่าวสามารถจัดให้อยู่ในรูปเวคเตอร์ของแรงโกลบอล (global force vector) ได้ คือ

$$\mathbf{P} = \mathbf{Y}(x) \cdot f_1 \tag{2.115}$$

โดยที่

Р

คือ เวคเตอร์ของแรงที่ขั้ว (nodal force vector) **Y**(x) คือ เวคเตอร์ที่แปลงแรงกระทำภายนอกสู่ระบบแรงที่ขั้ว

้สำหรับกรณีของแรงภายนอกหลายแรงที่กระทำบนชิ้นส่วนคานเวคเตอร์ของแรงโกลบอล (global force vector) ที่เกิดขึ้นจากแรงที่ i สามารถเขียนได้เป็น

$$\mathbf{P}_i = \mathbf{Y}(x_i) \cdot f_i \tag{2.116}$$

โดยที่

รูปที่ 2.12 แบบจำลองสะพานที่ใช้สร้างสมการการเคลื่อนที่

ไฟในต์เอเลเมนต์ของระบบพลศาสตร์ที่มี n องศาของความอิสระ สมการการเคลื่อนที่เขียนได้ดังแสดง $\mathbf{M}\ddot{\mathbf{u}}(t) + \mathbf{C}\dot{\mathbf{u}}(t) + \mathbf{K}\mathbf{u}(t) = \mathbf{P}(x,t)$

			(=)
$\mathbf{u}(t)$	คือ	เว <mark>คเตอร์การแอ่นตัวของ</mark> แบบจำลอง	
$\dot{\mathbf{u}}(t)$	คือ	อนุพันธ์อันดับหนึ่งของ u(<i>t</i>) เทียบกับเวลา <i>t</i>	
Μ	คือ	เมตริกซ์มวลของระบบ (system mass matrix)	
С	คือ	เมตริกซ์ความหน่วงของระบบ (system damping matrix)	
K	คือ	เมตริกซ์สติฟเนสของระบบ (system stiffness matrix)	
$\mathbf{P}(x,t)$	คือ	แรงซึ่งเป็นพังก์ชันของตำแหน่งและขนาดของแรงภายนอกที่มาก:	ระทำดัง
		แสดงในสมการ (2.116)	

โดยที่

การใช้สมการเสตทเสปซ (state-space formulation) สมการ (2.117) จะถูกเปลี่ยนให้อยู่ในรูปของ สมการอนุพันธ์อันดับหนึ่งดังแส<mark>ด</mark>ง

$$\dot{\mathbf{X}} = \mathbf{A}\mathbf{X} + \mathbf{B}\mathbf{f}$$
(2.118)โดยที่ $\mathbf{X} = \begin{bmatrix} \mathbf{u} \\ \dot{\mathbf{u}} \end{bmatrix}_{2n \times 1}$ $\mathbf{A} = \begin{bmatrix} \mathbf{0} & \mathbf{I} \\ -\mathbf{M}^{-1}\mathbf{K} & -\mathbf{M}^{-1}\mathbf{C} \end{bmatrix}_{2n \times 2n}$ $\mathbf{B} = \begin{bmatrix} \mathbf{0} \\ -\mathbf{M}^{-1}\mathbf{Y} \end{bmatrix}_{2n \times n_f}$ (2.119)

คือ เวคเตอร์ของตัวแปร (state variables) ที่มีมิติเท่ากับ 2n ซึ่งประกอบ โดยที่ Х ด้วย การแอ่นตัวที่ขั้วและความเร็วที่ขั้ว

> จำนวนของแรงภายนอกที่มากระทำ คือ n_{f}

คือ แรงภายนอกที่ไม่ทราบค่ามีมิติเท่ากับ
$$n_{_f} imes 1$$

สมการอนุพันธ์ข้างต้นสามารถเขียนใหม่ให้อยู่ในรูปแบบของสมการไม่ต่อเนื่อง (discrete equation) โดย การใช้ เอกซ์โพเนนเซียลเมตริกซ์ (exponential matrix) เข้ามาเกี่ยวข้อง จะได้

$$\mathbf{X}_{j+1} = \mathbf{F}\mathbf{X}_j + \overline{\mathbf{G}}_{j+1}\mathbf{B}_j\mathbf{f}_j$$
(2.120)

$$\mathbf{F} = \mathbf{e}^{\mathbf{A}h} \tag{2.121}$$

$$\overline{\mathbf{G}} = \mathbf{A}^{-1}(\mathbf{F} \cdot \mathbf{I}) \tag{2.122}$$

โดยที่

f

F

- เอกซ์โพเนนเชียลเมตริกซ์ (exponential matrix) คือ
- คือ เมตริกซ์ที่เชื่อมโยงระหว่างแรงกับระบบ $\overline{\mathbf{G}}$
- คือ การคำนวณ ณ ขั้นเวลาที่ j+1*j*+1

ผลต่างของเวลาในการคำนวณ (variable state) ระหว่าง $\mathbf{X}_j$ และ $\mathbf{X}_{j+I}$ คือ h

จากการแทนสมการ (2.121) และ (2.122) ลงไปในสมการ (2.120) จะได้

 $(2\ 117)$

41

$$\mathbf{X}_{j+1} = \mathbf{F}\mathbf{X}_j + \mathbf{G}_{j+1}\mathbf{f}_j$$
(2.123)
โดยที่
$$\mathbf{G} = \overline{\mathbf{G}}_{2n \times 2n} \begin{bmatrix} \mathbf{0} \\ -\mathbf{M}^{-1}\mathbf{Y} \end{bmatrix}_{2n \times n_f}$$
(2.124)

2.2.2.6 <u>วิธีการหาเอกซ์โพเนนเชียลเมตริกซ์ (exponential matrix)</u> **F**

and
$$\mathbf{e}^{\mathbf{A}h} = \mathbf{I} + h\mathbf{A} + \frac{h^2}{2!}\mathbf{A}^2 + \frac{h^3}{3!}\mathbf{A}^3 + \dots$$
 (2.125)

ແລະ
$$\mathbf{A} = \mathbf{V} \mathbf{\Lambda} \mathbf{V}^{-1}$$
 (2.126)

โดยที่

คือ เมตริกซ์ไอเกนแวลู (eigenvalue) ของเมตริกซ์ ${f A}$

คือ เมตริกซ์ไอเกนเวคเตอร์ (eigenvector) ของเมตริกซ์ A

แทนสมการ (2.126) ลงใน (2.125) <mark>จะได้</mark>

Λ

V

$$\mathbf{e}^{\mathbf{A}h} = \mathbf{V}\mathbf{V}^{-1} + h\mathbf{V}\mathbf{A}\mathbf{V}^{-1} + \frac{h^2}{2!}\mathbf{V}\mathbf{A}\mathbf{V}^{-1}\mathbf{V}\mathbf{A}\mathbf{V}^{-1}$$
$$+ \frac{h^3}{3!}\mathbf{V}\mathbf{A}\mathbf{V}^{-1}\mathbf{V}\mathbf{A}\mathbf{V}^{-1}\mathbf{V}\mathbf{A}\mathbf{V}^{-1} + \dots$$
$$= \mathbf{V}\mathbf{V}^{-1} + h\mathbf{V}\mathbf{A}\mathbf{V}^{-1} + \frac{h^2}{2!}\mathbf{V}\mathbf{A}^2\mathbf{V}^{-1} + \frac{h^3}{3!}\mathbf{V}\mathbf{A}^3\mathbf{V}^{-1} + \dots \qquad (2.127)$$
$$= \mathbf{V}\left(\mathbf{I} + h\mathbf{A} + \frac{h^2}{2!}\mathbf{A}^2 + \frac{h^3}{3!}\mathbf{A}^3 + \dots\right)\mathbf{V}^{-1}$$
$$= \mathbf{V}\mathbf{e}^{\mathbf{A}h}\mathbf{V}^{-1}$$

2.2.2.7 <u>การหาน้ำหนักด้วยการใช้สมการเวียนบังเกิด (recursive formula)</u>

การหาแรง f ซึ่งทำให้สมการ (2.123) มีความใกล้เคียงกับข้อมูลที่วัดมาได้มากที่สุด แต่ในทางปฏิบัติเรา ไม่สามารถที่จะวัดการแอ่นตัวและความเร็วได้ทั้งหมด ซึ่งจะมีแค่บางตำแหน่งเท่านั้นที่เราสามารถวัดได้ ดังนั้น ข้อมูลที่ได้จากการวัดสามารถแสดงได้ดังสมการ

			$\mathbf{d}_j = \mathbf{Q}\mathbf{X}_j$	(2.128)
โดยที่	$\mathbf{d}_{j}$	คือ	เวคเตอร์ของการวัดมีมิติ $m{ imes}1$	
	Q	คือ	เมตริกซ์ที่ถูกเลือกเพื่อเชื่อมโยงระหว่างการวัดกับตัวแปร	
			(state variables) มีมิติ $m\! imes\!2n$	
	$\mathbf{X}_{j}$	คือ	เวคเตอร์ของตัวแปร (state variables) ที่มีมิติเท่ากับ $2n$ ซึ่ง	
			ประกอบด้วยการ แอ่นตัวที่ขั้วและความเร็วที่ขั้ว	

ข้อมูลจากการวัดจริงจะแทนได้ด้วยเวคเตอร์ $\mathbf{Z}_j$ ซึ่งมีมิติเดียวกับ $\mathbf{d}_j$ โดยทั่วไปจำนวนของข้อมูลที่วัดได้ m จะน้อยกว่าจำนวนของตัวแปร (หรือ n องศาความอิสระของระบบ) มาก แต่จะต้องมากกว่าหรือเท่ากับ จำนวนของแรงภายนอกที่มากระทำ n_f ในกรณีของ คาน 2 มิติ ที่มีจุดรองรับแบบธรรมดา ซึ่งถูกแบ่งเป็น L อิลิ เมนต์จะได้ n = 2(L+1) - 2 ซึ่งได้รวมการแอ่นตัวในแนวดิ่งและการแอ่นตัวในการหมุนที่แต่ละขั้วไว้แล้ว เมื่อแรงที่ไม่ทราบค่า **f**_j ได้รวมอยู่ในสมการ (2.123) การที่ข้อมูลจากแบบจำลองจะเหมือนกับข้อมูลจาก การวัดจึงเป็นไปไม่ได้ ทั้งนี้เนื่องจากข้อมูลที่ได้จากการวัดจะมีสิ่งรบกวนรวมอยู่ด้วย จึงทำการหาค่าแรงจาก วิธีการยกกำลังสองน้อยที่สุด (least square) ที่จะทำให้ค่าความคลาดเคลื่อน *E* ดังสมการ (2.129) มีค่าน้อย ที่สุด

$$E = \sum_{j=1}^{N} \left(\left(\mathbf{Z}_{j} - \mathbf{Q} \mathbf{X}_{j} \right), \mathbf{D} \left(\mathbf{Z}_{j} - \mathbf{Q} \mathbf{X}_{j} \right) \right)$$
(2.129)

แต่เนื่องจากมีสภาพบกพร่อง (ill condition) ของระบบในการหาคำตอบ ณ ตำแหน่งจุดเริ่มต้น และจุดสุดท้าย ของข้อมูล เราสามารถที่จะหลีกเลี่ยงได้โดยการเพิ่มเทอมความราบเรียบ (smoothing term) เข้าไปในสมการ (2.130) ดังแสดง

$$E = \sum_{j=1}^{N} \left(\left(\mathbf{Z}_{j} - \mathbf{Q}\mathbf{X}_{j} \right), \mathbf{D} \left(\mathbf{Z}_{j} - \mathbf{Q}\mathbf{X}_{j} \right) + \left(\mathbf{f}_{j}, \mathbf{B}\mathbf{f}_{j} \right) \right)$$
(2.130)

เทอมที่สองคือ regularization parameter และวิธีการดังกล่าวนี้เรียกว่า Tikhonov method เมตริกซ์ $\mathbf{D}(m \times m)$ และเมตริกซ์ $\mathbf{B}(n_f \times n_f)$ เป็นเมตริกซ์โพสสิทีฟเดฟฟินิทที่มีความสมมาตร (symmetric positivedefinite weighting matrices) ซึ่งให้ความยืดหยุ่นในการถ่วงน้ำหนักของการวัดและการถ่วงน้ำหนักของแรง เมตริกซ์ $\mathbf{D}$ โดยทั่วไปจะเป็นเมตริกซ์เอกลักษณ์ (identity matrix) และ เมตริกซ์ $\mathbf{B}$ เป็นเมตริกซ์ทแยง (diagonal matrix) โดยเทอมที่สองค่า $\mathbf{B}$ จะมีผลของความราบเรียบของแรงที่หามาได้ โดยถ้า $\mathbf{B}$ มีค่ามาก แรงที่หาได้จะ มีความราบเรียบแต่จะไม่ใกล้เคียงกับข้อมูล เมื่อ $\mathbf{B}$ มีค่าเท่ากับศูนย์ การแก้ปัญหาก็จะกลายเป็นปัญหายก กำลังสองน้อยที่สุด (least square) แบบธรรมดา และเมื่อ $\mathbf{B}$ มีค่าน้อย จะทำให้คำตอบมีความใกล้เคียงกับ ข้อมูลมากแต่มีความแปรปรวนสูง

2.2.2.8 <u>ใดนามิคโปรแกรมมิง (Dynamic Programming)</u>

เพื่อที่จะทำให้ค่าความคลาดเคลื่อน *E* ของวิธียกกำลังสองน้อยที่สุด (least square) มีค่าน้อยที่สุด วิธีการ ไดนามิคโปรแกรมมิง (dynamic programming) และ Bellman' s Principle of Optimality (Bellman R.,1967) ได้ถูกนำมาใช้หาค่า *E* ที่น้อยที่สุดที่ขั้นตอน **n** (*E*_n) สำหรับค่าเริ่มต้น **X** สามารถเขียนได้เป็น

$$\mathbf{g}_{n}(\mathbf{X}) = \min_{\mathbf{f}} E_{n}(\mathbf{X}, \mathbf{f}_{j})$$
(2.131)

า จากสมการ (2.131) โดยวิธี Bellman's Principle of Optimality จะสามารถพิสูจน์ได้ดังนี้

$$\mathbf{g}_{n-1}(\mathbf{X}) = \min_{\mathbf{f}_{n-1}} \left(\left(\mathbf{Z}_{n-1} - \mathbf{Q}\mathbf{X} \right), \mathbf{D} \left(\mathbf{Z}_{n-1} - \mathbf{Q}\mathbf{X} \right) + \left(\mathbf{f}_{n-1}, \mathbf{E}\mathbf{f}_{n-1} \right) + \mathbf{g}_n \left(\mathbf{F}\mathbf{X} + \mathbf{G}_n \mathbf{f}_{n-1} \right) \right)$$
(2.132)

f_n และ **g**_n คือ ค่าแรงที่เหมาะสม (optimal forcing term) และค่าต้นทุนที่เหมาะสม (optimal cost term) ตามลำดับ การแก้ปัญหาสามารถทำได้โดยการเริ่มต้นขั้นตอนที่ n = N และทำย้อนกลับไปจนถึง n = 1 ที่จุด ปลาย ค่าที่น้อยที่สุดสามารถหาได้จาก

$$\mathbf{g}_{N}(\mathbf{X}) = \min_{\mathbf{f}_{N}} \left[\left(\mathbf{Z}_{N} - \mathbf{Q}\mathbf{X} \right), \mathbf{D} \left(\mathbf{Z}_{N} - \mathbf{Q}\mathbf{X} \right) + \left(\mathbf{f}_{N}, \mathbf{B}\mathbf{f}_{N} \right) \right]$$
(2.133)

เมื่อ $\mathbf{f}_{\scriptscriptstyle N}=0$ เราจะได้คำตอบที่มีค่าน้อยที่สุดดังสมการ (2.81) โดยการขยายสมการ(2.81)

$$\mathbf{g}_{N}(\mathbf{X}) = \mathbf{q}_{N} + (\mathbf{X}, \mathbf{S}_{N}) + (\mathbf{X}, \mathbf{R}_{N}\mathbf{X})$$
 (2.134)
โดยที่
 $\mathbf{q}_{N} = \mathbf{Z}_{N}^{T}\mathbf{D}\mathbf{Z}_{N}$
 $\mathbf{S}_{N} = -2\mathbf{Q}_{N}^{T}\mathbf{D}\mathbf{Z}_{N}$

$$\mathbf{R}_{N} = \mathbf{Q}_{N}^{T} \mathbf{D} \mathbf{Q}_{N}$$
(2.135)
สมการ (2.135) คือค่าเริ่มต้นสำหรับการทำงานย้อนกลับที่ $n = N$ โดยการแทนสมการ (2.134) ด้วย
ขั้นตอนที่ n และ $n-1$ ลงไปในสมการ (2.133) และขยายเทอมทางด้านขวามือของสมการจะได้
 $\mathbf{q}_{n-1} + (\mathbf{X}, \mathbf{S}_{n-1}) + (\mathbf{X}, \mathbf{R}_{n-1}\mathbf{X}) = \min_{\mathbf{f}_{n-1}} \left[(\mathbf{f}_{n-1} + \mathbf{V}_{n}\mathbf{X} + \mathbf{U}_{n}), \mathbf{H}_{n} (\mathbf{f}_{n-1} + \mathbf{V}_{n}\mathbf{X} + \mathbf{U}_{n}) + \mathbf{r}_{n-1} (\mathbf{X}) \right]$
โดยที่ $\mathbf{H}_{n} = \mathbf{B} + \mathbf{G}_{n}^{T} \mathbf{R}_{n} \mathbf{G}_{n}, \ 2\mathbf{H}_{n} \mathbf{V}_{n} = 2\mathbf{G}_{n}^{T} \mathbf{R}_{n} \mathbf{F}, \ \mathbf{V}_{n} = \mathbf{H}_{n}^{-1} \mathbf{G}_{n}^{T} \mathbf{R}_{n} \mathbf{F}$

 $O^T = O$

โดะ

$$2\mathbf{H}_{n}\mathbf{U}_{n} = \mathbf{G}_{n}^{T}\mathbf{S}_{n}, \ \mathbf{U}_{n} = (\mathbf{H}_{n}^{-1}\mathbf{G}_{n}^{T}\mathbf{S}_{n})/2$$

$$\mathbf{r}_{n-1}(\mathbf{x}) = (\mathbf{q}_{n} + \mathbf{Z}_{n-1}^{T}\mathbf{D}\mathbf{Z}_{n-1}) + \mathbf{X}^{T}(\mathbf{Q}^{T}\mathbf{D}\mathbf{Q} + \mathbf{F}^{T}\mathbf{R}_{n}\mathbf{F})\mathbf{X} + \mathbf{X}^{T}(\mathbf{F}^{T}\mathbf{S}_{n} - 2\mathbf{Q}^{T}\mathbf{D}\mathbf{Z}_{n-1})$$

$$- \mathbf{X}^{T}\mathbf{V}_{n}^{T}\mathbf{H}_{n}\mathbf{V}_{n}\mathbf{X} - \mathbf{U}_{n}^{T}\mathbf{H}_{n}\mathbf{U}_{n} - 2\mathbf{X}^{T}\mathbf{V}_{n}^{T}\mathbf{H}_{n}\mathbf{U}_{n}$$

$$(2.136)$$

โดยที่ คือ เอกซ์โพเนนเชียลเมตริกซ์ (exponential matrix) F

การทำให้เทอมทางด้านขวามือของสมการ (2.136) มีค่าน้อยที่สุด จะนำไปสู่ค่าแรงที่เหมาะสม คือ

$$\mathbf{f}_{n-1} = -\mathbf{H}_n^{-1} \mathbf{G}_n^T \left[\mathbf{R}_n \mathbf{F} \mathbf{X}_{n-1} + \frac{\mathbf{S}_n}{2} \right]$$
(2.137)

และสมการ (2.136) จะสามารถเขียนได้ในรูป

$$\mathbf{q}_{n-1} + (\mathbf{X}, \mathbf{S}_{n-1}) + (\mathbf{X}, \mathbf{R}_{n-1}\mathbf{X}) = \mathbf{r}_{n-1}(\mathbf{X})$$
 (2.138)

จากการกระจายเทอมในสมการ (2.138) และทำการเทียบสัมประสิทธิ์จะได้

$$\mathbf{R}_{n-1} = \mathbf{Q}^{T} \mathbf{D} \mathbf{Q} + \mathbf{F}^{T} \left[\mathbf{I} - \mathbf{R}_{n}^{T} \mathbf{G}_{n} \mathbf{H}_{n}^{-1} \mathbf{G}_{n}^{T} \right] \mathbf{R}_{n} \mathbf{F}$$

$$\mathbf{S}_{n-1} = -2 \mathbf{Q}^{T} \mathbf{D} \mathbf{Z}_{n-1} + \mathbf{F}^{T} \left[\mathbf{I} - \mathbf{R}_{n}^{T} \mathbf{G}_{n} \mathbf{H}_{n}^{-1} \mathbf{G}_{n}^{T} \right] \mathbf{S}_{n}$$
(2.139)

ความคลาดเคลื่อนของแรงที่หาได้สามารถคำนวณได้ตามสมการ

$$Error = \frac{\left\|\mathbf{f}_{identified} - \mathbf{f}_{true}\right\|}{\left\|\mathbf{f}_{true}\right\|} \times 100\%$$
(2.140)

โดยที่ 🏽 • 🗍 คือ นอร์ม (norm) ของเมตริกซ์

ขั้นตอนการคำนวณ

- ก. เมตริกซ์ Q เมตริกซ์ Z และความเร็วของแรง สามารถหาได้จากการวัดจากภาคสนาม
- ข. เมตริกซ์ $ar{\mathbf{G}}$ และเมตริกซ์ $\mathbf{G}$ สามารถหาได้จากข้อมูลต่ำแหน่งของแรงจากสมการ (2.120) และ (2.122)
- ค. คำนวณค่าเริ่มต้น ${f q}_N, {f R}_N$ และ ${f S}_N$ จากสมการ (2.135) และคำนวณค่า ${f H}_N$ จาก สมการ (2.136)
- ง. คำนวณ $\mathbf{S}_{n-1}$ และ $\mathbf{R}_{n-1}$ จากสมการ (2.139) ตั้งแต่ค่า n=N จนถึง n=1 กำหนดค่า เริ่มต้น ${f X}$ เท่ากับศูนย์แล้วคำนวณค่าปฏิกิริยาตอบสนอง ${f X}_{j+1}$ จากสมการ (2.123) ตั้งแต่ ค่า j=0 จนถึง j=N และหาแรง $\mathbf{f}_{n-1}$ จากสมการ (2.137) ตั้งแต่ค่า n=1 จนถึง n = N

<u>การเพิ่มความถูกต้องในการหาแรงด้วยเทคนิคการคำนวณซ้ำ (Iteration Technique)</u> 2.2.2.9

เนื่องมาจากงานวิจัยในอดีตที่ผ่านมาได้มีการหาน้ำหนักรถขณะเคลื่อนที่ โดยเทคนิคไดนามิคโปรแกรมมิง ้นั้นยังมีความคลาดเคลื่อนในการคำนวณอยู่ Tawat (2003) จึงได้เสนอเทคนิคการคำนวณซ้ำ (Iteration Technique) มาใช้ในการเพิ่มความแม่นยำในการคำนวณของเทคนิคไดนามิคโปรแกรมมิง วิธีการคำนวณซ้ำ คือ การนำเอาผลของการคำนวณที่ได้จากไดนามิคโปรแกรมมิงมาประมาณหาค่าความเครียดเนื่องจากผลทาง พลศาสตร์ แล้วจึงทำการคำนวณในไดนามิคโปรแกรมมิงอีกครั้ง โดยในงานวิจัยนี้จะใช้การแอ่นตัวแทน ความเครียด ซึ่งมีหลักการดังนี้

 ก. การแอ่นตัวที่ได้จากการวัด Z มาทำการคำนวณในโปรแกรมการหาน้ำหนัก จะได้ค่าแรง จากการ คำนวณครั้งแรก f¹ และจากแรงที่หาได้ก็นำไปคำนวณย้อนกลับหาการแอ่นตัวที่ประมาณได้ d ซึ่ง จะเก็บไว้เพื่อนำไปแยกผลทางพลศาสตร์ในขั้นตอนต่อไป

 $\begin{array}{cccc} \textit{Deflection} (\mathbf{Z}) & \longrightarrow & \textit{Singular Value Decomposition} & \longrightarrow & \textit{Axle Forces} (\mathbf{f}^1) \\ & & & & \\ & & & & \\ & & &$

$$\mathbf{d}_i = \mathbf{Q}\mathbf{X}_i$$

- เพื่อที่จะทำการแยกผลทางพลศาสตร์ จากแรงที่หาได้จะนำไปทำการเฉลี่ยเพื่อหาค่าแรงทางสถิต fⁱ_s ซึ่งการเฉลี่ยเพื่อทำการหาแรงทางสถิตนี้จะทำการเฉลี่ยแยกเพลาอิสระต่อกันตามช่วงเวลาที่ เพลานั้น ๆ เคลื่อนที่อยู่บนช่วงสะพาน และแรงรวมทั้งหมดทางสถิตของรถได้จากการซุปเปอร์โพซิ ชันของแรงทางสถิตแต่ละเพลาเข้าด้วยกัน
- ค. จากแรงทางสถิตที่ได้ $\mathbf{f}_{s}^{i}$ จะนำไปคำนวณหาการแอ่นตัวเนื่องจากผลทางสถิต $\mathbf{d}_{s}^{i}$ โดยมีขั้นตอนดังนี้
  - ทำการแปลงแรงที่หาได้ให้เป็นแรงที่ขั้วด้วยฟังก์ชันประมาณ (shape function)

$$\mathbf{P}_{\mathbf{s}}^{i} = \mathbf{Y}\mathbf{f}_{\mathbf{s}}^{i} \tag{2.141}$$

โดยที่

- **P**_s คือ เวคเตอร์ของแรงทางสถิตที่ขั้ว (nodal force vector)
- Y คือ เวคเตอร์ที่แปลงแรงกระทำภายนอกสู่ระบบแรงที่ขั้ว
- $\mathbf{f}_{\mathbf{s}}$ คือ แรงภายนอกที่ไม่ทราบค่ามีมิติเท่ากับ $n_f imes 1$
- จากแรงที่ขั้ว สามารถหาการเปลี่ยนตำแหน่ง **u**_s ได้โดยนำไปคูณด้วยอินเวอร์สของสติฟ เนส เมตริกซ์

$$\mathbf{u}_{\mathbf{s}}^{i} = \mathbf{K}^{-1} \mathbf{P}_{\mathbf{s}}^{i} \tag{2.142}$$

โดยที่

- **u**_s คือ เวคเตอร์การเปลี่ยนดำแหน่งของแบบจำลองชิ้นส่วนคาน
- K คือ เมตริกซ์สติฟเนสของระบบ (system stiffness matrix)
- สามารถหาความเครียดทางสถิต dⁱ ได้จากความสัมพันธ์ของการแอ่นตัวและการ
   เปลี่ยนตำแหน่ง

$$\mathbf{d}_{\mathbf{s}}^{i} = \mathbf{Q}\mathbf{u}_{\mathbf{s}}^{i}$$

(2.143)

 คำนวณการแอ่นตัวทางพลศาสตร์ dⁱ_d ได้จากการนำการแอ่นตัวทางสถิตไปลบออกจากการแอ่นตัว รวมที่ได้จากการประมาณ dⁱ

$$\mathbf{l}_{\mathbf{d}}^{i} = \mathbf{d}^{i} \cdot \mathbf{d}_{s}^{i}$$
(2.144)

- การแอ่นตัวทางพลศาสตร์ที่ได้ dⁱ_d จะนำไปหาแรงทางพลศาสตร์ในรอบใหม่ fⁱ⁺¹ ด้วยโปรแกรม การหาน้ำหนักอีกครั้ง
- จากแรงทางพลศาสตร์ที่ได้ f_dⁱ⁺¹ เมื่อนำไปรวมกับแรงทางสถิต f_sⁱ จะได้เป็นแรงในรอบใหม่จากการ คำนวณซ้ำ

$$\mathbf{f}^{i+1} = \mathbf{f}_{\mathbf{s}}^i + \mathbf{f}_{\mathbf{d}}^{i+1} \tag{2.145}$$

การแอ่นตัวทางพลศาสตร์ที่ได้จากสมการ 2.144 เมื่อนำไปรวมกับการแอ่นตัวทางสถิตจากสมการ
 2.142 ก็จะได้เป็นการแอ่นตัวรวมใหม่ เพื่อนำไปใช้ในการคำนวณซ้ำรอบถัดไป

$$\mathbf{d}^{i+1} = \mathbf{d}_{\mathbf{s}}^i + \mathbf{d}_{\mathbf{d}}^{i+1} \tag{2.146}$$

 ทำการคำนวณซ้ำจนกระทั่งผลต่างของแรงที่ได้ในรอบล่าสุดกับรอบก่อนหน้า มีความแตกต่างกัน น้อยมาก ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ โดยในงานวิจัยของธวัชและงานวิจัยนี้กำหนดไว้ที่อยู่ในช่วง 1 เปอร์เซ็นต์จึงจะหยุดการคำนวณกล่าวคือ

$$\frac{\left\|\mathbf{f}^{i+1} - \mathbf{f}^{i}\right\|}{\left\|\mathbf{f}^{i}\right\|} \times 100 \% \leq 1\%$$
(2.147)

1. ค่าที่ได้จาการคำนวณรอบแรก

คำนวณค่าเฉลี่ยเพื่อหาค่าน้ำหนักรถ
 เนื่องมาจากผลทางสถิต (fⁱ_s)

 คำนวณค่าการแอ่นตัวเนื่องจากผล ทางสถิต (dⁱ_s)

 คำนวณค่าการแอ่นตัวเนื่องจากผล ทางพลศาสตร์ (dⁱ_d)

5. นำค่า **d**ⁱ มาทำการคำนวณในไดนา มิคโปรแกรมมิงอีกครั้ง

6. คำนวณค่าน้ำหนักรถบรรทุกในรอบ
 ใหม่ (**f**ⁱ⁺¹) และค่าการแอ่นตัวในรอบ
 ใหม่ (**d**ⁱ⁺¹)

7. คำนวณความคลาดเคลื่อนในแต่ลอั ${f Z}$, set i=0รอบ

1

รูปที่ 2.13 ผังลำดับงานการคำนวณแรงด้วยวิธีการคำนวณซ้ำ

2.2.3 <u>การแปลงค่าความเร่งเป็นการแอ่นตัว</u>

ในงานวิจัยนี้จะทำการคำนวณน้ำหนักรถที่เคลื่อนที่โดยพิจารณาจากข้อมูลความเร่งของสะพานโดย การใช้ อุปกรณ์สำหรับวัดความเร่ง อย่างไรก็ดีสัญญาณความเร่งที่วัดได้มานั้นต้องมีการแปลงเป็นค่าการแอ่นตัวของ สะพานก่อนเพื่อใช้ในการคำนวณต่อไป

2.2.3.1 <u>หลักการเบื้องต้น</u>

จากข้อมูลความเร่งและความสัมพันธ์ระหว่างความเร่ง,ความเร็วและการแอ่นตัวสามารถเขียนได้ใน รูปแบบสมการความสัมพันธ์เชิงอนุพันธ์และสามารถอินทิเกรต ได้ดังสมการ

$$\dot{u}(t) = \dot{u}(0) + \int_{0}^{t} \ddot{u}(\tau)d\tau = \dot{u}(0) + \int_{0}^{t} \frac{d^{2}u(\tau)}{d\tau^{2}}d\tau \qquad (2.148)$$

$$\hat{u}(t) = \dot{u}(0) = \int_{0}^{t} \theta_{0} \qquad \theta_{0} = \theta_{0}$$

2.2.3.2 การปรับปรุงความคลาดเคลื่อนเนื่องจากเงื่อนไขเริ่มต้น

โดยทั่วไปการคำนวณการแอ่นตัวจากข้อมูลความเร่งนั้นจะอินทิเกรตข้อมูลความเร่งเพื่อคำนวณค่าการ แอ่นตัว โดยการอินทิเกรตนั้นจะใช้วิธีเชิงตัวเลข ค่าความคลาดเคลื่อนที่เกิดจากเงื่อนไขเริ่มต้นที่ไม่เป็นศูนย์ จะ ทำให้เกิดค่าความคลาดเคลื่อนสะสมเนื่องจากสองพจน์แรกของการคำนวณ การปรับปรุงความคลาดเคลื่อน เนื่อง จากเงื่อนไขเริ่มต้น นั้นทำได้โดยการนำค่าการแอ่นตัวที่ได้มาหาค่าความเร็วและนำมาหาค่าเฉลี่ยจากนั้น ค่าความ เร็วเฉลี่ยที่ต่างจากศูนย์นำไปเป็นเงื่อนไขเริ่มต้นในการคำนวณกลับข้ำอีกเพื่อลดค่าความผิดพลาดลง นอกจากนี้การใช้การกรองสัญญาณความถี่เพื่อกำจัดผลของค่าความถี่ต่างๆที่ไม่ต้องการออกสามารถนำมาใช้ เพิ่มความถูกต้องในการแปลงจากค่าความเร่งเป็นค่าการแอ่นตัวได้

รูปที่ 2.14 ลำดับงานการปรับปรุงความคลาดเคลื่อนเนื่องจากเงื่อนไขเริ่มต้น

2.2.4 ตัวอย่างการคำนวณหาน้ำหนักรถบรรทุกจากค่าความเร่ง

สะพานที่ใช้ในการศึกษาการหาน้ำหนักรถบรรทุกโดยการจำลองบนคอมพิวเตอร์ จะพิจารณาสะพาน คอนกรีตเสริมเหล็ก แบบคานช่วงเดี่ยว ซึ่งมีความยาวของสะพาน 9.43 เมตร สำหรับการจราจร 1 ช่องทาง ซึ่งมี ความกว้าง 14 เมตร ความหนา 45 เซนติเมตรและระดับความขรุขระของผิวทาง 2 เซนติเมตร ส่วนค่าที่ใช้ในการ คำนวณคุณสมบัติสะพานมีดังนี้ โมดูลัสอีกลาสติก 2.6x10⁹ กิโลกรัมต่อตารางเมตร สัดส่วนความหน่วง 0.05

รถบรรทุกนั้นจะทำการพิจารณาเพลาคู่หลังรวมกันเป็นเพลาเดี่ยว โดยมีระยะห่างระหว่างเพลา 4.40 เมตร ค่าสติฟเนสของเพลาหน้า 6.35×10⁵ นิวตันต่อเมตรและค่าสติฟเนสของเพลาหลัง 6.345×10⁶ นิวตันต่อ เมตร ค่าสัดส่วนความหน่วงล้อหน้า 1.31×10⁴ นิวตัน.วินาทีต่อเมตรและค่าอัตราส่วนความหน่วงล้อหลัง 5.66×10⁴ นิวตัน.วินาทีต่อเมตร โดยน้ำหนักรถบรรทุกที่จะใช้ในแบบจำลองคอมพิวเตอร์ คือรถบรรทุกน้ำหนัก รวม 20,870 กิโลกรัมประกอบด้วย น้ำหนักรถเปล่า 735 กิโลกรัมและน้ำหนักบรรทุก 20,135 กิโลกรัมซึ่งถ่าย น้ำหนักเพลาหน้า 4,610 กิโลกรัมและน้ำหนักรวมเพลาหลัง 16,620 กิโลกรัมตามลำดับ และรถบรรทุกเคลื่อนที่ ด้วยความเร็ว 50 กิโลเมตรต่อชั่วโมง

แบบจำลองสะพานและรถบรรทุกที่ใช้นั้นสามารถคำนวณค่าการแอ่นตัวและความเร็วเชิงโหมดและ นำไปแทนในสมการ 2.40 เพื่อคำนวณค่าความเร่ง ซึ่งแสดงในรูป 2.14

รูปที่ 2.15 (ก) ความขรุขระ (ข) การแอ่นตัว (ค) ความเร็วและ (ง) ความเร่งจากแบบจำลองตามลำดับ เริ่มจากการนำค่าความเร่งที่วัดได้มาทำการแปลงเป็นค่าการแอ่นตัว (z) แล้วจึงหาค่าน้ำหนักรถบรรทุก (fⁱ) ด้วยวิธีไดนามิกโปรแกรมมิงและค่าการแอ่นตัวที่ได้จากการคำนวณ (dⁱ) ดังเช่นตัวอย่างการทำนาย น้ำหนักรถบรรทุกจากผลการตรวจวัดความเร่งของสะพานจำลอง ซึ่งแสดงในรูปที่ 2.15 และ 2.16 ตามลำดับ

รูปที่ 2.16 เปรียบเทียบค่าการแอ่นตัวจากแบบจำลองและการแปลงค่าความเร่งเป็นค่าการแอ่นตัว

รูปที่ 2.18 ค่าการแอ่นตัวที่แปลงจากค่าความเร่งและค่าการแอ่นตัวที่คำนวณจากไดนามิคโปรแกรมมิง เมื่อได้ค่าน้ำหนักที่มาจากการคำนวณในรอบแรกมา จะนำน้ำหนักมาเฉลี่ยเพื่อหาค่าน้ำหนักของรถ เนื่องมาจากผลทางสถิต (**f**[']_i) เท่านั้น ดังแสดงในรูปที่ 2.18 ซึ่งจะคิดแยกเป็นน้ำหนักของแต่ละเพลาได้ โดย น้ำหนักของเพลาหน้าจะคิดจากน้ำหนักเฉลี่ยของเวลาในช่วงแรกซึ่งเพลาหลังยังไม่ได้เคลื่อนที่เข้ามาในสะพาน ส่วนน้ำหนักของเพลาหลังจะคิดจากน้ำหนักเฉลี่ยของเวลาในช่วงหลังซึ่งเพลาหน้านั้นเคลื่อนที่ออกจากสะพาน ไปแล้ว

รูปที่ 2.19 ค่าน้ำหนักเนื่องจากผลทางสถิต

จากนั้นจะคำนวณค่าการแอ่นตัวเนื่องจากผลทางสถิต (**d**ⁱ_s) จากน้ำหนักสถิตดังกล่าว (**f**ⁱ_s) ซึ่งจะ สามารถหาค่าการแอ่นตัวเนื่องจากผลทางสถิตได้จากความสัมพันธ์ในรอบการคำนวณที่ i ดังนี้

$$\mathbf{P}_{s}^{i} = \mathbf{Y}\mathbf{f}_{s}^{i} \tag{2.141}$$

$$\mathbf{u}_{s}^{i} = \mathbf{K}^{-1} \mathbf{P}_{s}^{i} \tag{2.142}$$

โดยที่

$\mathbf{P}_{s}$	คือ	เวคเตอร์ของแรงสถิตที่ขั้ว (nodal force vector)
Y	คือ	เวคเตอร์ที่แปลงแรงกระทำภายนอกสู่ระบบแรงที่ขั้ว
$\mathbf{f}_{s}$	คือ	แรงภายนอกที่ไม่ทราบค่ามีมิติเท่ากับ $n_f imes 1$
$\mathbf{d}_{s}$	คือ	เวคเตอร์ของการวัดมีมิติ m×1
u _s	คือ	เวคเตอร์การแอ่นตัวของแบบจำลอง
K	คือ	เมตริกซ์สติฟเนสระบบ (system stiffness matrix)

รูปที่ 2.20 ค่าการแอ่นตัวเนื่องจากผลทางสถิต

รูปที่ 2.21 ค่าการแอ่นตัวเนื่องจากผลทางพลศาสตร์

จากนั้นหาค่าความการแอ่นตัวเนื่องจากผลทางพลศาสตร์ ($\mathbf{d}_{d}^{i}$) โดยคิดจากผลต่างของค่าการแอ่นตัวรวม กับค่าการแอ่นตัวทางสถิต ดังแสดงในรูปที่ 2.20 แล้วจึงนำค่า $\mathbf{d}_{d}^{i}$ มาทำการคำนวณในไดนามิคโปรแกรมมิงอีก ครั้ง จะได้ค่าน้ำหนักของรถบรรทุกเนื่องจากผลทางพลศาสตร์ในรอบใหม่ ($\mathbf{f}_{d}^{i+1}$) และค่าการแอ่นตัวเนื่องจาก ผลทางพลศาสตร์ในรอบใหม่ ($\mathbf{d}_{d}^{i+1}$) ซึ่งเมื่อนำไปรวมกับน้ำหนักสถิตก่อนหน้า ($\mathbf{f}_{s}^{i}$) ก็จะทำให้ได้ค่าน้ำหนัก บรรทุกรวมใหม่ ($\mathbf{f}^{i+1}$) ที่ถูกต้องยิ่งขึ้น ส่วนค่า $\mathbf{d}_{d}^{i+1}$ เมื่อนำไปรวมกับค่าการแอ่นตัวเนื่องจากผลทางสถิตก่อน หน้า ($\mathbf{d}_{s}^{i}$) ก็จะทำให้ได้ค่าการแอ่นตัวรวมใหม่ ($\mathbf{d}^{i+1}$) ส่วนขั้นตอนดังกล่าวสามารถสรุปเป็นสมการ คณิตศาสตร์ ดังสมการที่ 2.150 และ 2.152

$$\mathbf{d}_{d}^{i} = \mathbf{d}^{i} \cdot \mathbf{d}_{s}^{i} \tag{2.150}$$

$$\mathbf{f}^{i+1} = \mathbf{f}_s^i + \mathbf{f}_d^{i+1} \tag{2.151}$$

$$\mathbf{d}^{i+1} = \mathbf{d}_s^i + \mathbf{d}_d^{i+1} \tag{2.152}$$

เมื่อได้ค่าน้ำหนักรถบรรทุกในรอบใหม่ (**f**ⁱ⁺¹) และค่าการแอ่นตัวในรอบใหม่ (**d**ⁱ⁺¹) มาแล้วก็จะนำไป คำนวณหาค่า **f**ⁱ⁺¹ โดยใช้หลักการดังรูป 2.13 อีกครั้งและนำมาคำนวณซ้ำตามสมการ (2.134) – (2.140) จนกระทั่งผลต่างของค่าน้ำหนักรถบรรทุกในรอบล่าสุดกับรอบก่อนหน้ามีความแตกต่างกันน้อยมากตามเกณฑ์ที่ กำหนด

f

สถาบนวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3 การตรวจสอบความถูกต้องของแบบจำลองในคอมพิวเตอร์

ในหัวข้อนี้จะทำการตรวจสอบแบบจำลองที่ได้จากบทที่ 2 โดยตรวจสอบการแอ่นตัวของสะพาน สัญญาณ ความเครียด ความเร็ว ความเร่งและตรวจสอบการสั่นไหวของรถซึ่งในงานวิจัยนี้ได้ใช้สะพานข้ามคลองบางน้อย ซึ่งตั้งอยู่ที่ กม. 28+170.31 ถนนวงแหวนรอบนอกตะวันตก บริเวณเนติบัณฑิตยสภาในพระบรมราชูปถัมภ์เป็น กรณีศึกษา โดยมีลักษณะเป็นสะพานคอนกรีตเสริมเหล็กขนาด 3 ช่องจราจร (1 ทิศทางจราจร) มีช่วงสะพาน ทั้งสิ้นทั้งหมด 25 ช่วงสะพานโดยแต่ละช่วงสะพานมีความยาวช่วงประมาณ 10 เมตร โดยรูปแบบโครงสร้างใช้ ระบบพื้นคอนกรีตเสริมเหล็กอัดแรงสำเร็จรูปขนาดกว้าง 1 เมตร วางเรียงกันเททับหน้าด้วยคอนกรีต (topping) มีความหนารวมประมาณ 45 เซนติเมตร กว้าง 14 เมตร โดยคานคอนกรีตเสริมเหล็กขนาด 70×50 เซนติเมตร² ซึ่งยึดอยู่บนหัวเลาตอม่อสะพานแบบคอนกรีตเสริมเหล็กขนาด 35×35 เซนติเมตร² สะพานที่ใช้ในการศึกษาการ หาน้ำหนักรถบรรทุกโดยการจำลองบนคอมพิวเตอร์ จะพิจารณาสะพานคอนกรีตเสริมเหล็ก แบบคานช่วงเดี่ยว ซึ่งมีความยาวของสะพาน 9.43 เมตร ดังแสดงในรูปที่ 3.1

ดังนั้นสะพานและรถบรรทุกที่จะใช้ทดสอบความถูกต้องของแบบจำลองคอมพิวเตอร์จะใช้สะพานที่มี ขนาดและคุณสมบัติใกล้เคียงกับสะพานที่จะทดสอบภาคสนามดังตารางที่ 3.1

L	В	t	ρA	EI	ξ	Element no
(m)	(m)	(m)	(kg/m)	(N-sq.m)		
9.43	14.00	0.45	15120	2.7116x10 ⁹	0.05	6

ตาราง 3.1 คุณสมบัติสะพานที่ใช้ตรวจสอบความถูกต้องของแบบจำลอง

รูปที่ 3.1 แสดงแบบมาตรฐานของส<mark>ะพานในส่วน</mark>ของ (ก) หน้าตัด (ข) แป<mark>ลน</mark> (ค) ขอบทาง และ (ง) ตอม่อ ตามลำดับ

รถบรรทุกนั้นจะทำการพิจารณาเพลาคู่หลังรวมกันเป็นเพลาเดี่ยวโดยมีระยะห่างระหว่างเพลา 4.40 เมตร สติฟเนสของเพลาหน้า (k_f) เพลาหลัง (k_f) และความหน่วงของเพลาหน้า (c_f) เพลาหลัง (c_f) ของ รถบรรทุกเท่ากับ 0.635×10⁶ นิวตันต่อเมตร 6.345×10⁶ นิวตันต่อเมตร, 1.31×10⁴ นิวตันวินาทีต่อเมตร และ 5.66×10⁴ นิวตันวินาทีต่อเมตรตามลำดับ โดยน้ำหนักรถบรรทุกที่จะใช้ในแบบจำลองคอมพิวเตอร์คือรถบรรทุก น้ำหนักรวม 20,870 กิโลกรัมซึ่งประกอบด้วย น้ำหนักรถเปล่า 735 กิโลกรัมและน้ำหนักบรรทุก 20,135 กิโลกรัม ซึ่งถ่ายน้ำหนักเพลาหน้า 4,610 กิโลกรัมและน้ำหนักรวมเพลาหลัง 16,260 กิโลกรัมตามลำดับ

ระยะ (เมตร)						
А	B	C NO	D		I O F	
1.30	3.75	1.30	1.05	1.76	1.72	
1.30	3.75	1.30	0.95	1.77	1.73	
1.30	3.75	1.30	1.05	1.76	1.72	

รูปที่ 3.2 ตำแหน่งล้อของรถบรรทุกที่ใช้ในการศึกษาแบบจำลองคอมพิวเตอร์

3.1 <u>การตรวจสอบการแอ่นตัวของสะพาน</u>

ซึ่งการตรวจสอบแบ่งออกเป็น การตรวจสอบทางสถิตและการตรวจสอบทางพลศาสตร์ โดยที่การ ตรวจสอบทางพลศาสตร์จะพิจารณาผลของความขรุขระของผิวบนสะพาน

3.1.1 <u>การตรวจสอบทางสถิต</u>

สมการการแอ่นตัวที่ตำแหน่งตรงกลางของคานที่มีจุดรองรับแบบธรรมดา (simple supports) เมื่อมี น้ำหนักมากระทำที่ระยะ x ใดๆ เมื่อวัดจากปลายด้านในของคานดังรูปที่ 3.3 จะได้ว่า

รูปที่ 3.3 แบบจำลองของคานที่มีจุดรองรับแบบธรรมดา

$$w_{L/2} = \begin{cases} \frac{P}{6EI} \left[\left(\frac{L}{2} - x\right)^3 + \frac{3L^2}{8} \left(L - x\right) - \frac{1}{2} \left(L - x\right)^3 \right] & \text{if } 0 < x < \frac{L}{2} \\ \frac{P(L - x)}{12EI} \left[\frac{3L^2}{4} - \left(L - x\right)^2 \right] & \text{if } \frac{L}{2} < x < L \end{cases}$$
(3.1)

จากแบบจำลองที่ได้นำเสนอขึ้นมานั้น เราจะกำหนดให้รถมีการเคลื่อนที่ด้วยความเร็ว *v* ดังนั้นถ้า กำหนดให้รถเคลื่อนที่ด้วยความเร็วน้อยมาก ผลที่ได้จากแบบจำลองก็จะเปรียบเสมือนการนำรถไปวางไว้ยังจุด ต่างๆ บนสะพานในทางสถิต โดยเราจะทำการตรวจสอบการแอ่นตัวที่จุดกึ่งกลางของคานที่เวลา *t* ใดๆ โดยมี ขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

- 3.1.1.1 กำหนดให้รถบรรทุก M20 เคลื่อนที่ด้วยความเร็ว 1 เมตร/วินาที ในแนวกลางของสะพาน (เพื่อให้สะพานเกิดการแอ่นตัวเนื่องจากการดัดเท่านั้น) บนถนนเรียบโดยสมมติว่าไม่มีความ ขรุขระเพื่อลดผลของพลศาสตร์ โดยมีระยะห่างระหว่างเพลาหน้าและเพลาหลังเท่ากับ 4.4 เมตร สะพานยาว 9.43 เมตร กว้าง 14.0 เมตร
- 3.1.1.2 กำหนดให้เวลาที่ล้อหน้าเริ่มเข้ามาบนสะพานเท่ากับ 0 วินาที ดังนั้นเราสามารถแบ่งการ เคลื่อนที่ของรถออกเป็น 3 ช่วงคือ ช่วงที่ 1 ช่วงที่ล้อหน้าอยู่บนสะพานเพียงล้อเดียว ช่วงที่ 2 ช่วงที่ล้อหน้าและล้อหลังอยู่บนสะพาน และช่วงที่ 3 ช่วงที่ล้อหลังอยู่บนสะพานเพียงล้อเดียว ซึ่งเวลาที่ล้อหลังเริ่มเข้ามาในสะพาน เท่ากับ 4.4 วินาที เวลาที่ล้อหน้าออกจากสะพาน เท่ากับ 9.43 วินาที และเวลาที่ล้อหลังออกจากสะพานเท่ากับ 13.83 วินาที ซึ่งสามารถแสดง ได้ดังรูปที่ 3.4 และ 3.5

3.1.1.3 เขียนกราฟตามสมการ (3.1) โดยเปลี่ยนแกนพิกัดระยะทาง x ใดๆ เป็นแกนพิกัดเวลา t
 ใดๆ แล้วทำการเปรียบเทียบกับผลที่ได้จากแบบจำลองที่นำเสนอขึ้นมา

ฐปที่ 3.4 การเคลื่อนที่ของรถบรรทุกบนสะพานโดยพิจารณาล้อหน้าและล้อหลังในแต่ละช่วง

รูปที่ 3.5 กราฟเปรียบเทียบการแอ่นตัวที่จุดกึ่งกลางคาน ณ เวลาใดๆ ระหว่างแบบจำลองกับสมการ (3.1)

จากรูปที่ 3.5 จะเห็นได้ว่าผลที่ได้จากสมการ (3.1) กับผลที่ได้จากแบบจำลองใกล้เคียงกันมาก ดังนั้น แบบจำลองที่นำเสนอขึ้นมามีความน่าเชื่อถือในการตรวจสอบทางสถิต

3.2 <u>การตรวจสอบความเร็วและความเร่ง</u>

3.2.1 การตรวจสอบการคำนวณค่าในแบบจำลอง

แบบจำลองที่ใช้นั้นคำนวณค่าการแอ่นตัว ความเร็วและความเร่ง จากสมการการเคลื่อนที่โดยใช้การ คำนวณเชิงโหมดและแก้สมการอนุพันธ์โดยใช้วิธีการสร้างสมการความสัมพันธ์เวียนบังเกิด เพื่อคำนวณค่าการ แอ่นตัวและความเร็วก่อน จากนั้นจึงนำค่าการแอ่นตัวและความเร็วที่ได้นี้ไปแทนในสมการอนุพันธ์เพื่อคำนวณ ค่าความเร่งอีกครั้ง ดั้งนั้นการตรวจสอบความเร็วและความเร่งนั้น จะพิจารณาคำนวณความเร็วจากค่าการแอ่น ตัวและการคำนวณความเร่งจากค่าความเร็วโดยพิจารณาในช่วงเวลาสั้นๆ และนำมาเปรียบเทียบกับค่าที่ คำนวณได้จากแบบจำลอง

รูปที่ 3.6 (ก) การแอ่นตัว (ข) ความเร็วและ (ค) ความเร่งที่จุดกึ่งกลางสะพานที่ช่องจราจรกลาง ณ เวลาใดๆ เมื่อ รถบรรทุกเคลื่อนที่ผ่านสะพานโดยผิวทางมีความขรุขระแบบรูป 3.12 (ข) ด้วยความเร็วรถ 20 กิโลเมตร/ชั่วโมงหรือ 5.55 เมตร/วินาที

รูปที่ 3.7 เปรียบเทียบ (ก) ความเร็วและ (ข) ความเร่งที่จุดกึ่งกลางสะพานที่ช่องจราจรกลาง ณ เวลาใดๆ เมื่อ รถบรรทุกเคลื่อนที่ผ่านสะพานโดยผิวทางมีความขรุขระแบบรูป 3.12 (ข) ด้วยความเร็วรถ 20 กิโลเมตร/ชั่วโมงหรือ 5.55 เมตร/วินาที

3.2.2 <u>การตรวจสอบค่ากับผลการจากการวิเคราะห์ผลเฉลยทางคณิตศาสตร์</u>

การคำนวณผลเฉลยเป็นสมการคณิตศาสตร์นั้นจะคำนวณจากคานช่วงเดียว มีแรงภายนอกกระทำด้วย ความเร็วคงที่

รูปที่ 3.8 คานช่วงเดี่ยวรับแรงกระทำเคลื่อนที่ด้วยความเร็วคงที่

จากแรงเคลื่อนที่จากซ้ายไปขวาด้วยความเร็วคงที่ *c* นั้นสมการการเคลื่อนที่สามารถเขียนได้ดังสมการ

$$\rho \frac{\partial^2 w(x,t)}{\partial t^2} + C \frac{\partial w(x,t)}{\partial t} + EI \frac{\partial^4 w(x,t)}{\partial x^4} = \delta(x-ct)f(t)$$
(3.2)

w(x,t) คือ การแอ่นตัวของคานที่ระยะ x และเวลา t

- ρ คือ มวลต่อหนึ่งหน่วยความยาว
- *C* คือ ค่าค<mark>วา</mark>มหน่วง
- E คือ โมดูลัสยืดหยุ่น
- *l* คือ ความยาวช่องคาน
- f(t) คือ แรงที่เวลาใด ๆ
- *c* คือ ความเร็วของแรงที่เคลื่อนที่
- $\delta(t)$ คือ Dirac delta function

จากการคำนวณเชิงโหมด ค่าการแอ่นตัวสามารถเขียนได้ในสมการที่ (3.3)

$$w(x,t) = \sum_{n=1}^{N} \phi_n(x) q_n(t)$$
 (3.3)
 N คือ โหมดที่ใช้ในการคำนวณ
 $\phi_n(x)$ คือ ฟังก์ชันสัณฐานของโหมดที่ n
 $q_n(t)$ คือ ค่าตำแหน่งเชิงโหมดที่ n

โดยที่

จะได้สมการเชิงโหมดที่ *n*

$$\frac{d^2 q_n(t)}{dt^2} + 2\zeta_n \omega_n \frac{dq_n(t)}{dt} + \omega_n^2 q_n(t) = \frac{1}{Mn} P_n(t)$$
(3.4)

$$\omega_n = (n^2 \pi^2 / l^2) \sqrt{EI / \rho}, \quad \phi_n(x) = \sin(n\pi x / l)$$
 (3.5)

$$Mn = \rho l/2, \quad p_n(t) = f(t)\sin(n\pi ct/l) \tag{3.6}$$

โดยที่

 $oldsymbol{\omega}_n$ คือ ความถี่เชิงมุมโหมดที่ n $oldsymbol{\zeta}_n$ คือ ค่าอัตราส่วนความหน่วงของโหมดที่ n M_n คือ ค่ามวลเชิงโหมดของโหมดที่ n $P_n(t)$ คือ ค่าแรงเชิงโหมดของโหมดที่ n

สมการที่ 3.4 สามารถคำนวณจากการ convolution integral ได้ผลเฉลยอยู่ในรูปสมการที่ 3.7 และนำไป แทนค่าคำนวณการแอ่นตัวและความเร่งได้ในสมการที่ 3.9 และ 3.10 ตามลำดับ

$$q_{n}(t) = \frac{1}{Mn} \int_{0}^{t} h_{n}(t-\tau) p(\tau) d\tau$$
(3.7)

$$h_{n}(t) = (1/\omega_{n})e^{-\xi_{n}\omega_{n}t}\sin(\omega_{n}t), \quad 0 \le t, \quad \omega_{n} = \omega_{n}\sqrt{1-\xi_{n}^{2}}$$
(3.8)

$$w(x,t) = \sum_{n=1}^{N} \frac{2}{\rho l \omega_n} \sin \frac{n\pi x}{l} \int_0^t e^{-\xi_n \omega_n (t-\tau)} \sin \omega_n (t-\tau) \sin \frac{n\pi c\tau}{l} f(\tau) d\tau$$
(3.9)

$$\ddot{w}(x,t) = \sum_{n=1}^{N} \frac{1}{M_n} \phi_n(x) \left[p_n(t) + \int_0^t \ddot{h}_n(t-\tau) p_n \tau d\tau \right]$$
(3.10)

$$\ddot{h}_{n}(t) = (1/\omega_{n})e^{-\xi_{n}\omega_{n}t}\left\{\left[(\xi_{n}\omega_{n})^{2} - \omega_{n}^{'2}\right]\sin(\omega_{n}t) + \left[-2\xi_{n}\omega_{n}\omega_{n}\right]\cos(\omega_{n}t)\right\} (3.11)$$

การตรวจสอบค่าที่ได้จากแบบจำลองกับค่าจากผลเฉลยทางคณิตศาสตร์นั้น จะพิจารณาเป็นแรงกระทำ คงที่สองแรงโดยมีระยะห่างระหว่างแรงเท่ากับระยะเพลารถบรรทุก และแรงมีค่าเท่ากับน้ำหนักล้อหน้าและล้อ หลังตามลำดับ โดยที่แรงเคลื่อนที่ด้วยความเร็วคงที่ เปรียบเทียบกับแบบจำลองที่เคลื่อนที่ด้วยความเร็วเท่ากัน บนสะพานบนผิวทางที่ไม่มีความขรุขระ และให้ค่าสติฟเนสและค่าความหน่วงของระบบเพลารถบรรทุกต่ำมาก

รูปที่ 3.9 เปรียบเทียบ (ก) การแอ่นตัว (ข) ความเร็วและ (ค) ความเร่งที่จุดกึ่งกลางสะพานที่เวลาใดๆ เมื่อ รถบรรทุกเคลื่อนที่ผ่านสะพานโดยผิวทางมีความขรุขระแบบรูป 3.12 (ก) ด้วยความเร็วรถ 20 กิโลเมตร/ชั่วโมงหรือ 5.55 เมตร/วินาที

รูปที่ 3.10 เปรียบเทียบ (ก) การแอ่นตัว (ข) ความเร็วและ (ค) ความเร่งที่จุดกึ่งกลางสะพานที่เวลาใดๆ เมื่อ รถบรรทุกเคลื่อนที่ผ่านสะพานโดยผิวทางมีความขรุขระแบบรูป 3.12 (ก) ด้วยความเร็วรถ 60 กิโลเมตร/ชั่วโมงหรือ 16.65 เมตร/วินาที

รูปที่ 3.11 เปรียบเทียบ (ก) การแอ่นตัว (ข) ความเร็วและ (ค) ความเร่งที่จุดกึ่งกลางสะพานที่เวลาใดๆ เมื่อ รถบรรทุกเคลื่อนที่ผ่านสะพานโดยผิวทางมีความขรุขระแบบรูป 3.12 (ก) ด้วยความเร็วรถ 120 กิโลเมตร/ชั่วโมงหรือ 33.33 เมตร/วินาที

จากรูปเปรียบเทียบระหว่างแบบจำลองและผลเฉลยทางคณิตศาสตร์นั้นจะพบว่าค่าจากแบบจำลองและ จากผลเฉลยทางคณิตศาสตร์ใกล้เคียงกันมาก

3.3 <u>การตรวจสอบทางพลศาสตร์</u>

ในที่นี้จะศึกษาถึงผลของความขรุขระของผิวบนสะพาน ว่าจะมีผลอย่างไรต่อการแอ่นตัวของสะพาน ซึ่งเรา จะพิจารณาที่จุดกึ่งกลางของสะพานโดยมีและไม่มีความขรุขระตามลำดับ

3.3.1 <u>พิจารณาผลการแอ่นตัวของสะพานเนื่องจากความขรุขระของผิวสะพาน</u>

ในหัวข้อนี้จะกำหนดให้รถบรรทุกเคลื่อนที่ในแนวกลางของสะพานด้วยความเร็ว 20 กิโลเมตร/ชั่วโมงหรือ 5.55 เมตร/วินาที บนผิวทางที่มีความขรุขระแบบต่างๆ ตามรูปที่ 3.12 การแอ่นตัวของสะพานที่จุดกึ่งกลางเมื่อ เวลาใดๆ สามารถแสดงได้ดังรูปที่ 3.12 โดยที่การสั่นไหวของสะพานที่มีความขรุขระจะมีการกระจายตัวรอบการ สั่นไหวของสะพานที่ไม่มีความขรุขระ และที่ความขรุขระมากขึ้นการสั่นไหวก็จะมีค่ามากขึ้น

รูปที่ 3.12 หน้าข้างความขรุขระของผิวถนนบนสะพานในแบบต่างๆและการสั่นไหวของสะพานที่จุดกึ่งกลาง

3.4 <u>การตรวจสอบการสั่นไหวของรถ</u>

การตรวจสอบการสั่นไหวของรถนั้นจะศึกษาถึงความขรุขระของผิวบนสะพานและระบบเพลาของรถ ที่มีผล ต่อการกระจัดของรถ โดยจะพิจารณาที่ระดับขั้นความเสรีของรถซึ่งเราได้กำหนดไว้ในตอนต้นแล้วว่ามี 2 ระดับ ขั้นความเสรีคือ การกระจัดของรถที่ด้านหน้าและด้านหลัง

เมื่อเรากำหนดให้ค่าสติฟเนสและค่าความหน่วงของระบบเพลาของรถมีค่าสูงมาก ดังนั้นเมื่อรถเคลื่อนที่ไป บนถนนที่มีความขรุขระ การสั่นไหวของรถควรจะมีลักษณะรูปร่างคล้ายกับหน้าข้างความขรุขระของผิวถนน

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 3.13 แสดงการกระจัดของรถที่ด้านหน้าและด้านหลังเปรียบเทียบกับหน้าข้างความขรุขระที่ระยะทาง เดียวกันเมื่อกำหนดให้ค่าสติฟเนสและค่าความหน่วงของระบบเพลาของรถมีค่าสูงมาก (_____หน้าข้างความขรุขระ, -- -- การกระจัดของรถ)

จากรูปที่ 3.13 จะเห็นได้ว่าการกระจัดของรถจะมีลักษณะรูปร่างคล้ายกับหน้าข้างความขรุขระของผิว ถนน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าแบบจำลองที่เสนอขึ้นมานี้มีความน่าเชื่อถือ

บทที่ 4 การแปลงความเร่งหรือความเครียดเป็นการแอ่นตัว

ในหัวข้อนี้จะทำการคำนวณน้ำหนักรถที่เคลื่อนที่โดยพิจารณาจากข้อมูลความเร่งของสะพานโดย การใช้ อุปกรณ์สำหรับวัดความเร่ง อย่างไรก็ดีสัญญาณความเร่งที่วัดได้มานั้น ในบางกรณีต้องมีการแปลงเป็นค่าการ แอ่นตัวของสะพานก่อนเพื่อใช้ในการคำนวณต่อไป

4.1 <u>การแปลงความเร่งเป็นการแอ่นตัว</u>

จากข้อมูลความเร่งและความสัมพันธ์ระหว่างความเร่ง, ความเร็วและการแอ่นตัวสามารถเขียนได้ใน รูปแบบสมการความสัมพันธ์เชิงอนุพันธ์และสามารถอินทิเกรต ได้ดังสมการ

$$\dot{u}(t) = \dot{u}(0) + \int_{0}^{t} \ddot{u}(\tau) d\tau = \dot{u}(0) + \int_{0}^{t} \frac{d^{2}u(\tau)}{d\tau^{2}} d\tau$$

$$\dot{u}(t) = \vec{n}_{0} + \vec{n}_{0}$$

โดยที่

 $\dot{u}(0) \quad \vec{P}_{0} \qquad Porsulfy an is so that in the equation is the equation$

โดยที่

4.1.1 <u>การปรับปรุงความคลาดเคลื่อนเนื่องจากเงื่อนไขเริ่มต้น</u>

โดยทั่วไปการคำนวณการแอ่นตัวจากข้อมูลความเร่งนั้น จะอินทิเกรตข้อมูลความเร่งเพื่อคำนวณค่าการ แอ่นตัว โดยการอินทิเกรตนั้นจะใช้วิธีเชิงตัวเลข ค่าความคลาดเคลื่อนที่เกิดจากเงื่อนไขเริ่มต้นที่ไม่เป็นศูนย์ จะ ทำให้เกิดค่าความคลาดเคลื่อนสะสมเนื่องจากสองพจน์แรกของการคำนวณ การปรับปรุงความคลาดเคลื่อน เนื่องจากเงื่อนไขเริ่มต้นนั้น ทำได้โดยการนำค่าการแอ่นตัวที่ได้มาหาค่าความเร็วและนำมาหาค่าเฉลี่ยจากนั้นค่า ความเร็วเฉลี่ยที่ต่างจากศูนย์นำไปเป็นเงื่อนไขเริ่มต้นในการคำนวณกลับช้ำอีก เพื่อลดค่าความผิดพลาดลง นอกจากนี้การใช้การกรองสัญญาณความถี่เพื่อกำจัดผลของค่าความถี่ต่างๆ ที่ไม่ต้องการออกสามารถนำมาใช้ เพิ่มความถูกต้องในการแปลงจากค่าความเร่งเป็นค่าการแอ่นตัวได้

รูปที่ 4.1 ลำดับงานการปรับปรุงความคลาดเคลื่อนเนื่องจากเงื่อนไขเริ่มต้น

4.1.2 ตัวอย่างการแปลงค่าความเร่งเป็นการแอ่นตัว

ในหัวข้อนี้จะสมมุติการแอ่นตัวเป็นฟังก์ชันของเวลา และคำนวณความเร็วและความเร่งจากการหาอนุพันธ์ เทียบกับเวลา เมื่อได้ค่าการแอ่นตัว ความเร็วและความเร่งแล้ว จะทำการแปลงค่าความเร่งกลับเป็นการแอ่นตัว ตามวิธีการดังได้อธิบายไว้ในหัวข้อก่อนหน้าและเปรียบเทียบกับค่าที่ได้จากการหาอนุพันธ์โดยตรง

จากรูปที่ 3.3 ในบทที่ 3 สมการการแอ่นตัวที่ตำแหน่งตรงกลางของคานที่มีจุดรองรับแบบธรรมดา (simple supports) เมื่อมีน้ำหนักมากระทำที่ระยะ x ใดๆ เมื่อวัดจากปลายด้านในของคานโดยที่ x = vt สมการเขียนได้ เป็น

$$w_{L/2}(t) = \begin{cases} \frac{P}{6EI} \left[\left(\frac{L}{2} - vt\right)^3 + \frac{3L^2}{8} \left(L - vt\right) - \frac{1}{2} \left(L - vt\right)^3 \right] & , 0 < vt \le \frac{L}{2} \\ \frac{P(L - vt)}{12EI} \left[\frac{3L^2}{4} - \left(L - vt\right)^2 \right] & , \frac{L}{2} \le vt < L \end{cases}$$

$$(4.3)$$

จากผลทางพลศาสตร์ของคานและรถบรรทุก ค่าการแอ่นตัวที่คำนวณนั้นจะสมมุติเพิ่มรูปแบบฟังก์ชันเป็น

$$w(t) = w_{L/2}(t) + a_1 \sin(2\pi f_1 t) + a_2 \sin(2\pi f_2 t)$$
(4.4)

สำหรับคุณสมบัติและขนาดของสะพานจะใช้ค่าเดียวกับที่ใช้ในบทก่อนหน้านี้โดย พิจารณาคานหรือ สะพานยาว 9.43 เมตร กว้าง 14.0 เมตร แรงกระทำ 16,260 กิโลกรัมหรือ 162,600 นิวตัน เคลื่อนที่ด้วย ความเร็ว 36 กิโลเมตรต่อชั่วโมงหรือ 10 เมตรต่อวินาที ค่าโมดูสัสอีกลาสติกเท่ากับ 260,000 กิโลกรัมต่อตาราง เซนติเมตรและค่า a_1, a_2, f_1 และ f_2 เท่ากับ 5x10⁻⁵, 3x10⁻⁵, 10 และ 25 ตามลำดับ จะได้ค่าการแอ่นตัว ความเร็วและความเร่ง ดังแสดง

$$\dot{w}(t) = \begin{cases} 1 \times 10^{-5} (4.715 - 10t)^3 + 0.0031 - 0.0033t - 4.997 \times 10^{-6} (9.43 - 10t)^3 \\ +5 \times 10^{-5} \sin(20\pi t) + 3 \times 10^{-5} \sin(50\pi t) \dots 0 < t \le 0.4715 \\ (4.7122 \times 10^{-5} - 4.997 \times 10^{-5} t) \times (66.6937 - (9.43 - 10t)^2) \\ +5 \times 10^{-5} \sin(20\pi t) + 3 \times 10^{-5} \sin(50\pi t) \dots 0.4715 \le t < 0.943 \\ -2.9982 \times 10^{-4} (4.715 - 10t)^2 - 0.0033 + 1.4991 \times 10^{-4} (9.43 - 10t)^2 \\ +1 \times 10^{-3} \cos(20\pi t) + 1.5\pi \times 10^{-3} \sin(50\pi t) \dots 0 < t \le 0.4715 \\ \dot{w}(t) = \begin{cases} -2.9982 \times 10^{-4} (4.715 - 10t)^2 - 0.0033 + 1.4991 \times 10^{-4} (9.43 - 10t)^2 \\ +1 \times 10^{-3} \cos(20\pi t) + 1.5\pi \times 10^{-3} \sin(50\pi t) \dots 0 < t \le 0.4715 \\ 0.0033 + 4.997 \times 10^{-5} (9.43 - 10t)^2 + 10^{-5} (4.7122 - 4.997t) \times (188.6 - 200t) \\ +1 \times 10^{-3} \sin(20\pi t) + 1.5\pi \times 10^{-3} \sin(50\pi t) \dots 0 < t \le 0.4715 \\ \dot{w}(t) = \begin{cases} -0.03t - 0.02\pi^2 \sin(20\pi t) - 0.075\pi^2 \sin(50\pi t) \dots 0 < t \le 0.4715 \\ 0.0283 + 0.03t - 0.02\pi^2 \sin(20\pi t) - 0.075\pi^2 \sin(50\pi t) \dots 0 < t \le 0.4715 \end{cases}$$
(4.7)

รูปที่ 4.2 (ก) การแอ่นตัวตัว (ข) ความเร็ว (ค) ความเร่งที่เป็นฟังก์ชันของเวลาตามสมการ และ (ง) เปรียบเทียบ ค่าการแอ่นตัวและค่าอินทิเกรตความเร็ว

จากรูปที่ 4.2 เนื่องจากเงื่อนไขเริ่มต้นการแอ่นตัวที่เวลา *t* = 0 ค่าการแอ่นตัว *w*(0) = 0 เมตร จะพบว่า ค่าการแอ่นตัวและค่าการอินทิเกรตความเร็วมีค่าใกล้เคียงกันมาก เนื่องจากในกรณีนี้การแอ่นตัวและการอินทริ เกรตความเร็วเป็นการแอ่นตัวไม่มีปัญหาการแอ่นตัวเริ่มต้น แต่เมื่อเป็นการอินทริเกรตความเร่งเป็นการแอ่นตัว จะพบว่าปัญหาความเร็วต้นทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนสะสม

รูปที่ 4.3 (ก) เปรียบเทียบค่าการแอ่นตัวและค่าอินทิเกรตความเร่งและ (ข) การปรับแก้เนื่องจากเงื่อนไขเริ่มต้น

จากรูปที่ 4.3 เนื่องจากเงื่อนไขเริ่มต้นการแอ่นตัวที่เวลา *t* = 0 ค่าการแอ่นตัว *w*(0) = 0 เมตรและค่า ความเร็ว *v*(0) = 0.0112 เมตรต่อวินาทีจะพบว่าค่าการแอ่นตัวและค่าการอินทิเกรตความเร่งมีค่าผิดพลาด สะสมเนื่องจากความเร็วต้น และเมื่อปรับแก้เงื่อนไขเริ่มต้นตามวิธีที่แสดงในหัวข้อก่อนหน้า ทำให้การแอ่นตัวที่ ได้ถูกต้อง

4.1.3 <u>ตัวอย่างการแปลงค่าความเร่งเป็นการแอ่นตัวจากแบบจำลองคอมพิวเตอร์</u>

สะพานที่ใช้ในการศึกษาการหาน้ำหนักรถบรรทุกโดยการจำลองบนคอมพิวเตอร์ จะพิจารณาสะพาน คอนกรีตเสริมเหล็ก แบบคานช่วงเดี่ยว ซึ่งมีความยาวของสะพาน 9.43 เมตร สำหรับการจราจร 1 ช่องทาง ซึ่งมี ความกว้าง 14 เมตร ความหนา 45 เซนติเมตรและระดับความขรุขระของผิวทาง 2 เซนติเมตร ส่วนค่าที่ใช้ใน การคำนวณคุณสมบัติสะพานมีดังนี้ โมดูลัสอีกลาสติก 2.6x10⁹ กิโลกรัมต่อตารางเมตร สัดส่วนความหน่วง 0.05

รถบรรทุกนั้นจะทำการพิจารณาเพลาคู่หลังรวมกันเป็นเพลาเดี่ยว โดยมี ระยะห่างระหว่างเพลา 4.40 เมตร ค่าสติฟเนสของเพลาหน้า 6.35×10⁵ นิวตันต่อเมตรและค่าสติฟเนสของเพลาหลัง 6.345×10⁶ นิวตันต่อ เมตร ค่าสัดส่วนความหน่วงล้อหน้า 1.31×10⁴ นิวตัน.วินาทีต่อเมตรและค่าอัตราส่วนความหน่วงล้อหลัง 5.66×10⁴ นิวตัน.วินาทีต่อเมตร โดยน้ำหนักรถบรรทุกที่จะใช้ในแบบจำลองคอมพิวเตอร์ แบ่งเป็น 3 ระดับคือ รถบรรทุกน้ำหนักรวม 20,870 กิโลกรัม, 23,365 กิโลกรัมและ 25,785 กิโลกรัม ตามลำดับ

การแปลงความเร่งเป็นการแอ่นตัวนั้น จะพิจารณาที่ความเร็วต้นต่างๆ เปรียบเทียบการแอ่นตัวและ ความเร็วที่ได้ในแบบจำลองกับค่าที่ได้จากการแปลงการแอ่นตัว พบว่าค่าที่ได้ใกล้เคียงกันมาก ดังรูปที่แสดง

รูปที่ 4.4 เปรียบเทียบการแอ่นตัว ความเร็วที่จุดกึ่งกลางสะพาน เมื่อรถบรรทุกน้ำหนักรวม (ก) 20,870 , (ข) 23,365 และ (ค) 25,785 กิโลกรัม ตามลำดับโดยผิวทางที่มีความขรุขระแบบรูป 3.12 (ข) ด้วยความเร็ว รถ 20 กิโลเมตร/ชั่วโมงหรือ 5.55 เมตร/วินาที ตามลำดับ

รูปที่ 4.5 เปรียบเทียบการแอ่นตัวที่จุดกึ่งกลางสะพาน ($w_a(\frac{L}{2})$) เมื่อรถบรรทุกน้ำหนักรวม 20,870 กิโลกรัมบน ผิวทางที่มีความขรุขระแบบรูป 3.12 (ข) ด้วยความเร็วรถ 20 กิโลเมตร/ชั่วโมงหรือ 5.55 เมตร/วินาที เมื่อสะพานสั่นด้วยความเร็วต้น (ก) 0.009, (ข) 0.018 และ (ค) 0.036 กิโลเมตรต่อชั่วโมงหรือ 0.0025, 0.005และ0.01 เมตรต่อวินาที ตามลำดับ

การแปลงความเร่งเป็นการแอ่นตัวนั้นสามารถปรับแก้เนื่องจากเงื่อนไขเริ่มต้นที่ความเร็วต้น ต่างๆ ดังแสดง รูปด้านบน โดยที่ค่าการเปลี่ยนตำแหน่งเริ่มต้นและสุดท้ายมีค่าใกล้เคียงศูนย์

4.1.4 <u>ความคลาดเคลื่อนเนื่องจากการแปลงค่าความเร่งเป็นค่าการแอ่นตัว</u>

เนื่องจากในการคำนวณการแอ่นตัวนั้นจะแปลงค่ามาจากความเร่ง ดังนั้นในการคำนวณจึงเกิดความ คลาดเคลื่อนระหว่างค่าการแอ่นตัวจากแบบจำลองและค่าการแอ่นตัวที่แปลงมาจากค่าความเร่ง ดังนั้นจึง พิจารณาค่าความแตกต่างโดยสร้างความสัมพันธ์ทางคณิตศาสตร์เพื่อบ่งชี้ความแตกต่างระหว่างข้อมูล

- <u>สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation factor)</u>

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างค่าการแอ่นตัวจากแบบจำลองกับค่าการแอ่นตัวที่แปลงมาจากความเร่ง นั้นจะแสดงความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั้งสอง โดยที่ถ้าข้อมูลสองคล้องกันสัมประสิทธิ์จะเท่ากับหนึ่ง

$$Corr(x, y) = \frac{\sum (x - \bar{x})(y - \bar{y})}{\sqrt{(x - \bar{x})^2 (y - \bar{y})^2}}$$
(4.8)

โดยที่	х	คือ	ค่าการแอ่นตัวจากแบบจำลอง
	$\frac{1}{x}$	คือ	ค่าเฉลี่ยการแอ่นตัวจากแบบจำลอง
	у	คือ	ค่าการแอ่นตัวที่แปลงมาจากความเร่ง
	$\overline{y}$	คือ	ค่าเฉลี่ยการแอ่นตัวที่แปลงมาจากความเร่ง

รูปที่ 4.6 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์การแอ่นตัวที่จุดกึ่งกลางสะพาน เมื่อรถบรรทุกน้ำหนักรวม (ก) 20,870 , (ข) 23,365 และ (ค) 25,785 กิโลกรัม ตามลำดับ

รูปที่ 4.7 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์การแอ่นตัวที่จุดกึ่งกลางสะพาน เมื่อรถบรรทุกน้ำหนักรวม 20,870 กิโลกรัมโดย สะพานสั่นด้วยความเร็วต้น (ก) 0.009, (ข) 0.018 และ (ค) 0.036 กิโลเมตรต่อชั่วโมงหรือ 0.0025,0.005 และ 0.01 เมตรต่อวินาทีตามลำดับ

จากรูปที่ 4.6 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการแอ่นตัวจากแบบจำลองและการแอ่นตัวที่แปลงมาจาก ความเร่งนั้นมี่ค่าใกล้เคียงหนึ่งมากนั่นคือ ข้อมูลทั้งสองชุดมีความสอดคล้องกันมาก และเมื่อพิจารณารถบรรทุก น้ำหนักต่างๆ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพัทธ์ที่ได้สนับสนุนความสอดคล้องระหว่างชุดข้อมูลทั้งสอง นอกจากนี้เมื่อ พิจาณารูปที่ 4.7 ที่ความเร็วต้นต่างๆ จากการแปลงความเร่งเป็นการแอ่นตัวโดยวิธีที่เสนอในหัวข้อก่อนหน้า ค่า การแอ่นตัวที่ได้จากการแปลงความเร่ง และการแอ่นตัวจากแบบจำลองมีค่าสอดคล้องกันมาก นั่นคือ การแปลง ความเร่งเป็นการแอ่นตัวโดยการปรับแก้ความเร็วต้น ตามวิธีที่เสนอในหัวข้อก่อนหน้านั้น ให้ค่าการแอ่นตัวที่ สอดคล้องกับการแอ่นตัวจากแบบจำลอง

<u>ค่าเฉลี่ยร้อยละความคลาดเคลื่อน</u>

ค่าเฉลี่ยร้อยละความคลาดเคลื่อนจะคำนวณโดย คำนวณค่าความแตกต่างระหว่างข้อมูลทั้งสองชุดและ เทียบสัดส่วนกับค่าสูงสุดของข้อมูลการแอ่นตัวจากแบบจำลอง โดยจะพิจารณาเป็นร้อยละแล้วนำค่าร้อยละ ทั้งหมดทุกข้อมูลมาคำนวณค่าเฉลี่ย

โดยที่

รูปที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยร้อยละความคลาดเ<mark>ค</mark>ลื่อนการแอ่นตัวที่จุดกึ่งกลางสะพาน เมื่อรถบรรทุกน้ำหนักรวม (ก) 20,875 (ข) 23,365 และ (ค) 25.785 กิโลกรัม ตามลำดับ

รูปที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยร้อยละความคลาดเคลื่อนการแอ่นตัวที่จุดกึ่งกลางสะพาน เมื่อรถบรรทุกน้ำหนักรวม (ก) 20,875, (ข) 23,365 และ (ค) 25,785 กิโลกรัม เมื่อสะพานสั่นด้วยความเร็วต้น 0.009, 0.018 และ 0.036 กิโลเมตรต่อชั่วโมงหรือ 0.0025, 0.005 และ 0.01 เมตรต่อวินาที ตามลำดับ

จากรูปที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยร้อยละความคลาดเคลื่อนระหว่างการแอ่นตัวจากแบบจำลองและการแอ่นตัวที่แปลง มาจากความเร่งนั้นมี่ค่าใกล้เคียงศูนย์มากนั่นคือ ข้อมูลทั้งสองชุดมีความแตกต่างกันน้อยมาก และเมื่อพิจารณา รถบรรทุกน้ำหนักต่างๆ ค่าเฉลี่ยร้อยละความคลาดเคลื่อนที่ได้ระหว่างชุดข้อมูลทั้งสองมีค่าน้อยมาก นอกจากนี้ เมื่อพิจาณารูปที่ 4.9 ที่ความเร็วต้นต่างๆ จากการแปลงความเร่งเป็นการแอ่นตัวโดยวิธีที่เสนอในหัวข้อก่อนหน้า ค่าการแอ่นตัวที่ได้จากการแปลงความเร่ง และการแอ่นตัวจากแบบจำลองมีความแตกต่างกันน้อยมาก (น้อย กว่า 0.5 เปอร์เซ็นต์) นั่นคือ การแปลงความเร่งเป็นการแอ่นตัวโดยการปรับแก้ความเร็วต้น ตามวิธีที่เสนอใน หัวข้อก่อนหน้านั้น ให้ค่าการแอ่นตัวแตกต่างจากการแอ่นตัวจากแบบจำลองน้อยมาก

เมื่อพิจารณาสัมประสิทธ์สหสัมพัทธ์และค่าเฉลี่ยร้อยละคลาดเคลื่อนระหว่าง การแอ่นตัวจากแบบจำลอง และการแอ่นตัวที่แปลงมาจากความเร่ง จะพบว่าข้อมูลมีความสอดคล้องกันมากและความแตกต่างกันน้อยมาก นั่นคือการแปลงความเร่งเป็นการแอ่นตัวโดยวิธีปรับแก้ความเร็วตามวิธีที่เสนอในหัวข้อก่อนหน้า มีประสิทธิภาพ เพียงพอในการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุกต่อไป

4.2 <u>การแปลงความความเครียดเป็นการแอ่นตัว</u>

เนื่องจากการทดสอบในภาคสนามหรือข้อมูลที่มีการตรวจวัดจากภาคสนามนั้น อาจ ไม่มีข้อมูลการแอ่นตัว นอกจากนี้การแปลงความเครียดเป็นการแอ่นตัวนั้นยังสามารถใช้ในการตรวจสอบกับการแปลงค่าความเร่งเป็น การแอ่นตัวด้วย

4.2.1 <u>การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดและการแอ่นตัว</u>

จากการแอ่นตัวสามารถเขียนในผลรวมเชิงโหมดได้ตามสมการ 2.1 และสมการ 2.2 โดยในที่นี้จะ พิจารณา 3 โหมด โดยจะคิดจากตำแหน่ง $w(\frac{L_3}{3}), w(\frac{L_2}{3}), w(^{2}M_3)$ ทั้งหมด 3 ตำแหน่ง

$$w(x,t) = \sum_{i=1}^{3} \phi_i(x) q_i(t) \qquad i = 1, 2, 3$$
(2.1n)

$$\phi_i(x) = \sin\left(\frac{i\pi x}{L}\right) \qquad \qquad i = 1, 2, 3 \tag{2.21}$$

$$\varepsilon_x(x,t) = (c) \sum_{i=1}^3 \frac{\partial^2 \phi_i(x)}{\partial x^2} q_i(t) \qquad \qquad i = 1,2,3$$
(2.19)

โดยที่

 $\mathcal{E}_{r}$

คือ ความเครียดของสะพานที่ระยะจากแนวแกนสะเทิน $\,c\,$

w(x,t) คือ การแอ่นตัวของสะพานที่ต่ำแหน่ง x ซึ่งสามารถกระจายได้เป็น

$$w(x,t) = \sin\left(\frac{1\pi x}{L}\right)q_{1}(t) + \sin\left(\frac{2\pi x}{L}\right)q_{2}(t) + \sin\left(\frac{3\pi x}{L}\right)q_{3}(t)$$

$$\left(\frac{L}{3}\right); \quad w_{1}(t) = \sin\left(\frac{\pi}{3}\right)q_{1}(t) + \sin\left(\frac{2\pi}{3}\right)q_{2}(t) + \sin\left(\pi\right)q_{3}(t)$$

$$\left(\frac{L}{2}\right); \quad w_{2}(t) = \sin\left(\frac{\pi}{2}\right)q_{1}(t) + \sin\left(\pi\right)q_{2}(t) + \sin\left(\frac{3\pi}{2}\right)q_{3}(t)$$

$$\left(\frac{2L}{3}\right); \quad w_{3}(t) = \sin\left(\frac{2\pi}{3}\right)q_{1}(t) + \sin\left(\frac{4\pi}{3}\right)q_{2}(t) + \sin\left(2\pi\right)q_{3}(t)$$
(4.10)

จาก
$$\mathcal{E}_x = c \frac{\partial^2 w(x,t)}{\partial x^2}$$
 ซึ่งสามารถกระจายได้เป็น

$$\left(\frac{L}{3}\right); \varepsilon_1(t) = c_1 \left(\left(\frac{\pi}{L}\right)^2 \sin\left(\frac{\pi}{3}\right) q_1(t) + \left(\frac{2\pi}{L}\right)^2 \sin\left(\frac{2\pi}{3}\right) q_2(t) + \left(\frac{3\pi}{L}\right)^2 \sin\left(\pi\right) q_3(t)\right)$$
(4.11)
$$\left(\frac{L}{2}\right); \varepsilon_2(t) = c_2 \left(\left(\frac{\pi}{L}\right)^2 \sin\left(\frac{\pi}{2}\right) q_1(t) + \left(\frac{2\pi}{L}\right)^2 \sin\left(\pi\right) q_2(t) + \left(\frac{3\pi}{L}\right)^2 \sin\left(\frac{3\pi}{2}\right) q_3(t)\right)$$
$$\left(\frac{2L}{3}\right); \varepsilon_3(t) = c_3 \left(\left(\frac{\pi}{L}\right)^2 \sin\left(\frac{2\pi}{3}\right) q_1(t) + \left(\frac{2\pi}{L}\right)^2 \sin\left(\frac{4\pi}{3}\right) q_2(t) + \left(\frac{3\pi}{L}\right)^2 \sin\left(2\pi\right) q_3(t)\right)$$

ในการแปลงค่าความเครียดเป็นการแอ่นตัวนั้น เมื่อทราบค่า ความเครียดที่ตำแหน่งต่างๆและระยะจาก แนวแกนสะเทินจะสามารถคำนวณหาค่าพิกัดเชิงโหมดได้แล้วจึงสามารถคำนวณการแอ่นตัวต่อไป ในกรณีที่ค่า ความเครียดและการแอ่นตัวจากการวัดภาคสนามนั้น ค่าระยะจากแนวแกนสะเทิน (c_1, c_2, c_3) นั้นเป็นตัวแปรที่ ไม่ทราบดังนั้นจำเป็นต้องคำนวณโดยการวัดความเครียดและการแอ่นตัวแล้วหาค่าโดยใช้วิธีกำลังสองน้อยสุด (least squares)

$$e = \sum_{i=1}^{n} \left[(\varepsilon_i - c\hat{\varepsilon}_i), (\varepsilon_i - c\hat{\varepsilon}_i) \right], \qquad 0 = \frac{\partial e}{\partial c} = -2\hat{\varepsilon}_i, \varepsilon_i + 2c\hat{\varepsilon}_i, \hat{\varepsilon}_i, \qquad c = \frac{\hat{\varepsilon}_i, \varepsilon_i}{\hat{\varepsilon}_i, \hat{\varepsilon}_i}$$
(4.12)

4.2.2 ตัวอย่างการแปลงค่าความเครียดเป็นการแอ่นตัวจากแบบจำลอง

จากแบบจำลองในที่นี้ใช้ค่า c = 22.5 เซนติเมตร รูปที่ 4.10 แสดงการแปลงค่าความเครียดเป็นการแอ่น ตัวเปรียบเทียบกับการแอ่นตัวที่คำนวณโดยตรงจากแบบจำลอง โดยจากสมการ 4.11 เมื่อนำค่าความเครียดจาก แบบจำลองมาเขียนในผมรวมเชิงโหมดและใช้ค่า c = 22.5 เซนติเมตรซึ่งเป็นค่าเดียวกับค่าทีใช้ในแบบจำลอง สามารถคำนวณพิกัดทั่วไปและเมื่อนำพิกัดทั่วไปแทนค่าในสมการ 4.10 จะสามารถคำนวณเป็นการแอ่นตัวได้ ซึ่งจากรูปที่ 4.10 พบว่าการแอ่นตัวจากแบบจำลองและการแอ่นตัวที่แปลงมาจากความเครียดมีค่าใกล้เคียงกัน มาก

รูปที่ 4.10 เปรียบเทียบกับการแอ่นตัวที่ตำแหน่ง (ก) $w_s(t_3')$ (ข) $w_s(t_2')$ และ (ค) $w_s(2t_3')$ ที่คำนวณโดยตรง เมื่อรถน้ำหนักรวม 20,875 กิโลกรัมเคลื่อนที่บนสะพานโดยผิวทางที่มีความขรุขระแบบรูป 3.12 (ข) ด้วยความเร็วรถ 20 กิโลเมตร/ชั่วโมงหรือ 5.55 เมตร/วินาทีวินาที โดยค่า c ใช้ตามทฤษฎี 22.5 เซนติเมตร ตามลำดับ

กรณีการทดสอบภาคสนามจะคำนวณค่า *c* โดยการวัดความเครียดและการแอ่นตัวที่ตำแหน่งเดียวกัน และใช้วิธีกำลังสองน้อยสุด (least squares) คำนวณค่า *c* ดังนั้นในหัวข้อนี้จะใช้ความเครียดและการแอ่นตัว จากแบบจำลองที่ตำแหน่งต่างๆ สามตำแหน่ง มาคำนวณค่า *c* แล้วจึงนำค่า *c* ที่ได้ไปแปลงความเครียดเป็น การแอ่นตัวตามสมการ 4.11 เพื่อคำนวณพิกัดทั่วไปและนำไปแทนในสมการ 4.10 ต่อไปและนำมาเปรียบเทียบ กับการแอ่นตัวในแบบจำลองอีกครั้งดังรูป 4.11

รูปที่ 4.11 เปรียบเทียบกับการแอ่นตัวที่ตำแหน่ง (ก) $W_s(t'_3)$ (ข) $W_s(t'_2)$ และ (ค) $W_s(^{2}t'_3)$ ที่คำนวณโดยตรง เมื่อรถน้ำหนักรวม 20,875 กิโลกรัมเคลื่อนที่บนสะพานโดยผิวทางที่มีความขรุขระแบบรูป 3.6 (ข) ด้วยความเร็วรถ 20 กิโลเมตร/ชั่วโมงหรือ 5.55 เมตร/วินาที โดยค่า c ใช้วิธีกำลังสองน้อยสุด (least squares) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาที่ความเร็วและความขรุขระต่างนั้นเพื่อศึกษาการแปลงความเครียดเป็นการแอ่นตัว โดยการ หาค่า *c* ใช้วิธีกำลังสองน้อยสุด (least squares) จะพิจารณาโดยการใช้ความเครียดและการแอ่นตัว จากแบบ จำลอง โดยในหัวข้อนี้จะพิจารณาสามตำแหน่งและน้ำหนักรถบรรทุกรวม 20,875 กิโลกรัมพบว่าค่า *c* ที่ได้โดย ใช้วิธีกำลังสองน้อยสุด (least squares) นี้ใกล้เคียงกับค่าที่ใช้ในแบบจำลองมาก *c* = 22.5 เซนติเมตร ดังแสดง ในรูป 4.12

4.2.3 ความคลาดเคลื่อนเนื่องจากการแปลงค่าความเครียดเป็นการแอ่นตัว

ความคลาดเคลื่อนระหว่างค่าการแอ่นตัวที่ คำนวณจากแบบจำลองและค่าการแอ่นตัวที่แปลงมาจาก ความเครียด ดังนั้นจึงพิจารณาค่าความแตกต่างโดยสร้างความสัมพันธ์ทางคณิตศาสตร์เพื่อบ่งชี้ความแตกต่าง ระหว่างข้อมูล

<u>สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation factor)</u>

ในทำนองเดียวกับการแปลงความเร่งเป็นการแอ่นตัว ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างค่าการแอ่นตัวจาก แบบจำลองกับค่าการแอ่นตัวที่แปลงมาจากความเครียดนั้น จะแสดงความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั้งสอง โดยที่ ถ้าข้อมูลสองคล้องกันสัมประสิทธิ์จะเท่ากับหนึ่ง

รูปที่ 4.13 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์การแอ่นตัวและการแปลงความเครียดเป็นการแอ่นตัวที่จุดกึ่งกลางสะพาน เมื่อ รถบรรทุกน้ำหนักรวม 20.870, 23.365 และ 25.785 ตัน

ค่าเฉลี่ยร้อยละความคลาดเคลื่อน

ในทำนองเดียวกับการแป<mark>ลง</mark>ความเร่งเป็นการแอ่นตัว ค่าเฉลี่ยร้อยละค</mark>วามคลาดเคลื่อนจะคำนวณโดย คำนวณค่าความแตกต่างระหว่างข้อมูลทั้งสองชุดและเทียบสัดส่วนกับค่าสูงสุดของข้อมูลการแอ่นตัวจาก แบบจำลอง โดยจะพิจารณาเป็นร้อยละแล้วนำค่าร้อยละทั้งหมดทุกข้อมูลมาคำนวณค่าเฉลี่ย

รูปที่ 4.14 ค่าเฉลี่ยร้อยละความคลาดเคลื่อนการแอ่นตัวและการแปลงความเครียดเป็นการแอ่นตัวที่จุดกึ่งกลาง สะพาน เมื่อรถบรรทุกน้ำหนักรวม 20.870, 23.365 และ 25.785 ตัน

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5 ประสิทธิภาพการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุกกรณีศึกษาจากแบบจำลองคอมพิวเตอร์

ในหัวข้อนี้จะศึกษาประสิทธิภาพการหาน้ำหนักรถบรรทุกจากแบบจำลองคอมพิวเตอร์ โดยจะทำการ สังเคราะห์ค่าการแอ่นตัวและความเร่งของสะพานภายใต้การเคลื่อนที่ผ่านของรถบรรทุกจากแบบจำลอง คอมพิวเตอร์ สะพานในแบบจำลองพิจารณาเป็นคานแบบช่วงเดี่ยวและคำนวณโดยใช้สมการลากรานซ์จาก สมการตอบสนองซึ่งกันและกันระหว่างสะพานกับรถบรรทุก ซึ่งจะคำนวณผลตอบสนองของสะพานในแต่ละ ช่วงเวลาสั้นๆ เป็นข้อมูลในการคำนวณหาน้ำหนักรถบรรทุกต่อไป ส่วนในการคำนวณหาน้ำหนักนั้นแบ่งศึกษา เป็นวิธีหลักๆ คือ การคำนวณน้ำหนักโดยตรงจากการเคลื่อนที่ทั้งระบบและการคำนวณน้ำหนักโดยการใช้วิธีได นามิกโปรแกรมมิง การคำนวณน้ำหนักโดยตรงจากการเคลื่อนที่ทั้งระบบนั้นจะใช้ข้อมูลการแอ่นตัวและการใช้ การแอ่นตัวร่วมกับความเร่ง ส่วนการคำนวณโดยใช้วิธีไดนามิกโปรแกรมมิงนั้นจะใช้ข้อมูลการแอ่นตัวหรือใช้การ แอ่นตัวที่แปลงจากความเร่ง จากนั้นจะศึกษาเปรียบเทียบการคำนวณหาน้ำหนักในแต่ละวิธี

แบบจำลองสะพานที่ใช้ในหัวข้อนี้จะใช้สะพานเดียวกับสะพานที่ใช้ในบทที่ 3 ซึ่งเป็นสะพานที่ใช้ในการ ทดสอบภาคสนามด้วย โดยใช้สะพานข้ามคลองบางน้อยซึ่งตั้งอยู่ที่ กม. 28+170.31 ถนนวงแหวนรอบนอก ตะวันตก บริเวณเนติบัณฑิตยสภาในพระบรมราชูปถัมภ์เป็นกรณีศึกษา สะพานมีลักษณะเป็นสะพานคอนกรีต เสริมเหล็กขนาด 3 ช่องจราจร (1 ทิศทางจราจร) มีจำนวนช่วงสะพานทั้งหมด 25 ช่วงสะพานโดยแต่ละช่วง สะพานมีความยาวช่วงประมาณ 10 เมตร รูปแบบโครงสร้างใช้ระบบพื้นคอนกรีตเสริมเหล็กอัดแรงสำเร็จรูป ขนาดกว้าง 1 เมตร วางเรียงกันเททับหน้าด้วยคอนกรีต (topping) มีความหนารวมประมาณ 45 เซนติเมตร กว้าง 14 เมตร โดยคานคอนกรีตเสริมเหล็กขนาด 70×50 เซนติเมตร² ซึ่งยึดอยู่บนหัวเสาตอม่อสะพานแบบ คอนกรีตเสริมเหล็กขนาด 35×35 เซนติเมตร² สะพานที่ใช้ในการศึกษาการหาน้ำหนักรถบรรทุกโดยการจำลอง บนคอมพิวเตอร์ จะพิจารณาสะพานคอนกรีตเสริมเหล็ก แบบคานช่วงเดี่ยว ซึ่งมีความยาวของสะพาน 9.43 เมตร ดังแสดงในรูปที่ 5.1

ดังนั้นสะพานและรถบรรทุกที่จะใช้ทดสอบความถูกต้องของแบบจำลองคอมพิวเตอร์จะใช้สะพานที่มี ขนาดและคุณสมบัติใกล้เคียงกับสะพานที่จะทดสอบภาคสนามดังตารางที่ 5.1 และความขรุขระสะพานจะใช้ ความขรุขระในรูปที่ 3.12 (ข)

ความ	ความ	ความ	มวลต่อความ	โมดูลัส	ความ	ความ	จำนวน
ยาว	กว้าง	หนา	ยาว	ยีดหยุ่น	แข็งแรง	หน่วง	ชินส่วน
L	В	t	ho A	E	EI	ξ	Element no
(m)	(m)	(m)	(kg/m)	(kg/sq.m)	(N-sq.m)		
9.43	14.00	0.45	15120	2.6x10 ⁹	2.7116x10 9	0.05	6

ตาราง 5.1 คุณสมบัติสะพานที่ใช้ในการศึกษาประสิทธิภาพการคำนวณ

รูปที่ 5.1 แสดงแบบมาตรฐานของสะพานในส่วนของ (ก) หน้าตัด (ข) แปลน (ค) ขอบทาง และ (ง) ตอม่อ ตามลำดับ

รถบรรทุกนั้นจะทำการพิจารณาเพลาคู่หลังรวมกันเป็นเพลาเดี่ยวโดยมีระยะห่างระหว่างเพลาหน้าและ เพลาคู่หลัง 4.40 เมตร สติฟเนสของเพลาหน้า (k_f) เพลาหลัง (k_r) และความหน่วงของเพลาหน้า (c_f) เพลา หลัง (c_r) ของรถบรรทุกเท่ากับ 0.635x10⁶ นิวตันต่อเมตร 6.345x10⁶ นิวตันต่อเมตร, 1.31x10⁴ นิวตันวินาทีต่อ เมตรและ5.66x10⁴ นิวตันวินาทีต่อเมตรตามลำดับ น้ำหนักรถบรรทุกที่ใช้ในแบบจำลองคอมพิวเตอร์คือ รถบรรทุกที่มีน้ำหนักรวม 20,870 กิโลกรัม โดยในแบบจำลองนี้จะใช้รถบรรทุกที่ใช้ในแบบจำลองคอมพิวเตอร์คือ รถบรรทุกที่มีน้ำหนักรวม 20,870 กิโลกรัม โดยในแบบจำลองนี้จะใช้รถบรรทุกน้ำหนักรวม 20,870 กิโลกรัม, 23,365 กิโลกรัมและ 25,785 กิโลกรัม ซึ่งประกอบด้วย น้ำหนักรถเปล่า 735 กิโลกรัมและน้ำหนักบรรทุก 20,135 กิโลกรัม 22,630 กิโลกรัมและ 25,050 กิโลกรัมซึ่งถ่ายน้ำหนักเพลาหน้า 4,610 กิโลกรัม 4,435 กิโลกรัมและ 5,645 กิโลกรัมและน้ำหนักรวมเพลาหลัง 16,260 กิโลกรัม 18,930 กิโลกรัมและ 20,140 กิโลกรัมตามลำดับ ดัง รูปที่ 5.2 และตารางที่ 5.2 ถึง 5.3

รูปที่ 5.2 ตำแหน่งล้อของรถ<mark>บรรทุกที่ใช้ในการศึ</mark>กษาประสิทธิภาพการคำนวณ

ระยะ (เมตร)						
А	В	С	D	E	F	
1.30	3.7 <mark>5</mark>	1.30	1.05	1.76	1.72	
1.30	3.75	1.30	0.95	1.77	1.73	
1.30	<mark>3.7</mark> 5	1.30	1.05	1.76	1.72	

ตาราง 5.2 ระยะเพลาของรถบรรทุกที่ใช้ในการศึกษาประสิทธิภาพการคำนวณ

คุณสมบัติว <mark>ถ</mark> า	<i>T</i> 1	<i>T</i> 2	Т3	
น้ำหนักล้อหน้า ($F_{_f}$)	(กิโลกรัม)	4,610	4,435	5,645
น้ำหนักรวมล้อหลัง ($F_{_r}$)	(กิโลกรัม)	16,260	18,930	20,140
น้ำหนักรวม (F_t)	(กิโลกรัม)	20,870	23,365	25,785
น้ำหนักรถเปล่า (<i>m</i> 1)	(กิโลกรัม)	735	735	735
น้ำหนักบรรทุก (m_2)	(กิโลกรัม)	20,135	22,630	25,050
สติฟเนสของเพลาหน้า ($k_{_f}$)	(นิวตันต่อเมตร)	0.635x10 ⁶	0.635x10 ⁶	0.635x10 ⁶
สติฟเนสของเพลาหลัง ($k_{_r}$)	(นิวตันต่อเมตร)	6.345x10 ⁶	6.345x10 ⁶	6.345x10 ⁶
ความหน่วงของเพลาหน้า (c_{f}	) (นิวตันวินาทีต่อเมตร)	1.31x10 ⁴	1.31x10 ⁴	1.31x10 ⁴
ความหน่วงของเพลาหลัง (${\it c}_r$)	(นิวตันวินาที่ต่อเมตร)	5.66x10 ⁴	5.66x10 ⁴	5.66x10 ⁴

ตาราง 5.3 คุณสมบัติเบื้องต้นของรถบรรทุกที่ใช้ในการศึกษาประสิทธิภาพการคำนวณ

การคำนวณหาน้ำหนักรถบรรทุกโดยตรงจากสมการการเคลื่อนที่ทั้งระบบ จะพิจารณาน้ำหนักเป็นจุด เคลื่อนที่บนสะพานโดยมีค่าเปลี่ยนแปลงตามเวลา โดยใช้การคำนวณเชิงโหมดเพื่อคำนวณค่าการแอ่นตัวและ ความเร่งสะพานและเขียนในรูปผลรวมช่วงเวลาสั้นๆ แล้วจึงทำการแก้สมการทั้งระบบเพื่อหาค่าแรงที่เคลื่อนที่ บนสะพานอีกครั้งเพื่อคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก

การศึกษาการคำนวณนำหนักรถบรรทุกโดยวิธีนี้จะใช้สะพานและรถบรรทุกดังที่อธิบายก่อนหน้านี้ โดยทำ การบันทึกข้อมูลจำนวน 256 ข้อมูลในทุกๆ 1 วินาทีหรือที่ความถี่ 256 รอบต่อวินาที โดยข้อมูลที่ใช้จะแบ่งเป็น การแอ่นตัวสองตำแหน่งคือที่ระยะหนึ่งในสามความยาวสะพานและที่กึ่งกลางสะพาน $w(\frac{1}{3}), w(\frac{1}{2})$ การแอ่น ตัวสามตำแหน่งคือที่ระยะหนึ่งในสาม กึ่งกลางสะพานและที่ระยะสองส่วนสามความยาวสะพาน $w(\frac{1}{3}), w(\frac{1}{2}), w(\frac{21}{3})$ และการแอ่นตัวสามตำแหน่งร่วมกับความเร่งสองตำแหน่งคือที่ระยะหนึ่งในสามและ กึ่งกลางสะพาน $w(\frac{1}{3}), w(\frac{1}{2}), w(\frac{21}{3}), \overline{w}(\frac{1}{3}), \overline{w}(\frac{1}{2})$ ตามลำดับ และปัจจัยที่พิจารณาร่วมคือความขรุขระ ของพื้นผิวสะพานและความเร็วรถบรรทุกโดย ความขรุขระสะพานนั้นจะพิจารณาความขรุขระมากสุดอยู่ในช่วง 0ถึง5 เซนติเมตรและความเร็วรถบรรทุกอยู่ในช่วง 20 ถึง 140 กิโลเมตรต่อชั่วโมง โดยที่รถบรรทุกจะแบ่งเป็นสาม ระดับคือ T1, T2 และ T3 ดังแสดงในตารางก่อนหน้านี้ตามลำดับ

เนื่องจากการคำนวณหาน้ำหนักรถบรรทุกโดยตรงจากสมการการเคลื่อนที่ทั้งระบบนี้ เรกกูลาไรเซชั่น พารามิเตอร์ (λ) ที่ใช้ในการคำนวณจะมีค่าที่ทำให้ความคลาดเคลื่อนของการคำนวณน้ำหนักน้อยที่สุด ซึ่ง สามารถหาได้โดยการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างค่าความคลาดเคลื่อนกับพารามิเตอร์ λ ด้วยวิธีGCV-General Cross Validation ดังรูป ดังนั้นในกรณีที่ทราบน้ำหนักที่แท้จริงจึงสามารถหาพารามิเตอร์ดังกล่าวได้ โดยตรงโดยการเปลี่ยนค่าพารามิเตอร์จนได้ค่าความคลาดเคลื่อนต่ำที่สุด อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณารถบรรทุก ทั้งสามระดับ ความขรุขระและความเร็วรถบรรทุกแล้วปรากฏว่าค่าพารามิเตอร์ที่เหมาะสมในแต่ละกรณีนั้นมีค่า ต่างกันน้อยมาก

รูปที่ 5.3 การหาค่าพารามิเตอร์ λ ที่ให้ค่าความคลาดเคลื่อนต่ำสุด (ก) GCV (ข) รถบรรทุก T1 (ค) รถบรรทุก T2 (ง) รถบรรทุก T3 ตามลำดับ

ในกรณีที่ไม่ทราบค่าน้ำหนักจริงมาก่อนนั้นจะใช้วิธีการพิจารณากราฟ *L-curve* (Hansen 1992) โดยจะ พิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างค่าเศษเหลือจากข้อมูลที่ใช้ในการคำนวณหาน้ำหนักและข้อมูลที่ได้จากการนำ น้ำหนักที่คำนวณได้กลับไปคำนวณค่าเศษเหลือ **||B-Af**|| ตามสมการที่ (2.71) กับค่าน้ำหนัก **||f**|| ตามสมการ (2.72) ในแกนลอกการิทึม ค่าพารามิเตอร์ที่ทำให้ความคลาดเคลื่อนต่ำที่สุดคือตำแหน่งที่ความชันกราฟ เปลี่ยนแปลงมากที่สุดดังรูปที่ 5.4 พบว่าค่าพารามิเตอร์ที่เหมาะสมนั้นมีค่าใกล้เคียงกับการหาโดยวิธี GCV

รูปที่ 5.4 ค่าพารามิเตอร์ λ ที่ให้ค่าความคลาดเคลื่อนต่ำสุดโดยวิธี (ก) GCV และ (ข) L - curve ตามลำดับ

5.1.1 <u>การคำนวณโดยใช้ค่าการแอ่นตัว</u>

วิธีการคำนวณน้ำหนักโดยตรงจากสมการการเคลื่อนที่ทั้งระบบเมื่อคำนวณโดยใช้การแอ่นตัวสองตำแหน่ง คือ ที่ระยะหนึ่งในสามความยาวสะพานและที่กึ่งกลางสะพาน w(4/3), w(4/2) นั้น พบว่าน้ำหนักที่ได้จากการ คำนวณที่บริเวณฐานรองรับของสะพาน น้ำหนักกระทำจะมีค่าคลาดเคลื่อนสูงซึ่งเกิดสภาวะบกพร่อง (illcondition) แสดงดังรูปที่ 5.5

รูปที่ 5.5 ตัวอย่างเปรียบเทียบผลการคำนวณรถบรรทุก **T1** เคลื่อนที่ด้วยความเร็ว 20 กิโลเมตรต่อชั่วโมงบนผิว สะพานความขรุขระดังรูปที่ 3.12 (ข) โดยใช้การแอ่นตัวสองตำแหน่ง w(½) , w(½) (ก) น้ำหนักเพลา หน้า F_f (ข) น้ำหนักเพลาหลัง F_r และ(ค) น้ำหนักรวม F_r ตามลำดับ

รูปที่ 5.6 ตัวอย่างเปรียบเทียบผลการคำนวณรถบรรทุก T1 เคลื่อนที่ด้วยความเร็ว 20 กิโลเมตรต่อชั่วโมงบนผิว สะพานความขรุขระดังรูปที่ 3.12 (ข) โดยใช้การแอ่นตัวสองตำแหน่ง (ก) การแอ่นตัว w(4/3) (ข) การ แอ่นตัว w(4/2) ตามลำดับ

จากรูปที่ 5.5 ถึง 5.6 พบว่า ค่าการแอ่นตัวที่สังเคราะห์ได้จากแบบจำลองนั้นมีค่าใกล้เคียงกับค่าการแอ่น ตัวที่คำนวณจากค่าน้ำหนักที่สังเคราะห์จากแบบจำลองโดยใช้ความสัมพันธ์ระหว่างน้ำหนักกับค่าการแอ่นตัวใน หัวข้อ 2.2.1.1นอกจากนี้ยังใกล้เคียงกับค่าการแอ่นตัวที่คำนวณจากค่าน้ำหนักที่ได้จากการหาน้ำหนักรถบรรทุก ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะปัญหาคือมีคำตอบที่เป็นไปได้หลายคำตอบ เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักที่คำนวณได้พบว่า มีการแปรปรวนที่บริเวณฐานรองรับสะพานสูงเนื่องจากเมตริกซ์เกิดสภาวะบกพร่อง ดังนั้นในการหาค่าน้ำหนัก ทางสถิตจะใช้การหาค่าเฉลี่ยค่าน้ำหนักทางพลศาสตร์ที่คำนวณได้นี้โดยตัดบริเวณปลายออก โดยเมื่อพิจาณา ค่าน้ำหนักแล้วในที่นี้จะตัดออก 20% จากฐานรองรับสะพานหรือเฉลี่ยค่าน้ำหนักแค่บริเวณกลางเท่านั้น ซึ่งจะ ลดค่าความคลาดเคลื่อนได้โดยที่ความคลาดเคลื่อนนั้นคำนวณจากผลต่างค่าน้ำหนักสถิตที่คำนวณได้กับค่า น้ำหนักสถิตจริงโดยคิดเป็นร้อยละ ดังรูป 5.7 ถึง 5.9

รูปที่ 5.7 เปรียบเทียบความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุกT1โดยใช้การแอ่นตัวสองตำแหน่ง $w(t'_3)$, $w(t'_2)$ (ก) น้ำหนักเพลาหน้า F_f (ข) น้ำหนักเพลาหลัง F_r และ(ค) น้ำหนักรวม F_t ตามลำดับ

รูปที่ 5.8 เปรียบเทียบความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก T2 โดยใช้การแอ่นตัวสองตำแหน่ง w(4/3), w(4/2) (ก) น้ำหนักเพลาหน้า F_f (ข) น้ำหนักเพลาหลัง F_r และ(ค) น้ำหนักรวม F_t ตามลำดับ

รูปที่ 5.9 เปรียบเทียบความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก T3 โดยใช้การแอ่นตัวสองตำแหน่ง $w(t'_3)$, $w(t'_2)$ (ก) น้ำหนักเพลาหน้า F_f (ข) น้ำหนักเพลาหลัง F_r และ(ค) น้ำหนักรวม F_t ตามลำดับ

จากรูปที่ 5.7 ถึง 5.9 พบว่าการคำนวณน้ำหนักโดยการแก้สมการการเคลื่อนที่โดยตรงทั้งระบบมีความ คลาดเคลื่อนเบื้องต้นสอดคล้องกับความเป็นจริงคือเมื่อรถบรรทุกเคลื่อนที่ด้วยความเร็วสูงและผิวสะพานมี ความขรุขระมากจะทำให้ความคลาดเคลื่อนมีค่ามากไปด้วยเนื่องจากผลทางพลศาสตร์ระหว่างรถบรรทุกและ สะพานมีการสั่นตอบสนองกันมากทำให้การหาค่าเฉลี่ยเพื่อคำนวณน้ำหนักสถิตนั้นคลาดเคลื่อนไปมากด้วย

<u>ผลการคำนวณน้ำหนักเพลาหน้า</u> (F_{f})

ในกรณีที่ความเร็วคงที่ พบว่าค่าความคลาดเคลื่อนจะขึ้นอยู่กับความขรุขระโดยตรง กล่าวคือเมื่อไม่มี ความขรุขระ ค่าความคลาดเคลื่อนมีค่าระหว่าง -10 ถึง 0% และจะเพิ่มมากขึ้นตามความขรุขระที่เพิ่มขึ้น คือเพิ่มเป็น -30 ถึง 20%

ในกรณีที่ความขรุขระคงที่ ความคลาดเคลื่อนจะเพิ่มขึ้นตามความเร็วรถบรรทุกในช่วงแรกคือ 20 ถึง 60 กิโลเมตรต่อชั่วโมงเท่านั้น ในขณะที่ช่วงความเร็วสูงขึ้น 70 ถึง 140 กิโลเมตรต่อชั่วโมงพบว่าการเพิ่มขึ้น ของความเร็วนั้นมีผลต่อความคลาดเคลื่อนค่อนข้างน้อย

นอกจากนั้นยังพบว่าที่ความเร็ว 20 ถึง 25 กิโลเมตรต่อชั่วโมง ความคลาดเคลื่อนจะมีค่ามากกว่าศูนย์ สำหรับความเร็วระดับอื่นนั้น ค่าความคลาดเคลื่อนมีค่าน้อยกว่าศูนย์ โดยน่าจะมีสาเหตุมาจากที่ความเร็ว ต่ำนั้นมีผลทางพลศาสตร์น้อยกว่าที่ความเร็วสูง และน้ำหนักที่ได้จะมีค่าคลาดเคลื่อนสูงที่บริเวณเริ่มต้น และสุดท้ายของน้ำหนักหรือที่บริเวณฐานรองรับสะพานเกิดจากสภาวะบกพร่องของเมตริกซ์ (illcondition) ทำให้ค่าเฉลี่ยคลาดเคลื่อนมีแนวโน้มน้อยกว่าค่าน้ำหนักจริง ดังแสดงในรูปที่ 5.5 ผลการคำนวณน้ำหนักเพลาหลัง (*F*,)

ในกรณีที่ความเร็วคงที่ พบว่าความคลาดเคลื่อนจะต่างจากเพลาหน้ากล่าวคือจะขึ้นอยู่กับความขรุขระ เฉพาะเมื่อความเร็วอยู่ระหว่าง 70 ถึง 140 กิโลเมตรต่อชั่วโมงโดยตรงเท่านั้น คือเมื่อไม่มีความขรุขระ ค่า ความคลาดเคลื่อนมีค่าระหว่าง -5 ถึง -2% และจะเพิ่มมากขึ้นตามความขรุขระที่เพิ่มขึ้นเป็นระหว่าง -5 ถึง 40% เมื่อพิจาณาที่ความเร็วต่ำกว่านั้นที่ระดับ 20 ถึง 70 กิโลเมตรต่อชั่วโมง ค่าความขรุขระที่เพิ่มขึ้น จะไม่มีผลต่อความคลาดเคลื่อนมากนักคือมีค่าระหว่าง -7 ถึง 0% ในกรณีที่ความขรุขระคงที่ พบว่าความคลาดเคลื่อนจะเพิ่มขึ้นตามความเร็วรถบรรทุกในช่วงความเร็ว สูง 70 ถึง 140 กิโลเมตรต่อชั่วโมงเท่านั้น เมื่อความเร็วต่ำ 20 ถึง 60 กิโลเมตรต่อชั่วโมงพบว่าการเพิ่มขึ้น ของความคลาดเคลื่อนนั้นเปลี่ยนแปลงค่อนข้างน้อย

ค่าความคลาดเคลื่อนส่วนมากมีค่าน้อยกว่าศูนย์ น่าจะมีสาเหตุมาจากน้ำหนักในเพลาหลังมีค่า มากกว่าเพลาหน้าดังนั้นแม้ความเร็วต่ำก็ผลทางพลศาสตร์มากกว่าเพลาหน้าและน้ำหนักที่ได้จะมีค่า คลาดเคลื่อนสูงที่บริเวณเริ่มต้นและสุดท้ายของน้ำหนักหรือบริเวณฐานรองรับของสะพาน นั่นคือเกิดจาก สภาวะบกพร่องของเมตริกซ์ (ill-condition) ทำให้ค่าเฉลี่ยคลาดเคลื่อนมีแนวโน้มน้อยกว่าค่าน้ำหนักจริง ดังแสดงในรูปที่ 5.5

<u>ผลการคำนวณน้ำหนักรวม</u> (F_t)

พบว่าแนวโน้มความคลาดเคลื่อนมีทิศทางเดียวกับน้ำหนักในเพลาหลัง (F_r) เนื่องจากรถบรรทุกส่วน ใหญ่จะมีน้ำหนักเพลาหลังเป็นส่วนประกอบสำคัญทำให้ความคลาดเคลื่อนรวมไปในทิศทางเดียวกัน

เมื่อพิจารณาระดับน้ำหนักตามที่ใช้ทดสอบภาคสนาม *T*1,*T*2 และ *T*3 พบว่าความคลาดเคลื่อนมี แนวโน้มเดียวกันแต่ไม่ปรากฏชัดเจนว่าน้ำหนักรถบรรทุกที่เพิ่มขึ้นจะทำให้ค่าความคลาดเคลื่อนน้อยลง และ น้ำหนักรถบรรทุกที่ใช้ทดสอบและในแบบจำลองนี้ไม่ต่างกันมากนัก

โดยการปรับปรุงการเฉลี่ยแบบไม่รวมบริเวณปลายดังที่กล่าวไว้ก่อนหน้านี้และจากรูปที่ 5.7 ถึง 5.9 พบว่า ในการหาค่าเฉลี่ยแบบตัดบริเวณปลายออกสามารถปรับปรุงความคลาดเคลื่อนได้โดยเฉพาะที่ความเร็วและ ความขรุขระสูง เมื่อพิจาณาน้ำหนักเพลาหลัง (F_r) และน้ำหนักรวม (F_r) พบว่าจากความคลาดเคลื่อนที่น้อย กว่าศูนย์เป็นส่วนใหญ่ การหาค่าเฉลี่ยโดยวิธีดังกล่าวทำให้ค่าความคลาดเคลื่อนที่ได้อยู่เหนือกว่าเดิมหรือมีค่า ใกล้เคียงศูนย์มากขึ้น ส่วนบริเวณที่ค่าความเร็วต่ำจะพบว่าความคลาดเคลื่อนที่ได้อยู่เหนือกว่าเดิมหรือมีค่า ใกล้เคียงศูนย์มากขึ้น ส่วนบริเวณที่ค่าความเร็วต่ำจะพบว่าความคลาดเคลื่อนไม่แตกต่างกันระหว่างการหา ค่าเฉลี่ยทั้งหมดและการหาค่าเฉลี่ยแบบตัดปลายออก ในกรณีน้ำหนักเพลาหน้า (F_f) นั้นการหาค่าเฉลี่ยโดยไม่ รวมบริเวณปลายนั้นค่าความคลาดเคลื่อนค่อนข้างคงที่ไม่ขึ้นอยู่กับความเร็วและความขรุขระ อย่างไรก็ตาม ความคลาดเคลื่อนน้ำหนักรถบรรทุกขึ้นอยู่กับน้ำหนักเพลาหลัง (F_r) เนื่องจากน้ำหนักรถบรรทุกส่วนใหญ่ ประกอบด้วยน้ำหนักเพลาหลัง (F_r) ทำให้แนวโน้มความคลาดเคลื่อนน้ำหนักเพลาหลัง (F_r) และน้ำหนักรวม (F_r) รถบรรทุกมีแนวโน้มเดียวกัน

กรณีเพิ่มตำแหน่งการวัดการแอ่นตัว เมื่อคำนวณโดยใช้การแอ่นตัวสามตำแหน่ง คือ ที่ระยะหนึ่งในสาม ความยาวสะพาน w(4/3), สองในสามความยาวสะพาน w(24/3) และกึ่งกลางสะพาน w(4/2) นั้น พบว่าน้ำหนักที่ ได้จากการคำนวณที่บริเวณก่อนและหลังน้ำหนักกระทำหรือบริเวณฐานรองรับของสะพานจะมีค่าคลาดเคลื่อน ลดลงได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับน้ำหนักเพลาหน้าความแปรปรวนลดลงอย่างชัดเจน และในทำนองเดียวกับ การคำนวณโดยใช้การแอ่นตัวสองตำแหน่งการหาน้ำหนักทางสถิตจะใช้วิธีเฉลี่ยน้ำหนักโดยตัดที่บริเวณปลาย ออกทำให้ความคลาดเคลื่อนลดลง

รูปที่ 5.10 ตัวอย่างเปรียบเทียบผลการคำนวณรถบรรทุก T1 เคลื่อนที่ด้วยความเร็ว 20 กิโลเมตรต่อชั่วโมงบนผิว สะพานความขรุขระดังรูปที่ 3.12 (ข) โดยใช้การแอ่นตัวสามตำแหน่ง $w(\frac{1}{3})$, $w(\frac{1}{2})$, $w(^{2}\frac{1}{3})$ (ก) น้ำหนักเพลาหน้า F_{f} (ข) น้ำหนักเพลาหลัง F_{r} และ(ค) น้ำหนักรวม F_{r} ตามลำดับ

รูปที่ 5.11 ตัวอย่างเปรียบเทียบผลการคำนวณรถบรรทุก **T1** เคลื่อนที่ด้วยความเร็ว 20 กิโลเมตรต่อชั่วโมงบนผิว สะพานความขรุขระ รูปที่ 3.12 (ข) โดยใช้การแอ่นตัวสามตำแหน่ง (ก) การแอ่นตัว w(4/3) (ข) การ แอ่นตัว w(4/2) และ (ค) การแอ่นตัว w(24/3) ตามลำดับ

ในทำนองเดียวกันกับการใช้การแอ่นตัวสองตำแหน่ง ในการหาค่าเฉลี่ยโดยไม่รวมบริเวณปลายนั้นสามารถ ปรับปรุงความคลาดเคลื่อนได้โดยเฉพาะอย่างยิ่งในน้ำหนักเพลาหน้า นอกจากนั้นแนวโน้มความคลาดเคลื่อน น้ำหนักรถบรรทุกนั้นไม่แตกต่างกันระหว่างการใช้การแอ่นตัวสองและสามตำแหน่งตามลำดับ ดังรูปที่ 5.12 ถึง 5.14

รูปที่ 5.12 เปรียบเทียบความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก T1 โดยใช้การแอ่นตัวสามตำแหน่ง $w(t'_3)$, $w(t'_2)$, $w(t'_3)$ (ก) น้ำหนักเพลาหน้า F_f (ข) น้ำหนักเพลาหลัง F_r และ(ค) น้ำหนัก รวม F_r ตามลำดับ

รูปที่ 5.13 เปรียบเทียบความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก T2 โดยใช้การแอ่นตัวสามตำแหน่ง $w(t_3')$, $w(t_2')$, $w(t_3')$ (ก) น้ำหนักเพลาหน้า F_f (ข) น้ำหนักเพลาหลัง F_r และ(ค) น้ำหนัก รวม F, ตามลำดับ

(P)

รูปที่ 5.14 เปรียบเทียบความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก *T3* โดยใช้การแอ่นตัวสามตำแหน่ง $w(t'_3)$, $w(t'_2)$, $w(t'_3)$ (ก) น้ำหนักเพลาหน้า F_f (ข) น้ำหนักเพลาหลัง F_r และ(ค) น้ำหนัก รวม *F*, ตามลำดับ

ถึงแม้ว่าแนวโน้มการใช้การแอ่นตัวสอง $w(t'_3)$, $w(t'_2)$ และสามตำแหน่ง $w(t'_3)$, $w(t'_2)$, $w(t'_3)$, $v(t'_3)$, $v(t'_3)$, $w(t'_3)$, w(t'

รูปที่ 5.16 เปรียบเทียบความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุกT2 โดยใช้การแอ่นตัวสอง $w(4_3')$, $w(4_2')$ และสามตำแหน่ง $w(4_3')$, $w(4_2')$, $w(2_3')$ (ก) น้ำหนักเพลาหน้า F_f (ข) น้ำหนัก เพลาหลัง F_r และ(ค) น้ำหนักรวม F_t ตามลำดับ

รูปที่ 5.17 เปรียบเทียบความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก T3 โดยใช้การแอ่นตัวสอง $w(t'_3)$, $w(t'_2)$ และสามตำแหน่ง $w(t'_3)$, $w(t'_2)$, $w(t'_3)$ (ก) น้ำหนักเพลาหน้า F_f (ข) น้ำหนัก เพลาหลัง F_r และ(ค) น้ำหนักรวม F_r ตามลำดับ

จากรูปเปรียบเทียบจะพบว่าการใช้การแอ่นตัวสามตำแหน่งให้ผลที่ดีกว่าโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเพลาหน้า ค่าความคลาดเคลื่อนปรับปรุงได้ดีขึ้น สำหรับเพลาหลังนั้นความคลาดเคลื่อนที่ได้ไม่แตกต่างกันมากนักแม้ว่า ความคลาดเคลื่อนจากการใช้ตำแหน่งสามตำแหน่งจะติดลบมากกว่าการใช้สองตำแหน่ง แต่เมื่อพิจารณาค่า ความคลาดเคลื่อนพบว่าความคลาดเคลื่อนต่างกันน้อยมาก อย่างไรก็ตามเนื่องจากเพลาหลังมีความ คลาดเคลื่อนไม่ต่างกันแต่เพลาหน้านั้นความคลาดเคลื่อนปรับปรุงดีขึ้นมาก จึงส่งผลให้การใช้การแอ่นตัวสาม ตำแหน่งนั้นน้ำหนักรวมมีความคลาดเคลื่อนที่ดีขึ้นแม้ว่าจะต่างกันไม่มากก็ตาม นั่นคือ การใช้การแอ่นตัวสาม ตำแหน่งให้ผลที่ดีกว่าทั้งเพลาหน้า เพลาหลังและนำหนักรวม แต่การใช้การแอ่นตัวสองตำแหน่งให้ผลในระดับ ใกล้เคียงกันในเพลาหลังและน้ำหนักรวม แต่เวลาในการคำนวณน้อยกว่าเนื่องจากเมตริกซ์มีขนาดเล็กกว่า

5.1.2 <u>การคำนวณโดยใช้การแอ่นตัวร่วมกับความเร่ง</u>

วิธีการคำนวณน้ำหนักโดยตรงจากสมการการเคลื่อนที่ทั้งระบบเมื่อคำนวณโดยใช้การแอ่นตัวสาม ตำแหน่ง w(4/3), w(4/2), w(24/3) ร่วมกับความเร่งสองตำแหน่ง พั(4/3), พั(4/2) ที่ระยะหนึ่งในสามความยาว สะพานและกลางสะพานนั้น ทำได้โดยการสร้างเมตริกซ์ความสัมพันธ์ระหว่างการแอ่นตัวและความเร่งกับ น้ำหนัก โดยเมตริกซ์ที่พิจารณาสมการการเคลื่อนที่ทั้งระบบ โดยใช้ความถี่เท่ากับการใช้การแอ่นตัวคือ 256 รอบ ต่อวินาที พบว่าน้ำหนักรถบรรทุกที่ได้จากการคำนวณที่บริเวณก่อนและหลังน้ำหนักกระทำหรือบริเวณ ฐานรองรับของสะพานจะมีค่าคลาดเคลื่อนสูงซึ่งเกิดสภาวะบกพร่อง (ill-condition) และเมตริกซ์มีขนาดใหญ่ขึ้น ดังนั้นเวลาในการคำนวณจึงมากขึ้น ค่าน้ำหนักที่คำนวณได้มีความคลาดเคลื่อนมากขึ้นเนื่องจากในการสร้าง เมตริกซ์ความสัมพันธ์สำหรับความเร่ง จำนวนโหมดที่ใช้มีผลต่อความคลาดเคลื่อน อย่างไรก็ตามการใช้โหมดที่ สูงขึ้นทำให้ต้องเก็บข้อมูลที่มีความถี่สูงพอสำหรับการอินพิเกรตเซิงตัวเลขและทำให้เมตริกซ์มีขนาดใหญ่มากขึ้น อีก ค่าน้ำหนักรถบรรทุกที่คำนวณจากการใช้การแอ่นตัวร่วมกับความเร่งแสดงดังรูปที่ 5.18 ในทำนองเดียวกับ การใช้การแอ่น ตัว การหาน้ำหนักทางสถิตจะใช้วิธีเฉลี่ยน้ำหนักโดยตัดที่บริเวณปลายออกจะลดความ คลาดเคลื่อนในกาคำนวณน้ำหนักได้ โดยเปรียบเทียบค่าความคลาดเกลื่อนระหว่างน้ำหนักเลลี่ยทั้งหมดและ

น้ำหนักเฉลี่ยโดยตัดบริเวณปลายออก โดยที่ความคลาดเคลื่อนนั้นคำนวณจากผลต่างค่าน้ำหนักทางสถิตที่ คำนวณได้กับค่าน้ำหนักทางสถิตจริงโดยคิดเป็นร้อยละ แสดงดังรูป

รูปที่ 5.18 ตัวอย่างเปรียบเทียบผลการคำนวณรถบรรทุก T1 เคลื่อนที่ด้วยความเร็ว 20 กิโลเมตรต่อชั่วโมงบนผิว สะพานความขรุขระ รูปที่ 3.12 (ข) โดยใช้การแอ่นตัวสามตำแหน่ง w(½), w(½), w(24) ร่วมกับ ความเร่งสองตำแหน่ง $\ddot{w}(\frac{L}{3})$, $\ddot{w}(\frac{L}{2})$ (ก) น้ำหนักเพลาหน้า F_f (ข) น้ำหนักเพลาหลัง F_r และ(ค) น้ำหนักรวม F_t ตามลำดับ

รูปที่ 5.19 ตัวอย่างเปรียบเทียบผลการคำนวณรถบรรทุก*T*1 เคลื่อนที่ด้วยความเร็ว 20 กิโลเมตรต่อชั่วโมงบนผิว สะพานความขรุขระ รูปที่ 3.12 (ข) โดยใช้ค่านอร์มอลไรซ์ ความเร่งสองตำแหน่ง (ก) *พ*(4/3) (ข) *พ*(4/2) การแอ่นตัวสามตำแหน่ง (ค) *w*(4/3) (ง) *w*(4/2) และ (จ) *w*(2/3) ตามลำดับ

รูปที่ 5.20 ความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก T1 โดยใช้การแอ่นตัวสามตำแหน่ง w(43) ,w(43') , w(42) , w(243) ร่วมกับความเร่งสองตำแหน่ง $\ddot{w}(43')$, $\ddot{w}(42)$ (ก) น้ำหนักเพลาหน้า F_f (ข) น้ำหนัก เพลาหลัง F_r และ(ค) น้ำหนักรวม F_t ตามลำดับ

รูปที่ 5.21 ความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก T2 โดยใช้การแอ่นตัวสามตำแหน่ง $w(t'_3)$, $w(t'_2)$, $w(t'_3)$ ร่วมกับความเร่งสองตำแหน่ง $\ddot{w}(t'_3)$, $\ddot{w}(t'_2)$ (ก) น้ำหนักเพลาหน้า F_f (ข) น้ำหนัก เพลาหลัง F_r และ(ค) น้ำหนักรวม F_t ตามลำดับ

การคำนวณน้ำหนักโดยตรงจากสมการการเคลื่อนที่ทั้งระบบเมื่อคำนวณโดยใช้การแอ่นตัวสามตำแหน่ง $w(\frac{1}{3}), w(\frac{1}{2}), w(\frac{21}{3})$ ร่วมกับความเร่งสองตำแหน่ง $\ddot{w}(\frac{1}{3}), \ddot{w}(\frac{1}{2})$ นั้นค่าน้ำหนักที่คำนวณได้บริเวณ ปลายมีความแปรปรวนสูงกว่าการใช้การแอ่นตัวเท่านั้น นอกจากนี้การสร้างเมตริกซ์สำหรับการแอ่นตัวและ ความเร่งโดยเมตริกซ์ที่พิจารณาสมการการเคลื่อนที่ทั้งระบบ โดยใช้ความถี่เท่ากับที่คำนวณโดยการใช้การแอ่น ตัวคือ 256 รอบต่อวินาที ยังทำให้เมตริกซ์มีขนาดใหญ่ขึ้นดังนั้นเวลาในการคำนวณจึงมากขึ้น การสร้างเมตริกซ์ สำหรับความเร่งนั้น จำนวนโหมดที่ใช้มีผลต่อความคลาดเคลื่อน อย่างไรก็ตามการใช้โหมดที่สูงขึ้นทำให้ต้องเก็บ ข้อมูลที่มีความถี่สูงพอสำหรับการอินทิเกรตและทำให้เมตริกซ์มีขนาดใหญ่มากขึ้นอีก

<u>ผลการคำนวณน้ำหนักเพลาหน้า</u> ($F_{_f}$)

พบว่าความคลาดเคลื่อนมีค่ามากและขึ้นอยู่กับความขรุขระเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะเมื่อรถบรรทุกมี ความเร็วระหว่าง 70 ถึง 140 กิโลเมตรต่อชั่วโมง ค่าความคลาดเคลื่อนจะเพิ่มขึ้นมากเมื่อความขรุขระ เพิ่มขึ้นโดยมีค่าความคลาดเคลื่อนระหว่าง-10 ถึง 70% อย่างไรก็ตามสาเหตุหลักความคลาดเคลื่อน นอกจากปัจจัยภายนอกแล้ว ยังเกิดจากเมตริกซ์ความสัมพันธ์หรือเมตริกซ์เชื่อมโยงที่สร้างขึ้นสำหรับ ความเร่งนั้นมีโหมดที่ต่ำไปและนอกจากนี้เมตริกซ์นี้ยังอ่อนไหวกับน้ำหนักที่คำนวณมาก กล่าวคือน้ำหนักที่ ได้จะต่างกันมากเมื่อเมตริกซ์ดังกล่าวแตกต่างกันเพียงเล็กน้อย ความแปรปรวนของน้ำหนักนั้นเกิดจาก สภาวะบกพร่องของเมตริกซ์ (ill-condition) ดังที่กล่าวมาแล้ว ผลการคำนวณน้ำหนักเพลาหลัง (*F_r*)

ในกรณีที่ความเร็วคงที่ความคลาดเคลื่อนจะขึ้นอยู่กับความขรุขระเท่านั้น ไม่ว่าความเร็วรถบรรทุกจะ สูงหรือต่ำก็ตาม ค่าความคลาดเคลื่อนมีค่าระหว่าง -23 ถึง 7% และจะเพิ่มมากขึ้นตามความขรุขระที่ เพิ่มขึ้นคือมีค่าความคลาดเคลื่อนอยู่ระหว่าง-53 ถึง -22%

ในกรณีที่ความขรุขระคงที่ความคลาดเคลื่อนจะแปรผันตามความเร็วรถบรรทุกที่เพิ่มขึ้นด้วย เมื่อ พิจารณาค่าความคลาดเคลื่อนจะพบว่าในทำนองเดียวกันกับการใช้การแอ่นตัวเท่านั้น กล่าวคือค่าความ คลาดเคลื่อนส่วนใหญ่มีค่าน้อยกว่าศูนย์ น่าจะมีสาเหตุมาจากน้ำหนักในเพลาหลังมีค่ามากกว่าเพลาหน้า ดังนั้นแม้ความเร็วต่ำผลทางพลศาสตร์มากกว่าเพลาหน้าและน้ำหนักที่ได้จะมีค่าคลาดเคลื่อนสูงที่บริเวณ เริ่มต้นและสุดท้ายของน้ำหนักหรือบริเวณฐานรองรับของสะพานซึ่งเกิดจากสภาวะบกพร่องของเมตริกซ์ (ill-condition) ทำให้ค่าเฉลี่ยคลาดเคลื่อนไปทางค่าน้อยกว่าศูนย์ ดังแสดงในรูปที่ 5.18 ผลการคำนวณน้ำหนักรวม (*F*,)

เมื่อพิจารณาน้ำหนักรวมเพลาหน้าและเพลาหลัง (*F_t*) พบว่าแนวโน้มความคลาดเคลื่อนมีทิศทาง เดียวกับน้ำหนักในเพลาหลัง (*F_r*) เนื่องจากรถบรรทุกส่วนใหญ่จะมีน้ำหนักเพลาหลังเป็นส่วนประกอบ สำคัญทำให้ความคลาดเคลื่อนรวมไปในทิศทางเดียวกัน

เมื่อพิจารณาระดับน้ำหนักตามที่ใช้ทดสอบภาคสนาม T1,T2 และ T3 พบว่าความคลาดเคลื่อนมี แนวโน้มเดียวกันแต่ไม่ปรากฏชัดเจนว่าน้ำหนักเพิ่มขึ้นจะทำให้ค่าความคลาดเคลื่อนน้อยลง และน้ำหนัก รถบรรทุกที่ใช้ทดสอบและในแบบจำลองนี้ไม่ต่างกันมากนัก

เนื่องจากสภาวะบกพร่องของเมตริกซ์ (ill-condition) จึงทำการหาค่าเฉลี่ยดังวิธีที่กล่าวมาแล้ว ความคลาด เคลื่อนที่ได้มีค่าดีขึ้นกล่าวคือ

<u>ผลการคำนวณน้ำหนักเพลาหน้า</u> (F_{f})

ถึงแม้ว่าในช่วงความเร็วช้าคือ 20 ถึง 60 กิโลเมตรต่อชั่วโมงความคลาดเคลื่อนจะมากขึ้นแต่ในช่วง ความเร็วสูงคือ 70 ถึง 140 กิโลเมตรต่อชั่วโมงความคลาดเคลื่อนจะมีแนวโน้มที่ดีขึ้น อย่างไรก็ตามไม่ว่าจะ คิดค่าเฉลี่ยแบบใด ค่าความคลาดเคลื่อนที่ปรากฏยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำ

<u>ผลการคำนวณน้ำหนักเพลาหลัง</u> (F_r)

ความคลาดเคลื่อนดีขึ้นอย่างมากในช่วงความเร็ว 40 ถึง 60 กิโลเมตรต่อชั่วโมง และในช่วงความเร็วสูง แม้ความคลาดเคลื่อนจะไม่ดีขึ้นแต่ค่าที่ได้แทบไม่ต่างกัน และแนวโน้มของความคลาดเคลื่อนนี้ยังมี แนวโน้มเดียวกับการใช้การแอ่นตัวเท่านั้นด้วย

<u>ผลการคำนวณน้ำหนักรวม</u> (F_t)

ในช่วงความเร็ว 20 ถึง 70 กิโลเมตรต่อชั่วโมงความคลาดเคลื่อนโดยการเฉลี่ยแบบตัดปลายนี้ดีขึ้นมาก ส่วนในช่วงความเร็วสูง 80 ถึง 140 กิโลเมตรต่อชั่วโมงความคลาดเคลื่อนใกล้เคียงกัน แต่กลับแย่ลงในช่วง ที่ผิวสะพานมีความขรุขระสูง อย่างไรก็ดีรถบรรทุกจริงความเร็วส่วนใหญ่จะไม่เกิน 100 กิโลเมตรต่อชั่วโมง นักดังนั้น การใช้ค่าเฉลี่ยแบบตัดปลายน่าจะให้ผลที่ดีกว่าในกรณีการใช้การแอ่นตัวร่วมกับความเร่ง

5.1.3 เปรียบเทียบการคำนวณโดยใช้การแอ่นตัวและการแอ่นตัวร่วมกับความเร่ง

จากการศึกษาการแก้สมการการเคลื่อนที่ทั้งระบบโดยใช้การแอ่นตัวและการแอ่นตัวร่วมกับความเร่งนั้น สรุปว่า การใช้การแอ่นตัวนั้นควรใช้การแอ่นตัวสามตำแหน่งและใช้การหาค่าเฉลี่ยแบบตัดปลายออก ส่วนการ เพิ่มความเร่งเข้าไปด้วยนั้นการใช้ค่าเฉลี่ยแบบตัดปลายออกเช่นเดียวกันเป็นวิธีทีเหมาะสม ดังนั้นในที่นี้จะ เปรียบเทียบวิธีที่ดีที่สุดเพื่อที่พิจารณาว่าการแก้สมการการเคลื่อนที่ทั้งระบบควรใช้ข้อมูลใด

รูปที่ 5.23 เปรียบเทียบความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก T1 โดยใช้การแอ่นตัวสามตำแหน่ง $w(t'_3)$, $w(t'_2)$, $w(t'_3)$, $\dot{w}(t'_2)$, $w(t'_2)$, $w(t'_2)$, $\dot{w}(t'_3)$, $\dot{w}(t'_2)$ (ก) น้ำหนักเพลาหน้า F_f (ข) น้ำหนักเพลาหลัง F_r และ(ค) น้ำหนักรวม F_t ตามลำดับ

รูปที่ 5.24 เปรียบเทียบความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก T 2 โดยใช้การแอ่นตัวสามตำแหน่ง w(¼), w(¼), w(½), w(2¼) ร่วมกับความเร่งสองตำแหน่ง ẅ(¼), ẅ(½) (ก) น้ำหนักเพลาหน้า F_f (ข) น้ำหนักเพลาหลัง F_r และ(ค) น้ำหนักรวม F_t ตามลำดับ

รูปที่ 5.25 เปรียบเทียบความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก*T3* โดยใช้การแอ่นตัวสามตำแหน่ง $w(\frac{L_3}{3})$, $w(\frac{L_2}{2})$, $w(^{2}\frac{L_3}{3})$ ร่วมกับความเร่งสองตำแหน่ง $\ddot{w}(\frac{L_3}{3})$, $\ddot{w}(\frac{L_2}{2})$ (ก) น้ำหนักเพลาหน้า F_f (ข) น้ำหนักเพลาหลัง F_r และ(ค) น้ำหนักรวม F_t ตามลำดับ

จากรูปที่ 5.23 ถึง 5.25 นั้นพบว่าการใช้การแอ่นตัวสามตำแหน่งเท่านั้นให้ความคลาดเคลื่อนที่ดีกว่าการใช้ ความเร่งร่วมด้วยสองตำแหน่ง โดยไม่ว่าจะพิจารณาเพลาหน้า (F_f) เพลาหลัง (F_r) และน้ำหนักรวม (F_r) จะ พบว่าความคลาดเคลื่อนที่ได้ดีกว่า แม้ว่าน้ำหนักรวมในช่วง 20 ถึง 60 กิโลเมตรต่อชั่วโมงความคลาดเคลื่อนการ ใช้ความเร่งร่วมกับการแอ่นตัวจะดีกว่าการใช้การแอ่นตัวเท่านั้น แต่เมื่อพิจารณาค่าความคลาดเคลื่อน จากรูปที่ 5.23 ถึง 5.25 พบว่าค่าความคลาดเคลื่อนยังใกล้เคียงกันมาก นั่นคือค่าความคลาดเคลื่อนไม่ต่างกัน นอกจากนี้ การใช้การแอ่นตัวเท่านั้นเวลาในการคำนวณยังน้อยกว่าอีกด้วย

5.2 <u>การคำนวณหาน้ำหนักรถบรรทุกโดยใช้วิธีไดนามิกโปรแกรมมิง</u>

การคำนวณหาน้ำหนักรถบรรทุกโดยใช้วิธีไดนามิกโปรแกรมมิง จะพิจารณาน้ำหนักเป็นจุดเคลื่อนที่บน สะพานโดยมีค่าเปลี่ยนแปลงตามเวลา โดยการใช้หลักการไฟในอิลิเมนต์ น้ำหนักที่กระทำกับสะพานที่เวลาต่างๆ จะสามารถคำนวณเป็นน้ำหนักที่กระทำที่ปลายชิ้นส่วนย่อยๆและนำไปคำนวณเป็นการแอ่นตัวต่อไป จากสมการ การเคลื่อนที่ซึ่งเป็นสมการอนุพันธ์ซึ่งเป็นสมการอนุพันธ์ต่อเนื่องอันดับสอง โดยการใช้หลักการสเตทสเปซ (state-space) สมการการเคลื่อนที่จะสามารถเขียนได้ในรูปสมการอนุพันธ์แบบไม่ต่อเนื่องอันดับหนึ่ง และการ ใช้ทรานซิชั่นเมตริกซ์ (transition matrix) จะสามารถเขียนสมการได้เป็นสมการเวียนบังเกิด (recursive form) ซึ่ง จะนำไปหาน้ำหนักรถบรรทุกได้ในแต่ละช่วงเวลาสั้นๆ โดยไม่จำเป็นต้องพิจารณาสมการการเคลื่อนที่ทั้งระบบ นอกจากนี้การคำนวณซ้ำเพื่อพิจารณาผลทางพลศาสตร์จะทำให้ได้คำตอบที่ดีขึ้นและไม่จำเป็นต้องหา ค่าพารามิเตอร์ที่ดีที่สุดเหมือนการคำนวณสมการการเคลื่อนที่ทั้งระบบด้วย

การศึกษาการคำนวณนำหนักรถบรรทุกโดยวิธีนี้จะใช้สะพานและรถบรรทุกดังที่อธิบายก่อนหน้านี้ โดยทำ การบันทึกข้อมูลจำนวน 256 ข้อมูลในทุกๆ 1 วินาทีหรือที่ความถี่ 256 รอบต่อวินาที โดยข้อมูลที่ใช้จะแบ่งเป็น การแอ่นตัวสามตำแหน่งคือที่ระยะหนึ่งในสาม กึ่งกลางสะพานและที่ระยะสองส่วนสามความยาว สะพาน $w(\frac{1}{3}), w(\frac{1}{2}), w(\frac{21}{3})$ และการแอ่นตัวที่แปลงมาจากความเร่ง $w_a(\frac{1}{3}), w_a(\frac{1}{2}), w_a(\frac{21}{3})$ ตามลำดับและปัจจัยที่พิจารณาร่วมคือความขรุขระสะพานและความเร็วรถบรรทุกโดย ความขรุขระสะพานนั้น นะพิจารณาความขรุขระมากสุดอยู่ในช่วง 0 ถึง 5 เซนติเมตร และความเร็วรถบรรทุกอยู่ในช่วง 20 ถึง 140 กิโลเมตรต่อชั่วโมง โดยที่รถบรรทุกจะแบ่งเป็นสามระดับคือ T1, T2 และT3 ดังแสดงในตารางก่อนหน้านี้ ตามลำดับ

เนื่องจากการคำนวณหาน้ำหนักรถบรรทุกโดยการใช้ไดนามิกโปรแกรมมิงนี้ ไม่จำเป็นต้องหาค่าเรกกูลาไร เซชั่นพารามิเตอร์ (λ) ที่ทำให้ความคลาดเคลื่อนน้อยที่สุดแต่จะใช้วิธีการคำนวณซ้ำโดยคิดผลทางพลศาสตร์ และสถิตศาสตร์เพื่อทำการคำนวณหาน้ำหนักรถบรรทุกต่อไป

5.2.1 <u>การคำนวณโดยใช้การแอ่นตัว</u>

วิธีการคำนวณน้ำหนักโดยวิธีไดนามิกโปรแกรมมิงในที่นี้ใช้การแอ่นตัวสามตำแหน่ง คือ ที่ระยะหนึ่งในสาม ความยาวสะพานและกลางสะพานนั้น w(¼), w(½), w(2¼) เนื่องจากไม่จำเป็นต้องหาค่าพารามิเตอร์ที่ เหมาะสมที่สุด อย่างไรก็ตามถ้าใช้ค่าพารามิเตอร์สูงเกินไปจะทำให้ค่าน้ำหนักที่ได้นั้นเรียบและจำนวนรอบใน การคำนวณซ้ำเพิ่มขึ้นมาก แต่ถ้าใช้ค่าพารามิเตอร์ต่ำเกินไปจะทำให้เมตริกซ์ระหว่างการคำนวณเกิดสภาวะ บกพร่อง (ill-condition) และไม่สามารถคำนวณต่อไปได้ ดังนั้นจะใช้พารามิเตอร์*ใ*เท่ากับ 1x10⁻¹⁸ ซึ่งไม่ใช่ ค่าพารามิเตอร์ที่เหมาะสมเมื่อพิจารณาจากการคิดสมการการเคลื่อนที่ทั้งระบบโดยการใช้ความสัมพันธ์จาก กราฟรูป GCV

การคำนวณน้ำหนักรถบรรทุกโดยวิธีไดนามิกโปรแกรมมิงซึ่งใช้ค่าการแอ่นตัวสามตำแหน่งนั้น ค่าน้ำหนักที่ ได้หลังจากการคำนวณซ้ำดังแสดงในรูป

รูปที่ 5.26 ตัวอย่างเปรียบเทียบผลการคำนวณรถบรรทุก T1 เคลื่อนที่ด้วยความเร็ว 20 กิโลเมตรต่อชั่วโมงบนผิว สะพานความขรุขระดังรูปที่ 3.12 (ข) โดยใช้วิธีไดนามิกโปรแกรมมิง

ในการหาน้ำหนักทางสถิตจะใช้วิธีเฉลี่ยน้ำหนักที่คำนวณได้ซึ่งผ่านการคำนวณซ้ำมาแล้ว ค่าความคลาด เคลื่อนระหว่างน้ำหนักเฉลี่ยทั้งหมด โดยที่ความคลาดเคลื่อนนั้นคำนวณจากผลต่างค่าน้ำหนักสถิตที่คำนวณได้ กับค่าน้ำหนักสถิตจริงโดยคิดเป็นร้อยละ แสดงดังรูป

รูปที่ 5.27 ความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก T1 โดยใช้วิธีไดนามิกโปรแกรมมิงและใช้ข้อมูลการ แอ่นตัว w(4/3), w(4/2), w(24/3) (ก) น้ำหนักเพลาหน้า F_f (ข) น้ำหนักเพลาหลัง F_r และ(ค) น้ำหนัก รวม F, ตามลำดับ

รูปที่ 5.28 ความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก T2 โดยใช้วิธีไดนามิกโปรแกรมมิงและใช้ข้อมูลการ แอ่นตัว $w(\frac{L_3}{3}), w(\frac{L_2}{3}), w(^{2}\frac{L_3}{3})$ (ก) น้ำหนักเพลาหน้า F_f (ข) น้ำหนักเพลาหลัง F_r และ(ค) น้ำหนัก รวม F_r ตามลำดับ

รูปที่ 5.29 ความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก T3 โดยใช้วิธีไดนามิกโปรแกรมมิงและใช้ข้อมูลการ แอ่นตัว w(4/3), w(4/2), w(21/3) (ก) น้ำหนักเพลาหน้า F_f (ข) น้ำหนักเพลาหลัง F_r และ(ค) น้ำหนัก รวม F, ตามลำดับ

จากรูปที่ 5.27 ถึง 5.29 พ<mark>บว่าการคำนวณน้ำหนักโดยวิธีไดนามิกโปรแกรม</mark>มิงมีความคลาดเคลื่อนเบื้องต้น สอดคล้องกับความเป็นจริงคือเมื่อรถบรรทุกเคลื่อนที่ด้วยความเร็วสูงและผิวสะพานมีความขรุขระมากจะทำให้ ความคลาดเคลื่อนมีค่ามากไปด้วยเนื่องจากผลทางพลศาสตร์ระหว่างรถบรรทุกและสะพานมีการสั่นตอบสนอง กันมากทำให้การหาค่าเฉลี่ยเพื่อคำนวณน้ำหนักทางสถิตนั้นคลาดเคลื่อนไปมากด้วย

<u>ผลการคำนวณน้ำหนักเพลาหน้า</u> (F_{f})

เมื่อพิจาณาที่ความเร็วคงที่ ความคลาดเคลื่อนจะขึ้นอยู่กับความขรุขระโดยตรงในช่วงความเร็วสูง เท่านั้นคือ เมื่อความเร็วรถบรรทุกต่ำ 20 ถึง 70 กิโลเมตรต่อชั่วโมงโดยไม่มีความขรุขระ ค่าความคลาด เคลื่อนมีค่าระหว่าง -3 ถึง -18% และจะเปลี่ยนแปลงน้อยตามความขรุขระที่เพิ่มขึ้นคือมีค่าระหว่าง -4 ถึง 17% ที่ความขรุขระสูงสุด แต่ที่ความเร็วรถบรรทุกสูงคือ 80 ถึง 140 กิโลเมตรต่อชั่วโมงนั้นความขรุขระมี ผลต่อความคลาดเคลื่อนมากโดยความคลาดเคลื่อนจะเพิ่มจากค่าระหว่าง -18 ถึง -32% และเพิ่มตาม ความขรุขระที่เพิ่มขึ้นจนถึงค่าระหว่าง -10 ถึง -42%

เมื่อพิจารณาความขรุขระคงที่ ความคลาดเคลื่อนจะเพิ่มขึ้นตามความเร็วรถบรรทุกคือความ คลาดเคลื่อนในช่วงความเร็วต่ำมีค่าระหว่าง -3 ถึง -4% และเปลี่ยนแปลงมากขึ้นจนถึงค่าระหว่าง -30 ถึง 42% ที่ความเร็วสูงโดยเฉพาะที่ความขรุขระสูง อิทธิพลของความเร็วมีผลต่อความคลาดเคลื่อนมาก เนื่องจากผลของน้ำหนักทางพลศาสตร์มีสูงขึ้น ผลการคำนวณน้ำหนักเพลาหลัง (*F*,)

เมื่อพิจาณาที่ความเร็วคงที่ ความคลาดเคลื่อนจะขึ้นอยู่กับความขรุขระโดยตรงในช่วงความเร็วทั่วไป คือ เมื่อความเร็วรถบรรทุกต่ำมาก 20 ถึง 30 กิโลเมตรต่อชั่วโมงโดยไม่มีความขรุขระ ค่าความคลาดเคลื่อน มีค่าอยู่ระหว่าง 1 ถึง 3% และจะเปลี่ยนแปลงน้อยตามความขรุขระที่เพิ่มขึ้นคือมีค่าระหว่าง 2 ถึง 6%ที่ ความขรุขระสูงสุด แต่ที่ความเร็วรถบรรทุกทั่วไปคือ 40 ถึง 140 กิโลเมตรต่อชั่วโมงนั้นความขรุขระมีผลต่อ ความคลาดเคลื่อนมากโดยความคลาดเคลื่อนจะเพิ่มจากค่าระหว่าง 4 ถึง 13% เพิ่มตามความขรุขระที่ เพิ่มขึ้นจนถึงค่าระหว่าง -4 ถึง -65%

เมื่อพิจารณาความขรุขระคงที่ ความคลาดเคลื่อนจะเพิ่มขึ้นตามความเร็วรถบรรทุกคือความ คลาดเคลื่อนในช่วงความเร็วต่ำมีค่าระหว่าง 1 ถึง 2% และเปลี่ยนแปลงมากขึ้นจนถึงค่าระหว่าง -65 ถึง 13% ที่ความเร็วสูง เมื่อพิจารณาที่ความขรุขระสูง อิทธิพลของความเร็วมีผลต่อความคลาดเคลื่อนมาก เนื่องจากผลของน้ำหนักทางพลศาสตร์มีสูงขึ้น และจะพบว่าส่วนใหญ่ความคลาดเคลื่อนมีค่าน้อยกว่าศูนย์ น่าจะมีสาเหตุมาจากน้ำหนักในเพลาหลังมีค่ามากกว่าเพลาหน้าดังนั้นแม้ความเร็วต่ำก็ผลทางพลศาสตร์ มากกว่าเพลาหน้าและน้ำหนักที่ได้จะมีค่าคลาดเคลื่อนสูงที่บริเวณเริ่มต้นและสุดท้ายหรือบริเวณ ฐานรองรับสะพานเนื่องจากเมตริกซ์เกิดจากสภาวะบกพร่อง (ill-condition) ทำให้ค่าเฉลี่ยคลาดเคลื่อน มากดังแสดงในรูปที่ 5.26 ถึงแม้มีการคำนวณซ้ำเพื่อปรับแก้น้ำหนักสถิตแล้วก็ตาม ผลการคำนวณน้ำหนักรวม (*F*,)

เมื่อพิจารณาน้ำหนักรวมเพลาหน้าและเพลาหลัง พบว่าแนวโน้มความคลาดเคลื่อนมีทิศทางเดียวกับ น้ำหนักเพลาหลัง (*F*_r) เนื่องจากรถบรรทุกส่วนใหญ่จะมีน้ำหนักเพลาหลังเป็นส่วนประกอบสำคัญทำให้ ความคลาดเคลื่อนรวมไปในทิศทางเดียวกัน

เมื่อพิจารณาระดับน้ำหนักตามที่ใช้ทดสอบภาคสนาม *T*1,*T*2 และ*T*3 พบว่าความคลาดเคลื่อนมี แนวโน้มเดียวกันแต่ไม่ปรากฏชัดเจนว่าน้ำหนักเพิ่มขึ้นจะทำให้ค่าความคลาดเคลื่อนน้อยลง และน้ำหนัก รถบรรทุกที่ใช้ทดสอบและในแบบจำลองนี้ไม่ต่างกันมากนัก

5.2.2 <u>การคำนวณโดยใช้ค่าความเร่งแปลงเป็นการแอ่นตัว</u>

เนื่องจากการหาน้ำหนักรถบรรทุกโดยวิธีไดนามิกโปรแกรมมิงนั้นไม่สามารถหาได้จากการใช้ความเร่ง ดังนั้นในหัวข้อนี้จะใช้การแปลงความเร่งเป็นการแอ่นตัว $w_a(4_3)$, $w_a(4_2)$, $w_a(2_3)$ และนำไปคำนวณน้ำหนัก รถบรรทุก โดยที่การแอ่นตัวแต่ละตำแหน่งแปลงมาจากความเร่งที่ตำแหน่งนั้นและจากในการแปลงความเร่งเป็น การแอ่นตัวตามวิธีที่เสนอในหัวข้อก่อนหน้านี้พบว่าการปรับแก้เงื่อนไขเริ่มต้นนั่นคือการปรับแก้ความเร็วต้นนั้น ทำให้การแปลงความเร่งเป็นการแอ่นตัวให้ผลเป็นที่น่าพอใจและเมื่อพิจารณาความสอดคลองและความ แตกต่างระหว่างการแอ่นตัวและการแอ่นตัวที่แปลงมาจากความเร่งพบว่ามีความสอดคล้องกันสูงและความ แตกต่างระหว่างข้อมูลน้อยมาก ดังนั้นความคลาดเคลื่อนที่ปรากฏจึงมีค่าที่แตกต่างกันน้อยมาก เนื่องจากความคลาดเคลื่อนที่คำนวณโดยการใช้ไดนามิกโปรแกรมมิงและใช้ค่าการแอ่น ตัว w(¼), w(½), w(2¼) และการแอ่นตัวที่แปลงมาจากความเร่ง w_a(¼), w_a(½), w_a(2¼) นั้นมีแน้วโน้ม ใกล้เคียงกันสูง ดังนั้นในหัวข้อนี้จะเปรียบเทียบความคลาดเคลื่อนทั้งสองกรณี

รูปที่ 5.32เปรียบเทียบความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก T3 โดยใช้วิธีไดนามิงโปรแกรมมิงและใช้ การแอ่นตัว w(4/3), w(4/2), w(24/3) กับการใช้การแอ่นตัวที่แปลงมาจากความเร่ง w_a(4/3), w_a(4/2), w_a(24/3) (ก) น้ำหนักเพลาหน้า F_f (ข) น้ำหนักเพลาหลัง F_r และ(ค) น้ำหนัก รวม F_t ตามลำดับ

จากรูปที่ 5.30 ถึง 5.32 พบว่าความคลาดเคลื่อนแทบจะทับกันสนิทซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาการแปลง ความเร่งเป็นการแอ่นตัว และในทำนองเดียวกันคาดว่า การแปลงความเครียดเป็นการแอ่นตัวความคลาดเคลื่อน จะต่างกันน้อยมากเนื่องจาก จากการศึกษาการแปลงความเครียดเป็นการแอ่นตัวนั้นมีความแตกต่างระหว่าง ข้อมูลน้อยเช่นกัน อย่างไรก็ตามในการทดสอบภาคสนามจะมีการแปลงความเร่งหรือความเครียดเป็นการแอ่น ตัวแทนการใช้การแอ่นตัวโดยตรง

5.3 <u>เปรียบเทียบการคำนวณโดยใช้การแอ่นตัวโดยวิธีไดนามิกโปรแกรมมิงและการคำนวณโดยตรงจาก</u> <u>สมการการเคลื่อนที่ทั้งระบบ</u>

ในการเปรียบเทียบวิธีการคำนวณน้ำหนักรถนั้นจะคำนวณหาน้ำหนักรถบรรทุกโดยวิธีไดนามิกโปรแกรมมิง และวิธีการคำนวณโดยตรงจากสมการการเคลื่อนที่ทั้งระบบโดยที่สำหรับวิธีนี้ การคำนวณเมตริกซ์ความสัมพันธ์ ระหว่างน้ำหนักและการแอ่นตัวของสะพานจะคำนวณจากหลักการไฟไนอิลิเมนต์ซึ่งเป็นหลักการเดียวกันกับที่ใช้ คำนวณในวิธีไดนามิกโปรแกรมมิงแต่จะพิจารณารวมแต่ละความสัมพันธ์เวียนบังเกิดสมการที่ 2.118 ให้รวมกัน อยู่เป็นระบบสมการอยู่ในรูปเมตริกซ์ทั้งระบบที่สัมพันธ์กันระหว่างน้ำหนักรถบรรทุกกับการแอ่นตัวของสะพาน จากนั้นจึงคำนวณน้ำหนักรถบรรทุกโดยวิธีเดียวกับที่ใช้ในการคำนวณโดยตรงจากสมการการเคลื่อนที่ทั้งระบบ พบว่าค่าน้ำหนักที่คำนวณได้ไม่มีความแตกต่างกันมากดังแสดงในรูปที่ 5.33 ถึง 5.34 แต่วิธีการคำนวณโดยตรง จากสมการการเคลื่อนที่ทั้งระบบใช้เวลานานกว่ามาก

รูปที่ 5.33 เปรียบเทียบความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก T1 โดยใช้การแอ่นตัวสามตำแหน่ง $w(t'_3), w(t'_2), w(^{2t'_3})$ คำนวณด้วยวิธีไดนามิกโปรแกรมมิงและวิธีการคำนวณโดยตรงจากสมการ การเคลื่อนที่ทั้งระบบเมื่อเมตริกซ์เชื่อมโยงคำนวณจากหลักการไฟไนอิลิเมนต์ (ก) น้ำหนักเพลา หน้า F_f (ข) น้ำหนักเพลาหลัง F_r และ(ค) น้ำหนักรวม F_t ตามลำดับ

รูปที่ 5.34 ผลต่างความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก T1 โดยใช้การแอ่นตัวสามตำแหน่ง $w(t'_3), w(t'_2), w(^{2}t'_3)$ คำนวณด้วยวิธีไดนามิกโปรแกรมมิงและวิธีการคำนวณโดยตรงจากสมการ การเคลื่อนที่ทั้งระบบเมื่อเมตริกซ์เชื่อมโยงคำนวณจากหลักการไฟไนอิลิเมนต์ (ก) น้ำหนักเพลา หน้า F_f (ข) น้ำหนักเพลาหลัง F_r และ(ค) น้ำหนักรวม F_t ตามลำดับ

อย่างไรก็ตามเมื่อพิจาณาการคำนวณโดยตรงจากแก้สมการการเคลื่อนที่โดยตรงทั้งระบบโดยการสร้าง เมตริกซ์ความสัมพันธ์ระหว่างน้ำหนักและการแอ่นตัวของสะพานโดยวิธีเซิงโหมดตามที่กล่าวมาแล้วนั้น พบว่า การใช้การแอ่นตัวสามตำแหน่งและการคำนวณน้ำหนักทางสถิตหาจากการเฉลี่ยแบบตัดปลายออก ให้ ความคลาดเคลื่อนต่ำและเวลาในการคำนวณน้อยกว่าการนำความเร่งมาร่วมด้วย ดังนั้นในการเปรียบเทียบนี้จะ เปรียบเทียบระหว่างการใช้การแอ่นตัวสามตำแหน่งคำนวณโดยวิธีไดนามิกโปรแกรมมิงและวิธีการแก้สมการการ เคลื่อนที่ทั้งระบบ ความความเคลื่อนเปรียบเทียบแสดงดังรูปที่ 5.33 ถึง 5.35

รูปที่ 5.35 เปรียบเทียบความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก T1 โดยใช้การแอ่นตัวสามตำแหน่ง $w(t'_3), w(t'_2), w(^{2}t'_3)$ คำนวณด้วยวิธีไดนามิกโปรแกรมมิงและวิธีการคำนวณโดยตรงจากสมการ การเคลื่อนที่ทั้งระบบ (ก) น้ำหนักเพลาหน้า F_f (ข) น้ำหนักเพลาหลัง F_r และ(ค) น้ำหนักรวม F_t ตามลำดับ

รูปที่ 5.36 เปรียบเทียบความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก T2 โดยใช้การแอ่นตัวสามตำแหน่ง $w(t'_3), w(t'_2), w(^{2}t'_3)$ คำนวณด้วยวิธีไดนามิกโปรแกรมมิงและวิธีการคำนวณโดยตรงจากสมการ การเคลื่อนที่ทั้งระบบ (ก) น้ำหนักเพลาหน้า F_f (ข) น้ำหนักเพลาหลัง F_r และ(ค) น้ำหนักรวม F_t ตามลำดับ

รูปที่ 5.37 เปรียบเทียบความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก T3 โดยใช้การแอ่นตัวสามตำแหน่ง $w(t'_3), w(t'_2), w(^{2}t'_3)$ คำนวณด้วยวิธีไดนามิกโปรแกรมมิงและวิธีการคำนวณโดยตรงจากสมการ การเคลื่อนที่ทั้งระบบ (ก) น้ำหนักเพลาหน้า F_f (ข) น้ำหนักเพลาหลัง F_r และ(ค) น้ำหนักรวม F_t ตามลำดับ

จากรูปที่ 5.33 ถึง 3.35 พบว่าวิธีไดนามิกโปรแกรมมิงให้ความคลาดเคลื่อนน้ำหนักเพลาหน้า F_f สูงกว่า วิธีการแก้สมการการเคลื่อนที่ทั้งระบบ แต่น้ำหนักเพลาหลัง F, และน้ำหนักรวม F, นั้นมีค่าความคลาดเคลื่อนไม่ ต่างกันมากนัก นอกจากนี้เวลาที่ใช้ในการคำนวณโดยวิธีไดนามิกโปรแกรมมิงน้อยกว่ามากและไม่จำเป็นต้องหา ค่าพารามิเตอร์ที่เหมาะสมที่สุดเหมือนกับวิธีการแก้สมการการเคลื่อนที่ทั้งระบบด้วย นั่นคือสำหรับการหา น้ำหนักรวมรถบรรทุกการใช้ได้นามิกโปรแกรมมิงเป็นวิธีที่เหมาะสมในการใช้งานมากกว่า

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 6

ประสิทธิภาพการคำนวณหาน้ำหนักรถบรรทุกกรณีศึกษาจากผลการทดสอบภาคสนาม

ในหัวข้อนี้จะศึกษาประสิทธิภาพการคำนวณหาน้ำหนักรถบรรทุกจากผลการทดสอบภาคสนาม ซึ่งจะ ประกอบไปด้วยการเตรียมการทดสอบภาคสนาม สะพานที่ใช้ในการทดสอบ ลักษณะรถบรรทุก ตำแหน่งและ ขั้นตอนการติดตั้งเครื่องมือ การปรับเทียบแบบจำลองสะพานด้วยการทดสอบ รูปแบบการทดสอบและการหา น้ำหนักรถบรรทุกด้วยวิธีต่างๆ

6.1 <u>การเตรียมการทดสอบสะพานภาคสนาม</u>

6.1.1 <u>สะพานทดสอบ</u>

ในการทดสอบครั้งนี้ได้เลือกสะพานที่จะใช้ในการทดสอบโดยพิจารณาจากปัจจัยหลายอย่าง เช่น ความ หนาแน่นของปริมาณรถบรรทุกที่เคลื่อนที่ผ่าน ประเภทของสะพาน อัตราส่วนของความกว้างต่อความยาวของ สะพาน ความสะดวกในการติดตั้งเครื่องมือที่ใช้ทำงาน ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับข้อจำกัดของเทคนิคที่ใช้ในการคำนวณที่ นำมาประยุกต์ใช้ตลอดจนความสามารถในการทำงานได้จริง

จากการสำรวจโดยรอบกรุงเทพมหานครพบว่าสะพานข้ามคลองบางน้อยซึ่งเป็นสะพานเดียวกันกับสะพาน ที่ใช้ในศึกษาแบบจำลองในบทที่ 3 และบทที่ 5 ซึ่งตั้งอยู่ที่ กม. 28+170.31 ถนนวงแหวนรอบนอกตะวันตก บริเวณเนติบัณฑิตยสภาในพระบรมราชูปถัมภ์เป็นกรณีศึกษา โดยมีลักษณะเป็นสะพานคอนกรีตเสริมเหล็ก ขนาด 3 ช่องจราจร (1 ทิศทางจราจร) มีจำนวนช่วงสะพานทั้งหมด 25 ช่วงสะพานโดยแต่ละช่วงสะพานมีความ ยาวช่วงประมาณ 10 เมตร โดยรูปแบบโครงสร้างใช้ระบบพื้นคอนกรีตเสริมเหล็กอัดแรงสำเร็จรูปขนาดกว้าง 1 เมตร วางเรียงกันเททับหน้าด้วยคอนกรีต (topping) ความหนารวมประมาณ 45 เซนติเมตร กว้าง 14 เมตร คาน คอนกรีตเสริมเหล็กขนาด 70×50 เซนติเมตร² ซึ่งยึดอยู่บนหัวเสาตอม่อสะพานแบบคอนกรีตเสริมเหล็กขนาด 35×35 เซนติเมตร² มีความยาวของสะพาน 9 43 เมตร ดังรา

รูปที่ 6.1 แสดงแบบมาตรฐานของสะพานในส่วนของ (ก) หน้าตัด (ข) แปลน (ค) ขอบทาง และ (ง) ตอม่อ ตามลำดับ

รูปที่ 6.2 สะพานข้ามคลองบางน้อยที่ใช้ทดสอบ

6.1.2 <u>รถบรรทุกทดสอบ</u>

จากข้อมูลของกรมทางหลวงซึ่งได้ทำการสรุปปริมาณจราจรเฉลี่ยคันต่อวัน บนทางหลวงในเขตกรุงเทพ และ บนทางหลวงในเส้นทางสายหลัก ปี 2546 พบว่าปริมาณของรถบรรทุก 3 เพลาขึ้นไปโดยเฉลี่ยแต่ละเส้นทาง มีค่าประมาณ 3000 คันต่อวัน โดยจะเป็นรถที่บรรทุกสิบล้อประมาณ 60 % ซึ่งถือว่ามากที่สุดในประเภท รถบรรทุกหนักประกอบกับช่วงห่างระหว่างเพลาของรถบรรทุกสิบล้อซึ่งมีค่าประมาณ 4.50 เมตร ซึ่งถือว่าไม่ยาว เกินไปเมื่อเทียบกับความยาวของช่วงสะพานที่ใช้ทดสอบและสามารถทำการทดสอบได้สะดวกกว่าเมื่อ เปรียบเทียบกับช่วงห่างระหว่างเพลาของรถพ่วง ดังนั้นในการทดสอบครั้งนี้จึงเลือกรถบรรทุกสิบล้อเพื่อใช้ทำการ ทดสอบ

Ц

น้ำหนักรถบรรทุกที่ใช้ในการทดสอบภาคสนามแบ่งเป็น 3 ระดับคือรถบรรทุกน้ำหนักรวม 20,870 กิโลกรัม, 23,365 กิโลกรัมและ 25,785 กิโลกรัมตามลำดับ น้ำหนักบรรทุกที่ใช้ในการทดสอบนั้นได้ใช้ทรายหยาบโดยชั่ง น้ำหนักที่ด่านชั่งในท่าขนทรายซึ่งชั่งก่อนทำการทดสอบ โดยทำการชั่งทั้งน้ำหนักเพลาหน้า น้ำหนักเพลากลาง กับเพลาหลังรวมกันและน้ำหนักรวมของรถบรรทุกตามลำดับ นอกจากนั้นยังทำการวัดขนาดและระยะห่างเพลา ของรถบรรทุกดังแสดงในรูปที่ 6.3

รูปที่ 6.3 ค่าน้ำหนักและตำแหน่งล้อของรถบรรทุกที่ใช้ในการทดสอบภาคสนาม

6.1.3 <u>การติดตั้งอุปกรณ์วัดความเร่งสำหรับสะพาน</u>

ในการที่จะคำนวณน้ำหนักของรถบรรทุก จะทำการตรวจวัดผลตอบสนองของสะพานภายใต้การเคลื่อนที่ ผ่านของรถบรรทุกซึ่งอาจจะเป็นการแอ่นตัว ความเครียดหรือความเร่ง ในการศึกษานี้นอกจากการตรวจวัด สัญญาณความเครียดแล้วยังเพิ่มการตรวจวัดค่าความเร่งในแต่ละหน้าตัดขวางของสะพาน โดยการติดตั้ง อุปกรณ์วัดสัญญาณความเร่งเพื่อเป็นตัวเก็บสัญญาณ มีขั้นตอนการติดตั้งจะได้กล่าวดังนี้ ดังแสดงในรูปที่ 6.4

ขั้นตอนการติดตั้งอุปกรณ์วัดสัญญาณความเร่งในสะพานเข้ากับสะพาน

- 1. กำหนดตำแหน่งที่จะติดตั้งอุปกรณ์วัดสัญญาณ
- ทำความสะอาดผิวคอนกรีตและติดแผ่นไม้เข้ากับคอนกรีตเพื่อความสะดวกต่อการปรับแก้และเก็บ อุปกรณ์หลังใช้งาน
- พันเทปใสรอบอุปกรณ์วัดความเร่งเพื่อความสะอาด ป้องกันอุปกรณ์ชำรุดและสะดวกต่อการเก็บ อุปกรณ์หลังใช้งาน
- 4. ติดตั้งอุปกรณ์วัดความเร่งกับแผ่นไม้ในตำแหน่งที่ต้องการ
- ติดตั้งสายสัญญาณและอุปกรณ์ต่างๆ ที่ต่อพ่วงเข้ากับระบบ

รูปที่ 6.4 ขั้นตอนการติดตั้งอุปกรณ์วัดความเร่งในสะพานเข้ากับสะพาน

การทดสอบครั้งนี้ได้ทำการติดตั้งระบบเก็บข้อมูลทั้งหมดที่บริเวณใต้สะพาน โดยช่วงสะพานที่ทำการ ทดสอบจะประกอบด้วยแผ่นพื้นคอนกรีตอัดแรง 14 ชิ้น โดยติดตั้งมาตรวัดความเร่ง 2 ตำแหน่ง คือที่ตัววัด ความเครียดหมายเลข 6 และ 18 ซึ่งเป็นตำแหน่งที่ ตามลำดับ ดังแสดงในรูปที่ 6.5

จุฬาลงกรณ่มหาวิทยาลัย

รูปที่ 6.5 ตำแหน่งการติดอุปกรณ์วัดความเครียดและความเร่งใต้สะพาน

6.1.4 <u>ระบบเก็บข้อมูลและอุปกรณ์ทดสอบอื่น</u>

6.1.4.1 <u>ระบบเก็บข้อมูล</u>

ระบบเก็บข้อมูลที่ใช้ในการทดสอบ ประกอบด้วยอุปกรณ์หลายชนิดเข้าด้วยกันดังแสดงในรูปที่ 6.6 โดย อุปกรณ์ที่สำคัญสำหรับการทดสอบประกอบด้วย อุปกรณ์วัดความเครียด อุปกรณ์วัดความเร่งสะพาน กล่อง บริดจ์คอมพลีทชั่น (bridge completion)และดาต้าลอคเกอร์ (data logger) ดังแสดงในรูป ซึ่งมีขั้นตอนการ ทำงานดังต่อไปนี้

เริ่มจากอุปกรณ์ตรวจวัดที่ติดตั้งใต้สะพานตรวจวัดสัญญาณที่เกิดขึ้นจากการทดสอบ เมื่อมีรถบรรทุก เคลื่อนที่ผ่าน โดยอุปกรณ์วัดความเร่งนั้นจะมีมาตรวัดความเร่งแบบต้านทานไฟฟ้าติดอยู่ซึ่งให้ความต่าง ศักย์ไฟฟ้าและสามารถทำการคำนวณเป็นความเร่งได้ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของความต่างศักย์ไฟฟ้าของ วงจรบริดจ์(bridge) ดังแสดงในรูปที่ 6.6 ซึ่งวงจรบริดจ์จะส่งสัญญาณอนาลอค (analog signal) ผ่านสายแลน (สาย RJ-45) ไปยังดาต้าลอคเกอร์ (data logger) เพื่อทำการแปลงสัญญาณให้เป็นสัญญาณดิจิตอล (digital signal) โดยความถี่ที่ใช้เก็บสัญญาณมีค่าเท่ากับ 1024 รอบต่อวินาที จากนั้นดาต้าลอคเกอร์จะส่งสัญญาณ ดังกล่าวเข้าสู่เครื่องคอมพิวเตอร์ผ่านทางยูเอสบีพอร์ต (USB port) เพื่อทำการคำนวณหาน้ำหนักต่อไป โดยจะ บันทึกข้อมูลเป็นแฟ้มข้อมูลที่มีนามสกุล MAT ซึ่งเป็นแฟ้มข้อมูลโปรแกรม MATLAB

รูปที่ 6.6 (ก) ผังการทำงานของระบบเก็บข้อมูล (ข) กล่องบริดจ์คอมพลีทชั่น (bridge completion) และ (ค) ดาต้าลอคเกอร์ (data logger)

6.1.4.2 อุปกรณ์ตรวจจับการเคลื่อนที่ผ่านของรถ

เนื่องจากในการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุกจะใช้ตำแหน่งรถบรรทุก ซึ่งในหัวข้อนี้จะพิจาณารถบรรทุก ความเร็วคงที่ ดังนั้นในการตรวจวัดเวลาการเคลื่อนที่ผ่านเข้าออกจากสะพานของรถบรรทุก จะสามารถนำไป คำนวณตำแหน่งของรถบรรทุกได้ต่อไป การหาเวลาที่รถบรรทุกเข้าและออกก็เป็นข้อมูลที่สำคัญสำหรับการหา น้ำหนักซึ่งในการทดสอบจะใช้เซ็นเซอร์บอกตำแหน่ง (photoelectric sensor) ดังแสดงในรูปที่ 6.8 และ 6.9 ใน การบอกเวลาที่รถเข้าและออกสะพานซึ่งจะประกอบด้วยตัวส่งสัญญาณและตัวรับสัญญาณ โดยระยะห่างของ เซ็นเซอร์บอกตำแหน่งทั้งสองตัวที่ไกลที่สุดที่สามารถทำงานได้เท่ากับ 30 เมตร เวลาในการตรวจวัดการ เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นสูงสุดเท่ากับ 1.5 มิลลิวินาที (ms) การทดสอบจะทำการติดตั้งเซนเซอร์บอกตำแหน่งบน สะพานโดยจะติดตั้งที่ตำแหน่งรถเข้าและออกจากช่วงของสะพานที่ทดสอบ ดังแสดงในรูปที่ 6.7

รูปที่ 6.7 ลักษณะทั่วไป (ก) เซนเซอร์บอกตำแหน่ง (ข) ตัวรับสัญญาณและ(ค) ตัวส่งสัญญาณ

ในการตรวจจับการเคลื่อนที่ผ่านของรถ ตัวเซนเซอร์บอกตำแหน่งจะมีตัวส่งและตัวรับสัญญาณอินฟราเรด 2 คู่ดังรูปที่ 6.7 โดยตัวส่งจะส่งสัญญาณออกและตัวรับจะรับสัญญาณ เมื่อรถบรรทุกเคลื่อนที่ผ่านแนวเซ็นเซอร์ บอกตำแหน่ง จะทำให้ไม่มีการส่งสัญญาณในระบบของตัวเซนเซอร์ โดยจะอ่านค่าคงที่ค่าหนึ่ง ซึ่งจากสัญญาณ ที่เก็บได้นี้อ่านได้ประมาณ 7600 ทำให้สามารถคำนวณหาเวลาของรถที่เคลื่อนที่สะพานของรถในขณะนั้นได้ โดยที่ตัวเซนเซอร์นั้นมีความถี่ในการเก็บข้อมูลเท่ากับ 1024 รอบต่อวินาที ซึ่งเมื่อทราบเวลาที่รถเข้าและออกจาก สะพานก็จะสามารถหาตำแหน่งของรถที่เคลื่อนที่เข้าสะพานโดยสมมุติให้ความเร็วของรถที่เคลื่อนที่ข้ามสะพาน ในขณะนั้นมีค่าคงที่ จากข้อมูลที่ทำการทดสอบพบว่าค่าความเร็วของรถบรรทุกที่เปลี่ยนแปลงระหว่างรถเข้าและ ออกจากสะพานมีใกล้เคียงกัน ซึ่งหลักการทำงานของระบบตรวจจับการเคลื่อนที่ผ่านของรถนั้นจะคล้ายกับ หลักการทำงานของระบบเก็บข้อมูลความเครียด คือเปลี่ยนจากอุปกรณ์วัดความเครียดหรือความเร่งในสะพาน เป็นใช้เซ็นเซอร์บอกตำแหน่งนั่นเอง

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 6.8 (ก) ผังการทำงานของระบบตรวจจับการเคลื่อนที่ผ่านของรถ (ข) ลักษณะการติดตั้งใช้เซ็นเซอร์บอก ตำแหน่งรถเข้าและออก (ค) สัญญาณที่ตัวเซนเซอร์เก็บข้อมูล

6.1.4.3 อุปกรณ์บันทึกภาพการเคลื่อนที่ผ่านของรถ

โดยในการทดสอบครั้งนี้ได้มีการถ่ายวีดิโอ สำหรับบันทึกภาพขณะทดสอบด้วยเพื่อตรวจสอบเหตุการณ์ เคลื่อนที่ของรถบรรทุกระหว่างการทดสอบว่ามีการเคลื่อนที่อย่างไร มียานพาหนะอื่นเคลื่อนที่ร่วมด้วยหรือไม่ดัง แสดงในรูปที่ 6.10 และยังสามารถตรวจสอบเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งหมดระหว่างการทดสอบได้ว่าสภาพก่อนการ ทดสอบในแต่ละครั้งนั้นมีเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นบ้าง ซึ่งหลักการทำงานของระบบถ่ายภาพจากกล้องวีดิโอจับ สัญญาณภาพขณะทำการทดสอบโดยสัญญาณภาพจะส่งผ่านสายสัญญาณภาพ (สาย AV) ไปที่การ์ดแปลง สัญญาณ (card capture) เพื่อทำการแปลงสัญญาณอนาลอค (analog signal) ให้เป็นสัญญาณดิจิตอล (digital signal) ก่อนทำการบันทึกแฟ้มข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์ เพื่อเก็บไว้เป็นข้อมูลสำหรับช่วยในการคำนวณ น้ำหนักต่อไป

รูปที่ 6.9 (ก) ผังการทำงานขอ<mark>ง</mark>ระบบถ่ายภาพจากกล้องวีดิโอ และ (ข)กล้องวีดิโอที่ติดตั้งบนโครงสร้างเหล็กข้าง สะพาน ตามลำดับ

หลังจากติดตั้งอุปกรณ์และเครื่องมือวัดสัญญาณทั้งหมดเรียบร้อยแล้วก็ทำการติดตั้งสายแลน (สาย JR-45) ใต้สะพานให้เรียบร้อยเพื่อรับสัญญาณจากอุปกรณ์วัดและเซนเซอร์บอกตำแหน่งไปยังดาต้าลอคเกอร์ แล้ว ทำการตรวจสอบสัญญาณและระบบทั้งหมดให้เรียบร้อยก่อนการทดสอบดังแสดงในรูปที่ 6.11

รูปที่ 6.10 ลักษณะของระบบที่ใช้สำหรับทำการทดสอบการหาน้ำหนัก

6.2 <u>การแปลงค่าความเครียดหรือความเร่งภาคสนามเป็นการแอ่นตัว</u>

เนื่องจากการทดสอบในภาคสนามหรือข้อมูลที่มีการตรวจวัดจากภาคสนามนั้น อาจไม่มีข้อมูลการแอ่นตัว นอกจากนี้การแปลงความเครียดเป็นการแอ่นตัวนั้นยังสามารถใช้ในการตรวจสอบกับการแปลงค่าความเร่งเป็น การแอ่นตัวด้วย

6.2.1 <u>การแอ่นตัวที่แปลงมาจากความเครียด</u>

การแปลงความเครียดเป็นการแอ่นตัวจะใช้วิธีที่เสนอในบทที่ 4 คือจากการแอ่นตัวสามารถเขียนในผลรวม เชิงโหมดโดยในที่นี้จะพิจารณา 3 โหมด ตำแหน่งตรวจวัดความเครียดคือที่ตำแหน่งหนึ่งส่วนสาม.กึ่งกลางและ สองส่วนสามของความยาวสะพาน $\mathcal{E}_x(\mathcal{Y}_3,t), \mathcal{E}_x(\mathcal{Y}_2,t), \mathcal{E}_x(^2\mathcal{Y}_3,t)$ และการแอ่นตัวทั้งหมด 3 ตำแหน่งคือ ตำแหน่งหนึ่งส่วนสาม.กึ่งกลางและสองส่วนสามของความยาวสะพาน $w(\mathcal{Y}_3,t), w(\mathcal{Y}_2,t), w(^2\mathcal{Y}_3,t)$ ดังแสดง ในรูปที่ 6.11 จากค่าความเครียดและการแอ่นตัวที่ตรวจวัดมานั้นจะคำนวณค่าที่ใช้แปลงความเครียดเป็นการ แอ่นตัว (c)

$$w(x,t) = \sum_{i=1}^{3} \phi_i(x) q_i(t) \qquad i = 1,2,3$$
(2.1n)

$$\phi_i(x) = \sin\left(\frac{i\pi x}{L}\right) \qquad \qquad i = 1, 2, 3 \tag{2.21}$$

$$\mathcal{E}_{x}(x,t) = \left(c\right) \sum_{i=1}^{3} \frac{\partial^{2} \phi_{i}(x)}{\partial x^{2}} q_{i}(t) \qquad \qquad i = 1, 2, 3$$
(2.10)

จากสมการที่ 2.1ก ค่าการแอ่นตัวที่วัดมาทั้งสามจุดสามารถคำนวณพิกัดทั่วไป $q_1(t), q_2(t), q_3(t)$ จากนั้นจึงนำค่าพิกัดทั่วไปที่คำนวณได้ไปแทนในสมการที่ 2.1ค เพื่อหาค่าคงที่ (*c*) ในการแปลงความเครียด เป็นการแอ่นตัวต่อไป เนื่องจากข้อมูลแต่ละชุดของความเครียดและการแอ่นตัวที่เวลาต่างๆ มีจำนวนมากดังนั้น จะคำนวณค่าคงที่ที่ใช้แปลงความเครียดเป็นการแอ่นตัวโดยใช้วิธีกำลังสองน้อยสุด (least squares)

$$e = \sum_{i=1}^{n} \left[(\varepsilon_{i} - c\hat{\varepsilon}_{i}), (\varepsilon_{i} - c\hat{\varepsilon}_{i}) \right], \quad 0 = \frac{\partial e}{\partial c} = -2\hat{\varepsilon}_{i}, \varepsilon_{i} + 2c\hat{\varepsilon}_{i}, \hat{\varepsilon}_{i}, \quad c = \frac{\hat{\varepsilon}_{i}, \varepsilon_{i}}{\hat{\varepsilon}_{i}, \hat{\varepsilon}_{i}} \quad (4.12)$$

(ก)

(1)

รูปที่ 6.11 การทดสอบภาคสนามการเก็บวัดการแอ่นตัวและความเครียดเพื่อแปลงความเครียดเป็นการแอ่นตัว

จากการเก็บข้อมูลการแอ่นตัวและความเครียดที่จุดเดียวกันและพิจารณาเลือกในกรณีที่ค่าความเครียดที่ เกิดมีค่าใกล้เคียงกับความเครียดที่เกิดจากรถบรรทุกที่ทดสอบคือ 30 ถึง 50 ไมโครสเตรน และพิจารณา รถบรรทุกที่มีจำนวนเพลาเท่ากับรถบรรทุกที่ทดสอบโดยสามารถตรวจสอบได้จากสัญญาณเซนเซอร์ จากข้อมูล รถบรรทุก 17 คันแล้วนำมาหาค่าคงที่สำหรับแปลงความเครียดเป็นการแอ่นตัว นอกจากนี้ค่าที่ได้มีค่าค่อนข้าง คงที่แสดงในรูปที่ 6.12 3

รูปที่ 6.12 ค่าคงที่สำหรับการแปลงความเครียดเป็นการแอ่นตัวเมื่อทำการเก็บวัดข้อมูลจากภาคสนาม (ก) ตำแหน่ง w(4/3) (ข) ตำแหน่ง w(4/2) และ(ค)ตำแหน่ง w(24/3) ตามลำดับ

จากรูปเปรียบเทียบการแอ่นตัวที่วัดได้ กับค่าความเครียดแปลงเป็นการแอ่นตัว ในช่วงที่มีการสั่นไหวแบบ อิสระ (free vibration) จะพบว่าการแอ่นตัวไม่ต่างกัน ส่วนในช่วงที่มีน้ำหนักกระทำนั้นค่าการแอ่นตัวต่างกัน เล็กน้อยเนื่องจากโหมดที่ใช้คำนวณจำกัดและแบบจำลองพิจารณาเป็นคานซึ่งต่างจากสภาพภาคสนามซึ่งมี ลักษณะเป็นแผ่นพื้น เมื่อพิจารณาค่าที่คำนวณโดยใช้วิธีกำลังสองน้อยสุดพบว่าค่าที่คำนวณได้ค่อนข้างคงที่และ ในที่นี้จะใช้ค่าเฉลี่ยข้อมูลดังกล่าวเป็นค่าสำหรับแปลงความเครียดเป็นการแอ่นตัวต่อไป

รูปที่ 6.13 ตัวอย่างเปรียบเทียบการทดสอบภาคสนามการแปลงความเครียดเป็นการแอ่นตัว (ก) ตำแหน่ง w(4/3) (ข) ตำแหน่ง w(4/2) และ(ค)ตำแหน่ง w(24/3) ตามลำดับ

6.2.2 การแอ่นตัวที่แปลงมาจากความเร่ง

การแปลงความเร่งเป็นการแอ่นตัวในแบบจำลองสามารถคำนวณได้โดยวิธีปรับแก้เงื่อนไขเริ่มต้นดังที่เสนอ วิธีการในบทที่ 4 แต่สัญญาณความเร่งที่ตรวจวัดจากภาคสนามนั้นจะมีสัญญาณรบกวนอยู่ร่วมอยู่เสมอ ดังนั้น ในที่นี้จะทำการแปลงความเร่งเป็นการแอ่นตัว โดยจะทำการกำจัดสัญญาณรบกวนก่อนด้วยการใช้ตัวกรอง ความถี่ที่ช้อนทับกับความถี่ของการแอ่นตัวสะพานที่เกิดจากการเคลื่อนที่ผ่านของรถบรรทุก แต่ผลที่ได้จากข้อมูล ภาคสนามนั้นไม่สอดคล้องกับการแอ่นตัวที่ควรจะเป็น ดังแสดงในรูป 6.14 และเมื่อกรองความถี่ที่ต่ำกว่าการ แอ่นตัวเพื่อกำจัดสัญญาณรบกวนทำให้ผลการแปลงความเร่งเป็นการแอ่นตัวที่ได้เหลือแต่ผลจากการสั่นไหว ปกติเท่านั้น ดังรูปที่ 6.15

รูปที่ 6.14 (ก) การกำจัดสัญญาณรบกวนและ (ข) การแปลงสัญญาณความเร่งภาคสนามเป็นการแอ่นตัว

รูปที่ 6.15 (ก) การกำจัดสัญญาณรบกวนและ (ข) การแปลงสัญญาณความเร่งภาคสนามเป็นการแอ่นตัว

ปัญหาการแปลงความเร่งเป็นการแอ่นตัวคาดว่าเกิดจากสัญญาณรบกวน ดังนั้นในที่นี้จะศึกษาเพิ่มเติม โดยการเพิ่มสัญญาณรบกวนเข้าไปในแบบจำลองด้วย พบว่าเมื่อความถี่สัญญาณรบกวนใกล้เคียงกับความถี่ สะพานเนื่องจากรถบรรทุกเคลื่อนที่นั้น จะทำให้ไม่สามารถแปลงความเร่งเป็นการแอ่นตัวได้ ดังแสดงในรูปที่ 6.16 – 6.17เนื่องจากที่ความถี่ต่ำๆ การอินทิเกรตจะทำให้ค่าสัญญาณรบกวนขยายเพิ่มมากขึ้น

รูปที่ 6.17 เปรียบเทียบ (ก) ความเร่งจากแบบจำลองที่กำจัดสัญญาณรบกวนออก และ (ข) การแปลงความเร่ง เป็นการแอ่นตัว

เมื่อกรองสัญญาณรบกวนให้เหลือเฉพาะความถี่ที่สูงกว่าความถี่สะพานเนื่องจากรถบรรทุกเคลื่อนที่ แล้ว ค่อยเพิ่มเข้าไปในความเร่งนั้นพบว่าสามารถแปลงความเร่งเป็นการแอ่นตัวได้ดังแสดงในรูปที่ 6.18 ถึง 6.20

รูปที่ 6.18 (ก) โดเมนความถี่ของค่าการแอ่นตัวจากแบบจำลองที่ยังไม่มีสัญญาณรบกวน และ (ข) ภาพขยาย

รูปที่ 6.20 เปรียบเทียบ (ก) ความเร่งจากแบบจำลองที่กำจัดสัญญาณรบกวนที่ปรับความถี่แล้วและ (ข) การ แปลงความเร่งเป็นการแอ่นตัว

ปัญหาในการแปลงความเร่งเป็นการแอ่นตัวคือ สัญญาณรบกวนไม่สามารถกำจัดออกได้โดยใช้การกรอง ความถี่เท่านั้นแม้ว่ามีการใช้เวฟเลทช่วยในการกำจัดสัญญาณก็ตาม เนื่องจากมีบางส่วนของความถี่สัญญาณ รบกวนร่วมอยู่ในความถี่สะพานเนื่องจากรถบรรทุกเคลื่อนที่

เมื่อนำสัญญาณรบกวนจริงจากภาคสนามมาเป็นสัญญาณรบกวนในแบบจำลองจะพบว่า การสุ่มตัวอย่าง เพื่อปรับความถี่สัญญาณรบกวนให้สูงขึ้นนั้นสามารถแปลงความเร่งเป็นการแอ่นตัวได้ดังแสดงในรูปที่ 6.21 ถึง 6.24 ซึ่งเป็นการยืนยันว่า สัญญาณความเร่งจากภาคสนามไม่สามารถแปลงเป็นการแอ่นตัวได้นั้นมีสาเหตุหลัก มาจากการไม่สามารถกำจัดสัญญาณรบกวนที่ความถี่เดียวกับความถี่สะพานเนื่องจากรถบรรทุกเคลื่อนที่ เนื่องจากถ้ากรองออกก็จะทำให้การแอ่นตัวจริงหายไปด้วย

รูปที่ 6.21 ความเร่งจากแบบจำลองโดย (ก) บวกสัญญาณรบกวนภาคสนาม และ (ข) กำจัดสัญญาณรบกวน

รูปที่ 6.22 เปรียบเทียบ (ก) ความเร่งจากแบบจำลองที่กำจัดสัญญาณรบกวนภาคสนามออก และ (ข) การแปลง ความเร่งเป็นการแอ่นตัว

รูปที่ 6.23 ความเร่งจากแบบจำลองโดย (ก) บวกสัญญาณรบกวนภาคสนามที่ปรับความถี่แล้ว และ (ข) กำจัด สัญญาณรบกวน

เนื่องจากปัญหาสัญญาณรบกวนจากการตรวจวัดความเร่งภาคสนาม ดังนั้นในงานวิจัยนี้จะใช้การแอ่นตัว ที่แปลงมาจากความเครียดที่ตรวจวัด โดยที่การกำจัดสัญญาณรบกวนในสัญญาณความเร่งนี้อยู่นอกเหนือ งานวิจัย อย่างไรก็ตามจากการศึกษาแบบจำลองนั้นสามารถที่จะแปลงความเร่งเป็นการแอ่นตัวได้ ถ้าสามารถ แยกสัญญาณรบกวนออกดังที่เสนอมาก่อนหน้านี้

6.3 <u>การปรับเทียบแบบจำลองสะพานที่ใช้ในการหาน้ำหนัก</u>

เนื่องจากแบบจำลองสะพานกับสะพานที่ใช้ในการทดสอบนั้นไม่สามารถเปรียบเทียบกันได้โดยตรง เนื่องจากความไม่สม่ำเสมอของหน้าตัดสะพานจริงและคุณสมบัติสะพานและวัสดุ ทำให้ข้อมูลที่วัดได้ต้องมีการ ปรับเทียบให้เป็นค่าการแอ่นตัวที่ใช้ในแบบจำลอง โดยค่าคุณสมบัติทั้งหมดของสะพาน เช่น ความหนาของ สะพาน ค่าโมดูลัสของสะพาน ตลอดจนระยะความลึกของแนวแกนสะเทินของหน้าตัดสะพาน จะอ้างอิงจาก แบบมาตรฐานของกรมทางหลวงเป็นหลัก การปรับเทียบแบบจำลองเพื่อความสะดวกในการทำงานในขั้นตอนที่ นำระบบหาน้ำหนักนี้ไปใช้งานจริงต่อไป เช่น กรณีนำระบบหาน้ำหนักไปใช้งานกับสะพานอื่นๆนั้น สามารถ ออกแบบระบบการทดสอบได้โดยนำค่าคุณสมบัติสะพานที่ได้จากแบบมาตรฐานเป็นค่าพื้นฐานในระบบก่อน จากนั้นจึงปรับเทียบแบบจำลอง โดยการปรับเทียบค่าที่ตรวจวัดซึ่งในที่นี้ก็คือ การแอ่นตัวในสะพานให้มีการปรับ ขยายหรือลดสัญญาณ ซึ่งสะดวกในการทำงานและเหมาะสมสำหรับการใช้งานจริงที่สุดโดยในการทดสอบครั้งนี้ การปรับเทียบการแอ่นตัวที่ได้จากการวัดสะพานจริงกับการแอ่นตัวจากแบบจำลองของสะพานที่ซึ่งสามารถ คำนวณการแอ่นตัวได้ โดยการปรับเทียบนี้เลือกใช้รถบรรทุก T1 ซึ่งเคลื่อนที่ด้วยความเร็วที่ต่ำ (ประมาณ 10 กิโลเมตร/ชั่วโมง) การปรับเทียบค่าจากการตรวจวัดและค่าที่คำนวณจากแบบจำลอง โดยการคำนวณค่าที่ให้ ความแตกต่างระหว่างซุดข้อมูลน้อยที่สุดโดยการใช้วิธีกำลังสองน้อยสุด (least squares) โดยการทดสอบนี้จะ ทำการปรับเทียบทั้งหมดสามครั้งเพื่อพิจารณาความคลาดเคลื่อนข้อมูล

$$e = \sum_{i=1}^{n} \left[(w_i - a\hat{w}_i), (w_i - a\hat{w}_i) \right], \quad 0 = \frac{\partial e}{\partial a} = -2\hat{w}_i, w_i + 2a\hat{w}_i, \hat{w}_i, \quad a = \frac{\hat{w}_i, w_i}{\hat{w}_i, \hat{w}_i} \quad (6.1)$$

$$[oend a = noise - 2\hat{w}_i, w_i + 2a\hat{w}_i, \hat{w}_i, \quad a = \frac{\hat{w}_i, w_i}{\hat{w}_i, \hat{w}_i} \quad (6.1)$$

$$[oend a = noise - 2\hat{w}_i, w_i + 2a\hat{w}_i, \hat{w}_i, \quad a = \frac{\hat{w}_i, w_i}{\hat{w}_i, \hat{w}_i} \quad (6.1)$$

$$[oend a = noise - 2\hat{w}_i, w_i + 2a\hat{w}_i, \hat{w}_i, \quad a = \frac{\hat{w}_i, w_i}{\hat{w}_i, \hat{w}_i} \quad (6.1)$$

$$[oend a = noise - 2\hat{w}_i, w_i + 2a\hat{w}_i, \hat{w}_i, \quad a = \frac{\hat{w}_i, w_i}{\hat{w}_i, \hat{w}_i} \quad (6.1)$$

$$[oend a = noise - 2\hat{w}_i, w_i + 2a\hat{w}_i, \hat{w}_i, \quad a = \frac{\hat{w}_i, w_i}{\hat{w}_i, \hat{w}_i} \quad (6.1)$$

$$[oend a = noise - 2\hat{w}_i, w_i + 2a\hat{w}_i, \hat{w}_i, \quad a = \frac{\hat{w}_i, w_i}{\hat{w}_i, \hat{w}_i} \quad (6.1)$$

จากการทดสอบเพื่อปรับเทียบแบบจำลองทั้ง 3 ครั้งพบว่าค่าปรับเทียบแบบจำลองที่ได้มาค่าค่อนข้างคงที่ ดังแสดงในตารางและตัวอย่างก<mark>าร</mark>ปรับเทียบในรูป

ตำแหน่ง	ค่าป <mark>รับเทีย</mark> บ <i>a</i>	ค่าปรับเทียบ <i>a</i>	ค่าปรับเทียบ <i>a</i>	ค่าเฉลี่ย <i>a</i>
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	
ตำแหน่งที่ 1_ L_3' (a_1)	1.7738	1.7614	1.7632	1.7661
ตำแหน่งที่ 2_ L_2' (a_2)	1.9183	1.9058	1.9081	1.9107
ตำแหน่งที่ 3 ² L⁄ ₃ (a ₃)	1.9726	1.9593	1.9609	1.9642

ตาราง 6.1 ค่าปรับเทียบแบบจำลองจากการทดสอบภาคสนาม

6.4 <u>การทดสอบภาคสนาม</u>

6.4.1 <u>รูปแบบการทดสอบภาคสนาม</u>

การทดสอบครั้งนี้สะพานและรถบรรทุกแสดงไว้ในหัวข้อก่อนหน้านี้ ดังนั้นการทดสอบหาน้ำหนักรถบรรทุก ในครั้งนี้ จะทำการศึกษาถึงตัวแปรที่มีผลต่อการคำนวณน้ำหนักคือ น้ำหนักของรถบรรทุก ความเร็วของ รถบรรทุกในขณะเคลื่อนที่ข้ามสะพาน โดยพิจาณาช่องจราจรกลางเท่านั้น

น้ำหนักรถบรรทุกแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ *T*1น้ำหนักบรรทุกเบา (light), *T*2น้ำหนักบรรทุกปานกลาง (middle) และ *T*3น้ำหนักบรรทุกหนัก (heavy) ในทำนองเดียวกันความเร็วของรถบรรทุกในขณะเคลื่อนที่ข้าม สะพานก็จะแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับความเร็วของรถบรรทุกที่เคลื่อนที่ช้า (low speed), ระดับความเร็ว ของรถบรรทุกที่เคลื่อนที่ปกติ (moderate speed) และระดับความเร็วของรถบรรทุกที่เคลื่อนที่เร็ว(high speed) โดยในแต่ละระดับความเร็วจะทำการทดสอบซ้ำ 3 รอบ

รูปที่ 6.26 แผนการทดสอบภาคสนาม (ก) รถบรรทุกT1 (ข) รถบรรทุกT2 และ(ค) รถบรรทุกT3

6.4.2 <u>การดำเนินการทดสอบ</u>

การดำเนินการทดสอบในช่วงเวลาที่ทำการทดสอบจะใช้ช่วงเวลากลางคืน เนื่องจากปริมาณการจราจรของ รถในช่วงกลางคืนจะน้อยกว่าช่วงกลางวันตลอดจนสามารถปิดการจราจรทางช่องทางช้ายของสะพานได้ซึ่งจะ สะดวกในการทำงาน โดยก่อนทำการทดสอบในแต่ละครั้งจะต้องทำการตรวจสอบว่าช่วงเวลาในขณะนั้นจะต้อง ไม่มีรถคันอื่นอยู่บนสะพานโดยคนที่ทำการตรวจสอบว่าช่วงเวลาใดเหมาะสมสำหรับทำการทดสอบเป็นผู้ให้ สัญญาณ การติดต่อสื่อสารทั้งหมดจะใช้วิทยุสื่อสารและเมื่อตรวจสอบแล้วว่าช่วงเวลาขณะนั้นไม่มีรถอื่นบน สะพานแล้วผู้ควบคุมการทดสอบก็จะทำการบอกกรณีที่จะทำการทดสอบของรถบรรทุกแก่บุคคลที่ทำการ ทดสอบทั้งหมดให้ทราบซึ่งประกอบด้วยฝ่ายที่ทำการเก็บข้อมูลที่อยู่ใต้สะพานในห้องทดสอบ ฝ่ายที่นั่งอยู่บน รถบรรทุกเพื่อบอกกรณีที่จะทำการทดสอบให้แก่คนขับรถบรรทุกได้ทราบ จากนั้นผู้ควบคุมการทดสอบก็จะให้ สัญญาณให้รถบรรทุกที่เตรียมพร้อมอยู่แล้วเริ่มเคลื่อนที่เข้าสะพานตามกรณีที่ทดสอบ ช่วงเวลาเดียวกันนี้ก็จะ ให้สัญญาณแก่ฝ่ายที่ทำการเก็บข้อมูลอีกทั้งตรวจสอบลักษณะของสัญญาณจากนั้นเมื่อรถเคลื่อนที่ออกจากสะพานไป แล้วก็จะทำการจัดเก็บข้อมูลอีกทั้งตรวจสอบลักษณะของสัญญาณ ตลอดจนบันทึกวีดิโอเหตุการณ์ขณะ ช่วงเวลารถบรรทุกเคลื่อนที่ข้ามสะพานเก็บไว้ ดังแสดงในรูปที่ 6.27 ถึงรูปที่ 6.28 โดยหลังจากทำการทดสอบใน แต่ละครั้งเรียบร้อยแล้วจะต้องมีการปิดสะพานในช่องจราจรช้ายเพื่อให้ในการถอยรถบรรทุกกลับเข้าสะพานไปที่ ตำแหน่งที่เตรียมพร้อมสำหรับทำการทดสอบต่อไป การทดสอบแต่ละครั้งจะใช้เวลาทั้งหมดประมาณ 5 ถึง 10 นาที ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับช่วงของปริมาณการจราจรที่หมาะสมสำหรับการทดสอบนั้นเอง

รูปที่ 6.27 ขั้นตอนการทดสอบขณะรถบรรทุกเริ่มเคลื่อนที่เข้าสะพาน

รูปที่ 6.28 ขั้นตอนการทดสอบขณะรถบรรทุกเคลื่อนที่ออกจากสะพาน

้รูปที่ 6.29 ตัวอย่างสัญญาณ (ก) ความเคร<mark>ียดและ (ข) ความ</mark>เร่งกับเซ็นเซอร์บอกตำแหน่งที่จุดเข้าสะพาน

6.5 <u>การคำนวณหาน้ำหนักรถบรรทุกโดยตรงจากสมการการเคลื่อน</u>ที่ทั้งระบบ

สำหรับวิธีการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุกโดยตรงจากการแก้สมการการเคลื่อนที่ทั้งระบบ ในงานวิจัยนี้ใช้ ความเร่งที่ตรวจวัดจากภาคสนามโดยตรงและค่าการแอ่นตัวที่แปลงมาจากความเครียด ดังแสดงในหัวข้อ 4.2.1 เนื่องจาก การทดสอบภาคสนามนี้ไม่มีข้อมูลการแอ่นตัวของสะพานจากการตรวจวัดโดยตรง โดยในการ คำนวณหาน้ำหนักจะคำนวณโดยแบ่งเป็นใช้การแอ่นตัวสามตำแหน่งคือการแอ่นตัวที่ระยะหนึ่งในสาม, กึ่งกลาง และสองในสามของความยาวสะพาน $w_s(t'_3), w_s(t'_2), w_s(t'_3)$ และการแอ่นตัวสามตำแหน่งร่วมกับ ความเร่งสองตำแหน่งคือที่ระยะหนึ่งในสามและกึ่งกลางสะพาน $w_s(t'_3), w_s(t'_2), w_s(t'_2), w_s(t'_3), w(t'_3), w(t'_2)$ ดังที่ได้อธิบายแล้วในทำนองเดียวกันกับการศึกษาประสิทธิภาพการคำนวณบนแบบจำลองคอมพิวเตอร์

6.5.1 <u>การทดสอบภาคสนามคำนวณโดยใช้การแอ่นตัว</u>

ความคลาดเคลื่อนน้ำหนักรถบรรทุกที่ทดสอบภาคสนาม ซึ่งแบ่งน้ำหนักรถบรรทุกเป็นสามระดับดังกล่าว ในหัวข้อก่อนหน้านี้ โดยรูปที่ 6.30 ถึง 6.32 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าความคลาดเคลื่อนและความเร็ว รถบรรทุกที่เคลื่อนที่ผ่านสะพานด้วยความเร็วต่างๆ โดยจะพิจารณาน้ำหนักเพลาหน้า น้ำหนักเพลาหลังและ น้ำหนักรวมตามลำดับ

รูปที่ 6.30 ความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก T1 โดยใช้การแอ่นตัวสามตำแหน่ง $w(t'_3)$, $w(t'_2)$, $w(t'_2)$, $w(t'_2)$ (ก) น้ำหนักเพลาหน้า F_f (ข) น้ำหนักเพลาหลัง F_r และ(ค) น้ำหนักรวม F_t ตามลำดับ

รูปที่ 6.31 ความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก T2 โดยใช้การแอ่นตัวสามตำแหน่ง $w(t_3')$, $w(t_2')$, $w(t_2')$, $w(t_3')$ (ก) น้ำหนักเพลาหน้า F_f (ข) น้ำหนักเพลาหลัง F_r และ(ค) น้ำหนักรวม F_t ตามลำดับ

รูปที่ 6.32 ความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก T3 โดยใช้การแอ่นตัวสามตำแหน่ง $w(t'_3)$, $w(t'_2)$, $w(t'_2)$, $w(t'_3)$ (ก) น้ำหนักเพลาหน้า F_f (ข) น้ำหนักเพลาหลัง F_r และ(ค) น้ำหนักรวม F_t ตามลำดับ

จากข้อมูลการทดสอบภาคสนามโดยใช้การแอ่นตัวของสะพานสามตำแหน่ง w(½), w(½), w(²⅓) พบว่า ความคลาดเคลื่อนที่ได้สอดคล้องกับในกรณีศึกษาประสิทธิภาพการหาน้ำหนักรถบรรทุกด้วยแบบจำลอง คอมพิวเตอร์ นั่นคือ การเฉลี่ยค่าน้ำหนักแบบไม่รวมปลายจะให้ความถูกต้องมากขึ้น ค่าความคลาดเคลื่อนเพลา หน้า (F_f) มีค่ามากกว่าเพลาหลัง (F_f) และน้ำหนักรวม (F_f) คือ เพลาหน้าค่าความคลาดเคลื่อนมีค่าระหว่าง -20 ถึง 20% ส่วนเพลาหลัง (F_f) และน้ำหนักรวม (F_f) มีค่าความคลาดเคลื่อนระหว่าง -10 ถึง 10% โดยเพลา หน้า (F_f) มีค่าความคลาดเคลื่อนสูงกว่าเพลาหลัง (F_f) มีค่าความคลาดเคลื่อนระหว่าง -10 ถึง 10% โดยเพลา หน้า (F_f) มีค่าความคลาดเคลื่อนสูงกว่าเพลาหลัง (F_f) และน้ำหนักรวม (F_f) ซึ่งน่าจะมีสาเหตุมาจากการ ถ่ายน้ำหนักระหว่างเพลาของรถบรรทุกขณะเคลื่อนที่อยู่บนช่วงสะพานที่ทำการทดสอบและเมื่อสังเกตจาก ลักษณะของน้ำหนักที่คำนวณได้ก่อนการเฉลี่ยจะพบว่ามีความแปรปรวนค่อนข้างมาก นั่นคือลักษณะของ น้ำหนักที่คำนวณได้จะมีผลของน้ำหนักทางพลศาสตร์รวมอยู่ด้วยในอัตราส่วนที่ค่อนข้างมากเมื่อเปรียบเทียบกับ ค่าน้ำหนักทางสถิตที่คำนวณได้ ประกอบกับอัตราส่วนของช่วงความยาวของสะพานที่ทำการทดสอบกับระยะ เพลาของรถบรรทุกมีค่าค่อนข้างน้อยจึงมีช่วงระยะเวลาที่รถบรรทุกอยู่บนสะพานค่อนข้างน้อยทำให้การเฉลี่ย พลศาสตร์ของเพลารถหรือน้ำหนักรวมทำได้ไม่ถูกต้องนัก จึงทำให้การกรองผลทางพลศาสตร์จากน้ำหนักที่ คำนวณได้โดยการเฉลี่ยไม่ดีพอ เมื่อพิจารณาถึงอิทธิพลของความเร็ว ถึงแม้ว่าการศึกษาประสิทธิภาพการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุกบน แบบจำลองคอมพิวเตอร์นั้นมีแนวโน้มความคลาดเคลื่อนเพิ่มขึ้นเมื่อความเร็วสูงขึ้น อย่างไรก็ตามการทดสอบ ภาคสนามนี้ค่าความคลาดเคลื่อนไม่ต่างกันมากนัก เนื่องจากความเร็วรถบรรทุกที่ใช้ในการทดสอบไม่แตกต่าง กันอย่างชัดเจน

เมื่อพิจารณาถึงอิทธิพลของน้ำหนักของรถบรรทุกพบว่าค่าความคลาดเคลื่อนไม่ต่างกันมากนัก โดยเมื่อ พิจารณาในรูปแบบร้อยละของค่าความคลาดเคลื่อนนั้น ร้อยละความคลาดเคลื่อนไม่ได้ขึ้นโดยตรงกับระดับ น้ำหนักรถบรรทุก แต่เมื่อพิจารณาจากค่าความคลาดเคลื่อนจริงที่เกิดขึ้น ค่าน้ำหนักรวม (*F*_t) ของรถบรรทุกที่ คลาดเคลื่อนจริงจะมีค่าค่อนข้างคงที่ คือ ประมาณ (-500 ถึง -2000 กิโลกรัม) ซึ่งเป็นการแสดงว่าค่าความ คลาดเคลื่อนอาจจะไม่ขึ้นกับผลของน้ำหนักรถบรรทุกก็เป็นได้

6.5.2 <u>การทดสอบภาค<mark>สนามคำนวณโดยใช้การแอ่นตัวร่วมกับความเร่ง</mark></u>

เนื่องจากการทดสอบภาคสนามนี้ข้อมูลความเร่งที่เก็บวัดได้สองตำแหน่งเท่านั้นคือที่ระยะหนึ่งส่วนสาม ความยาวและกึ่งกลางสะพาน ดังนั้นในงานวิจัยนี้จะใช้ข้อมูลการแอ่นตัวสามตำแหน่ง w(¼), w(½), w(2⅓) และความเร่งสองตำแหน่ง ẅ(⅓), ẅ(½) ร่วมด้วย ในทำนองเดียวกับการศึกษาในแบบจำลองค่าน้ำหนักสถิตที่ ได้จากการเฉลี่ยน้ำหนักทางพลศาสตร์แบบตัดบริเวณปลายออกจะมีความคลาดเคลื่อนน้อยกว่าการเฉลี่ย น้ำหนักทางพลศาสตร์ทั้งหมด ดังรูปแสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าความคลาดเคลื่อนและความเร็วรถบรรทุกที่ เคลื่อนที่ผ่านสะพานด้วยความเร็วต่างๆ โดยจะพิจารณาเพลาหน้า เพลาหลังและน้ำหนักรวมดังแสดงในรูปที่ 6.33 ถึง 6.35

รูปที่ 6.33 ความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก T1 โดยใช้การแอ่นตัวสามตำแหน่ง w(¼) , $w({}^{\prime}_{3})$, $w({}^{\prime}_{2})$, $w({}^{\prime}_{2})$, $w({}^{\prime}_{3})$, $\dot{v}({}^{\prime}_{3})$, $\ddot{w}({}^{\prime}_{2})$ (ก) น้ำหนักเพลาหน้า F_{f} (ข) น้ำหนัก เพลาหลัง F_{r} และ(ค) น้ำหนักรวม F_{t} ตามลำดับ

รูปที่ 6.34 ความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก T2 โดยใช้การแอ่นตัวสามตำแหน่ง $w(t'_3)$, $w(t'_2)$, $w(^{2}t'_3)$ ร่วมกับความเร่งสองตำแหน่ง $\ddot{w}(t'_3)$, $\ddot{w}(t'_2)$ (ก) น้ำหนักเพลาหน้า F_f (ข) น้ำหนัก เพลาหลัง F_r และ(ค) น้ำหนักรวม F_t ตามลำดับ

จากข้อมูลการทดสอบภาคสนามโดยใช้การแอ่นตัวสามตำแหน่งคือหนึ่งในสาม, กึ่งกลางและสองในสาม ของความยาวสะพาน $w(t'_3), w(t'_2), w(t'_3)$ ร่วมกับความเร่งสองตำแหน่งคือหนึ่งในสามและกึ่งกลางความ ยาวสะพาน $\ddot{w}(t'_3), \ddot{w}(t'_2)$ พบว่าความคลาดเคลื่อนที่ได้สอดคล้องกับการศึกษาประสิทธิภาพการหาน้ำหนัก รถบรรทุกบนแบบจำลองคอมพิวเตอร์ นั่นคือ การเฉลี่ยค่าน้ำหนักแบบไม่รวมปลายจะให้ความถูกต้องมากขึ้น ค่าความคลาดเคลื่อนเพลาหน้า (F_f) มีค่ามากกว่าเพลาหลัง (F_r) และน้ำหนักรวม (F_t) คือเพลาหน้าค่า ความคลาดเคลื่อนมีค่าระหว่าง 0 ถึง 30% ส่วนเพลาหลัง (F_r) และน้ำหนักรวม (F_t) มีค่าความคลาดเคลื่อน ระหว่าง -12 ถึง 12% ในทำนองเดียวกับการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุกโดยใช้การแอ่นตัวเท่านั้น ค่าความคลาด เคลื่อนเพลาหน้า (F_f) มีค่าความคลาดเคลื่อนสูงกว่าเพลาหลัง (F_r) และน้ำหนักรวม (F_t) น่าจะมีสาเหตุมา จากการถ่ายน้ำหนักระหว่างเพลาของรถบรรทุกมีผลของน้ำหนักทางพลศาสตร์รวมอยู่ด้วยในอัตราส่วนที่ ค่อนข้างมากเมื่อเปรียบเทียบกับค่าน้้ำหนักทางสถิตที่คำนวณได้

ในทำนองเดียวกับการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุกโดยใช้การแอ่นตัวเท่านั้นอิทธิพลของความเร็วและอิทธิพล ของน้ำหนักของรถบรรทุกไม่สามารถยืนยันแนวโน้มของความคลาดเคลื่อนได้เนื่องจาก ความเร็วของรถบรรทุกที่ เคลื่อนที่ผ่านสะพานถูกจำกัดด้วยสภาวะจราจรและความปลอดภัยในการทดสอบภาคสนาม และระดับน้ำหนัก รถบรรทุกไม่แตกต่างกันอย่างชัดเจน

6.5.3 <u>เปรียบเทียบการทดสอบภาคสนามคำนวณโดยใช้การแอ่นตัวและการแอ่นตัวร่วมกับ</u> ความเร่ง

เนื่องจากการคำนวณน้ำหนักสถิตโดยการเฉลี่ยแบบตัดบริเวณปลายให้ค่าความคลาดเคลื่อนที่ดีกว่า ดังนั้นในงานวิจัยนี้จะเปรียบเทียบความคลาดเคลื่อนในกรณีการแอ่นตัวสามตำแหน่งคือหนึ่งในสาม, กึ่งกลาง และสองในสามของความยาวสะพาน w(¼), w(¼), w(2¼) และการแอ่นตัวสามตำแหน่งที่มีความเร่งร่วม ด้วยสองตำแหน่งคือ หนึ่งในสามและกึ่งกลางสะพาน พ(¼), พ(¼), w(¼), w(½), w(½), w(2⅓) เปรียบเทียบ ความคลาดเคลื่อนแสดงดังรูปที่ 6.36 ถึง 6.38

รูปที่ 6.36 เปรียบเทียบความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก T1 โดยใช้การแอ่นตัวสามตำแหน่ง $w(t'_3)$, $w(t'_2)$, $w(t'_3)$, ininitial initial initial

รูปที่ 6.37 เปรียบเทียบความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก T2 โดยใช้การแอ่นตัวสามตำแหน่ง $w(t'_3)$, $w(t'_2)$, $w(t'_3)$ เท่านั้นและการแอ่นตัวร่วมกับความเร่งสองตำแหน่ง $\ddot{w}(t'_3)$, $\ddot{w}(t'_2)$ (ก) น้ำหนักเพลาหน้า F_f (ข) น้ำหนักเพลาหลัง F_r และ(ค) น้ำหนักรวม F_t ตามลำดับ

รูปที่ 6.38 เปรียบเทียบความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก T3 โดยใช้การแอ่นตัวสามตำแหน่ง $w(t'_3)$, $w(t'_2)$, $w(^{2}t'_3)$ เท่านั้นและการแอ่นตัวร่วมกับความเร่งสองตำแหน่ง $\ddot{w}(t'_3)$, $\ddot{w}(t'_2)$ (ก) น้ำหนักเพลาหน้า F_f (ข) น้ำหนักเพลาหลัง F_r และ(ค) น้ำหนักรวม F_t ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาความคลาดเคลื่อนพบว่า ความคลาดเคลื่อนน้ำหนักรวม (F_r) ไม่แตกต่างกันมาก ส่วน ความคลาดเคลื่อนเพลาหน้า (F_f) นั้นมีความแตกต่างกันกล่าวคือ เมื่อใช้การแอ่นตัวสามตำแหน่ง $w(\frac{t}{3})$, $w(\frac{t}{2})$, $w(^{2t}_{3})$ เท่านั้น ค่าความคลาดเคลื่อนจะมีค่าน้อยกว่าการใช้การแอ่นตัวสามตำแหน่งร่วมกับความเร่ง สองตำแหน่ง $\ddot{w}(\frac{t}{3}), \ddot{w}(\frac{t}{2}), w(\frac{t}{3}), w(\frac{t}{2}), w(\frac{2t}{3})$ ส่วนความคลาดเคลื่อนเพลาหลัง (F_r) นั้นมีค่าตรงกัน ข้ามกับความคลาดเคลื่อนเพลาหน้า (F_f) กล่าวคือ เมื่อใช้การแอ่นตัวสามตำแหน่ง $w(\frac{t}{3}), w(\frac{t}{2}), w(\frac{2t}{3})$ เท่านั้น ค่าความคลาดเคลื่อนเจะมีค่ามากกว่าการใช้การแอ่นตัวสามตำแหน่งร่วมกับความเร่งสองตำแหน่ง $\ddot{w}(\frac{t}{3}), \ddot{w}(\frac{t}{2}), w(\frac{t}{3}), w(\frac{2t}{3})$ อย่างไรก็ตามระดับของความคลาดเคลื่อนไม่แตกต่างกันมากนัก

ในทำนองเดียวกับการศึกษาประสิทธิภาพการคำนวณบนแบบจำลองคอมพิวเตอร์ การใช้การแอ่นตัวเพียง อย่างเดียวใช้เวลาในการคำนวณน้อยกว่าการใช้การแอ่นตัวร่วมกับความเร่ง และขึ้นอยู่กับจำนวนโหมดที่ใช้ต่ำ กว่าซึ่งจะใช้เวลาในการคำนวณน้อยกว่าด้วย

6.6 <u>การทดสอบภาคสนามคำนวณหาน้ำหนักรถบรรทุกโดยวิธีไดนามิกโปรแกรมมิง</u>

การคำนวณโดยวิธีไดนามิกโปรแกรมมิง ในงานวิจัยนี้ใช้ค่าการแอ่นตัวที่แปลงมาจากความเครียดดังที่ กล่าวในหัวข้อการแปลงความเครียดเป็นการแอ่นตัวดังแสดงในหัวข้อ 4.2.1 แทนการใช้ข้อมูลการแอ่นตัวจาก การตรวจวัดโดยตรง ในทำนองเดียวกันกับการศึกษาประสิทธิภาพการคำนวณบนแบบจำลองคอมพิวเตอร์

6.6.1 <u>การทดสอบภาคสนามคำนวณโดยใช้การแอ่นตัว</u>

ความคลาดเคลื่อนน้ำหนักรถบรรทุกที่ทดสอบภาคสนาม ซึ่งแบ่งน้ำหนักรถบรรทุกเป็นสามระดับตามที่ กล่าวในหัวข้อก่อนหน้านี้ ความสัมพันธ์ระหว่างค่าความคลาดเคลื่อนและความเร็วรถบรรทุกที่เคลื่อนที่ผ่าน สะพานด้วยความเร็วต่างๆ โดยจะพิจารณาเพลาหน้า เพลาหลังและน้ำหนักรวม ดังแสดงในรูปที่ 6.39 ถึง 6.41

รูปที่ 6.39 ความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก T1 โดยใช้วิธีไดนามิกโปรแกรมมิงและใช้ข้อมูลการ แอ่นตัว w(4/3), w(4/2), w(24/3) (ก) น้ำหนักเพลาหน้า F_f (ข) น้ำหนักเพลาหลัง F_r และ(ค) น้ำหนัก รวม F_t ตามลำดับ

รูปที่ 6.40 ความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก T2 โดยใช้วิธีไดนามิกโปรแกรมมิงและใช้ข้อมูลการ แอ่นตัว $w(t'_3), w(t'_2), w(^{2}t'_3)$ (ก) น้ำหนักเพลาหน้า F_f (ข) น้ำหนักเพลาหลัง F_r และ(ค) น้ำหนัก รวม F_t ตามลำดับ

รูปที่ 6.41 ความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก T3 โดยใช้วิธีไดนามิกโปรแกรมมิงและใช้ข้อมูลการ แอ่นตัว $w(\frac{1}{3}), w(\frac{1}{2}), w(\frac{2\frac{1}{3}}{3})$ (ก) น้ำหนักเพลาหน้า F_f (ข) น้ำหนักเพลาหลัง F_r และ(ค) น้ำหนัก รวม F, ตามลำดับ

จากข้อมูลการทดสอบภาคสนามโดยวิธีไดนามิกโปรแกรมมิงโดยการใช้การแอ่นตัวสามตำแหน่ง พบว่าค่า ความคลาดเคลื่อนในเพลาหน้า (F_f) มีค่ามากกว่าเพลาหลัง (F_r) และน้ำหนักรวม (F_t) คือ เพลาหน้ามีค่า ความคลาดเคลื่อนระหว่าง -20 ถึง 20% ส่วนเพลาหลัง (F_r) และน้ำหนักรวม (F_t) มีค่าความคลาดเคลื่อน ระหว่าง -10 ถึง 10% เพลาหน้า (F_f) มีค่าความคลาดเคลื่อนสูงกว่าเพลาหลัง (F_r) และน้ำหนักรวม (F_t)ซึ่ง น่าจะมีสาเหตุมาจากการถ่ายน้ำหนักระหว่างเพลาของรถบรรทุกขณะเคลื่อนที่อยู่บนช่วงสะพานที่ทำการ ทดสอบและเมื่อสังเกตจากลักษณะของน้ำหนักที่คำนวณได้ก่อนการเฉลี่ยจะพบว่ามีความแปรปรวน ค่อนข้างมาก นั่นคือลักษณะของน้ำหนักที่คำนวณได้จะมีผลของน้ำหนักทางพลศาสตร์รวมอยู่ด้วยในอัตราส่วน ที่ค่อนข้างมาก เมื่อเปรียบเทียบกับค่าน้ำหนักที่คำนวณได้จะมีผลของน้ำหนักทางพลศาสตร์รวมอยู่ด้วยในอัตราส่วน สะพานที่ทำการทดสอบกับระยะเพลาของรถบรรทุกมีค่าค่อนข้างน้อยจึงมีช่วงระยะเวลาที่รถบรรทุกอยู่บน สะพานค่อนข้างน้อยทำให้การเฉลี่ยพลศาสตร์ของเพลารถหรือน้ำหนักรวมทำได้ไม่ถูกต้องนัก จึงทำให้การกรอง ผลทางพลศาสตร์จากน้ำหนักที่คำนวณได้โดยการเฉลี่ยไม่ดีพอ

เมื่อพิจารณาถึงอิทธิพลของความเร็ว ถึงแม้ว่าการศึกษาประสิทธิภาพการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุกบน แบบจำลองคอมพิวเตอร์นั้นมีแนวโน้มความคลาดเคลื่อนเพิ่มขึ้นเมื่อความเร็วสูงขึ้น อย่างไรก็ตามการทดสอบ ภาคสนามนี้ค่าความคลาดเคลื่อนไม่ต่างกันมากนัก เนื่องจากความเร็วรถบรรทุกที่ใช้ในการทดสอบไม่แตกต่าง กันอย่างชัดเจน

เมื่อพิจารณาถึงอิทธิพลของน้ำหนักของรถบรรทุกพบว่าค่าความคลาดเคลื่อนไม่ต่างกันมากนัก โดยเมื่อ พิจารณาในรูปแบบร้อยละของค่าความคลาดเคลื่อนนั้น ร้อยละความคลาดเคลื่อนไม่ได้ขึ้นโดยตรงกับระดับ น้ำหนักรถบรรทุก แต่เมื่อพิจารณาจากค่าความคลาดเคลื่อนจริงที่เกิดขึ้น ค่าน้ำหนักรวม (*F*,) ของรถบรรทุกที่ คลาดเคลื่อนจริงจะมีค่าค่อนข้างคงที่ คือ ประมาณ (-500 ถึง -2000 กิโลกรัม) ซึ่งเป็นการแสดงว่าค่าความ คลาดเคลื่อนอาจจะไม่ขึ้นกับผลของน้ำหนักรถบรรทุกก็เป็นได้

6.7 <u>เปรียบเทียบการคำนวณโดยใช้การแอ่นตัวโดยวิธีไดนามิกโปรแกรมมิงและการคำนวณโดยใช้การแก้</u> <u>สมการการเคลื่อนที่ทั้งระบบ</u>

ในทำนองเดียวกับการศึกษาประสิทธิภาพการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุกบนแบบจำลองคอมพิวเตอร์ วิธีได นานิกโปรแกรมมิงใช้การแอ่นตัวเท่านั้นดังนั้นในงานวิจัยนี้จะเปรียบเทียบเฉพาะในกรณีการคำนวณที่ใช้ค่าการ แอ่นตัวในการคำนวณ ในการคำนวณโดยใช้การแก้สมการการเคลื่อนที่ทั้งระบบนั้นพบว่า การใช้การแอ่นตัวสาม ตำแหน่งและน้ำหนักทางสถิตหาจากการเฉลี่ยแบบตัดปลายออกให้ความคลาดเคลื่อนที่ดีกว่าและใช้เวลาในการ คำนวณน้อยกว่าการนำความเร่งมาร่วมด้วย ดังนั้นในการเปรียบเทียบนี้จะเปรียบเทียบระหว่างการใช้การแอ่น ตัวสามตำแหน่งคำนวณโดยวิธีไดนามิกโปรแกรมมิงและวิธีการแก้สมการการเคลื่อนที่ทั้งระบบ

รูปที่ 6.42 เปรียบเทียบความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก T1 โดยใช้การแอ่นตัวสามตำแหน่ง $w(t'_3), w(t'_2), w(^{2}t'_3)$ คำนวณด้วยวิธีไดนามิกโปรแกรมมิงและวิธีการคำนวณโดยตรงจากสมการ การเคลื่อนที่ทั้งระบบ (ก) น้ำหนักเพลาหน้า F_f (ข) น้ำหนักเพลาหลัง F_r และ(ค) น้ำหนักรวม F_t ตามลำดับ

รูปที่ 6.43 เปรียบเทียบความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก T2 โดยใช้การแอ่นตัวสามตำแหน่ง $w(t'_3), w(t'_2), w(^{2}t'_3)$ คำนวณด้วยวิธีไดนามิกโปรแกรมมิงและวิธีการคำนวณโดยตรงจากสมการ การเคลื่อนที่ทั้งระบบ (ก) น้ำหนักเพลาหน้า F_f (ข) น้ำหนักเพลาหลัง F_r และ(ค) น้ำหนักรวม F_t ตามลำดับ

รูปที่ 6.44 เปรียบเทียบความคลาดเคลื่อนการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก T3 โดยใช้การแอ่นตัวสามตำแหน่ง $w(L'_3), w(L'_2), w(^{2}L'_3)$ คำนวณด้วยวิธีไดนามิกโปรแกรมมิงและวิธีการคำนวณโดยตรงจากสมการ การเคลื่อนที่ทั้งระบบ (ก) น้ำหนักเพลาหน้า F_f (ข) น้ำหนักเพลาหลัง F_r และ(ค) น้ำหนักรวม F_t ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาความคลาดเคลื่อนพบว่า การคำนวณด้วยวิธีไดนามิกโปรแกรมมิงนั้นมีค่าความคลาดเคลื่อน เพลาหน้า (F_f) สูงกว่าวิธีการแก้สมการการเคลื่อนที่ทั้งระบบ แต่ความคลาดเคลื่อนเพลาหลัง (F_r) และ น้ำหนักรวม (F_t) นั้นมีค่าไม่แตกต่างกันมากนัก นอกจากนี้เวลาที่ใช้ในการคำนวณโดยวิธีไดนามิกโปรแกรมมิ งน้อยกว่ามากและไม่จำเป็นต้องหาค่าพารามิเตอร์ต่ำสุดเช่นเดียวกันกับวิธีการแก้สมการการเคลื่อนที่ทั้งระบบ

6.8 ระดับความถูกต้องของการหาน้ำหนักรถบรรทุก

ในการคำนวณความคลาดเคลื่อนจะคำนวณเป็นร้อยละแสดงดังตารางที่ 6.2 โดยพิจารณาอิทธิพลของ ระดับน้ำหนักรถบรรทุกและความเร็วรถบรรทุก ว่าสอดคล้องกับการศึกษาบนแบบจำลองคอมพิวเตอร์หรือไม่ เมื่อรถเคลื่อนที่ด้วยความเร็วและความขรุขระมากจะทำให้เกิดผลทางพลศาสตร์มาก ความคลาดเคลื่อนจึงมาก ตามไปด้วย

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กรณีรถบรรทุกเคลื่อนที่		น้ำหนักรถบรรทุกเบา		น้ำหนักรถบรรทุกปานกลาง		น้ำหนักรถบรรทุกหนัก				
ตำแหน่งช่องจราจรกลางสะพาน		การทดสอบครั้งที่		การทดสอบครั้งที่			การทดสอบครั้งที่			
		1	2	3	1	2	3	1	2	3
ความเร็วต่ำ	จำนวนรอบที่คำนวณ	7	7	7	7	7	7	7	7	7
	ความเร็ว(กม./ชม.)	28	29	26	20	23	19	27	27	24
	น้ำหนักเพลาหน้า(กก.)	4157	4233	4197	5100	5190	4930	6094	5278	5520
	Error Static (%)	-9.82	-8.17	-8.95	15.00	17.00	11.20	7.96	-6.50	-2.22
	น้ำหนักเพลาหลัง(กก.)	15931 🚽	15909	16155	17300	17700	17700	17772	19355	19547
	Error Static (%)	-2.02	-2.16	-0.65	-8.58	-6.56	-6.48	-11.76	-3.90	-2.95
	น้ำหนักรวม(กก.)	20088	20143	20352	22400	22900	22600	23866	24633	25067
	Error Static (%)	-3.75	-3.49	-2.48	-4.11	-2.09	-3.13	-7.44	-4.47	-2.79
กดาง	จำนวนรอบที่คำนวณ	7	7	7	7	8	7	7	7	7
	ความเร็ว(กม./ชม.)	37	37	39	33	25	27	33	31	28
	น้ำหนักเพลาหน้า(กก.)	3937	4448	4071	4411	3072	5014	5511	5336	4675
าน	Error Static (%)	-14.60	-3.52	-11.69	-0.55	-30.72	13.05	-2.37	-5.47	-17.18
าเรา	น้ำหนักเพลาหลัง(กก.)	16032	15693	15938	17950	15976	17517	19101	19454	19620
ะเรา	Error Static (%)	-1.40	-3.49	-1.98	-5.18	-15.60	-7.47	-5.16	-3.41	-2.58
ه	น้ำหนักรวม(กก.)	19969	20141	20009	22361	19049	22531	24612	24790	24296
	Error Static (%)	-4.32	-3.49	-4.13	-4.30	-18.47	-3.57	-4.55	-3.86	-5.78
ความเร็วสูง	จำนวนรอบที่คำนวณ	7	8	7	7	7	7			
	ความเร็ว(กม./ชม.)	44	44	42	28	32	33	-	-	-
	น้ำหนักเพลาหน้า(กก.)	3863	3453	4130	5870	4605	5240	-	-	-
	Error Static (%)	-16.20	-25.09	-10.40	32.36	3.84	18.16	-	-	-
	น้ำหนักเพลาหลัง(กก.)	15717	16258	15600	16347	17614	17613	-	-	-
	Error Static (%)	-3.34	-0.01	-3.94	-13.64	-6.95	-6.96	-	-	-
	น้ำหนักรวม(กก.)	19580	19711	19800	22217	22219	22853	-	-	-
	Error Static (%)	-6.18	-5.55	-5.37	-4.91	-4.90	-2.19	-	-	-

ตาราง 6.2 ผลการทดสอบการหาน้ำหนักรถบรรทุกและค่าความคลาดเคลื่อนทางสถิต

ค่าความคลาดเคลื่อนเพลาหน้า (F_f) โดยส่วนใหญ่จะมีค่าอยู่ในช่วง ± 35% และค่าความคลาดเคลื่อน ของเพลาหลัง (F_r) และน้ำหนักรวม (F_t) พบว่าผลการทดสอบอยู่ในเกณฑ์ที่ดีพอสมควร โดยผลการคำนวณ น้ำหนักโดยส่วนใหญ่มีค่าความคลาดเคลื่อนอยู่ในช่วง ± 14% สำหรับเพลาหลัง (F_r) และอยู่ในช่วง ± 8% สำหรับน้ำหนักรวม (F_t) ซึ่งจากจำนวนการทดสอบในกรณีนี้ทั้งหมด 24 การทดสอบ ดังแสดงในรูปที่ 6.45 ถึง รูปที่-6.47 และตารางที่ 6.2 ถึง 6.3

	Ա	บบจำลองคอมพิวเ	ตอร์	ผลการทดสอบภาคสนาม				
	สมการการเคลื่อนที่ทั้งระบบ		ไดนามิก โปรแกรมมิง	สมการการเคลื่อนที่ทั้งระบบ		ไดนามิก โปรแกรมมิง		
	การแอ่นตัว	การแอ่นตัว ร่วมกับ ความเร่ง	การแอ่นตัว	การแอ่นตัว	การแอ่นตัว ร่วมกับ ความเร่ง	การแอ่นตัว		
น้ำหนักเพลา หน้า	-8% - 3%	-30% - 56%	-37% - 8%	-15% - 6%	4% - 42%	-31% - 32%		
น้ำหนักเพลา หลัง	-17% - 6%	-27% - 6%	-27% - 13%	0% - 14%	-7% - 7%	-16% - 0%		
น้ำหนักรวม	-15% - 4%	-23% - 8%	-20% - 4%	-2% - 10%	-3% - 14%	-8% - 2%		

ตาราง 6.3 ร้อยล<mark>ะความคลาดเคลื่อนการค</mark>ำนวณน้ำหนักรถบรรทุก

Actual Weight of Front Axle (kg)

รูปที่ 6.45 ค่าน้ำหนักเพลาหน้า $F_{\scriptscriptstyle f}$ ที่คำนวณได้เทียบกับค่าน้ำหนักที่วัดจริง

รูปที่ 6.46 ค่าน้ำหนักเพลาหลัง F_r ที่คำนวณได้เทียบกับค่าน้ำหนักที่วัดจริง

บทที่ 7 อภิปรายและบทสรุป

การคำนวณน้ำหนักรถที่เคลื่อนที่ผ่านสะพานนั้น โดยทั่วไปใช้ผลตอบสนองของสะพาน คือ ความเครียด การแอ่นตัว ความเร็วและความเร่งของสะพานแต่จากการทดสอบภาคสนามที่ผ่านมานั้น การใช้ความเครียดมี ข้อจำกัดหลายประการ ดังนั้นการคำนวณน้ำหนักรถที่เคลื่อนที่โดยคำนวณจากการแอ่นตัวหรือความเร่งของ สะพานจึงเป็นการสะดวกกว่าและน่าจะให้ผลการคำนวณที่ดีกว่าสัญญาณความเครียด (Zhu and Law, 2003) โดยเฉพาะในกรณีที่สภาพสนามเอื้ออำนวยต่อการติดตั้งอุปกรณ์วัดการแอ่นตัวได้โดยตรง เช่น บริเวณใต้ทางขึ้น และทางลงของสะพานซึ่งสามารถติดตั้งอุปกรณ์วัดการแอ่นตัวสะพานได้โดยตรงเนื่องจากมีพื้นดินเป็นจุดอ้างอิง ส่วนในกรณีที่สะพานอยู่สูงจากพื้นดินมากหรืออยู่เหนือแม่น้ำนั้น การคำนวณน้ำหนักรถที่เคลื่อนที่โดยคำนวณ จากสัญญาณความเร่งซึ่งได้จากการติดตั้งอุปกรณ์สำหรับวัดความเร่งกับตัวสะพานนั้นสะดวกมากกว่า ดังนั้นใน งานวิจัยนี้นอกจากจะได้ศึกษาถึงผลของการคำนวณน้ำหนักรถโดยตรงจากความเร่งแล้ว จะได้พิจารณาการ แปลงค่าความเร่งไปเป็นค่าการแอ่นตัวก่อน จากนั้นจึงนำไปใช้คำนวณน้ำหนักด้วยวิธีไดนามิกโปรแกรมมิง เพื่อให้เกิดความรวดเร็วในการคำนวณ

การศึกษาประสิทธิภาพการคำนวณบนแบบจำลองคอมพิวเตอร์ ทำได้โดยการสังเคราะห์ข้อมูลสำหรับการ คำนวณน้ำหนักรถบรรทุกจากแบบจำลองปฏิกิริยาตอบสนองระหว่างสะพานกับรถบรรทุกและการทดสอบ ภาคสนาม โดยแบบจำลองที่ใช้ในการคำนวณดังกล่าวรวมผลของความขรุขระของผิวบนสะพานด้วย จากการ วิเคราะห์เชิงโหมดจะสามารถคำนวณข้อมูลที่ใช้ในการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก เช่น ความเครียด การแอ่นตัว ความเร็วและความเร่ง ที่ตำแหน่งใดๆบนสะพานได้ หลังจากนั้นนำข้อมูล ณ ตำแหน่งที่กำหนดมาใช้คำนวณ น้ำหนักรถบรรทุก โดยอาศัยวิธีการไดนามิคโปรแกรมมิงและวิธีคำนวณโดยตรงจากสมการการเคลื่อนที่ทั้งระบบ โดยไม่พิจารณาผลการบิดของสะพาน โดยศึกษาว่าความเร็วรถ ความขรุขระของผิวทางบนสะพาน น้ำหนักรวม ของรถว่ามีผลต่อการหาน้ำหนักรถมากน้อยเพียงใดซึ่งในงานวิจัยนี้พิจารณาความเร็วรถมีค่าระหว่าง 20 ถึง 140 กิโลเมตรต่อชั่วโมง ความขรุขระมีค่าระหว่าง 0 ถึง 5 เซนติเมตรและน้ำหนักรวมของรถบรรทุกเป็น 20, 23 และ 26 ตัน

เนื่องจากการทดสอบภาคสนาม ซึ่งได้ทำการศึกษาในส่วนถัดจากการศึกษาบนแบบจำลองคอมพิวเตอร์ ไม่มีข้อมูลการแอ่นตัวโดยตรง จึงทำการศึกษาการแปลงความเครียดเป็นการแอ่นตัวและการแปลงความเร่งเป็น การแอ่นตัวบนแบบจำลองคอมพิวเตอร์ ซึ่งต่อมาได้พบว่าในการทดสอบภาคสนามนั้นมีสัญญาณรบกวน ความเร่งทำให้ไม่สามารถแปลงความเร่งเป็นการแอ่นตัวได้อย่างถูกต้อง

การทดสอบภาคสนามได้ทำการศึกษาผลกระทบของปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้แก่ น้ำหนักและความเร็ว ของรถบรรทุก โดยทำการทดสอบที่สะพานข้ามคลองบางน้อยซึ่งมีรูปแบบโครงสร้างเป็นสะพานคอนกรีตเสริม เหล็กขนาด 3 ช่องจราจร (1 ทิศทางจราจร) โดยแต่ละช่วงสะพานที่ทำการทดสอบมีความยาวช่วงประมาณ 10 เมตร แผ่นพื้นใช้ระบบพื้นคอนกรีตเสริมเหล็กอัดแรงสำเร็จรูปขนาดกว้าง 1 เมตร วางเรียงกันเททับหน้าด้วย คอนกรีต (topping) ความหนารวมประมาณ 45 เซนติเมตร กว้าง 14 เมตร ซึ่งรถบรรทุกที่ใช้ในการทดสอบมีค่า ระยะห่างระหว่างเพลา 4.4 เมตร โดยใช้ทรายในการทำน้ำหนักบรรทุกซึ่งมี 3 ระดับคือประมาณ 20 ตัน 23 ตัน และ 26 ตัน

จากการศึกษาการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุกพบว่า มีความเป็นไปได้ในการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุกที่ เคลื่อนที่ผ่านสะพานด้วยวิธีไดนามิกโปรแกรมมิงโดยใช้การแอ่นตัวสะพานเท่านั้น หรือด้วยวิธีการคำนวณ โดยตรงจากสมการการเคลื่อนที่ทั้งระบบโดยใช้การแอ่นตัวสะพานเท่านั้นหรือการแอ่นตัวร่วมกับความเร่ง สะพาน กรณีการคำนวณโดยตรงจากสมการการเคลื่อนที่ทั้งระบบนั้นพบว่า สามารถสร้างเมตริกซ์ความสัมพันธ์ ระหว่างน้ำหนักรถบรรทุกที่กระทำกับสะพานกับข้อมูลที่ใช้ในการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุกกล่าวคือ การแอ่นตัว เท่านั้นหรือการแอ่นตัวร่วมกับความเร่งสะพานได้ อย่างไรก็ตามพบว่าการใช้ความเร่งร่วมด้วยในการคำนวณนั้น ทำให้ประสิทธิภาพในการคำนวณทางด้านความถูกต้องลดลงและเวลาในการคำนวณเพิ่มขึ้น ในกรณีการ คำนวณด้วยวิธีไดนามิกโปรแกรมมิงโดยใช้การแอ่นตัวสะพานเท่านั้นพบว่าใช้เวลาน้อยกว่าและเหมาะสมที่จะ นำไปใช้งานมากกว่า สำหรับข้อมูลการแอ่นตัวสะพานนั้นจากการศึกษาบนแบบจำลองคอมพิวเตอร์พบว่าการ แปลงความเร่งเป็นการแอ่นตัวนั้นทำให้สามารถทำงานได้สะดวกมากขึ้น แต่เมื่อทำการทดสอบภาคสนามกลับ พบว่าปัญญาหาสัญญาณรบกวนทำให้ไม่สามารถที่จะแปลงค่าความเร่งเป็นการแอ่นตัวได้อย่างถูกต้อง

<u>ประสิทธิภาพและระดับความถูกต้องในการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก</u>

เมื่อพิจาณาประสิทธิภาพในการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุกพบว่า การคำนวณโดยใช้สมการการเคลื่อนที่ทั้ง ระบบนั้นเมื่อใช้การแอ่นตัวร่วมกับความเร่งจะส่งผลให้ต้องใช้จำนวนโหมดในการคำนวณที่สูงขึ้น นอกจากนี้ยัง ใช้เวลาในการคำนวณมากกว่าเนื่องจากเมตริกซ์มีขนาดใหญ่อีกทั้งยังต้องคำนวณหาเรกกูลาร์ไรเซชั่น พารามิเตอร์ที่เหมาะสมด้วย ในส่วนค่าความคลาดเคลื่อนนั้น การคำนวณโดยใช้สมการการเคลื่อนที่ทั้งระบบให้ ค่าความคลาดเคลื่อนเพลาหน้าน้อยกว่าการคำนวณโดยวิธีไดนามิกโปรแกรมมิงกล่าวคือมีค่าระหว่าง -15% ถึง 6% ในขณะที่วิธีไดนามิกโปรแกรมมิงค่าความคลาดเคลื่อนอยู่ระหว่าง -31% ถึง 32% อย่างไรก็ตามความ คลาดเคลื่อนน้ำหนักเพลารวมจะไม่ต่างกันมากนักกล่าวคืออยู่ระหว่าง -2% ถึง 10% และ -8% ถึง 2% สำหรับ การคำนวณโดยใช้สมการการเคลื่อนที่ทั้งระบบและวิธีไดนามิกโปรแกรมมิงตามลำดับดังแสดงในตารางที่ 6.3 ดังนั้นในงานวิจัยนี้จึงสรุปว่าวิธีไดนามิกโปรแกรมมิงร่วมด้วยเทคนิคการคำนวณซ้ำเหมาะสมที่สุดในการนำไปใช้ งานจริงในภาคสนาม

<u>อิทธิพลต่อระดับความถูกต้องในการคำนวณน้ำหนักรถบรรทุก</u>

จากการศึกษาการหาน้ำหนักรถบรรทุกขณะเคลื่อนที่บนสะพานด้วยการทดสอบภาคสนามโดยใช้การแอ่น ตัวหรือความเร่งของสะพานที่ตรวจวัดได้มาทำการหาน้ำหนักรถนั้น พบว่าการใช้วิธีไดนามิคโปรแกรมมิงร่วมกับ เทคนิคการคำนวณซ้ำสามารถให้ผลการคำนวณน้ำหนักที่มีความถูกต้องใกล้เคียงกับค่าน้ำหนักจริงของ รถบรรทุกทดสอบ แม้ว่าค่าความคลาดเคลื่อนของน้ำหนักเพลาหน้าโดยส่วนใหญ่จะมีค่าค่อนข้างมากแต่ถ้า พิจารณาในส่วนของค่าความคลาดเคลื่อนของน้ำหนักเพลาหลังและน้ำหนักรวมที่ได้ก็สามารถยืนยันได้ว่าผล การทดสอบอยู่ในเกณฑ์ที่ดีพอสมควร ซึ่งจากผลการศึกษาจากการทดสอบทั้ง 24 การทดสอบในแต่ละรูปแบบ นั้น พบว่ามีอิทธิพลต่างๆ ที่อาจส่งผลต่อระดับความถูกต้องในการหาน้ำหนัก ดังนี้

<u>อิทธิพลของน้ำหนักรถบรรทุก</u>

การแอ่นตัวของสะพานแปรผันตรงกับค่าน้ำหนักของรถบรรทุกที่ทำการทดสอบ กล่าวคือถ้าน้ำหนักรถที่ใช้ ในการทดสอบมีค่ามากขึ้น การแอ่นตัวแต่ละหน้าตัดของสะพานจะมีค่ามากขึ้นด้วย โดยเมื่อทำการตรวจสอบค่า ความคลาดเคลื่อนของน้ำหนักเพลาหน้า น้ำหนักเพลาหลังและน้ำหนักรวมของรถบรรทุก พบว่าผลต่างของค่า น้ำหนักที่คำนวณได้กับค่าน้ำหนักรถจริงหรือค่าน้ำหนักของรถบรรทุกที่คลาดเคลื่อนจริงจะมีค่าค่อนข้างคงที่ จึง เป็นไปได้ว่าอิทธิพลของน้ำหนักรถบรรทุกต่อการคำนวณหาน้ำหนักนั้นมีน้อยมาก

<u>อิทธิพลของของความเร็วของรถบรรทุก</u>

การแอ่นตัวของสะพานเมื่อรถบรรทุกเคลื่อนที่ผ่านด้วยความเร็วที่สูงจะมีความแปรปรวนมาก นั่นคือการที่ รถบรรทุกเคลื่อนที่ผ่านสะพานด้วยความเร็วที่สูง จะส่งผลให้เกิดน้ำหนักทางพลศาสตร์ที่ล้อรถกระทำกับสะพาน สูงเช่นเดียวกัน ซึ่งค่าน้ำหนักทางพลศาสตร์ที่ล้อรถบรรทุกกระทำกับผิวทางของสะพานจะเป็นปัจจัยส่งผลให้เกิด ค่าความคลาดเคลื่อนสูงขึ้นของน้ำหนักที่คำนวณได้และพบว่าแนวโน้มของค่าความคลาดเคลื่อนของน้ำหนักรถ ที่หาได้จะมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญเมื่อรถบรรทุกที่ทำการทดสอบเคลื่อนที่ข้ามสะพานด้วยความเร็วที่สูงทั้งใน แบบจำลองคอมพิวเตอร์และการทดสอบภาคสนาม

<u>อิทธิพลของความขรุขระของพื้นผิวถนน</u>

แม้ว่าจะมีแต่การศึกษาบนแบบจำลองคอมพิวเตอร์เท่านั้นแต่จากงานวิจัยที่ผ่านพบว่า ผลของความขรุขระ ของสะพานมีผลต่อค่าความคลาดเคลื่อนของการหาน้ำหนักค่อนข้างมากซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาแบบจำลอง บนคอมพิวเตอร์ ค่าการแอ่นตัวสะพานในกรณีมีความขรุขระมากจะแปรปรวนสูงกว่าในกรณีมีความขรุขระน้อย โดยผลของน้ำหนักกระแทกระหว่างล้อรถบรรทุกที่กระทำผิวสะพานส่งผลให้มีลักษณะของน้ำหนักทางพลศาสตร์ เกิดมากขึ้น ทำให้การแอ่นตัวสะพานมีแนวโน้มเดียวกับการที่รถบรรทุกเคลื่อนที่ด้วยความเร็วสูง นั่นคือลักษณะ ของน้ำหนักที่คำนวณได้จะมีผลของน้ำหนักทางพลศาสตร์รวมอยู่ด้วยในอัตราส่วนที่ค่อนข้างมากทำให้น้ำหนักที่ คำนวณได้มีค่าความคลาดเคลื่อนมากกว่า

งานวิจัยนี้จึงสรุปว่าวิธีไดนามิกโปรแกรมมิงเหมาะสมที่สุดในการนำไปใช้งานจริงในภาคสนาม การ คำนวณน้ำหนักรถบรรทุกในกรณีนี้ให้ผลการทดสอบที่มีความถูกต้องแม่นยำพอสมควรและมีความคลาดเคลื่อน ค่อนข้างต่ำ ซึ่งจากจำนวนการทดสอบในกรณีนี้ทั้งหมด 24 การทดสอบ พบว่าถึงแม้ค่าความคลาดเคลื่อนของ น้ำหนักเพลาหน้า (F_f) โดยส่วนใหญ่จะมีค่าอยู่ในช่วง ± 35% แต่ค่าความคลาดเคลื่อนของน้ำหนักเพลาหลัง (F_r) และน้ำหนักรวม (F_t) พบว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ดีโดยผลการทดสอบโดยส่วนใหญ่ให้ค่าความคลาดเคลื่อนอยู่ ในช่วง ± 16% สำหรับน้ำหนักเพลาหลัง (F_r) และอยู่ในช่วง ± 8% สำหรับน้ำหนักรวม (F_t)

<u>ข้อเสนอแนะ</u>

ปัจจัยหลักที่มีผลต่อการคำนวณน้ำหนักคือลักษณะของน้ำหนักทางพลศาสตร์ในเพลารถที่เกิดขึ้น ซึ่งหาก ค่าน้ำหนักในเพลารถนี้มีความแปรปรวนมากจะทำให้น้ำหนักที่คำนวณมีความคลาดเคลื่อนที่สูง เนื่องจาก สมมติฐานของเทคนิคการคำนวณซ้ำนั้นอ้างอิงค่าน้ำหนักทางสถิตด้วยค่าเฉลี่ยของน้ำหนักทางพลศาสตร์นั่นเอง ซึ่งจากการศึกษาด้วยการศึกษาประสิทธิภาพการคำนวณบนแบบจำลองคอมพิวเตอร์และการทดสอบภาคสนาม ทั้งหมด มีข้อเสนอแนะในการวิจัยเพิ่มเติมดังนี้

<u>ข้อเสนอแนะในการประยุกต์ใช้จริง</u>

อุปกรณ์ที่ใช้เก็บวัดข้อมูลควรมีความละเอียดเพียงพอและมีระบบป้องกันสัญญาณรบกวนที่ดี

 การปรับเทียบแบบจำลองสะพานมีความสำคัญและมีผลต่อประสิทธิภาพการคำนวณน้ำหนักอย่าง มาก

 แบบจำลองสะพานที่ใช้ในการคำนวณน้ำหนักความสอดคล้องกับสภาพสะพานจริง เช่น เป็นแบบคาน ช่วงเดียวหรือแบบคานต่อเนื่อง เพื่อให้ได้พฤติกรรมที่ใกล้เคียงความจริงที่สุด

 ความขรุขระมีผลต่อความคลาดเคลื่อน ดังนั้นพื้นผิวสะพานควรมีความราบเรียบหรือทำการปรับสภาพ พื้นผิวถนนที่ขรุขระก่อนนำมาใช้งาน ผลการคำนวณน้ำหนักจะมีความถูกต้องสูงขึ้น

<u>ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยเพิ่มเติม</u>

 ควรมีการศึกษาการกำจัดสัญญาณรบกวนในสัญญาณความเร่งเพื่อให้สามารถแปลงความเร่งเป็นการ แอ่นตัวได้

- ควรมีการศึกษาและทดสอบการหาน้ำหนักรถบรรทุกในกรณีที่รถมีหลายเพลา

ควรมีการศึกษาการบิดตัวของสะพานเนื่องจากช่องจราจร

 ควรมีการศึกษาการหาระยะห่างเพลาจากข้อมูลการแอ่นตัวหรือความเร่งของสะพานโดยไม่ต้องมีการ วัดโดยตรง

เฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

Anil K. Chopra. Dynamics of Structures. New Jersey : Prentice-Hall, 1995.

- Anon Chamchuenwong. Weigh-In-Motion Analysis and Fatigue Assessment of a Steel Overpass Bridge Under Normal Traffic Condition in Bangkok. <u>Master's Thesis, Department of Civil</u> <u>Engineering Graduate School Asian Institute of Technology</u>, 1998.
- Bellman R. Introduction to the Mathematical Theory of Control Processes. New York : Academic Press, 1967.
- Boonchu Sedchaicharn. Dynamic Interaction Between 10-Wheel Truck and Steel Multi-Girder Overpass Bridge. <u>Master's Thesis, Department of Civil Engineering Graduate School Asian</u> <u>Institute of Technology</u>, 1998.
- Chan T.H.T., Law S.S., Yung T.H. and Yuan X.R. An Interpretive Method for Moving Force Identification. Journal of Sound and Vibration. 1999 : 503-524.
- Chan T.H.T., Law S.S. และ Yung T.H. Moving Force Identification Using an Existing Prestressed Concrete Bridge. <u>Engineering Structures</u>. 2000 : 1261-1270.
- Daniel J.I. Engineering Vibration. New Jersey : Prentice-Hall, 1996.
- Duane Hanselman, Bruce Littlefield. <u>Mastering MATLAB : a comprehensive tutorial and reference</u>. New Jersey : Prentice-Hall, 1996.
- European Commission 4th Framework Programme Transport. <u>Weighing-In-Motion of Axles and</u> <u>Vehicles for Europe (WAVE) – Bridge WIM systems (B-WIM)</u>. University College Dublin, June 2001.
- Gary C. Hart, Kevin. <u>Structural Dynamics for Structural Engineers</u>. New York : John Wiley & Sons, 1999.
- Jacobs, O. L. R. <u>An introduction to dynamic programming : the theory of multistage decision</u> <u>processes</u>. London : Chapman and Hall, 1970.
- Karn J.A., Bjorn W. <u>Computer-Controlled Systems Theory and Design</u>. New Jersey : Prentice-Hall, 1997.
- Ki-Tae Park, Sang-Hyo Kim, Heung-Suk Park and Kyu-Wan Lee. The determination of bridge displacement using measured acceleration. Journal of Engineering Structures. 2004.

Koniditsiotis C. Australian Weigh-In-Motion Technology. Road & Transport Research, 1995 : 114-120.

- Kumut Boonwan. Fatigue Life Evaluation of Steel Overpass Bridges. <u>Master's Thesis, Department of</u> <u>Civil Engineering Graduate School Chulalongkorn University</u>, 1998.
- Laman, J.A., and Nowak, A.S. Fatigue-Load Models for Girder Bridges. <u>Journal of Structural</u> <u>Engineering</u>. 1996 : 726-733.
- Law S.S., Chan T.H.T., and Zeng Q.H. Moving Force Identification a Frequency and Time Domains Analysis. Journal of Dynamics Systems, Measurement, and Control. Sep.1999, 394-401.

- Law S.S., Chan T.H.T., and Zeng Q.H. Regularization in Moving Force Identification. <u>Journal of</u> <u>Engineering Mechanics</u>. 2001, 136-148.
- Law S.S., and Fang Y.L. Moving Force Identification : Optimal State Estimation Approach. <u>Journal of</u> <u>Sound and Vibration</u>. 2001, 233-254.
- Law S.S., J.Q.Bu, X.Q. Zhu and S.L. Chan. Vehicle Axle Loads Identification Using Finite Element Method. Journal of Engineering Structures. 2004, 1143-1153.
- Leonard M. Principles and Techniques of Vibrations. New Jersey : Prentice-Hall, 1997.
- Moses, F. Weigh-In-Motion System Using Instrumented Bridges. <u>Transportation Engineering Journal</u>. ASCE, 1979, 233-249.
- Pierre, Donald A. Optimization theory with applications. New York : John Wiley & Sons, 1969.
- Panu Foongsook, Study of Moving Truck Weight Identification by Field. <u>Master's Thesis, Department</u> of Civil Engineering Graduate School Chulalongkorn University, 2005.
- Pattarapong Asnachinda, Moving Truck Weight Identification by A Scale-Down Model. <u>Master's</u> <u>Thesis, Department of Civil Engineering Graduate School Chulalongkorn University</u>, 2004.
- Polakit Phanapavudhikul, Weight Identification for Moving Trucks on Bridges. <u>Master's Thesis</u>, <u>Department of Civil Engineering Graduate School Chulalongkorn University</u>, 2003.
- Sarah K. Leming and Harold L. Stalford, Bridge Weight-In-Motion System Development Using Static Truck/Bridge Models. <u>Proceedings of the American Control Conference</u>. 2002.
- Sarah K. Leming and Harold L. Stalford, Bridge Weight-In-Motion System Development Using Superposition of Dynamic Truck/Static Bridge Interaction. <u>Proceedings of the American Control</u> <u>Conference</u>. 2003.
- Satish C. Sharma, George Stamatinos and John Wyatt Evaluation of IRD-WIM-5000 a Canadian Weigh-In-Motion System. <u>Canadian Journal of Civil Engineering</u>. 1990, 514-520.
- S.R. Subia and M.L. Wang, Nonlinear hysteresis curve derived by direct numerical investigation of acceleration data. <u>Soil Dynamics and Earthquake Engineering</u>. 1995, 321-330.
- Standard Specification for Highway Weigh-in-Motion (WIM) Systems with User Requirements and Test Method. <u>American Society fir Testing and Materials</u>. ASTM E1318-94, 1994, 734-745.
- Thater G., Chang P., Schelling D.R. and Fu C.C. Estimation of Bridge Static Response and Vehicle Weights by Frequency Response Analysis. <u>Canada Journal of Civil Engineering</u>. 1998, 631-639.
- Thawat Akarawittayapoom, Accuracy Improvement of a Moving Truck Identification By Iteration Method. <u>Master's Thesis, Department of Civil Engineering Graduate School Chulalongkorn</u> <u>University</u>, 2003.
- Trujillo D. M. Application of Dynamic Programming to the General Inverse Problem. <u>International</u> <u>Journal of Numerical Methods in Engineering</u>. 1978, 613-624.
- Wu, J.C., Yang, J.N. and Schmitendouf, W. (1998a) Reduced-order H-Infinity and LQR Control for Wind-Excited Tall Buildings. <u>Journal of Engineering Structures</u>. 222-236.

- Yu L. and Chan T.H.T. Moving Force Identification from Bending Moment Response of Bridge. Journal of Structural Engineering and Mechanics. 2002, 151-170.
- Zhu X.Q., Law S.S. Moving Forces Identification on a Multi-Span Continuous Bridge. <u>Journal of</u> <u>Sound and Vibration</u>. 1999, 377-396.
- Zhu X.Q. and Law S.S. Identification of Vehicle Axle Loads From Bridge Dynamic Responses. <u>Journal</u> of Sound and Vibration. 2000, 705-724.
- Zhu X.Q., and Law S.S. Moving Loads Identification Through Regularization. <u>Journal of Engineering</u> <u>Mechanics</u>. ASCE, 2002, 989-1000.
- Zhu X.Q., and Law S.S. Identification of Moving Interaction Forces with Incomplete Velocity Information. Journal of Mechanical Systems and Signal Processing. ,2003, 1349-1366.

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายสรายุทธิ์ อุ่ยยะเสถียร เกิดวันที่ 12 ธันวาคม พ.ศ. 2520 ที่จังหวัดฉะเชิงเทรา สำเร็จการศึกษาปริญญา วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา ภาควิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2542 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต เมื่อ พ.ศ. 2547

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย